

Til medlemene i Kommunestyret

Det vert med dette kalla inn til / gjort kjent med møte i Kommunestyret

Møtestad: Kommunestyresalen, Kommunehuset

Dato: 14.06.2018

Tid: 09:00

Dersom De ikkje kan møte, ber ein om at De melder frå til sentralbordet snarast råd.

- Kommunestyre antas å vare til kl 18:00
- Kommunestyres medlemmer bes om å benytte parkeringsplassen på Granvin denne dagen.
- Det legges opp til mat på Granvin kl 12:15 og enkel servering i kommunestyresalen ca kl 16:00
- Det blir ein presenstasjon fra ATEA av strategien ved digitalisering i skulane.

Saksliste

Utvalls- saksnr	Innhald	Lukka
	Saker til handsaming	
PS 39/18	Godkjenning av protokoll frå forrige møte	
	Referatsaker	
RS 19/18	Praktisering av gratisprinsippet i Seljord grunnskule	
	Saker til handsaming	
PS 40/18	Digital strategi for undervisningssektoren i Seljord kommune	
PS 41/18	Årsregnskap for Seljord kommune 2017	
PS 42/18	Årsmelding Seljord kommune 2017	
PS 43/18	Endringsprosess for Seljord kommune 2018	
PS 44/18	Deltaking i 110 nødalarmsentral for region Sør-Øst	
PS 45/18	Innkjøpsamarbeid i Midt- og Vest-Telemark	
PS 46/18	Digitalisering i Vest-Telemark	
PS 47/18	Kjøp av Microsoft lisenser	
PS 48/18	Rapportering arbeidsprogram 2018, fyrste halvår	
PS 49/18	Rammeplan for Kulturskulen i Seljord kommune	
PS 50/18	Rebudsjettering av investeringsprosjekt i 2018	
PS 51/18	Kommunestyrets strategidag 2018	

Saker til handsaming

PS 39/18 Godkjenning av protokoll frå forrige møte

Referatsaker

RS 19/18 Praktisering av gratisprinsippet i Seljord grunnskule

Saker til handsaming

PS 40/18 Digital strategi for undervisningssektoren i Seljord kommune

Seljord kommune

Arkiv: 060

Saksnr.: 2018/791-5

Sakshand.: Ronde Schade

Direkte tlf.:

Dato: 29.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	40/18	14.06.2018

Digital strategi for undervisningssektoren i Seljord kommune

Saksdokument:

- Nasjonal læreplan for grunnskulen
- Opplæringsloven
- Digital strategi
- Revidert disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark

Vedlegg:

- Strategiplan IKT Atea-Seljord kommune

Saksutgreiing:

I desember 2017 fatta Seljord kommunestyre vedtak om utarbeiding av ny, strategisk IKT-plan for grunnskulen. Ei arbeidsgruppe med leiarar i skule og barnehage, samt it-ansvarlege frå skulane har sidan januar 2018 arbeidd for å utvikle ein lokal plan for barnehage og grunnskule som kan danne grunnlag for ei større satsing på IKT dei neste åra. Vi meiner det er viktig at barna i Seljord skal ha minst like gode digitale ferdigheitar som barna ved andre kommunar. Erfaringar dei siste 10 åra er at vi i Seljord i liten grad har realisert i dei nasjonale måla for bruk av IKT, satsinga og læringsutbyttet har vore fragmentert og tilfeldig. Dette skuldast mellom anna manglande økonomiske rammer, mangelfull kompetanse og liten grad av overordna styring med utviklinga.

Dette har igjen ført til store skilnader i høve til korleis ein utnyttar IKT i læringsarbeidet. Fram til og med dette skuleåret har skulane basert innkjøp av utstyr på nye og brukte pcar, dette har ført til særskilt mykje arbeid for lærarane med it-ansvar. Arbeidet deira er i dag i hovudsak brukt til oppfølging av maskinvare og programvare. Det er eit hovudmål for den nye satsing at skulane skal bruke meir tid til pedagogisk bruk av IKT.

Bakgrunn:

Digitale ferdigheter har vore ein av fem grunnleggjande ferdigheter i Kunnskapsløftet sidan 2006. **Ludvigsen-utvalets rapport kapittel 2** (2015) definerer kva skulen må levere av framtidens kompetanse.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2015-8/id2417001/sec3>

Dette kapittelet er no **DET sentrale styringsdokumentet** for fagfornyinga 2020 og all skuleutvikling mot framtidens skule. Følgjande kompetanseområder blir lagt vekt på i skulen sitt faglege innhald i eit perspektiv på 20–30 år:

- fagspesifikk kompetanse
- kompetanse i å lære
- kompetanse i å kommunisere, samhandle og delta
- kompetanse i å utforske og skape

Skulane må levere ein type læring som sett elevanes nysgjerrigheit og kreativitet i sentrum på ein annan måte enn kva skulene har levert tidlegare. Læringa må bli meir elevsentrert og mindre lærarsentrert. **Skulane må levere langt meir elevaktiv læring** der elevane nyttar seg sjølv og eigne ressursar i læringsarbeidet. Samstundes skal skulane få elevane til å reflektere over læreprosessane sine. Dei skal lære å lære. For å kunne møte myndigheitenes krav og skape den kvardagen barnehage og skule treng framover, vil det vere behov for kompetanse i heile elevane sitt læringsmiljø – frå skuleleiar via lærar og til føresette.

I regjeringens Digitaliseringsstrategi for **grunnopplæringa** for 2017-2021 står det:

«For å utnytte mulighetene digitalisering gir er det behov for stadig både mer spesialisert og bedre generell IKT-kompetanse i samfunnet. På den ene siden trenger samfunnet flere IKT-spesialister og flere personer med tverrfaglig IKT-kompetanse. På den andre siden trenger alle en generell digital kompetanse som gjør oss i stand til å utnytte tjenestene som utvikles, utføre arbeidsoppgaver ved bruk av IKT, gjøre sikre valg i vår digitale hverdag og sikre vårt personvern. Arbeidslivet er avhengig av at utdanningssystemet leverer arbeidstakere som er oppdaterte og har de ferdighetene og den kompetansen de trenger i sin yrkesutøvelse. I universitetene og høyskolene legges det nå ambisiøse planer for både endringer i virksomhetsprosesser og digitalisering av kjernevirksomhetene med nye IKT-løsninger og digital infrastruktur. Universitets- og høyskolesektoren er avhengig av at grunnopplæringa gir elevene en kompetanse i bruk av IKT som de kan bygge videre på i høyere utdanning.»

Regjeringa rår m.a. til desse tiltaka for elevane si læring og skulen sitt innhald innhold:

- Teknologi og koding inn i skulen sine læreplanar
- Valfag i koding permanent ordning frå 2019
- Nasjonalt forsøk med koding som programfag i vidaregåande
- Plikt til universell utforming av digitale læremidlar
- Spreie kunnskap om bruk av teknologi og digitale læremidlar for elevar med særskilde behov
- Stimuleringstilskot for å utvikle nye, digitale læremidlar i fag- og yrkesopplæringa

Frå den nye rammeplanen for **barnehagen**;

«Barnehagens digitale praksis skal bidra til barnas lek, kreativitet og læring. Ved bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal dette støtte opp om barns læreprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukes med omhu og ikke dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Personalet skal;

- utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern
- legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykksformer
- vurdere relevans og egnethet og delta i barnas mediebruk
- utforske kreativ og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna.»

Status for arbeidet med IKT lokalt i Seljord:

Ny, strategisk plan for IKT i undervisningssektoren er no ferdig og klar til bruk i barnehage, skule og Vaksenopplæring. Det er ein føresetnad at barnehagane, skulen og Vaksenopplæringa på sikt også utarbeider eigne lokale handlingsplanar med forankring i den overordna kommunale planen/styringsdokumentet.

- Frå 2018 har begge barneskulane arbeidd systematisk med kompetanseheving av dei tilsette gjennom eit samarbeid med IKT-senteret (IKT-plan).
- I løpet av våren og sommaren 2018 skal alle skulane og barnehagane ha grunnleggande IKT-infrastruktur på plass (nettverk og kapasitet).

- På planleggingsdagane 16. og 17. august vil tilsette i skule og barnehage få opplæring i bruk av Ipad. Det er også gjort avtale om ytterlegare kompetansetiltak for lærarane skuleåret 2018/19.
- I løpet av august/september vil alle elevane frå 1.-10. trinn få utdelt kvar sin Ipad til bruk på skulen. Litt seinare på hausten vil elevane også kunne bruke Ipaden på skulen og heime. Elevane må levere Ipaden tilbake etter tre år (leasingavtale). Meir informasjon om bruk, ansvar og moglegheiter kjem i foreldremøte etter skulestart.
- I barnehagane vil pedagogane få auka tilgang til Ipad/IKT-utstyr i barnegruppene. Vi trur det er viktig å bruke ekstra god tid på å planlegge god bruk av IKT i barnehagane og inviterer til dialog og samarbeid med foreldregruppene i løpet av hausten.
- Frå august 2018 vil det vere lagt til rette for elektronisk kommunikasjon skule-heim ("Mobilscole") og barnehage-heim ("Mykid").

Det skjer med andre ord særst mykje på den digitale arenaen 2018-19. Seljord kommune legg til grunn at IKT skal vere eit hjelpemiddel i arbeidet for å auke læringsutbyttet for elevane våre, og håpar på godt samarbeid med foreldre og føresette. Informasjon om satsinga vil bli lagt ut fortløpande på den kommunale heimesida og Facebook.

Økonomi:

Det er i løpet av våren 2018 investert i mykje nytt utstyr ved alle avdelingar. Det er lagt grunnlag for ein teknisk infrastruktur som skal handtere auka behov ved implementering av ny plan.

Samarbeidspartnar Atea har kome med dette kostnadsoppsettet for satsinga:

"Følgjande element er med i utrekninga av budsjettet relater til satsinga:

- Ein til ein iPad til alle lærarar og barn i grunnskulen, to einingar per avdeling i barnehage
- Oppsett og opplæring av teknisk infrastruktur relatert til iPad
- Rådgiving relatert til oppfølging, evaluering og framdrift
- Driftsprogramvare for iPad
- Opplæring etter plan for hausten 2018 av skuleleiing og pedagogar
- Avsett budsjettpost for kjøp av appar pr. år
- Skjermer for å kunne vise for barnehage
- Interaktive skjermer til skule

Følgjande element er ikkje med i utrekninga:

- Eventuelt behov for oppgradering av nettverk ved barnehagar og skular*)
- Drift av nettverk
- Personell relatert til teknisk og pedagogisk brukarstøtte

*) I tillegg til allereie planlagd oppgradering av stamnett, vil det iflg. Aspitt vere behov for ei oppgradering av det trådlause nettverket på Flatdal skule og barneskulen i Seljord sentrum, på totalt kr. 25.000,- Nye switchar på omlag 43.000,- det også vere behov for.

Årlege kostnader

Årleg kostnad for leasing (482 einingar)

Kr. 500.000,-

Årleg kostnad management løysing for alle einingar og Showbie	Kr. 110.000,-
Årleg avsette midlar til opplæring på særskilde tema etc.	Kr. 430.000,- ¹⁾
Årleg budsjettpost for kjøp av appar og anna programvare	Kr. 50.000,- ²⁾
Årleg kostnad for leasing av interaktive tavler, pr. tavle	Kr. 15.000,- ⁴⁾
Årleg avsetning for kjøp av materiale (naturfag, koding etc), pr. verksemd	Kr. 20.000,-
Årleg avsetning for rådgiving relatert til oppfølging, evaluering og framdrift	Kr. 30.000,-

Eingangskostnader

Oppsett av management løysing	Kr. 58.000,-
Eingangskostnad oppstart opplæring av lærarar og leiarar	Kr. 245.000,- ³⁾

¹⁾ Denne posten er vanskeleg å anslå nå – også kva innhaldet bør vere. Det kan vere opplæring på særskilde tema, eller det kan like gjerne vere deltaking på seminar eller konferansar. Som språkkommune vil det til dømes kunne vere aktuelt å delta for mange av småskulelærarane på ein årlig «STL+ konferanse», medan det for barnehagane kan vere aktuelt å besøke barnehagar som har drive med digital utvikling lenge. For heile grunnskulen vil "NKUL" (Nasjonal konferanse om bruk av IKT i utdanning og læring) i mai 2019 og "SETT" 2019 (Scandinavian Educational Technology Transformation) i november vere ein aktuell arena å besøke for å sjå gode løysingar, dele erfaringar med andre kommunar og høyre på foredrag om god undervisningspraksis. Til budsjettformål har vi sett av 5.000,- pr. tilsett. Det er nok litt høgt å setje dette på alle tilsette, men det må vurderast. Det viktigaste er at det er ein post i planane som omhandlar opplæring ut over grunnopplæring.

²⁾ Basert på eit tilrådd tal på appar. Dette kan vere litt høgt første året, men etter kvart vil det vere behov for å kunne kjøpe fleire appar til spesielle føremål.

³⁾ Her er det mogleg å søke KS om støtte til opplæring av leiarar. Vi vil også søke Apple om støtte til ein felles seanse for alle i samband med oppstarten etter godkjenning av plan.

4) Visningsflate

I kvart klasserom/avdeling i barnehage må det vere ein visningsflate der innhald frå einingar kan delast og arbeidast med. Det er ikkje gjort ein gjennomgang av kva som finst av visningsflater i disse romma i dag, men det er som minimum klart at barnehagane har dette behovet.

For dei rom som ikkje har visningsflate, eller der visningsflata må skiftast ut tilrår vi følgjande: 5 års leasing av ein interaktiv skjerm. Skjerm, veggfeste (i barnehage vil det vere hev/senk-stativ), utvida garanti, månadleg kostnad ca. kr. 1000-1200,- "

Merknader til økonomioppsett/tilbod frå Atea:

Rådmannen legg til grunn at årleg leasingkostnad av lpader for alle einingar blir dekt av driftsbudsjettet for 2018 (merka med gult i oppsettet frå Atea). Det vil føre til eit mindre overforbruk ved enkelte avdelingar som allereie har kjøpt inn utstyr på den aktuelle budsjettposten, men samla sett for programområdet vil dette gå om lag i balanse.

Kostnader til kursing og opplæring i 2018 er tenkt dekt av driftsbudsjett, søknader til eksterne partar og oppsparte fondsmidlar i grunnskulen, bhg og Vaksenopplæring. Det er ikkje økonomisk dekning inneverande år til leasing av anna utstyr eller programvare/appar. Får å få på plass dette må avdelinga i så fall ein prioritere bort andre innkjøp og kostnader på avdelinga sitt budsjett.

Ein ber difor kommunestyret vurdere ei ekstra budsjettløyving i 2018 for å få på plass dei siste delane av den digitale infrastrukturen (nettverk), utstyr og programvare som Atea meiner er viktig for å lykkast med satsinga. Alternativt må dette vente til 2019, eller avdelingane må omprioritere midlar sjølve.

Det er grunn til å tru at satsinga på IKT etterkvart vil føre til behov for ein IT-ansvarleg for skulane, bhg og VO som kan handtere tekniske utfordringar på avdelingsnivå i samarbeid med lokale it-leverandør. Dette kan t.d. vere ein fagarbeidar med it-utdanning. Utgifter til dette er ikkje innarbeidd i oppsettet, men er noko ein må vurdere nærmare i økonomiplanperioden og kome med framlegg om i budsjett 2019.

Lokalt på kvar skule vil det frå neste år vere ein it-ansvarleg med om lag 2 timar redusert undervisning i veka. Denne har som hovudoppgåve å drive pedagogisk utviklingsarbeid med utgangspunkt i IT-satsinga. Han/ho skal vere ein pedagogisk ressurs som rektor og dei andre kan bruke i kvardagen. Denne ressursen utgjer om lag 210 000 kr i årlege lønsutgifter til lærarane med funksjonen (3 skular a 2 timar = 6 timar x 35 000 kr/t = 210 000 kr). Dette er innarbeidd i budsjett og rammetimetall for skulane.

Forslaget til Atea om årlege utgifter til opplæring på kr 430 000,- er ikkje lagt til grunn for det vidare arbeidet. Rådmannen må vurdere dette behovet nærmare i samband med budsjett 2019 og økonomiplanperioden.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret til å støtte arbeidet med digitalisering av undervisningssektoren og innføring av Ipad i grunnskulen.

Kommunestyret løyver 250 000 kr til dekning av auka driftsutgifter for PO2

- management løysing, Showbie, leige av tavler, programvare og anna naudsynt utstyr

samt 50 000 kr til

- resterande arbeid med etablering av naudsynt infrastruktur

Løyvinga blir dekt av disposisjonsfond i 2018. Kommunestyret ber rådmannen innarbeide kostnader og vurdere etablering av ein stillingsheimel med ansvar for IKT i bhg, skule og Vaksenopplæring i samband med budsjett 2019.

Utskrift til:

- Skulane
- HTV
- HVO
- IT-ansvarlege skulane
- FAU skule

- SU barnehage

ATEA

Seljord kommune

"Saman inn i framtida"

Barn og elevar i Seljord kommune skal utvikle teknologisk kompetanse for å vere aktive og skapande deltakarar i morgondagens samfunn.

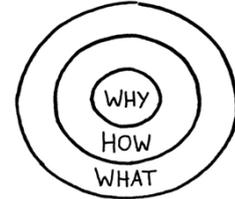
Innhald

1. MÅL MED STRATEGIPLANEN	3
2. MÅL OG FORVENTNINGAR	3
2.1 SATSINGSOMRÅDE	4
2.1.1 Forsterka og forenkla samarbeid.....	4
2.1.2 Støtte opp under utforskning og produksjon (Ludvigsen NOU 2015:8)	4
2.1.3 Frå lærarsentrert til elevsentrert undervisning	4
2.1.4 Møte rammeplanens og opplæringslovens krav til grunnleggjande IKT-ferdigheiter	5
2.1.5 Språk	5
2.1.6 Læring tilpassa kvart barn.....	5
2.1.7 Kontinuerleg profesjonsfagleg utvikling.....	6
2.2 GEVINSTAR	6
2.3 OPPSUMMERING	7
3. KVIFOR	7
3.1 MYNDIGHEITENES KRAV	7
3.2 FRAMTIDAS ARBEIDSLIV	9
4. KORLEIS	9
4.1 VISJONÆRT LEIARSKAP	9
4.2 BÆREKRAFTIG UTVIKLING OVER TID	10
4.2.1 Trygge vaksne	10
4.2.2 Støtteapparat	10
4.3 UTVIKLE GOD PRAKSIS OG EVALUERING.....	11
4.4 AUKA LÆRING MED DIGITAL DIDAKTIKK.....	11
5. KVA	12
5.1 AMBISJONSnivå	12
5.2 FØRESETNAD TEKNISK INFRASTRUKTUR.....	12
5.3 ØKONOMI.....	13

1. Mål med strategiplanen

Det er identifisert eit behov for å ha ein strategi for digital utvikling i barnehage og skule i Seljord kommune. Strategien skal vise retning, vere tydeleg på kva for veg og i kva for tempo endringar skal innførast, dessutan konkretisere kva våre fokusområde er. Strategiplanen omhandlar

- Kvifor
- Korleis
- Kva

For å kunne arbeide grundig over tid, må det vere føreseieleg kva for ressursar som er tilgjengelege, m.a. økonomisk.

I kapittel 5.1 har strategigruppa skissert kva vi meiner Seljord kommune sitt ambisjonsnivå vil koste for dei kommande år.

Strategien er utarbeidd av kommunal skuleleiing og leiinga frå dei ulike verksemdene i barnehage og skule i kommunen.

Målgruppa for denne planen er politikarar, men også alle som er interessert i barnehage- og skuleutvikling i Seljord kommune. Dette er ein overordna plan og det vil i tillegg bli utarbeidd lokale planar på kvar avdeling/eining.

Gruppa sitt mandat for å skrive ein strategiplan

- Fange opp utviklingstrekk, tendrar og nasjonale føringar innanfor IKT
- Støtte lærarrolla i endring
- Evaluere dagens situasjon
- Innarbeide strategisk digital plan for barnehagen og skulen i Seljord
- Vurdere nye IKT-løysingar for bruk i barnehage og grunnskule.

2. Mål og forventningar

Det er eit viktig prinsipp i strategien at det arbeidet som allereie er lagt ned innan ulike satsingsområde i barnehage og skule blir vidareført når det digitale blir inkludert, og at satsingar blir forsterka gjennom det digitale. Den digitale satsinga må bli ein integreert del av kvardagen til barnehagane og skulane og ikkje eit tilleggsprosjekt på sida av annan verksemd.

Innføring av teknologi og digitalisering skjer på alle område i samfunnet og det er difor viktig at det digitale blir integrert der teknologien har ein verdi – og ikkje som eit eige fag slik det har vore ein tendens til så langt i norsk skule.

Arbeidsgruppa har vurdert at planen bør vere ein digital strategi frå barna er 1 år til dei er ferdig i 10.klasse. Barnehage og skule vil bli sidestilt når det gjeld fokus og det vil vere gjennomgåande tema frå dei minste til dei største. I tillegg vil Vaksenopplæringa ta del i satsinga dei neste tre åra.

2.1 SATSINGSOMRÅDE

2.1.1 Forsterka og forenkla samarbeid

Det er eit godt klima for samarbeid og det blir arbeidd med god relasjonskompetanse blant vaksne og barn. Det gjeld i barnehage og skule, men også mellom barnehagane, mellom barnehage og skule og i samarbeid med heimane. Eit godt og trygt samarbeidsklima er viktig for endringane som ein digital strategi medfører. Det digitale skal bidra til å forenkle samarbeid i kvardagen gjennom at kvar enkelt blir meir tilgjengeleg. Det digitale skal også bidra til ein aktiv delingskultur i oppvekst. Når føresette får digital tilgang til elevarbeid syner erfaringa at føresette blir meir involvert og engasjert i barnas læring.

2.1.2 Støtte opp under utforsking og produksjon (Ludvigsen NOU 2015:8)

I rammeplanen for barnehagane er det m.a. lagt vekt på å støtte oppunder barnas utforskartrøng og kreativitet. Dei 7 fagområda speglar område som har interesse og eigenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremje trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal sjå fagområda i samanheng, og alle fagområda skal vere ein gjennomgåande del av barnehagens innhald.

Det digitale skal bidra inn i fagområda som eit verktøy som støttar nysgjerrigheten, utforskartrøngen og kreativiteten. Til dømes kan ein enkelt ta bilete, hente inn fakta, reflektere, bearbeide og dokumentere på ulike kreative måtar. Dette kan delast og gje inspirasjon og læring for fleire. Det vert samla på ein plass og ein kan lett sjå progresjon over tid.

Eigenskapar som tidlegare har vore nedfelt i barnehagenes rammeplan blir i større grad verdsett i ny nasjonal læreplan for skule. Det gjeld aktiv deltaking i eiga læring samt utforsking og skapande prosessar i samhandling med andre barn og vaksne.

Fagfornyinga som skal vere ferdig i 2020, skal fornye læreplanane ved å gjere dei meir relevante for framtida. Faga skal få meir relevant innhald, tydelegare prioriteringar og samanhengen mellom faga skal bli betre. I ny generell del av læreplanen er det presisert at «Skolen skal la elevene utfolde skaperglede, engasjement og utforskertrang, og la dem få erfaring med å se muligheter og omsette ideer til handling»

Pedagogane har eit særskilt ansvar for å ivareta barns leik, kreativitet, skaperglede, nysgjerrighet, utforskartrøng og læring. Barn representerer eit stort mangfald. Dei har ulike behov, føresetnader, interesser og måtar å utrykke seg på. Digitale hjelpemiddel gjev barn gode moglegheiter for individuell læring ut frå eigen ståstad og i eige tempo. I eit inkluderande barnehage og skulemiljø er det viktig å leggje til rette for at den einskilde kan få utfalde sine ressursar i eit meningsfullt stykke arbeid for eiga læring og til nytte og glede for fellesskapet.

2.1.3 Frå lærarsentrert til elevsentrert undervisning

Frå den generelle delen i Fagfornyinga 2020:

«Skolen skal bidra til at elevene reflekterer over sin egen læring, forstår sine egne læringsprosesser og tilegner seg kunnskap på selvstendig vis».

Grunnstamma i undervisninga blir flytta frå å vere lærarsentrert – der lærar formidlar kunnskap - til at elevane i større grad deltek i eiga læring og søker og produserer kunnskap basert på utforsking, produksjon og formidling, med jamleg støtte før, undervegs og etter tildelt oppgåve.

2.1.4 Møte rammeplanens og opplæringslovens krav til grunnleggjande IKT-ferdigheiter

Utdanningsdirektoratet sin læringsressurs, Iktplan.no, blir brukt skuleåret 2017/18 av begge barneskulane med godt læringsutbyte for elevar og lærarar. Skulane som har brukt IKTplan har utvikla betre forståing for grunnleggjande bruk av IKT. Det har av ulike årsaker vore mindre fokus på IKT-dugleik i barnehage og ungdomsskule.

I revidert læreplan 2020, «fagfornyinga», er det lagt vekt på kompetansemål som ein vurderer som viktige for framtidens jobbar. Fordi Iktplan.no er brukt i to av skulane 2017/18, vil arbeidet med forståing av kompetansemål relatert til det digitale bli enklare.

2.1.5 Språk

Utviklinga av språk er eit prioritert område frå dei minste barna i barnehagen til dei største elevane i skulen. Dette skal den digitale innføringa bidra til å styrke. Det gjeld også barn som ikkje har norsk som morsmål.

Med ulike teknikkar og arbeidsmetodar, vil språk vere sentralt både for barnehagen, småskulen, mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Gjennom å kjenne til kvarandre sin metodikk, gjennom deling og tilgjengeleggjering av elevane sin produksjon digitalt, vil til dømes ressursar med spesielt fokus på språkopplæring enkelt kunne bidra i ulike samanhengar, på ulike trinn og i ulike klasser. Og skape gode overgangar mellom dei ulike delane i utdanningsløpet.

2.1.6 Læring tilpassa kvart barn

Det er eit ønskje om å kunne gjere meir for å tilpasse læringa til det enkelte barn.

I Seljordskulen har det vore arbeidd med tilpassa undervisning i lengre tid. Dette blir heilt naturleg relatert til implementeringa av digital skuleutvikling. Med å flytte fokuset frå lærarsentrert undervisning til elevsentrert undervisning vil den einskilde elev vere langt meir involvert i eiga læring – og tilpassingar vil skje naturleg då elevane vil jobbe ut frå evnene sine.

Ny rammeplan for barnehagane legg opp til at det digitale er del av eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn:

"Den digitale praksisen til barnehagen skal bidra til leik, kreativitet og læring. Bruk av digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet skal støtte opp om barna sine læreprosessar og bidra til å oppfylle rammeplanen sine føringar for eit rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. I samband med bruk av digitale verktøy skal personalet vere aktive saman med barna. Samtidig skal digitale verktøy brukast med omhug og ikkje dominere som arbeidsmåte. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utviklar ei gryande etisk forståing knytt til digitale medium".

Spesielt for skulane er det viktig at det blir prioritert å utvikle ein god og felles vurderingspraksis slik at alle elevar får individuell og systematisk oppfølging i alle fag. På den måten vil elevane kjenne til kva som blir forventa og korleis dei sjølv kan vurdere eige arbeid opp mot kjende kriterier og mål.

For å kunne la elevane *blomstre* med sitt fulle potensiale, er det viktig å lage «rike» oppgåver – det er opne oppgåver som gir elevane ulike måtar å utfalde seg på. Dette er kompetansar som delvis kan lærast, men som også blir utvikla over tid ved god praksis for intern deling og intern kompetanseutvikling.

Tilpassa undervisning gjeld alle elever. Alle får utfordringar tilpassa sitt nivå dersom oppgåvene er «rike» og der det blir jobba med å styrke vurderingspraksisen.

2.1.7 Kontinuerleg profesjonsfagleg utvikling

Eit sterkt fagleg miljø er eit godt utgangspunkt for deling og felles profesjonsfagleg utvikling. Andre kommunar viser til at det er særst viktig allereie frå starten å utvikle rutinar for profesjonsfagleg utvikling på i kvar barnehage og på kvar skule.

Barnehage og skule skal lage ein handlingsplan for å utvikle eit **profesjonsfellesskap som skal** realisere den overordna, strategiske planen.

2.2 GEVINSTAR

Med digital barnehage og skuleutvikling skal Seljord kommune oppleve følgjande gevinstar i løpet av ein 2-års periode;

Skule og vaksenopplæring:

- IKT er ein integrert naturleg del av skulekvardagen, og infrastrukturen fungerer optimalt opp mot føremålet
- Oppleve motiverte, kritiske og reflekterte elevar og lærarar
- Likskapsprinsippet skal sikrast ved at det er ein felles pedagogisk plattform på tvers av einingar i kommunen
- Gratisprinsippet blir møtt ved at alle elevar får tilgang til teknologi frå skulen.
- Barn, elevar og pedagogar har ein variert skulekvardag som er elevsentrert, som utfordrar dei på samarbeid, refleksjon, kreativitet og nysgjerrighet, der det blir jobba tverrfagleg, og der god vurderingspraksis er standarden.
- Læringsrommet er utvida frå klasserom til nærmiljø til heile verda
- Vi styrker den digitale kompetansen hos elevar og lærarar
- Frå lærarsentrert undervisning til elevsentrert undervisning
  - Meir aktive og deltakande i eiga læring
  - Auka motivasjon
  - Auka læring
- Førebudd på i morgondagens arbeidsliv
- Skulekvardagen blir meir prega av utforskning og skapande prosessar for eleven

Barnehage:

- IKT er ein naturleg integrert del av barnehagekvardagen, og infrastrukturen fungerer optimalt opp mot føremålet
- Personalet skal utforske kreativ og skapande bruk av digitale verktøy saman med barna
- Leggje til rette for at barn utforskar, leiker, lærer og sjølv skaper noko gjennom digitale uttryksformer
- Vurdere aktuell programvare retta mot barn og ta del i barna sin mediebruk
- Personalet skal utøve digital dømmekraft når det gjeld informasjonssøk, ha eit medvite forhold til opphavsrett og kjeldekritikk og ivareta barnas personvern
- Barna lærer seg tidleg å bruke digitale verktøy til å produsere i motsetnad til heime der det ofte blir brukt til å konsumere

2.3 OPPSUMMERING

Alle forhold over skal gi positiv effekt relatert til barnas læring:

- Alle barn får utfordringar tilpassa eige nivå
- Læringsutbyttet vil auke med høgare motivasjon og meire elevproduksjon

2.4 MYNDIGHEITENES KRAV

Digitale ferdigheiter har vore ein av fem grunnleggjande ferdigheiter i Kunnskapsløftet sidan 2006. **Ludvigsen-utvalets rapport kapittel 2** (2015) definerer nærmare kva skulen må levere av framtidens kompetanse.

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2015-8/id2417001/sec3>

Dette kapitlet er no **DET sentrale styringsdokumentet** for fagfornyinga 2020 og all skuleutvikling mot framtidens skule. Følgjande kompetanseområder blir lagt vekt på i skulen sitt faglege innhald i eit perspektiv på 20–30 år:

- fagspesifikk kompetanse
- kompetanse i å lære
- kompetanse i å kommunisere, samhandle og delta
- kompetanse i å utforske og skape

Skulane må levere ei type læring som sett elevanes nysgjerrigheit og kreativitet i sentrum på ein annan måte enn tidlegare. Læringa må bli meir elevsentrert og mindre lærarsentrert. **Skulane må levere langt meir elevaktiv læring** der elevane nyttar seg sjølv og eigne ressursar i læringsarbeidet. Samstundes skal skulane få elevane til å reflektere over læreprosessane sine. Dei skal lære å lære. Ein sterk felles vurderingspraksis vil vere viktig å etablere i denne samanheng. **Det er når elevane speglar aktivitetane sine mot mål og kriterier at dei må reflektere over læreprosessen.**

For å kunne møte myndigheitenes krav og skape den kvardagen barnehage og skule treng framover, vil det vere behov for kompetanse i heile elevane sitt læringsmiljø – frå skuleleiar via lærar og til føresette.

I regjeringa si Digitaliseringsstrategi for **grunnopplæringa** for 2017-2021 står det:

«For å utnytte mulighetene digitalisering gir er det behov for stadig både mer spesialisert og bedre generell IKT-kompetanse i samfunnet. På den ene siden trenger samfunnet flere IKT-spesialister og flere personer med tverrfaglig IKT-kompetanse. På den andre siden trenger alle en generell digital kompetanse som gjør oss i stand til å utnytte tjenestene som utvikles, utføre arbeidsoppgaver ved bruk av IKT, gjøre sikre valg i vår digitale hverdag og sikre vårt personvern. Arbeidslivet er avhengig av at utdanningssystemet leverer arbeidstakere som er oppdaterte og har de ferdighetene og den kompetansen de trenger i sin yrkesutøvelse. I universitetene og høyskolene legges det nå

ambisiøse planer for både endringer i virksomhetsprosesser og digitalisering av kjernevirksomhetene med nye IKT-løsninger og digital infrastruktur. Universitets- og høyskolesektoren er avhengig av at grunnopplæringen gir elevene en kompetanse i bruk av IKT som de kan bygge videre på i høyere utdanning.»

Regjeringa foreslår m.a. desse tiltaka for elevane sin læring og skulen sitt innhald:

- Teknologi og koding inn i skulens læreplanar
- Valfag i koding permanent ordning frå 2019
- Nasjonalt forsøk med koding som programfag i vidaregåande
- Plikt til universell utforming av digitale læremidlar
- Spreie kunnskap om bruk av teknologi og digitale læremidlar for elevar med særskilde behov
- Stimuleringstilskot for å utvikle nye, digitale læremidlar i fag- og yrkesopplæringa

Frå den nye rammeplanen for **barnehagen**;

Personalet skal:

- *utøve digital dømmekraft når det gjeld informasjonssøk, ha eit bevisst forhold til opphavsrett og kjeldekritikk og verne om personvernet til barna*
- *leggje til rette for at barn utforskar, leiker, lærer og sjølve skaper noko gjennom digitale uttrykksformer*
- *vurdere om mediebruken er relevant og eigna, og delta i mediebruken til barna*
- *utforske kreativ og skapande bruk av digitale verktøy saman med barna*

2.5 FRAMTIDAS ARBEIDSLIV

I tillegg til at myndighetene stiller krav til at undervisninga skal endrast, er vi som strategigruppe samde om at det digitale vil bidra positivt inn i barnehagens og skulens oppdrag for åra framover.

Vi ser at barn veks opp i ein digital verden og at arbeidsmarknaden vil endrast, og at digital kompetanse vil vere etterspurd.

Eit estimat frå Verdens økonomiske forum (WEF) tilseier at heile 65 prosent av barna som startar på barneskulen i dag vil ende opp med å jobbe i heilt nye yrke som vi ikkje ein gang kjenner til no.

<https://www.weforum.org/agenda/2016/02/the-future-of-work/>

3. Korleis

Når vi skal gjennomføre digital endringsprosess i skule og barnehage, er det mykje som er likt med anna utviklingsarbeid i oppvekstsektoren. Dersom kommunen skal lukkast med varig endring og felles praksis hos alle, er det ein føresetnad at leiarane forstår kva slags rolle dei har i prosessen. Eit utviklingsprosjekt startar på toppen og må fylgjast opp over tid. Det er ynskjeleg å leggje til rette for eit kompetansetiltak retta mot leiarane, medan sjølve den pedagogiske implementeringa blir retta mot heile personalet.

3.1 VISJONÆRT LEIARSKAP

Kommunen bør gjere eit godt strategisk arbeid med alle leiarane. Både strategisk skuleeigarskap øvst i oppvekstsektor og systematisk endringsleiing på kvar skule og barnehage. Vi foreslår derfor at leiarane får opplæring som tar høgde for både desse nivåa. Dette skal sikre god planlegging og leiing av utviklingsprosjektet «Framtidas barnehage og skule i Seljord».

Alle leiarar må ha ei sterk forankring og må kunne formidle KVIFOR vi gjer dette, og det er viktig med eit langsiktig perspektiv. Ei grunnopplæring tek om lag 6 månader og utgjer fyrste del av prosessen. Med utgangspunkt i ambisjonsnivået i denne planen bør vi ta høgde for 2 år. Det er viktig med kontinuitet slik at utviklinga ikkje stoppar opp.

For å lykkast med endringsleiing må leiinga planlegge og gjennomføre gode læringsøkter med lærarane. Lærarane må m.a. øve på å planlegge/gjennomføre læringsøkter, og det må skapast rom til å reflektere i etterkant. Leiinga legg til rette for dette i teamtid/fellestid. Gjennom ulike samlingar blir leiinga førebudd slik at dei sjølve kan leggje til rette for desse læringsøktene.

Dersom leiarane nyttar dette systematisk vil dei modellere god digital praksis. Dette er god støtte når lærarane og barnehagepersonalet på same måte må lukkast med eigen digitale praksis i klasserommet og i barnehagane.

3.2 BÆREKRAFTIG UTVIKLING OVER TID

3.2.1 Trygge vaksne

Kommunen ønskjer å realisere framtidens kompetansar og få full gevinst av digitaliseringsprosjektet. Det er viktig at barnehagetilsette og lærarar opplever meistring og tryggleik innanfor:

- Einskapleg struktur på undervisninga i teknologirike omgjevnader. Elevane blir trygge på elementa i undervisningstimen og det er god struktur på bruken av teknologi
- Korleis utøve god vurderingspraksis, jf. prinsippa i vurdering for læring, og korleis utnytte kva som er mogleg i teknologien til å gje tilpassa tilbakemeldingar
- Korleis lage gode undervisningsopplegg / oppgåver der det digitale inngår som ein naturleg del, og der kompetansen kan bli brukt på tvers av fag og tema.
- Meistring av dei ulike appane som skal nyttast, der ting blir lagra og delt.

Opplæringa av dei vaksne skjer i ulike fora:

- Grunnleggjande opplæring ved oppstart hausten 2018
- Systematisk kompetanseheving i personalet
- Deltaking på ulike seminar og konferansar
- Fag- eller temasamlingar lokalt eller i samarbeid med nabokommunar

- Nettbaserte læringsressursar

Den aller viktigaste arenaen for kompetanseheving er kollegarettleiing. Det er difor viktig at leiinga sett av tid til slikt arbeid.

3.2.2 Støtteapparat

Oppvekstsektoren i Seljord kommune vil oppleve «strek i laget». Nokre vil ta endringane raskt, medan andre treng lengre tid og meir rettleiing. For å oppleve meistring for alle er det viktig med eit godt støtteapparat.

Det er behov for to hovudroller i eit slikt støtteapparat:

- Teknisk støtte – for å ivareta feil som oppstår med utstyr, elevar som gløymer passord etc. Må gjerast av personar med teknisk forankring.
- Pedagogisk støtte – for å utvikle personalet innanfor det digitale. Må gjerast av personale med pedagogisk forankring.

Desse to rollene bør helst ikkje blandast saman, og det er ein fordel at det er ulike personar som har dei ulike rollene. Det blir langt tydelegare for dei tilsette, men ikkje minst blir det langt tydelegare for dei som har rollene.

Det blir vald ut sentrale nøkkelpersonar innanfor kvar eining som får ei konkret oppgåve om å følge opp resten av personalet i kvardagen innanfor både tekniske og pedagogiske oppgåver. Innhaldet i oppgåvene må definerast og tydeliggjerast for alle.

Dei pedagogiske ressursane vil i samarbeid med leiinga bidra til den kvardagslege kompetansehevinga og vere det trygge støtteapparatet som nokre treng for å tørre å kome i gang med nye oppgåver.

3.3 UTVIKLE GOD PRAKSIS OG EVALUERING

Leiinga og støtteapparatet vil ha ansvar for å dele god praksis innanfor eininga og mellom einingar. Det vil vere av stor verdi for kommunen at det er kontinuerleg fokus på god praksis undervegs i året og at vi evaluerer med tanke på ambisjonsnivå og vegen vidare.

Det er ulike verktøy ein kan bruke når ein evaluerer.

3.4 AUKA LÆRING MED DIGITAL DIDAKTIKK

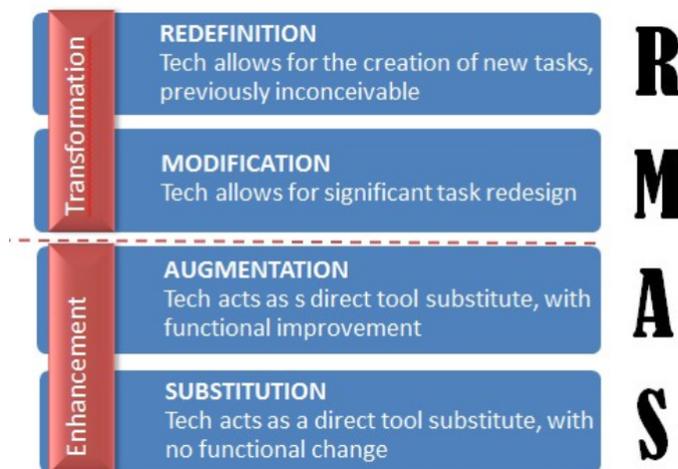
Dr. Ruben R. Puentedura har laga ein modell (SAMR-modellen) som prøver å forklare korleis teknologi kan innverke på undervisning, oppgåvetypar og arbeidsmåtar for å gi auka læring.

På lågaste nivå, substitution (erstatning), brukar ein teknologien som ein rein erstatning for dagens måte å utføre oppgåva på. Eitt døme her kan vere å skanne ei oppgåve frå ei bok for at elevane skal fylle i oppgåva digitalt. Endringa frå analogt til digitalt gir inga effekt på læringa då arbeidsmåtene er uendra, men kan vere ein fordel administrativt.

På neste nivå, augmentation (forbetring), blir teknologien brukt som ei hjelp i læringa - teknologien gjer noko betre enn det ein får til utan den. Eit døme her kan vere stavekontroll og moglegheit for opplesing av tekst.

På tredje nivå, modification (modifisering), skjer den første verkelege endringa. Undervisningsoppgøret blir utvikla. Teknologien gjev nokre ekstra moglegheiter i læringa – som til dømes samskriving og oppgåver med bruk av mange ulike uttryksformer som video, tekst, animasjon o.l.

På siste nivå, redefinition (omdefinering), byrjar ein å arbeide på måtar og med innhald som ikkje var mogleg utan teknologien. Den er ikkje lenger ei forbetring av tidlegare arbeidsmåtar og innhald, men teknologien gjer det mogleg å ta heilt nye arbeidsformer i bruk. Eit døme her kan vere samarbeid og samskriving med elevar i andre land og innføring av omvendt undervisning.

Strategien for oppvekst i Seljord har som mål å nå dei høgaste nivåa, modifisering og redefinering. Dette påverkar dermed også måten opplæringa blir bygd opp på. Det er ein annan kompetanse som blir kravd for å arbeide på desse to nivåa enn dei to lågaste.

Kva er mogleg å utnytte med tilgang til teknologi i barnehage og skule:

- Involvere føresette slik at dei kan bidra meir inn i barnets læring
- Understøtte undring og utforsking i endå større grad enn tidlegare
- Undervisningsopplegg vil vere digitalt tilgjengeleg
- Elevane vil etter kvart kjenne til endra vurderingspraksis og vere meir sjølvstendige i læringsprosessen sin.
- Leiinga og pedagogane kan forenkle planlegging og spare tid
- Når vurderingspraksis går føre seg digitalt, kan tilbakemeldingar bli gitt tilpassa eleven – gjennom lyd, tekst eller ein kombinasjon.
- Barna kan nytte dei ressursane dei sjølv ønskjer for å utføre ei oppgåve.
  - Det kan vere ulike program eller ulike uttrykksformer (munnleg, skriftleg, video, lyd eller ein kombinasjon)

4. Kva

Ein god og gjennomtenkt plan er avgjerande for eit godt resultat.

Gjennom punkta over veit vi no kvar vi skal – kva som skal prioriterast – og korleis det i praksis bør implementerast. Dette kapittelet handlar om kor viktig planen er og kort om dei ulike elementa i ein plan.

4.1 AMBISJONSNIVÅ

Ein suksessfaktor for implementering av ein digital plattform er å halde kompleksiteten låg.

Vi har difor fokusert på ein så enkel og ukomplisert infrastruktur som mogleg. Det vil sikre at barnehagane og skulane har digitale einingar som fungerer godt med kort oppkoblingstid.

Det vil også sikre at kostnader relatert til drift er minimalisert.

Rent pedagogisk held vi også kompleksiteten låg (at kompleksiteten blir halden låg må ikkje forvekslast med ambisjonsnivået) ved å understøtte dei områda vi allereie prioriterer i barnehage og skule.

I tillegg har vi prioritert område som vi ser at mange kommunar og skular har lukkast med allereie – område der vi finn gode døme og resultat. Dette gjeld til dømes område med fokus på språk og vurdering for læring. Dette er område der det digitale kan bidra i stor grad og der resultatata er særskilde gode.

Tilsette i barnehage og skule er positive til å kome ordentleg i gang med digital utvikling. Erfaringar frå andre kommunar viser at vi får best resultat dersom heile personalet er ein del av det same utviklingsløpet ved barnehagen/skulen.

Tal på personar som jobbar i barnehage og skule i Seljord kommune er ikkje fleire enn at det er viktig at alle er med for at det skal vere gevinstar å hente frå samarbeid og deling. At alle startar samtidig gir også barnehage og skuleleiing ei felles gruppe tilsette å følgje opp i tillegg til at alle tilsette vil ha eit «skjebnefellesskap» ved at alle startar samtidig. Difor ønskjer undervisningssektoren i Seljord kommune å gå i gang med både barnehage og skule samstundes, med alle barn, elevar og (vaksne) lærarar.

4.2 FØRESETNAD TEKNISK INFRASTRUKTUR

For å kunne utnytte digitale ressursar må det vere eit fungerande trådløst nettverk. Inne i barnehagane og i skulane må det vere nettverksdekning som understøtter og ikkje hindrar digital aktivitet i læring.

Drift av utstyr må ivaretakast og eit teknisk støtteapparat må vere på plass frå første dag.

Kommunens driftspartner, Aspit, har følgjande informasjon relatert til dette temaet:

«Seljord kommune har det siste året brukt ein del midlar på å oppgradere det trådløse nettet. Det er etter vårt skjønn ikkje behov for å oppruste eksisterande trådløst utstyr i Seljord.

På Flatdal skule og barneskulen i Seljord sentrum, kan det nok vere behov for auke tettleiken på punkt ytterlegare, og vi vil tilrå at det blir sett av kr 25.000,- til dette.

Når det gjeld øvrig infrastruktur, så er det ny moderne switch på ungdomsskulen, men på dei to øvrige skulane er det behov for å bytte ut to switchar på kvar lokasjon. Dette vil ha ein totalkost på om lag 33.000,-. Vi ser heller ikkje at det skal vere behov for meir enn 1Gbit kapasitet i stamnett i Seljord kommune i overskueleg framtid, men behovet kan kome før i Seljord enn i Nissedal, og det kan hende det kan vere fornuftig at nye switchar til barneskulen har moglegheit for dette. Summen for å ta høgde

for 10Gbit på barneskulen i staden for 1Gbit, aukar samla pris på switchar med 10.000,-. Men berre så det er nemnd, så gir jo ikkje oppgradering av disse switchane aleine noko auke i faktisk kapasitet.

Fiber mellom kommunehus og skulane er basert på leid fiber med 100Mbit - kapasitet. Denne kan oppgraderast til 1Gbit raskt dersom behovet melder seg. Så vidt meg bekjent, er det på gang eit prosjekt for å få intern fiber mellom dei to skulane i sentrum og kommunehuset. Då vil ein naturlegvis minimum ha 1Gbit - kapasitet, og moglegheit for 10Gbit. Om dette er klart før skulestart i august kan sikkert kommunalsjef svare betre på enn meg. Viss det ikkje er klart, bør kjøpt kapasitet på leid fiber auke til 1Gbit fram til dette er på plass.

På kommunehuset er switchar og brannmurar basert på 1Gbit og av ny dato.»

4.3 ØKONOMI

Iflg. Grunnskolen informasjonssystem (GSI) er det

- 362 elevar i grunnskulen
- 50 pedagogar i grunnskulen
- 15 assistentar i grunnskulen
- 35 tilsette, 22 pedagogar i barnehagane totalt
- 12 avdelingar i barnehagane totalt

Følgjande element er med i utrekninga av budsjettet relatert til satsinga:

- Ein til ein iPad til alle lærarar og barn i grunnskulen, to einingar per avdeling i barnehage
- Oppsett og opplæring av teknisk infrastruktur relatert til iPad
- Rådgiving relatert til oppfølging, evaluering og framdrift
- Driftsprogramvare for iPad
- Opplæring etter plan for hausten 2018 av leiing og tilsette
- Avsett budsjettpost for kjøp av appar pr. år
- Skjermar for å kunne vise for barnehage.
- Interaktive skjermar til skule

Følgjande element er ikkje med i utrekninga:

- Eventuelt behov for oppgradering av nettverk ved barnehagar og skular*)
- Drift av nettverk
- Personell relatert til teknisk og pedagogisk brukarstøtte

*) I tillegg til allereie planlagd oppgradering av stamnettet, vil det iflg. Aspitt vere behov for ei oppgradering av det trådlause nettverket på Flatdal skule og barneskulen i Seljord sentrum, på totalt kr. 25.000,- Nye switchar på omlag 43.000,- det også vere behov for.

Årlege kostnader

Årleg kostnad for leasing av eining med beskyttelse (482 einingar med forsikring)	Kr. 500.000,-
Årleg kostnad management løysing for alle einingar og Showbie for lærarane	Kr. 110.000,-
Årleg avsette midlar til oppfrisking, opplæring på særskilde tema etc. 1)	Kr. 430.000,-
Årleg budsjettpost for kjøp av appar og anna programvare	Kr. 50.000,- ²⁾
Årleg kostnad for leasing av interaktive tavler, pr. tavle	Kr. 15.000,- ⁴⁾
Årleg avsetning for kjøp av materiale (naturfag, koding etc), pr. verksemd	Kr. 20.000,-

Årleg avsetning for rådgiving relatert til oppfølging, evaluering og framdrift Kr. 30.000,-

Eingangskostnader

Oppsett av management løysing Kr. 58.000,-

Eingangskostnad oppstart opplæring av lærarar og leiarar Kr. 245.000,-³⁾

¹⁾ Denne posten er vanskeleg å anslå nå – også kva innhaldet bør vere. Det kan vere opplæring på særskilde tema, eller det kan like gjerne vere deltaking på seminar eller konferansar. Som språkkommune vil det til dømes kunne vere aktuelt å delta for mange av småskulelærarane på ein årlig «STL+ konferanse», medan det for barnehagane kan vere aktuelt å besøke barnehagar som har drive med digital utvikling lenge. For heile grunnskulen vil "NKUL" (Nasjonal konferanse om bruk av IKT i utdanning og læring) i mai 2019 og "SETT" 2019 (Scandinavian Educational Technology Transformation) i november vere ein aktuell arena å besøke for å sjå gode løysingar, dele erfaringar med andre kommunar og høyre på foredrag om god undervisningspraksis. Til budsjettformål har vi sett av 5.000,- pr. tilsett. Det er nok litt høgt å setje dette på alle tilsette, men det må vurderast. Det viktigaste er at det er ein post i planane som omhandlar opplæring ut over grunnopplæring.

²⁾ Basert på eit tilrådd tal på appar. Dette kan vere litt høgt første året, men etter kvart vil det vere behov for å kunne kjøpe fleire appar til spesielle føremål.

³⁾ Her er det mogleg å søke KS om støtte til opplæring av leiarar. Vi vil også søke Apple om støtte til ein felles seanse for alle i samband med oppstarten etter godkjenning av plan.

⁴⁾ Visningsflate

I kvart klasserom/avdeling i barnehage må det vere ein visningsflate der innhald frå einingar kan delast og arbeidast med. Det er ikkje gjort ein gjennomgang av kva som finst av visningsflater i disse romma i dag, men det er som minimum klart at barnehagane har dette behovet.

For dei rom som ikkje har visningsflate, eller der visningsflata må skiftast ut tilrår vi følgjande:
5 års leasing av ein interaktiv skjerm. Utvida garanti, månadleg kostnad ca. kr. 1000-1200,-

Seljord kommune

Arkiv:
Saksnr.: 2018/1047-1
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm
Direkte tlf.:
Dato: 28.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	32/18	31.05.2018
Eldreråd	1/18	05.06.2018
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	1/18	05.06.2018
Kommunestyret	41/18	14.06.2018

Årsregnskap for Seljord kommune 2017

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Regnskap 2017 for Seljord kommune
- 2 Revisjonsmelding 2017

Saksutgreiing:

Rådmannen legg fram årsregnskap 2017 for Seljord kommune. Tilhøyrande dokumentasjon frå Telemark kommunerevisjon IKS vert lagt fram for politisk handsaming.

Regnskapet for 2017 visar eit netto driftsresultat på **- 1,74%**, noko som utgjer **- 5 122 861,25** mill kr. Anbefalt netto driftsresultat er minimum pluss 1,75%.

Pr 31.12.17 har Seljord kommune 14,7 mill kr på disposisjonsfond.

Rådmannen si tilråding:

Årsregnskap 2017 for Seljord kommune takas til vitande.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Formannskapet tilrår at årsregnskapet for Seljord kommune 2017 vert godkjent.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Formannskapet tilrår at årsregnskapet for Seljord kommune 2017 vert godkjent.

Handsaming i Eldreråd - 05.06.2018

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Eldreråd - 05.06.2018

Årsregnskap 2017 for Seljord kommune vert teke til vitande.

Handsaming i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 05.06.2018

Samrøystes vedteke.

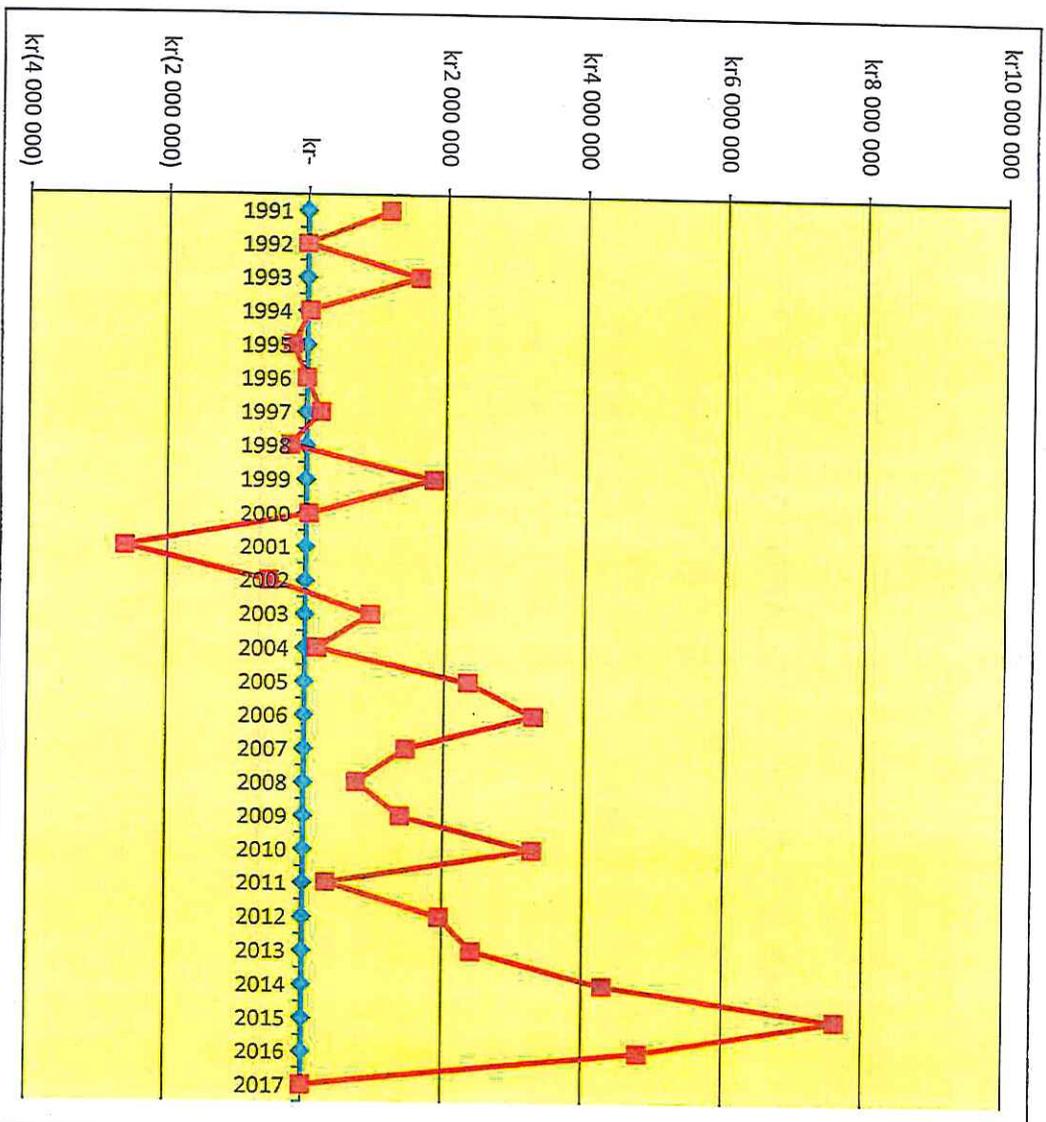
Vedtak i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 05.06.2018

Årsregnskap 2017 for Seljord kommune vert teke til vitande.

Utskrift til:

Meirforbruk/Mindreforbruk

Meirforbruk/Mindreforbruk i 2017 er kr 0,00 (men sjå kommentaren nedanfor)

Gjennomsnittleg mindreforbruk pr. år i perioden 1991-2017 er kr 1.352.000

Meirforbruk/Mindreforbruk er avviket mellom rekneskap og justert budsjett

I siste budsjettkontroll (kommunestyresak 87/17, 09.11.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet per 31.10.2017") tok kommunestyret til vitande at driftsbudsjettet for 2017 såg ut til å få eit **mindreforbruk på kr 4.585.000** og dette venta mindreforbruket vart sett av til disposisjonsfond. Får å få driftsrekneskapen i balanse, måtte avsejninga til disposisjonsfond redusert med kr 2.625.000 (såkalla "pliktig stryking"). Ser vi bort frå avsejninga til disposisjonsfond av det som i k.sak 87/17 var venta å bli mindreforbruket i 2017, og den delvise stryking av denne avsejninga, vart **mindreforbruket i 2017 eigenleg kr 1.960.000.**

Innhald

Revisjonsmelding for 2017	Side 3-4
Økonomisjefens 2017 årsrapport	Side 5-20
Rekneskaps skjema 1A - Driftsrekneskapen	Side 21
Rekneskaps skjema 1B - Driftsrekneskapen	Side 22
Rekneskaps skjema 2A - Investeringsrekneskapen	Side 23
Rekneskaps skjema 2B - Investeringsrekneskapen	Side 24-25
Økonomisk oversyn - Drift	Side 26
Økonomisk oversyn - Investering	Side 27
Balanserekneskapen	Side 28-29
Note 1 Endring i arbeidskapital	Side 30
Note 2 Pensjon	Side 30-32
Note 3 Garantiansvar	Side 33
Note 4 Krav, langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld i høve til kommunale og fylkeskommunale føretak	
etter § 11 og § 27 i kommunelova	Side 33
Note 5 Aksjar og andelar som er førde opp som anleggsmidlar	Side 33
Note 6 Avsetjing til fond og bruk av fond	Side 34
Note 7 Kapitalkonto	Side 35
Note 8 Sal av finansielle anleggsmiddel	Side 35
Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27	Side 36
Note 10 Sjølvkostområder	Side 37

Diverse diagram, tabellar og kommentarar:

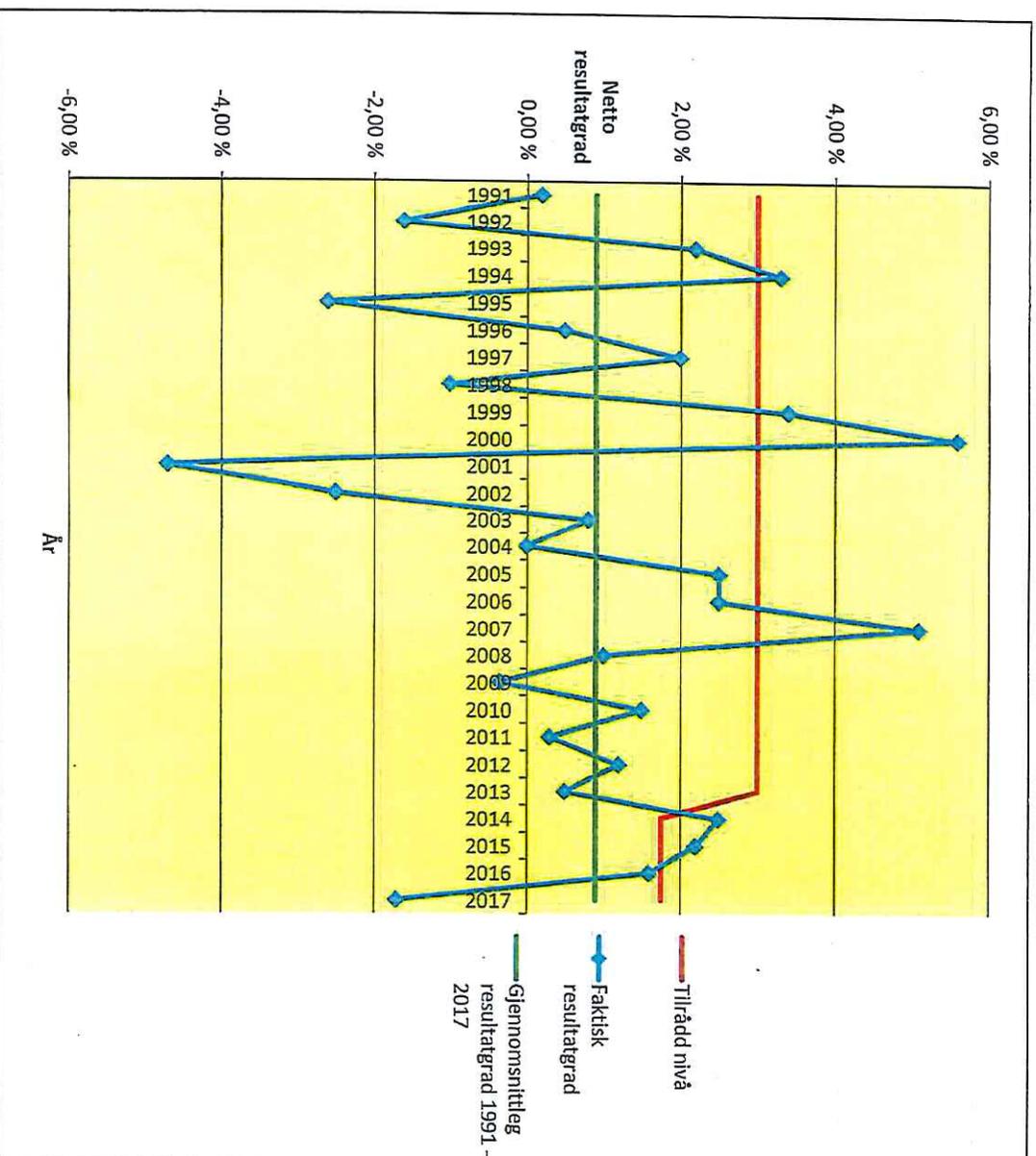
Meirforbruk/Mindreforbruk (Diagram)	Første omslagsside
Netto resultatgrad (Diagram)	Side 2
Langsiktig lånegjeld pr. innbyggjar. (Diagram)	Side 29
Langsiktig lånegjeld i prosent av drifts- og finansinnt. (Diagram)	Side 29
Disposisjonsfond. Balansekonto 25650001 (Tabell)	Siste omslagsside

Det er side 21-37 (ekskl. side 29) som er den offisielle rekneskapen etter kravspesifikasjonen i "Forskrift om årsrekneskap og årsmelding".

Dei andre sidene er revisjonsmeldinga og tilleggsinformasjon.

Netto resultatgrad

Netto driftsresultat rekna ut i prosent av sum driftsinntekter

I 2017 var netto resultatgrad ÷ **1,74 %**

Netto driftsresultat ÷ kr 5.122.861,25 i prosent av sum driftsinntekter kr 295.230.241,05

Til og med 2013 var "kommefingerregelen" at netto driftsresultat bør vere minst 3 % (over tid)

Frå og med 2014 har "Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi" gjort ei ny vurdering av tilrådd nivå for netto driftsresultat. Den nye vurderinga er eit tilrådd netto driftsresultat på **1,75 %**

Gjennomsnittleg resultatgrad i perioden 1991 - 2017 har vore **0,9 %**

Netto driftsresultat er driftsinntekter (inkl. ordinære rente- og avdragsinntekter) ÷ driftsutgifter (inkl. ordinære rente- og avdragsutgifter). **Netto driftsresultat** vert òg kalla "overskot disponibelt til eigenkapital på investeringar og avsetjingar (sparing)". Dette resultatomgrepet kan samanliknast med "Resultat før årsoppgjerdsposisjonar" i eit privat (resultatorientert) rekneskap, sjølv om det ikkje er heilt same omgrepet.

Melding fra Hviror

3

4

ØKONOMISJEFENS ²⁰¹⁷ ÅRSRAPPORT

Økonomisjefens årsrapport for 2017 vil i hovedsak inneholde rene økonomiske vurderinger og oppstillingar, med fokus på avvik, nyktelal og historiske utviklingstrekk. Når det gjeld vurdering av drifta, måloppnåing og andre vurderingar om korleis Seljord kommune har gjort det i 2017, vert det vist til årsmeldinga.

I denne årsrapporten vert alle tal runda av til næraste heile kr 1.000.

Både driftsrekneskapen og investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse, men driftsrekneskapen med pliktig stryking av avsetjing til disposisjonsfond på kr 2.625.000 for å få rekneskapen i balanse.

Driftsrekneskapen - Avviksoversyn

Rekneskap samanlikna med justert budsjett

I siste budsjettkontroll (Kommunestyresak 87/17, 09.11.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet per 31.10.2017") tok kommunestyret til vitande at driftsbudsjettet for 2017 såg ut til å få eit mindreforbruk på kr 4.585.000 og dette venta mindreforbruket vert sett av til disposisjonsfond. Rekneskapsresultatet vart kr 2.625.000 dærligare enn dette, altså kr 1.960.000 og avsetjinga til disposisjonsfond måtte redusertast med kr 2.625.000 (såkalla "pliktig stryking" for å få rekneskapen i balanse).

Grøne tal i kursiv med kredittteikn ("minus") framom er innteker eller positivt resultat (overskot). Svarte tal er utgifter. Røde tal er negativt resultat (mindreinntekt/meinngift/underskot).

	REKNESKAPSSKJEMIA 1A	Rekneskap	Just.budsjett	Avvik
1	REKNESKAPSSKJEMIA 1A			
2	Skatt på inntekt og formue	-72 490 000	-70 144 000	-2 346 000
3	Ordinært rammetilskot	-106 007 000	-107 300 000	1 293 000
4	Skatt på eiendom	-8 468 000	-8 467 000	-1 000
5	Andre direkte eller indirekte skattar 1)	-6 426 000	-6 398 000	-28 000
6	Andre generelle statsliskot 2)	-12 843 000	-14 521 000	1 678 000
7	Sum frie disponible inntekter	-206 234 000	-206 830 000	596 000
8	Renteinntekter og utbytte	-4 156 000	-4 166 000	10 000
9	Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	4 640 000	4 656 000	-16 000
10	Avdrag på lån	8 127 000	8 127 000	0
11	Netto finansinntekter/-utgifter	8 611 000	8 617 000	-6 000
12	Til dekning av tidlegare års rekneskapsmessige meiforbruk	0	0	0
13	Til bundne avsetjingar	2 941 000	1 963 000	958 000
14	Til ubundne avsetjingar	4 820 000	7 458 000	-2 638 000
15	Brak av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-4 812 000	-4 812 000	0
16	Brak av ubundne avsetjingar	-4 775 000	-4 787 000	12 000
17	Brak av bundne avsetjingar	-3 297 000	-2 453 000	-844 000
18	Netto bruk av avsetjingar	-5 123 000	-2 611 000	-2 512 000
19	Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
20	Til fordeling drift	-202 746 000	-200 824 000	-1 922 000
21	Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	202 746 000	200 824 000	1 922 000
22	Rekneskapsmessig mindreforbruk (-)	0	0	0
23	REKNESKAPSSKJEMIA 1B			
24	Til fordeling (frå budsjettskjema 1A). Fordelt slik ↓	Rekneskap	Just.budsjett	Avvik
		-202 746 000	-200 824 000	-1 922 000
25	Netto programområde 1 Sentraladm. og fellesutgifter/-inntekter	36 697 000	35 285 000	1 412 000
26	Netto programområde 2 Skule og oppvekst	69 388 000	69 609 000	-221 000
27	Netto programområde 3 Helse og omsorg	76 557 000	76 499 000	58 000
28	Netto programområde 4 Kultur, næring og utvikling	10 210 000	11 176 000	-966 000
29	Netto programområde 5 Teknisk	9 894 000	8 255 000	1 639 000
30	Sum fordelt. Netto programområde 1-5	202 746 000	200 824 000	1 922 000

Ovanstående avviksoversyn er sett opp slik Rekningskapskjema 1A og 1B er vedtaket i både opphavsleg og justert budsjett. Disse skjema er sett opp slik dei er definert i det nye budsjettverktøyet Arena (som vart teke i bruk frå og budsjett 2017). Dette oppsettet er ikkje heilt i samsvar med Seljord kommune sitt delegeringsreglement og innarbeidd budsjettpraksis. Dette vert endra i løpet av 2018. I gjeldane Arenaoppsett er alle finanstransaksjonane (fond og renter) ført opp i Rekningskapskjema 1A. Etter delegeringsreglement og innarbeidd budsjett- og rekningskapspraksis vert i stor grad bundne driftsfond disponert av programområda (Rekningskapskjema 1B). Dette gjeld både pilkittige fondsavsetjingar og bruk av avsetjingane. Det same gjeld for nokre mindre disposisjonsfond som programområda har. Det "store" disposisjonsfondet (balansekonto 25650001) er det berre kommunestyret som kan bruke (Rekningskapskjema 1A). Korrigerer vi for dette, vert avviksoversynet slik (og dette oversynet gjev det yttaste biletet, men endringane er ikkje dei heilt store):

	Rekningskapskjema 1A	Rekningskapskjema 1A	Just.budsjett	Avvik
1	REKNINGSKAPSSKEMA 1A	Rekningskapskjema 1A	Just.budsjett	Avvik
2	Skatt på inntekt og formue	-72 490 000	-70 144 000	-2 346 000
3	Ordinært rammetilskot	-108 007 000	-107 300 000	1 293 000
4	Skatt på eiendom	-8 468 000	-8 467 000	-1 000
5	Andre direkte eller indirekte skattar 1)	-6 426 000	-6 398 000	-28 000
6	Andre generelle statsliskot 2)	-12 743 000	-14 216 000	1 473 000
7	Sum frie disponible inntekter	-208 134 000	-208 525 000	391 000
8	Rentelinntekter og utbylte	-4 154 000	-4 166 000	12 000
9	Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	4 633 000	4 656 000	-23 000
10	Avdrag på lån	8 127 000	8 127 000	0
11	Netto finansinntekter/-utgifter	8 606 000	8 617 000	-11 000
12	Til dekning av tidlegare års rekningskapsmessige meirforbruk	0	0	0
13	Til bundne avsetjingar	1 943 000	1 946 000	-3 000
14	Til ubundne avsetjingar	4 756 000	7 381 000	-2 625 000
15	Bruk av tidlegare års rekningskapsmessige mindreforbruk	-4 812 000	-4 812 000	0
16	Bruk av ubundne avsetjingar	-4 687 000	-4 687 000	0
17	Bruk av bundne avsetjingar	-212 000	-212 000	0
18	Netto avsetjingar	-3 012 000	-384 000	-2 628 000
19	Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0
20	Til fordeling drift	-200 540 000	-198 292 000	-2 248 000
21	Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	200 540 000	198 292 000	2 248 000
22	Rekningskapsmessig mindreforbruk (-)	0	0	0
23	REKNINGSKAPSSKJEMA 1B	Rekningskapskjema 1B	Just.budsjett	Avvik
24	Til fordeling (frå budsjettskjema 1A). Fordelt slik ↓	-200 540 000	-198 292 000	-2 248 000
25	Netto programområde 1 Sentraladm. og fellesutgifter/-inntekter	36 554 000	34 955 000	1 599 000
26	Netto programområde 2 Skule og oppvekst	69 521 000	69 609 000	-88 000
27	Netto programområde 3 Helse og omsorg	76 963 000	76 426 000	537 000
28	Netto programområde 4 Kultur, næring og utvikling	8 254 000	9 317 000	-1 063 000
29	Netto programområde 5 Teknisk	9 248 000	7 985 000	1 263 000
30	Sum fordelt. Netto programområde 1-5	200 540 000	198 292 000	2 248 000

- 1) Konesjonsavgifter og naturressurskatt.
- 2) Rente- og investeringskompensasjon og integreringstilskot (og i den ikke-korrigerede varianten òg tilskot til etablering frå Husbanken).

Sum av "Skatt på inntekt og formue" og "Ordinært rammetilskot" (som òg inkluderer inntektsuføringa, som i grunn har meir med skatteinntektene å gjere) vart kr 1.053.000 høgare enn justert budsjett (og kr 2.606.000 høgare enn opphavsleg budsjett). At "Andre generelle statsliskot" sviktar med kr 1.473.000, skaldest først og fremst at integreringstilskotet vart kr 1.355.000 lågare enn justert budsjett, som igjen skaldest at flyktningfamilien på sju personar (mor og far og fem born) som skulle kome i desember i fjor ikkje kom (men kom i mars 2018). Integreringstilskotet på desse sju ville i 2017 ha vore kr 1.295.000 (år 1 å kr 185.000 x 7).

På PO 1 "Sentraladm. og fellesutgifter/-inntekter" er det utgiftsført to større tapsavsejninga: kr 887.000 på sjukeleisrefusjon og kr 500.000 på erstatning til Matvarehuset AS og bot til KOFA (klagenemnda for offentlege ansakffingar) i samband med anbods konkurranse for mat til sjukeheimen, bu- og servicesentra og heimnebuande.

Tapspotensiålet på sjukepengar er kr 1.579.000, der det er levert klage på avslag til NAV Arbeid og Ytelsar Skien på kr 692.000, derav tapsavsejning på kr 887.000 under føresehad av medhald i klagesakene. I tillegg til klagesakene, eller som kompensasjon for avslag (heilt eller delvis i klagesakene) kan det kanskje vere mogleg å inngå ei minneleg ordning med NAV Telemark. Det er ikkje truleg at endeleg tapføring vert mindre enn kr 500.000 (altså kr 387.000 lågare enn det er teke høgde for i rekneskapen for 2017). Tapsavsejningane på sjukepengar gjeld sjukeftåvæer og foreldrepermisjonar for åra 2012-2017 (seks år), i gjennomsnitt kr 141.000 pr. år, varierende frå kr 49.000 (2013) til kr 339.000 (2015). For desse seks åra er det inntektsført kr 43,5 mill. i sjukepengar og foreldrepengar. Eit tap på kr 887.000 utgjer 2,0 % (tap på kr 1.579.000 utgjer 3,6 %).

Tapsavsejninga i "matsaka" på kr 500.000 er ein "rund sum" (som kan bli både lågare og høgare). I tillegg er det utgiftsført kr 60.000 til kommunens advokat (KS) i 2017 og kr 14.000 i 2018 (pr. 2. mars 2018). Saka i KOFA vert truleg ikkje ferdig før hausten 2018.

På PO 3 "Helse og omsorg" vart refusjonskravet for såkalla "senleg ressurskrevjande helse- og omsorgstenester" kr 496.000 lågare enn budsjettet (kr 1.187.000 mot kr 1.683.000). Det vart kjøpt sjukeleinsplassar i andre kommunar for kr 967.500 (387 døgn à kr 2.500), 325 døgn i Kviteseid og 73 døgn i Hjaridal, dvs. i gjennomsnitt om lag ein plass kvart døgn.

Hovudgrunn til mindreforbruket på PO 4 "Kultur, næring og utvikling" er at etableringsstikotet på kr 900.000 til Telemark bilruter til opparbeiding av vahn og avløp innanfor kontregrensa i samband med etableringa i Nordbygdi ikkje vart utbetalt, då etableringa ikkje kom i gang i 2017. Denne kostnaden er ført opp på nytt i investeringsbudsjettet for 2018.

På PO 5 "Teknisk" har det vore til dels store meirutgifter på vinterdrift av kommunale vegar (kr 501.000) og vedlikehaldsavdelinga (kr 650.000), blant anna til utskifting av inventar og utstyr i kommunale bygg og overtidssarbeid. Den delen av kostnaden som er innanfor vahn og avløp vert dekt av gebyrinntektene i 2017, eller dei komande åra. Akkumulert (over dei siste åra) har Seljord kommune netto til gode kr 2.181.000 av abonnentane innanfor sjølvkostnåde (vahn, avløp, slantøring, renovasjon og feiting/tilsyn), jf. note 10 "Sjølvkostnåder". I åra framover (inntil fem år) skal kommunen då krevje meir i gebyr enn kva tenesta kostar desse åra.

Som ein konklusjon på avviket mellom rekneskap og justert budsjett kan ein seie at kommunestyret har skaffa til vege kr 377.000 mindre enn justert budsjett (jf. lne 7 "Sum frie disponible inntekter", lne 11 "Netto finansinntekt/-utgifter" og lne 13 "Til bundne avsejninga"). Programområda har hatt eit meirforbruk/mindreinntekter på kr 2.248.000 (inkludert tapsavsejninga på kr 1.377.000). Dette blir eit negativt avvik på kr 2.625.000 som er dekt inn ved at kommunestyret si budsjetterte avsejning til disposisjonsfond (jf. kommunestyresak 87/17, 09.11.2017) er redusert med kr 2.625.000 (jf. lne 14 "Til nbunde avsejninga").

Utviklinga i netto driftsresultat i 2017

Netto driftsresultat har vore negativt frå opphavleg budsjett til rekneskap

Opphavleg budsjett	3 380 000	+ 1,23 %
K.sak 91/16, 15.12.2016 1)	800 000	
K.sak 91/16, 15.12.2016 2)	-200 000	
K.sak 96/16, 15.12.2016 3)	250 000	
Korrigert opphavleg budsjett 4)	4 230 000	+ 1,53 %
Justert budsjett (k.sak 87/17, 09.11.2017)	2 611 000	+ 0,93 %
Rekneskap	5 123 000	+ 1,74 %

1) K.sak 91/16 Seljord Idrettslag-Såknad om stønad til renovering av garderoberbygg på Erentvøy og til bygging av garasje på Raudeiv.

- 2) K.sak 91/16 Denne saka trekte òg tilbake førmannskapets innstilling om brukssviale med Seljord Idrettslag om Eventyrøy.
 3) K.sak 96/16 Asmundsdens Bakeri - Søknad om utviklingsstøtte (som tillegg inntil kr 250.000 i tillegg til kr 250.000 frå næringsfond/kraftfond),
 4) Desse korrigeringane vart lagt inn i justert budsjett i k. sak 34/17, 18.05.2017 "Budsjettkontroll driftsbudsjettet per 31.03.2017".

Investeringsrekneskapen – Avviksoversyn

Rekneskap samanlikna med justert budsjett

Investeringar i anleggsmidlar. Rekneskapskjema 2B

Grøne tal med kredittteikn "minus" framom er mindregift. **Raud** tal er meirutgift.
 Avrunda til næraste helle kr 1.000

Prosj.	Prosjektnamn	Rekneskap	Just.budsjett	Avvik	Sluttføring
116	El-bil med salsoppsjon	12 000	12 000	0	Ferdig
121	Agresso Milestone 5	120 000	141 000	-21 000	Ferdig
122	Elektronisk fakturabehandling	304 000	350 000	-46 000	2018
233	Seljord barneskule, oppgr. av uteområde	281 000	288 000	-7 000	Øk.plan 2018
237	Flåtadal barnehage, sikring av uteområde	34 000	32 000	2 000	Ferdig
240	Oppgr. av sløydsal m/målerom U-skulen	88 000	281 000	-193 000	2018
241	IT grunnskulen	121 000	125 000	-4 000	Ferdig
242	IKT i grunnskulen	104 000	150 000	-46 000	Ferdig
307	Ny bil m/luft til transport av mat og tøy	575 000	575 000	0	Ferdig
319	Bukollektiv, dagøkt,senter, tilbygg demmensavl.	11 061 000	13 000 000	-1 939 000	Øk.plan 2018
401	Lakshøl	23 000	20 000	3 000	*
421	Inventar og interiørarkitekt til nytt bibliotek	795 000	1 300 000	-505 000	Øk.plan 2018
422	Grunnenerver ved Nesbukli, konsulentmidlar	77 000	100 000	-23 000	Øk.plan 2018
424	Meirøpe og sløyvbetjent bibliotek	195 000	0	195 000	Øk.plan 2018
513	Ny traktor teknisk avdeling	781 000	781 000	0	Ferdig
520	Seljord renseanlegg, sandvaskar	505 000	505 000	0	Ferdig
525	Trafiktrygglekkestiltak	163 000	175 000	-12 000	Øk.plan 2018-21
530	Bustadområde Tømmeråsen teig 3.	14 000	0	14 000	Ferdig
533	Utleigebustad i Amosdal	38 000	0	38 000	Ferdig
548	Bustaden Gamle Gullnesveg 8.	1 000	0	1 000	Ferdig
549	Bustaden Brølsvveg 87.	4 055 000	4 055 000	0	Ferdig
571	Nytt vassverk i Seljord	2 157 000	2 213 000	-56 000	Øk.plan 2018
574	Avlupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	312 000	450 000	-138 000	Øk.plan 2018
575	Flåtadal renseanlegg, oppgradering	301 000	300 000	1 000	Ferdig
585	Arhus Industriområde, vatn og avlup	2 055 000	2 050 000	5 000	Øk.plan 2018
589	Slamcontainar på Seljord renseanlegg	22 000	515 000	-493 000	Ferdig
591	Rehabilitering av Bygdarål bru	1 884 000	2 650 000	-766 000	2018
592	Ny brannpumpe, brannvesenet	188 000	188 000	0	Ferdig
593	Nytt FKB-kartleggingsprosjekt - komm. bidrag	150 000	150 000	0	Øk.plan 2018-19
595	Nytt overvakingsystem ytre anlegg (avlup)	174 000	600 000	-426 000	2018
596	Feiemaskin	725 000	725 000	0	Ferdig
Sum	Investeringar i anleggsmidlar (2B)	27 315 000	31 731 000	-4 416 000	

Ferdig: Prosjektet vart slutført i 2017.

2017: Prosjektet vart slutført i 2018.

Øk.plan: Prosjektet er ført opp i gjeldande økonomiplan (2018-2021).

*: Prosjektet varer så lenge som det er midlar på bunde investeringsfond (med tillegg av renteinntekter). Pr. 31.12.2017 er fondet på kr 53.000 og har sitt opphav i 1995 då Sundsbarm kraftverk, i anledning av 25-års jubileet sitt, gav Lakshøl ei gåve på kr 200.000.

Investeringsrekneskapen – Finansiering

Samla finansieringsbehov i investeringsrekneskapen er kr 32.083.000 (jf. "Rekneskapskjema 2A – Investeringsrekneskapen"), fordelt med kr 27.315.000 i "reine" investeringsutgifter i anleggsmiddel og kr 4.768.000 i såkalla finansieringstransaksjonar (jf. sljemmet "Økonomisk oversyn – Investering").

	Sum totalt	%
Finansieringsbehov	32 083 000	
Ordinære lån	22 411 000	69,9 %
Startlån	165 000	0,5 %
Sum lån	22 576 000	70,4 %
Sal av aksjar, driftsmidlar og fast eiendom	1 822 000	5,7 %
Eigenkapital (ubunde invest.fond og disp.fond)	1 184 000	3,7 %
Sum "fri" eigenkapital	3 006 000	9,4 %
Tilskot og refusjonar	2 756 000	8,6 %
Mva.kompensasjon	3 290 000	10,2 %
Mottokne avdrag på utlån	436 000	1,4 %
Bundne fond	18 000	0,0 %
Renteinntekter (til bunde fond)	1 000	0,0 %
Sum anna finansiering	6 501 000	20,2 %
Sum finansiering (og udelt)	32 083 000	100,0 %

Eigenkapitalen på kr 3.006.000 er denne:

Disposisjonsfond – til IT og IKT grunnskulen	220 000
Disposisjonsfond – til Elektronisk fakturabehandling	187 000
Ubunde investeringsfond – til Eigenkapitaltilskot KLP	777 000
Sal av aksjar i E134 og Rv 36 Telemark AS (Vegfinans)	10 000
Sal av kommunal bustad i Åmotsdal (kr 1.350.000 + omk). Oppført i 2000/2001	1 385 000
Sal av traktor. Kjøpt i 2007 (innytte ved kjøp av ny traktor)	270 000
Sal av e-bil. Kjøpt i 2014	133 000
Sal av bil i heilnetenestene. Hiace kjøpt i 2004	12 000
Sal av tilleggsareal (tre stk.) til bustadtomter i "gamle" Tømmeråsen	12 000
Sum "fri" eigenkapital	3 006 000

Rekneskapsmessig meirforbruk/ mindreforbruk

Tal med minus (-) framom er meirforbruk

1991	1 184 000
1992	0
1993	1 619 000
1994	45 000
1995	+ 199 000
1996	0
1997	206 000
1998	+ 228 000

1999	1 836 000
2000	46 000
2001	+ 2 601 000
2002	+ 524 000
2003	945 000
2004	175 000
2005	2 350 000
2006	3 288 000
2007	1 463 000
2008	758 000
2009	1 393 000
2010	3 281 000
2011	331 000
2012	1 963 000
2013	2 428 000
2014	4 304 000
2015	7 625 000
2016	4 812 000
2017 1)	0
Gjennomsnitt	1 352 000

1) I 2017 måtte det gjerast ei såkalla "plikktig stryking" på kr 2.625.000 av budsjettet avsetjing til disposisjonsfond for å få rekneskapen i balanse.

"Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk" (årets rekneskapsmessige resultat) er avvirket frå justert budsjett, derav omgrepet meirforbruk/mindreforbruk.

Netto driftsresultat

Tal med minus (-) framom er negativt netto driftsresultat

1991	143 000
1992	+ 1 159 000
1993	1 634 000
1994	2 509 000
1995	+ 2 044 000
1996	435 000
1997	1 815 000
1998	+ 984 000
1999	3 536 000
2000	6 214 000
2001	+ 5 484 000
2002	+ 3 065 000
2003	1 065 000
2004	+ 17 000
2005	3 614 000
2006	3 995 000

2007	8 861 000
2008	1 824 000
2009	+ 689 000
2010	3 028 000
2011	676 000
2012	2 914 000
2013	1 343 000
2014	6 460 000
2015	5 811 000
2016	4 509 000
2017	+ 5 123 000
Gjennomsnitt	1 549 000

Netto driftsresultat er **driftsinntekter** (inkludert ordinære rente- og avdragsinntekter) ÷ **driftsutgifter** (inkludert ordinære rente- og avdragsutgifter), dvs. eit reint **driftsomgrepp**.

Dette resultatomgrepet kan samanliknast med "Resultat før årsoppgjerdsdisposisjonar" i eit privat (resultatorientert) rekneskap, sjølv om det ikkje er heilt same omgrepet. Ei privat verksemd må ha eit positivt driftsresultat for å kunne eksistere i marknaden. Dette må òg vere målet for ein kommune om han ikkje skal miste den økonomiske handlegfridomen.

Netto driftsresultat på **÷ 5.123.000** er det dårlegaste "i moderne tid". Berre "krisåret" 2001 var litt dårlegare (nominelt).

Eit lite historisk tilbakeblikk på dei "spesielle" rekneskapsåra 2000-2003, der 2000 var ekstraordinært godt og 2001 til 2003 tilsvarande dårlege, spesielt 2001 og 2002: Representantskapsen i Vest-Telemark kraftlag vedtok 28.11.2000 å betale utbytte til eigarkommunane (som då ikkje omfatta Nissedal), for VTK sitt rekneskapsår 1999. Seljord kommune sin del (inkl. renter) var **kr 7.804.000** som i 2000 vart sett av til fire ulike disposisjonsfond. I løpet av tre år (2001-2003) var pengane brukt opp: Kr 2 mill. i utbyggingstilskot til Granvin kulturhus (2001), kr 95.000 til kulturtiltak (2001 og 2002), kr 23.000 til reguleringsplan Seljord sentrum (2001) og resten, **kr 5.686.000 til generell saldering av driftsbudsjetta** (2001, 2002 og 2003). Salderinga på kr 2.905.000 i 2003 var naudsynt for ikkje å kome på **ROBEK**, då 2003 var siste frist for å dekkje inn meirforbruket i 2001 på kr 2.601.000. Siste inndekningsvedtak av underskotet for 2001 vart gjort i kommunestyret 18.12.2003, slik sett kan det seast at Seljord kommune var 19 dagar unna å kome på **ROBEK**! Av utbyttet frå VTK skulle eigentleg kr 5 mill. brukast til næringsutvikling (disposisjonsfond til næringsutvikling).

Arbeidskapital

(korrigert for netto premieavvik inkl. arbeidsgjevaravgift)

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
1 1000 KR							
Kasse og bankinskot	21.327	22.575	26.411	44.492	60.133	44.519	35.188
+ Kortsiktige krav	19.010	19.136	17.492	16.342	16.086	16.938	20.996
+ Kortsiktig gjeld	30.894	35.349	37.941	41.210	42.266	38.856	44.424
= KORRIGERT ARBEIDSKAPITAL	9.442	6.362	5.963	19.624	33.953	22.601	11.760

Likviditet

I 1000 KR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Arbeidskapital (ikke korrigert)	18.590	19.665	19.231	36.172	47.594	36.612	25.608
+ Netto premieavvik inkl. arb. avg.	9.148	13.303	13.268	16.548	13.641	14.011	13.878
= KORRIGERT ARBEIDSKAPITAL	9.442	6.362	5.963	19.624	33.953	22.601	11.730
+ Bundne drifts- og investeringsfond	6.179	6.900	5.329	5.489	4.406	4.780	4.907
+ Ubundne investeringsfond	4.019	3.719	4.569	4.164	3.477	1.702	2.617
+ Ubrukte lånemidler	5.217	5.601	8.598	20.014	26.362	14.403	6.792
= KORRIGERT LIKVIDITET	+ 5.973	+ 9.858	+ 12.533	+ 10.043	+ 292	1.716	+ 2.586

Arbeidskapital = Omlaupsmidlar ÷ Kortsiktig gjeld.

Omlaupsmidlar = Kortsiktige krav, premieavvik (aktiva) og kasse, postgiro og bankinnskott.

Kortsiktig gjeld = Anna kortsiktig gjeld og premieavvik (passiva).

I utgangspunktet er omlaupsmidlane (kasse, bankinnskott og kortsiktige krav) kr 11.730.000 større enn den kortsiktige gjelda (jf. korrigert arbeidskapital) og det utan premieavvik. Det som er "haken" er at i denne korrigerte arbeidskapitalen ligg både bundne drift- og investeringsfond (kr 4.907.000) og ubunde investeringsfond (kr 2.617.000), i tillegg til unytta lånemidler (kr 6.792.000). Måtte heile dette "puet" gjerast opp pr. 31.12.2017 ville det vore ein "manko" på kr 2.586.000. Den korrigerte likviditeten har forverra seg med kr 4.302.000 frå 2016 til 2017 (men betra seg med kr 9.947.000 frå 2013 til 2017).

Den korrigerte likviditeten på ÷ kr 2.586.000 kan òg sefjast opp slik: Disposisjonsfond kr 15.090.000 ÷ netto premieavvik kr 13.878.000 ÷ endring i rekneskapsprinsipp påverkar arbeidskapitalen (drift) kr 3.798.000 = ÷ kr 2.586.000.

Lånegjeld

LANEGJELD I 1000 KR	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Lån pr. 01.01	200.441	209.554	219.270	231.237	254.720	260.779
+ Opptak av nye lån	16.679	16.433	19.463	31.214	15.030	14.964
÷ Betalte avdrag	7.566	6.717	7.496	7.731	8.971	9.021
= Høgding av lånegjelda	9.113	9.716	11.967	23.483	6.059	5.943
= Lån pr. 31.12.	209.554	219.270	231.237	254.720	260.779	266.722
Innbyggjarar pr. 01.01	2.959	2.945	2.989	3.002	2.991	2.979
Lånegjeld pr. innbyggjar	kr 70.819	kr 74.455	kr 77.363	kr 84.850	kr 87.188	kr 89.534

Som ein "kuriøsitet": I 1991 var lånegjelda kr 26.096.000 som utgjorde kr 8.324 pr. innbyggjar (rekena etter innbyggjartalet pr. 31.12.1989 på 3.135).

Brutto lånegjeld er kr 266.722.000, men delar av lånegjelda har òg ei inntektsside.

Kr 9.837.000 er lånt ut til huskjøparar i Seljord kommune (*Startlån, inkl. unytta lånemidler*) og kr 14.520.000 gjev grunnlag for *ulike tilskot frå staten (rente- og investeringskompensasjon)*. Tilskota frå staten er: Sjukeheim og omsorgsbustader (Nesbukti pleie- og omsorgssenter inkl. sju omsorgsbustader, grunnlag 31.12.2017

kr 8.575.000 og to husvære på Heddelthnet (tidlegare Gravebremsen), grunnlag 31.12.2017 kr 155.000) og div. skuleanlegg (den såkalla "skulepalkka", grunnlag 01.01.2017

kr 5.790.000). **"Netto" lånegjeld** vert då [kr 242.365.000] (kr 81.358 pr. innbyggjar).

Ein del av låna vert òg delvis "beigent" via husleiger (jf. utleige- og omsorgsbustader). I tillegg har Seljord kommune hatt låneopptak i samband med investeringar i vatn- og avløpssektoren. I utrekninga av årsavgiftene for vatn og avløp som abonnentane betalar er det avskrivningar og kalkulatoriske renter på anleggsmidlane som vert lagt til grunn (fkdje rente- og avdragskostnadane på låna). Grunnlag for kalkylerente i sjølvkostutrekningane (vatn og

avløp) for 2017 er kr 68.985.000. I Seljord kommune er brotparten av investeringane i vahn og avløp finansiert med låneopptak.

Rentevilkår. Restgjeld og nominell rente pr. 31.12.2017

Kontofest	Beløp	Rente	Rentevilkår
Husbanken-Startlån 2003	533 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2006	545 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Startlån 2008	348 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Startlån 2009	680 000	2,869 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Startlån 2010	730 000	2,869 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Startlån 2011	760 000	2,869 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Startlån 2012	833 000	1,581 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2013	650 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2014	1 767 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2015	1 867 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Startlån 2016	1 933 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Servicebustader Seljord 1992	245 000	1,869 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021 1)
Husbanken-Bustad Amosdal 2000/2001	455 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Bustad Moen (Ekre) 2002	419 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Bustad Storgård (Solilla) 2004	920 000	2,879 %	10 års fastrente 01.11.2011-01.11.2021
Husbanken-Omsorgsbustader 2013	4 225 000	3,273 %	20 års fastrente 01.04.2013-01.04.2033
Husbanken-Heddellitunet 2014	7 148 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Bustad Gamle Gulhnev. 2017	1 730 000	1,584 %	Flytande rente
Husbanken-Bustad Brøløvsvegen 2017	2 606 000	1,584 %	Flytande rente
Kommunalbanken-Samlelån 2005	13 010 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2006	8 801 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2007	15 254 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Refinans. 2008	69 269 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2009	5 828 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2010	5 761 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2011	4 302 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2012	1 478 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Refinansiering 2013	28 275 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2013	13 838 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2015	27 388 000	1,500 %	P.t.-rente (flytande rente)
Kommunalbanken-Samlelån 2017	10 599 000	1,450 %	3 mnd. NIBOR + flytande margjn 0,600 %
KLP-Refinansiering/Nes nordre 2008	6 302 000	5,400 %	10 års fastrente 01.10.2008-01.10.2018
KLP-Samlelån 2014	15 600 000	1,750 %	Flytande rente
KLP-Samlelån 2016	12 623 000	1,750 %	Flytande rente
Sum lånegjeld	266 722 000	1,676 %	Vekta gjennomsnittsrente

1) Lånet i Husbanken til Servicebustader Seljord (Gravebremsen/Heddellitunet) er på særvilkår (eit prosentpoeng under normalrente).

Fordeling av lånegjeld på låneinstitusjonane

Husbanken	28 395 000	10,6 %
KLP	34 525 000	12,9 %
Kommunalbanken	203 802 000	76,4 %
Sum lån	266 722 000	100,0 %

Fordeling av lånegjeld på fast og flytande rente

Fast rente	15 630 000	5,9 %
Flytande rente	251 092 000	94,1 %
Sum lån	266 722 000	100,0 %

Finansreglementet – Fast og flytande rente – Historikk

I "Finansreglement", kommunestyresak 54/10, den 28. oktober 2010, jf. kommunestyresak 66/12, den 13. desember 2012, står det i punkt 10. Rammer for risiko. a. Lånegjeld og finansieringsavtaler. fjerde kulepunkt: "Minst 25 % og maksimum 50 % av kommunens lånegjeld skal vere til fast rente. Om fastrentedelen skal vere over 25 % (inntil 50 %) vert avgjort av rådmannen. I det gamle Finansreglementet (frå 2003) stod det: "For å redusere renterisikoen skal minst 20 % av kommunens innlån vere til fast rente."

Finansreglementet – Fast og flytande rente – Gjeldande vedtak

I kommunestyresak 76/15, den 11. juni 2015 "Finansreglement – Fast og flytande rente" vart det gjort slikt vedtak: Punkt 10 "Rammer for risiko" punkt a "Lånegjeld og finansieringsavtaler", fjerde kulepunkt i finansreglementet vert endra til: Låneopptak skal gjerst med flytande rente (men eksisterande fastrentavtaler skal gå ut bindingstida si).

Rentehistorikk

Vekta gjennomsnittrente (nominell)

Rentetype	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2017
Fast (gj.snitt)	5,15 %	4,22 %	3,40 %	4,23 %	3,98 %	3,99 %
Flytande (gj.snitt)	2,25 %	2,25 %	2,25 %	1,68 %	1,78 %	1,53 %
Gj.snitt	3,39 %	2,53 %	2,48 %	1,96 %	1,92 %	1,68 %
3 mnd NIBOR (des.)	1,87 %	1,66 %	1,53 %	1,14 %	1,16 %	0,83 %
Negativ "rentemargin"	1,52 %	0,87 %	0,95 %	0,82 %	0,76 %	0,85 %

I 2017 (desember 2017) var vekta gjennomsnittleg lånerente (nominell) 1,68 %.

Referanserenta (3 mnd NIBOR) var 0,83 %. Lånerenta vår var dermed 0,85 % høgare enn 3 mnd NIBOR.

Likvide midlar

Kommunens likvide midlar er plassert på 15 ulike innskotskonti i Sparebanken DIN Seljord. Pr. 31.12.2017 hadde vi inneslåande kr 35.180.000. Innskotsrenta (på alle konti, unnateke ein konto, og frå første krone) er: 3 mnd NIBOR + 0,50 prosentpoeng med regulering den 1. i kvar månad. Innskotsrenta pr. 31.12.2017 (desember 2017) var **1,26 %**. Ein av bankkontiane, med inneslåande kr 4.607.000, hadde litt betre rentevilkår; 1,50 %

Pr. 31.12.2016 (desember 2016) var innskotsrenta 1,64 %. Reduksjonen frå desember 2016 til desember 2017 utgjer 0,38 prosentpoeng. Gjennomsnittleg vekta lånerente vart i same periode redusert med 0,24 prosentpoeng (frå 1,92 % til 1,68 %).

I tillegg til bankinnskot har Seljord kommune kr 8.000 i kontantbeholdning fordelt på sju kasser.

Utlån

UTLÅN I 1000 KR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Samla utlån pr. 01.01	32.552	33.247	33.068	33.119	35.210	35.899	37.145	36.487
+ Avdrag på utlån	268	341	383	250	717	562	1.041	442
+ Avskrivning på utlån	0	0	1.002	75	0	112	44	169
+ Opplån (av Startlån)	0	23	17	11	4	2	2	0
+ Nye utlån	963	139	1.419	2.405	1.402	1.918	425	238
= Samla utlån pr. 31.12	33.247	33.068	33.119	35.210	35.899	37.145	36.487	36.114

Avdrag på utlån er kr 6.000 i avdrag på sosiallån og kr 436.000 er avdrag (og innløsning) på formidlingslån/Startlån. Nye utlån er sosiallån på kr 73.000 og Startlån kr 165.000. Avskrivning på utlån på kr 169.000 gjeld sosiallån.

Det største utlånet er eit ansvarleg lån på kr 28,5 mill. frå 2007 (avdragsfritt, med 15 års løpetid) til Vest-Telemark kraftlag AS. Formidlingslån/Startlån utgjør kr 7.465.000, sosiallån kr 146.000 og eit obligasjonsinnskott i Vest-Telemark kraftlag AS kr 3.000.

Fond

FOND I 1000 KR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fond pr. 01.01	20.814	16.447	16.841	15.900	12.003	15.652	17.405	21.935
+ Avsetjing til fond	6.825	6.865	5.922	6.972	8.907	7.295	12.756	9.954
+ Bruk av fond	11.192	6.471	6.863	10.869	5.258	5.542	8.226	9.274
= Netto avsetjing	+ 4.367	394	+ 941	+ 3.897	3.649	1.753	4.530	680
= Fond pr. 31.12	16.447	16.841	15.900	12.003	15.652	17.405	21.935	22.615

Fordeling av fondskapital

FONDSTYPE	PR. 31.12.17
Disposisjonsfond	15 090 000
Bundne driftsfond	4 354 000
Ubundne investeringsfond	2 618 000
Bundne investeringsfond	553 000
SUM	22 615 000

Kr 7.525.000 (33,3 %) av den samla fondskapitalen kan berre nytast til bestemte føremål (øyrnemerkte driftsføremål og investeringsar). Den resterande delen er disposisjonsfonda på kr 15.090.000 (66,7 % av fondskapitalen).

Disposisjonsfond Alle disposisjonsfond

Disposisjonsfond (det "eigenlegge" disposisjonsfondet)	14 734 000
Næringsfond II	63 000
Disposisjonsfond (tidlegare likviditetsreserve)	60 000
Kvalitetsutvikling i barnehagen	40 000
Nynorsksprisen	46 000
Seljord ungdomsskule. Dialogkonferanse	10 000
Ulstyr augeblikkehjelp-seeng Nesbukti	30 000
Førrebyggjande tiltak (sals- og skjenkeavgifter)	107 000
Sum	15 090 000

Disposisjonsfond
 Det "eigentege" disposisjonsfondet. Balansekonto 25650001

Saldo 31.12.2016		15 072 000
Kommunestyresak 97/16, 15.12.2016 Opphavig driftsbudsjett 2017 1)		3 752 000
Kommunestyresak 97/16, 15.12.2016 Opphavig investeringsbudsjett 2)		287 000
Kommunestyresak 4/17, 09.02.2017 Rekruttering rådmann		150 000
Kommunestyresak 29/14, 30.03.2017 Digitalisering		150 000
Kommunestyresak 30/17, 30.03.2017 Kjøp av tenester frå Tinn kommune		900 000
Kommunestyresak 34/17, 18.05.2017 Utviklingsstøtte Nearbakst, tilbakeført		250 000
Kommunestyresak 35/17, 18.05.2017 Lærerbøker		175 000
Kommunestyresak 37/17, 18.05.2017 Leikeapparat barnehagar		250 000
Kommunestyresak 39/17, 18.05.2017 SIL, bruksavtale Eventyrøy		60 000
Kommunestyresak 54/17, 15.06.2017 Etterbruk Heddeli		100 000
Kommunestyresak 56/17, 15.06.2017 Disponering av mindreforbruk 2016 (del av)		2 796 000
Kommunestyresak 78/17, 14.09.2017 Godkjenning av skulane		50 000
Kommunestyresak 83/17, 14.09.2017 IKT grunnskulen (investeringsbudsjettet)		120 000
Kommunestyresak 87/17, 09.11.2017 Digitalisering, tilbakeført		150 000
Kommunestyresak 87/17, 09.11.2017 Søkolognidlar, tilbakeført (delvis)		500 000
Kommunestyresak 87/17, 09.11.2017 Budsjettkontroll pr. 30.10.2017		4 585 000
Rekrutering 2017. Pliktig styrking (for å få driftsrekneskapen i balanse)		2 625 000
Saldo 31.12.2017		14 734 000

- 1) Korrigeret for SIL-garnderode og garasje kr 800.000, utviklingsstøtte Nearbakst kr 250.000 og SIL-bruksamtale Eventyrøy + kr 200.000, jf. Kommunestyresak 34/17, 18.05.2017.
 2) Elektronisk fakturabehandling kr 187.000 og IT-grunnskulen kr 100.000.

Disposisjonsfondet (balansekonto 25650001) vart redusert med kr 338.000 i 2017, men er likevel pr. 31.12.2017 det nest høgaste det har vore. Det høgaste var pr. 31.12.2016 på kr 15.072.000. Så seint som pr. 31.12.2013 var disposisjonsfondet på berre kr 1.691.000. Gjennomsnittleg storleik på disposisjonsfondet dei siste 13 åra (frå og med pr. 31.12.2005 til og med pr. 31.12.2017) er kr 6.821.000. Både pr. 31.12.2003 og pr. 31.12.2004 hadde ikkje Seljord kommune disposisjonsfond.

..... men, ser vi bort frå disponering av mindreforbruk 2016 (del av) på kr 2.796.000, var netto bruk/reduksjon av disposisjonsfond i 2017 kr 3.134.000.

Skatt på inntekt og formue

(inkl. naturressurskatt, men ikkje eigedomsskatt)

Ar	Skatt på inntekt og formue	Nominell vekst i % i høve til året før
1991	26 427 000	1,0 %
1992	28 162 000	6,6 %
1993	29 777 000	5,7 %
1994	30 612 000	2,8 %
1995	29 954 000	+ 2,1 %
1996	30 631 000	2,3 %
1997	32 549 000	6,3 %
1998	33 192 000	2,0 %
1999	35 731 000	7,7 %
2000	35 754 000	0,1 %

2001	40 895 000	14,4 %
2002	44 034 000	7,7 %
2003	46 560 000	5,7 %
2004	49 381 000	6,1 %
2005	49 327 000	+0,1 %
2006	53 305 000	8,1 %
2007	52 739 000	+1,1 %
2008	54 356 000	3,1 %
2009	60 231 000	10,8 %
2010	60 159 000	+0,1 %
2011	58 375 000	+3,0 %
2012	61 030 000	4,5 %
2013	62 819 000	2,9 %
2014	65 047 000	3,5 %
2015	68 192 000	4,8 %
2016	77 709 000	14,0 %
2017	76 975 000	+0,9 %
Gjennomsnitt		4,2 %

For landet samla sett var skatteveksten frå 2016 til 2017 4,5 % og for Telemark 4,4 %. Dei andre fylka varierte frå 7,4% (Oslo) til ÷ 0,3 % (Rogaland). Seljord kommune var einaste kommune i Telemark med negativ skattevekst frå 2016 til 2017 (hovudgrunnen til dette er nok at skatteinngangen i 2016 var særskilt høg).

I samband med Nasjonalbudsjettet for 2018 (primo oktober 2017) var overslaget frå staten at skatteveksten frå 2016 til 2017 på landsbasis ville bli 3,3 %, han var altså 4,5 %. I opphavleg statsbudsjett for 2017 (hausten 2016) var skatteveksten frå 2016 til 2017 venta å bli 1,0 %.

NYKJELTAL

Netto resultatgrad

Netto driftsresultat viser kva som er igjen av driftsinntektene (inkl. rente- og avdragsinntekter) når dei ordinære driftsutgiftene inkludert renter og avdrag er betalt. Netto driftsresultat vert òg kalla ”*overskot disponibel til egenkapital på investeringar og ansejningar (sparing)*”. Netto resultatgrad er netto driftsresultat rekna ut i prosent av sum driftsinntekter.

Ar	Seljord	Landsgj.snitt (ekskl. Oslo)
1991	0,2 %	3,6 %
1992	+1,6 %	3,3 %
1993	2,2 %	3,0 %
1994	3,3 %	5,2 %
1995	+2,6 %	3,1 %
1996	0,5 %	3,2 %
1997	2,0 %	5,1 %

1998	÷ 1,0 %	1,9 %
1999	3,4 %	1,9 %
2000	5,6 %	2,5 %
2001	÷ 4,7 %	1,9 %
2002	÷ 2,5 %	0,1 %
2003	0,8 %	0,7 %
2004	÷ 0,0 %	2,0 %
2005	2,5 %	3,5 %
2006	2,5 %	5,2 %
2007	5,1 %	1,9 %
2008	1,0 %	÷ 0,6 %
2009	÷ 0,3 %	2,7 %
2010	1,5 %	2,1 %
2011	0,3 %	1,8 %
2012	1,2 %	2,6 %
2013	0,5 %	2,4 %
2014	2,5 %	1,0 %
2015	2,2 %	2,7 %
2016	1,6 %	4,0 %
2017	÷ 1,7 %	3,5 %
Gjennomsnitt	0,9 %	2,6 %

Fram til og med 2013 var tilhådd netto driftsresultat (netto resultatgrad) 3 %.

Frå og med 2014 har "Det tekniske beregningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi" tilhådd 1,75 % for primærkommunane (og 4 % for fylkeskommunane). Bakgrunnen for denne nedjusteringa er at frå og med 2014 skal all mva-kompensasjonen opprent på investeringar inntektsførast i investeringsrekneskapen og ikkje som tidlegare som "kunstig" inntekt i driftsrekneskapen.

Måler vi oss mot eit netto driftsresultat på 1,75 % (kr 5.167.000), er netto driftsresultat i 2017 kr 10.290.000 for dårleg.

Sejford kommune var einaste kommunen i Telemark med negativt netto driftsresultat i 2017. Best var Siljan med 6,0 %. Berre tre kommunar var under 1,75 %: Sauherad 1,7 %, Kviteseid 1,6 % i tillegg til Sejford med ÷ 1,7 %. Ser vi bort frå Sejford, var gjennomsnittleg netto driftsresultat for Telemarkskommunane 3,0 %.

Likviditetsgrad I

Dette nykjetalelet fortel i kor stor grad kommunen har evne til å finansiere dei kortsiktige forpliktningane sine. Dvs. *kasse, postgiro og bankinnskot* i høve til *kortsiktig gjeld* (ekskl. prenieavvik). Likviditetsgrad I bør vere større enn 1.

Likviditetsgrad I tek ikkje omsyn til at ein del av *kasse, postgiro og bankinnskot* er "bundne opp" i nyanla lånemidlar og bunden egenkapital (bundne driftsfond og investeringsfond), jf. likviditetsoversyn på side 9 (arbeidskapital og likviditet).

1991	2,9
1992	1,6
1993	1,8

1994	1,8
1995	1,4
1996	2,0
1997	1,1
1998	1,1
1999	1,2
2000	1,3
2001	0,7
2002	3,0
2003	1,1
2004	0,8
2005	1,2
2006	1,3
2007	1,1
2008	1,1
2009	1,2
2010	1,1
2011	0,7
2012	0,6
2013	0,7
2014	1,1
2015	1,4
2016	1,1
2017	0,8
Gj.sn.	1,3

Pr. 31.12.2017 var kasse, postgiro og bankinnskot kr 35.188.000 og kortsiktig gjeld (ekskl. premieavvik) var kr 44.424.000. Av den kortsiktige gjelda utgjorde opptente feriepenger og arbeidsgjevaravgift av opptente feriepenger kr 18.333.000 (opptent i 2017, skal utbetalt i juni 2018).

Likviditetsgrad II

Nyktelaget reknar ut tilhøvet mellom sum omlaupsmidlar (ekskl. premieavvik) og kortsiktig gjeld (ekskl. premieavvik). Likviditetsgrad II bør vere større enn 2 for å kunne seie at kommunen har god likviditet. Er likviditetsgrad II mindre enn 1, er kommunen insolvent.

Likviditetsgrad II tek ikkje omsyn til at ein del av omlaupsmidlane er "bunde opp" i unytta lånemidlar og bunden egenkapital (bundne driftsfond og investeringsfond), jf. likviditetsoversyn på side 10 (arbeidskapital og likviditet).

1991	4,0
1992	2,0
1993	2,3
1994	2,4
1995	1,9
1996	2,6
1997	1,6
1998	1,4
1999	1,7
2000	1,6
2001	1,2
2002	3,3
2003	1,4
2004	1,0
2005	1,6
2006	1,8
2007	1,6

2008	1,6
2009	1,6
2010	1,5
2011	1,3
2012	1,2
2013	1,2
2014	1,5
2015	1,8
2016	1,6
2017	1,3
Gj.sn.	1,8

Pr. 31.12.2017 er summ omlaupsmidlar (Kasse, post giro, bankinnskott og kortsiktige krav (ekskl. premieavvik) kr 56.154.000. Av omlaupsmidlane utgjer dei kortsiktige krava kr 20.966.000.

Sluttord

Økonomisk sett var 2017 eit dårleg år for Seljord kommune der vi var einaste kommunen i Telemark med negativt netto driftsresultat. Resultatet var likevel berre litt dårlegare enn budsjettet med ÷ 1,74 % i rekneskapen mot ÷ 1,53 % i opphavleg budsjett.

Det må sjåast på som positivt at disposisjonsfondet "berre" vart redusert med kr 338.000 og er pr. 31.12.2017 på kr 14,7 mill., det nest høgaste det har vore, og at brutto lånegjeld anka med "berre" kr 5,9 mill. (frå kr 260,8 mill. til kr 266,7 mill.)

Seljord, 9. april 2018

Halgeir Brekke
Økonomisjef

"Økonomisjefens 2017 årsrapport", som ein del av årsmeldinga, er datert 09.04.2018, men rekneskapen (pliktige oppstillingar, pliktige noter og hovudavstemninga i revisjonsmappa) vart avlagt/levert revisor 05.03.2018 (og korrigert 09.04.2018).

REKNESKAPSSKJEMA 1A - DRIFTSREKNESKAPEN

Grøne tal i kursiv med kredittteikn ("minus") framom er inntekter eller positiv resultat.
Svarte tal er utgifter.

		Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016
1	Skatt på inntekt og formue	-72 489 676,04	-70 144 000	-71 380 000	-73 383 524,87
2	Ordinært rammetilskot	-106 007 417,97	-107 300 000	-104 539 000	-102 205 394,00
3	Skatt på eigedom	-8 468 100,83	-8 467 000	-8 465 000	-9 589 888,85
4	Andre direkte eller indirekte skattar (Spesifisering 1)	-6 426 015,00	-6 398 000	-6 398 000	-6 266 066,00
5	Andre generelle statsstilskot (Spesifisering 2)	-12 843 320,00	-14 521 000	-12 325 000	-10 407 224,00
6	Sum frie disponible inntekter	-206 234 529,84	-206 830 000	-203 107 000	-201 852 097,72
7	Renteinntekter og utbytte	-4 156 160,55	-4 166 000	-3 395 000	-3 369 287,42
8	Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	4 640 597,23	4 656 000	4 295 000	4 742 518,10
9	Avdrag på lån	8 127 000,00	8 127 000	8 150 000	7 731 630,00
10	Netto finansinntekter/-utgifter	8 611 436,68	8 617 000	9 050 000	9 104 860,68
11	Til dekning av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk	0,00	0	0	0,00
12	Til bundne avsetjingar	2 941 182,44	1 983 000	77 000	1 944 066,33
13	Til ubundne avsetjingar	4 819 730,34	7 458 000	1 998 000	9 466 285,53
14	Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-4 812 240,38	-4 812 000	0	-7 625 285,53
15	Bruk av ubundne avsetjingar	-4 774 646,67	-4 787 000	-3 002 000	-2 509 000,00
16	Bruk av bundne avsetjingar	-3 296 886,98	-2 453 000	-2 453 000	-212 000,00
17	Netto avsetjingar	-5 122 861,25	-2 611 000	-3 380 000	1 064 066,33
18	Overført til investeringsbudsjettet	0,00	0	0	1 756,00
19	Til fordeling drift	-202 745 954,41	-200 824 000,00	-197 437 000,00	-191 681 414,71
20	Sum fordelt til drift (frå skjema 1B)	202 745 954,41	200 824 000,00	197 437 000,00	186 869 174,33
21	Rekneskapsmessig mindreforbruk (-)	0,00	0	0	-4 812 240,38

Spesifisering 1 (Linje 4 "Andre direkte eller indirekte skattar"):	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016
22 * Konesjonsavgifter	-1 940 615,00	-1 941 000	-1 941 000	-1 940 615,00
23 * Naturressursskatt	-4 485 400,00	-4 457 000	-4 457 000	-4 325 451,00

Spesifisering 2 (Linje 5 "Andre generelle statsstilskot"):	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016
24 * Rente- og investeringskompensasjon	-807 095,00	-925 000	-925 000	-941 574,00
25 * Integreringstilskot (flyktingemidlar). Tilskot frå staten	-12 077 000,00	-13 372 000	-11 095 000	-9 294 150,00
26 * Integreringstilskot (flyktingemidlar). Ref. til/frå kommunar	140 775,00	81 000	0	-171 500,00
27 * Bustadtilskot frå Husbanken (til vidare tildeling)	-100 000,00	-305 000	-305 000	0,00

REKNESKAPSSKJEMA 1B - DRIFTSREKNESKAPEN

	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016
1 Til fordeling (frå budsjettskjema 1A). Fordelt slik ↓	-202 745 954,41	-200 824 000	-197 437 000	-191 681 414,71
2 Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesutg				
3 Driftsutgifter	45 328 259,31	42 651 000	39 534 000	37 002 286,93
4 Finansutgifter	12 395 304,21	11 550 000	11 550 000	293 513,46
5 Driftsinntekter	-8 697 678,35	-7 366 000	-7 438 000	-4 910 319,73
6 Finansinntekter	-12 328 534,37	-11 550 000	-11 550 000	-48 773,82
7 Netto programområde 1	36 697 350,80	35 285 000	32 096 000	32 336 706,84
8 Tilleggsføringar	0,00	0	0	0,00
9 Lønsreserve	0,00	0	0	0,00
10 Kyrkjjer (ansvar 130)	0,00	0	0	4 103 935,00
12 Konesjonskraftsal	0,00	0	0	-3 909 763,00
14 Avskrivningar	0,00	0	0	11 191 232,74
15 Motpost avskrivningar	0,00	0	0	-11 191 232,74
16 Programområde 2 Skule og oppvekst				
17 Driftsutgifter	94 718 195,87	90 678 000	89 187 000	85 149 067,64
18 Finansutgifter	0,00	0	0	184 056,23
19 Driftsinntekter	-25 330 098,53	-21 069 000	-20 340 000	-20 815 040,87
20 Finansinntekter	0,00	0	0	-7 244,60
21 Netto programområde 2	69 388 097,34	69 609 000	68 847 000	64 510 838,40
22 Programområde 3 Helse og omsorg				
23 Driftsutgifter	104 459 569,88	99 109 000	99 257 000	99 556 720,30
24 Finansutgifter	0,00	0	0	396 306,29
25 Driftsinntekter	-27 903 103,39	-22 610 000	-22 592 000	-26 201 681,09
26 Finansinntekter	0,00	0	0	-416 964,99
27 Netto programområde 3	76 556 466,49	76 499 000	76 665 000	73 334 380,51
28 Programområde 4 Kultur, næring og utvikling				
29 Driftsutgifter	16 041 185,72	13 690 000	13 232 000	13 200 581,46
30 Finansutgifter	0,00	0	0	55 326,80
31 Driftsinntekter	-5 830 867,72	-2 514 000	-1 214 000	-4 482 458,63
32 Finansinntekter	0,00	0	0	-2 058 546,61
33 Netto programområde 4	10 210 318,00	11 176 000	12 018 000	6 714 903,02
34 Programområde 5 Teknisk				
35 Driftsutgifter	31 640 132,00	29 080 000	29 336 000	30 849 134,89
36 Finansutgifter	0,00	0	0	555 988,22
37 Driftsinntekter	-21 746 410,22	-20 825 000	-21 525 000	-21 394 907,60
38 Finansinntekter	0,00	0	0	-232 041,95
39 Netto programområde 5	9 893 721,78	8 255 000	7 811 000	9 778 173,56
40 Sum fordelt. Netto programområde 1-5	202 745 954,41	200 824 000,00	197 437 000,00	186 869 174,33

REKNESKAPSSKJEMA 2A - INVESTERINGSREKNESKAPEN

Grøne tal i kursiv er inntekter.

Svarte er utgifter.

	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016
1 Investeringar i anleggsmidlar	27 314 915,42	31 731 000,00	56 699 000,00	29 286 691,80
2 Utlån og forskoteringar (inkl. kjøp av aksjar og andelar)	165 000,00	1 000 000	1 000 000	287 228,00
3 Kjøp av aksjar og andelar	777 006,00	777 000	761 000	2 718 730,00
4 Avdrag på lån	893 865,00	754 000	617 000	1 239 888,50
5 Dekning av tidlegare års udekt	739 591,47	740 000	0	0,00
6 Avsetjingar	2 193 044,26	1 692 000	0	1 503,42
7 Årets finansieringsbehov	32 083 422,15	36 694 000	59 077 000	33 534 041,72
8 Finansierte slik:				
9a Bruk av lånemidlar (til finansiering av line 1) (inkl. bruk av unyttede lånemidlar)	-22 410 573,62	-26 090 000	-39 846 000	-26 703 528,00
9b Bruk av lånemidlar (til vidare utlån, utlånet er ein del av line 2)	-165 000,00	-1 000 000	-1 000 000	-285 472,00
10 Inntekter frå sal av anleggsmidlar	-1 822 075,00	-1 787 000	0	-407 600,00
11 Tilskot til investeringar	0,00	0	0	-755 180,00
12 Mva. kompensasjon	-3 290 173,00	-4 224 000	-7 487 000	-854 171,12
13 Mottekne avdrag på utlån og refusjonar	-3 056 275,86	-2 393 000	-9 696 000	-993 462,21
14 Andre inntekter	-137 240,26	0	0	-1 503,42
15 Sum ekstren finansiering	-30 881 337,74	-35 494 000	-58 029 000	-30 000 916,75
16 Overført frå driftsbudsjettet	0,00	0	0	-1 756,00
17 Bruk av avsetjingar	-1 202 084,41	-1 200 000	-1 048 000	-2 791 777,50
18 Sum finansiering	-32 083 422,15	-36 694 000	-59 077 000	-32 794 450,25
19 Udisponert/Udekt	0,00	0	0	739 591,47
20 Lånefinansiering av investeringar (line 9a i prosent av line 1)	82,05 %	82,22 %	70,28 %	91,18 %

REKNESKAPSSKJEMA 2B - INVESTERINGSREKNESKAPEN (side 1)

	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016	Prosjekt- nr.
1 Til invest. i anleggsmidler (line 1 frå budsjettskjema 2A)	27 314 915,42	31 731 000,00	56 699 000,00	29 286 691,80	
2 Fordelt slik:					
3 Kommunestyresal (web-overføring kommunestyremøter i 2016)	0,00	0	0	179 926,00	111
4 El-bil med salsopsjon	12 457,00	12 000	0	0,00	116
5 Oppgradering av arkiv- og datasystem	0,00	0	0	289 438,00	118
6 Agresso Milestone 5	119 960,40	141 000	0	362 075,00	121
7 Elektronisk fakturabehandling (av inngående fakturaer)	303 796,83	350 000	234 000	0,00	122
8 Flatdal skule, oppgradering av uteområde	0,00	0	0	261 790,00	232
9 Seljord barneskule, oppgradering av uteområde	280 641,52	288 000	0	12 150,00	233
10 Seljord barneskule, ombygging klasserom	0,00	0	0	229 880,10	234
11 Seljord ungdomsskule, ventilasjon i kjellar/elevkantine	0,00	0	0	199 125,00	235
12 Seljord ungdomsskule, straum og pc-kabling i klasserom	0,00	0	0	147 028,00	236
13 Flatdal barnehage, sikring av uteområde	34 065,00	32 000	0	77 975,00	237
14 Seljord kulturskule, lydstudio (på Granvin)	0,00	0	0	187 368,50	238
15 Data-fagprogrammet Visma barnehage	0,00	0	0	189 714,72	239
16 Vent.anlegg/oppgr. av sløydsal m/målerom u-skulen	88 011,07	281 000	281 000	0,00	240
17 IT grunnskulen	121 242,50	125 000	125 000	0,00	241
18 IKT i grunnskulen	103 606,00	150 000	0	0,00	242
19 Ny bil m/lift til transport av mat og tøy	575 000,00	575 000	450 000	0,00	307
20 Bukollektiv/Dagaktivitetssenter/Tilbygg demensavdeling/Garasjeanlegg	11 061 363,27	13 000 000	25 000 000	722 178,81	319
21 Ombygging Steinmoen	0,00	0	0	109 083,00	320
22 Steinmoen. Omgjering av leiligheit til to bu-einingar	0,00	0	313 000	0,00	321
23 Lakshøl	22 605,51	20 000	0	16 777,50	401
24 Turveg og oppfylling av masse	0,00	0	0	41 230,00	419
25 Industriområde i Nordbygd. Avkøyring frå E134, vatn og straum	0,00	0	5 000 000	55 615,20	420
26 Inventar og interiørarkitekt til nytt bibliotek	795 427,38	1 300 000	1 500 000	0,00	421
27 Grunnerverv ved Nesbukti, konsulentmidlar	76 470,00	100 000	375 000	0,00	422
28 Meirope og sjølvbetjent bibliotek	194 956,25	0	0	0,00	424
29 Ny traktor teknisk avdeling	781 250,00	781 000	438 000	0,00	513
30 Seljord renseanlegg, transportband slamtøming/sandvaskar	505 106,42	505 000	0	0,00	520
31 Trafikktryggleikstiltak	163 287,50	175 000	1 000 000	1 079 563,00	525
32 Bustadområde Tømmeråsen teig 3. Jordmasse/grønt i 2016, annonsering i	14 057,37	0	0	117 775,00	530
33 Utleigebustad i Åmotsdal (salsomkostningar)	38 025,00	0	0	0,00	533
34 Bustaden Gamle Gullnesveg 8. Gnr. 45 bnr. 131	600,00	0	0	2 409 447,00	548
35 Bustaden Brøløsvegen 87. Gnr. 1 bnr. 33 og 42	4 055 371,00	4 055 000	0	0,00	549
36 Nytt vassverk i Seljord	2 157 105,95	2 213 000	0	22 225 387,87	571

REKNESKAPSSKJEMA 2B - INVESTERINGSREKNESKAPEN (side 2)

	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016	Prosjekt- nr.
37 Avlaupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	311 935,20	450 000	6 000 000	0,00	574
38 Flatdal renseanlegg, oppgradering	300 874,65	300 000	500 000	0,00	575
39 Århus industriområde, vatn og avlaup	2 054 960,80	2 050 000	3 820 000	2 600,00	585
40 Bustadområde Runningen II	0,00	0	0	14 806,10	588
41 Slamcontainer på Seljord renseanlegg	22 364,80	515 000	0	0,00	589
42 Rehabilitering av Bygdaråi bru	1 884 124,00	2 650 000	2 375 000	350 008,00	591
43 Ny brannpumpe, brannvesenet	187 500,00	188 000	188 000	0,00	592
44 Nytt FKB-kartleggingsprosjekt - kommunalt bidrag	150 000,00	150 000	150 000	0,00	593
45 Nytt hovudnett/anlegg VA Nordbygd industriområde	0,00	0	8 350 000	0,00	594
46 Nytt overvakingssystem ytre anlegg (avløp)	173 750,00	600 000	600 000	0,00	595
47 Feiemaskin	725 000,00	725 000	0	0,00	596
48 Felles finansiering av investeringsrekneskapen	0,00	0	0	5 750,00	994

ØKONOMISK OVERSYN - DRIFT

Svarte tal er utgifter.

Grønne tal er inntekter eller positivt resultat.

Røde tal er negativt resultat.

	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opphavleg budsjett 2017	Rekneskap 2016
1 Brukarbetalingar	-12 198 576,27	-12 565 000	-12 565 000	-12 860 524,47
2 Andre sals- og leigeinntekter	-29 866 436,88	-28 700 000	-29 539 000	-27 991 376,35
3 Overføringar med krav til motyting 1) 2)	-44 062 476,06	-31 145 000	-30 331 000	-38 284 415,10
4 Rammeløst	-106 007 417,97	-107 300 000	-104 539 000	-102 205 394,00
5 Andre stallege overføringar	-12 994 095,00	-14 602 000	-12 325 000	-10 335 724,00
6 Andre overføringar	-2 727 447,00	-1 434 000	-48 000	-1 981 980,00
7 Inntekts- og formuesskatt	-72 489 676,04	-70 144 000	-71 380 000	-73 383 524,87
8 Eigeidoms-skatt	-8 468 100,83	-8 467 000	-8 465 000	-9 589 888,85
9 Andre direkte og indirekte skattar	-6 426 015,00	-6 398 000	-6 398 000	-6 266 066,00
10 Sum driftsinntekter	-295 230 241,05	-280 755 000	-275 590 000	-282 898 893,64
11 Lønsumgifter 1)	160 388 866,98	152 673 000	150 411 000	150 757 353,35
12 Sosiale utgifter	37 285 027,19	37 598 000	36 571 000	35 345 291,25
13 Kjøp av varer og tenester som inngår i komm. tenesteprod. 2)	50 126 671,96	44 136 000	44 450 000	45 494 086,86
14 Kjøp av tenester som erstattar kommunal tenesteproduksjon	21 699 961,30	20 177 000	19 277 000	19 462 179,12
15 Overføringar 2)	22 913 840,35	20 791 000	19 837 000	18 812 815,64
16 Avskrivningar	12 322 534,37	11 500 000	11 500 000	11 191 232,74
17 Fordelte utgifter	-739 472,00	-626 000	-626 000	-667 375,00
18 Sum driftsutgifter	303 997 430,15	286 249 000	281 420 000	280 385 583,96
19 Brutto driftsresultat	8 767 189,10	5 494 000	5 830 000	-2 613 309,68
20 Renteinntekter og utbytte	-4 156 160,55	-4 166 000	-3 395 000	-3 372 088,11
21 Vinst finansielle instrument (omløpsmidlar)	0,00	0	0	0,00
22 Mottekrne avdrag på utlån	-6 000,00	-50 000	-50 000	-47 500,00
23 Sum eksterne finansinntekter	-4 162 160,55	-4 216 000	-3 445 000	-3 419 588,11
24 Renteutgifter og låneomkostningar	4 640 597,23	4 656 000	4 295 000	4 743 543,38
25 Tap finansielle instrument (omløpsmidlar)	0,00	0	0	0,00
26 Avdrag på lån	8 127 000,00	8 127 000	8 150 000	7 731 630,00
27 Utlån	72 769,84	50 000	50 000	139 932,00
28 Sum eksterne finansutgifter	12 840 367,07	12 833 000	12 495 000	12 615 105,38
29 Resultat eksterne finansinngifter/utgifter	8 605 028,55	8 617 000	9 080 000	9 195 617,27
30 Motpost avskrivningar	-12 322 534,37	-11 500 000	-11 500 000	-11 191 232,74
31 Netto driftsresultat	5 122 861,25	2 611 000	3 380 000	-4 509 025,15
32 Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	-4 812 240,38	-4 812 000	0	-7 625 285,53
33 Bruk av disposisjonsfond	-4 774 646,67	-4 787 000	-3 002 000	-2 601 894,74
34 Bruk av bundne driftsfond	-3 296 886,98	-2 453 000	-2 453 000	-2 832 376,54
35 Sum bruk av avsetjingar	-12 883 774,03	-12 052 000	-5 455 000	-13 059 556,81
36 Overført til investeringsrekneskapskapen	0,00	0	0	1 756,00
37 Avsett til dekn. av tidl. års rekneskapsmessige meirforbruk	0,00	0	0	0,00
38 Avsett til disposisjonsfond	4 819 730,34	7 458 000	77 000	9 532 637,72
39 Avsett til bundne driftsfond	2 941 182,44	1 983 000	1 998 000	3 221 947,86
40 Sum avsetjingar	7 760 912,78	9 441 000	2 075 000	12 756 341,58
41 Rekneskapsmessig meirforbruk/mindreforbruk	0,00	0	0	-4 812 240,38
42 Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter	-1,74 %	-0,93 %	-1,23 %	1,59 %

1) Inkludert i avviket mellom rekneskapskap og justert budsjett når det gjeld "Overføringar med krav til motyting" og "Lønsumgifter" ligg at refundererte sjuke- og fødselspengar frå NAV har aukka frå kr 3.202.000,00 i justert budsjett til kr 8.142.987,00 i rekneskapskap, ei høgding på kr 4.940.987,00. Opphavleg budsjett var kr 3.147.000.

2) Inkludert i avviket ligg òg at mva-kompensasjonen (drift) er blitt kr 8.138.467,96. Dette er kr 2.219.467,96 høgare enn justert budsjett på kr 5.919.000,00 (her er nok budsjettet sett for lågt). Opphavleg budsjett var kr 5.780.000. Dette avviket kjem òg att på line 15 "Overføringar". Mva-kompensasjonen vert ført både som inntekt og utgift, og tyder slik sett ikkje noko på "bohlina".

ØKONOMISK OVERSYN - INVESTERING

Svarte tal er utgifter.
Grøne tal er inntekter eller finansiering.

	Rekneskap 2017	Justert budsjett 2017	Opplyvning budsjett 2017	Rekneskap 2016
1 Sal av driftsmidler og fast eiendom	-1 812 075,00	-1 777 000	0	-407 600,00
2 Andre salsinntekter	-23 270,00	0	0	0,00
3 Overføringer med krav til molyting	-2 732 899,00	-2 092 000	-9 079 000	-755 180,00
4 Kompensasjon for meihverdivedgift	-3 290 173,00	-4 224 000	-7 487 000	-854 171,12
5 Statlege overføringer	0,00	0	0	0,00
6 Andre overføringer	0,00	0	0	0,00
7 Rentehntekter og utbytte	-1 044,26	0	0	-1 503,42
8 Sum Inntekter	-7 859 461,26	-8 093 000	-16 566 000	-2 018 454,54
9 Lønsutgifter	0,00	0	0	4 191,69
10 Sosiale utgifter	0,00	0	0	444,31
11 Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteprod.	23 956 182,11	27 507 000	49 212 000	28 165 929,49
12 Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	2 257,36	0	0	500,08
13 Overføringer	3 290 173,00	4 224 000	7 487 000	854 171,12
14 Renteutgifter og omkostninger	66 302,95	0	0	261 455,11
15 Fordelte utgifter	0,00	0	0	0,00
16 Sum utgifter	27 314 915,42	31 731 000	56 699 000	29 286 691,80
17 Avdrag på lån	893 865,00	754 000	617 000	1 239 888,50
18 Utlån	165 000,00	1 000 000	1 000 000	287 228,00
19 Kjøp av aksjar og andelar	777 006,00	777 000	761 000	2 718 730,00
20 Dekning av tidlegare års udekt	739 591,47	740 000	0	0,00
21 Avsett til ubundne investeringsfond	1 692 000,00	1 692 000	0	0,00
22 Avsett til bundne investeringsfond	501 044,26	0	0	1 503,42
23 Sum finansieringstransaksjonar	4 768 506,73	4 963 000	2 378 000	4 247 349,92
24 Finansieringsbehov	24 223 960,89	28 601 000	42 511 000	31 515 687,18
25 Bruk av lån	-22 575 573,62	-27 090 000	-40 846 000	-26 989 000,00
26 Sal av aksjar og andelar	-10 000,00	-10 000	0	0,00
27 Mottakne avdrag på utlån	-436 302,86	-301 000	-617 000	-993 482,21
28 Overført frå driftsrekneskapen	0,00	0	0	-1 756,00
29 Bruk av tidlegare års utdisponert	0,00	0	0	0,00
30 Bruk av disposisjonsfond	-407 000,00	-407 000	-287 000	-1 000 000,00
31 Bruk av bundne driftsfond	0,00	0	0	0,00
32 Bruk av ubundne investeringsfond	-777 000,00	-777 000	-761 000	-1 775 000,00
33 Bruk av bundne investeringsfond	-18 084,41	-16 000	0	-16 777,50
34 Sum finansiering	-24 223 960,89	-28 601 000	-42 511 000	-30 775 995,71
35 Udekt/Utdisponert	0,00	0	0	739 591,47

BALANSEREKNESKAPEN

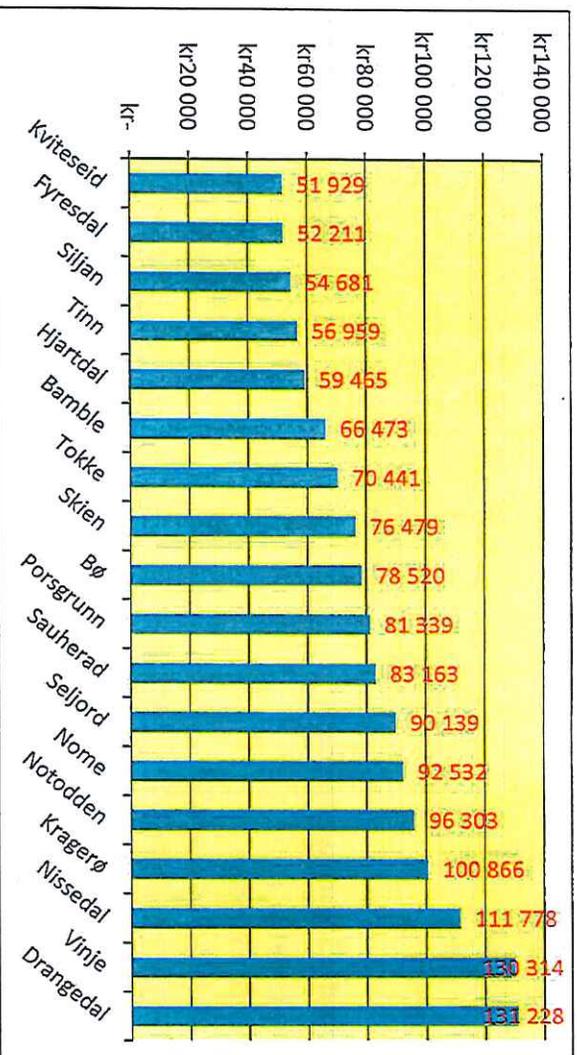
	Note	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016
1	Eigendelar (A.+B.)	757 577 132,34	725 099 417,78
2	A. Anleggsmidler:	684 050 081,82	645 459 164,15
3	Faste eigedomar og anlegg	293 021 635,82	282 229 495,89
4	Ustyr, maskiner og transportmidlar	10 037 041,23	7 845 444,64
5	Utlån	36 113 697,39	36 487 236,70
6	Aksjar og andelar	38 734 197,00	37 967 191,00
7	Pensjonsmidlar	306 198 510,38	280 929 795,92
8	B. Omløpsmidlar:	73 472 050,52	79 640 253,63
9	Kortsiktige krav	20 966 426,38	16 938 032,48
10	Premieavvik	17 317 573,13	18 183 031,68
11	Aksjar og andelar	0,00	0,00
12	Sertifikat	0,00	0,00
13	Obligasjonar	0,00	0,00
14	Kasse, postgiro, bankinskot	35 188 051,01	44 519 189,47
15	Eigenkapital og gjeld (C.+D.)	-757 577 132,34	-725 099 417,78
16	C. Eigenkapital:	72 262 203,32	69 212 194,10
17	Disposisjonsfond	-15 090 203,91	-16 462 120,24
18	Bundne driftsfond	-4 354 271,83	-4 709 976,37
19	Ubundne investeringsfond	-2 617 392,37	-1 702 392,37
20	Bundne investeringsfond	-553 079,34	-70 119,49
21	Rekneskapsmessig mindreforbruk (drift)	0,00	-4 812 240,38
22	Rekneskapsmessig meirforbruk (drift)	0,00	0,00
23	Udspanort i investeringsrekneskapen	0,00	0,00
24	Udekt i investeringsrekneskapen	0,00	739 591,47
25	Kapitalkonto	-53 445 702,65	-47 003 343,50
26	Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK * (drift)	3 798 446,78	3 798 446,78
27	Endring i rekneskapsprinsipp som påverkar AK * (inv.)	0,00	0,00
28	D. Gjeld:	-685 314 929,02	-655 887 263,68
29	Langsiktig gjeld:		
30	Ihendevararobligasjonslån	0,00	0,00
31	Pensjonsforpliktning	-370 728 975,14	-352 080 125,24
32	Sertifikkaltån	0,00	0,00
33	Andre lån	-266 722 141,50	-260 779 006,50
34	Kortsiktig gjeld:		
35	Kassekredittlån	0,00	0,00
36	Anna kortsiktig gjeld	-44 424 435,04	-38 856 522,95
37	Premieavvik	-3 439 377,34	-4 171 608,99
38	Memorialkonti:	0,00	0,00
39	Ubrukte lånemidlar	6 791 738,57	14 403 312,19
40	Andre memorialkonti	3 161 464,64	2 240 479,38
41	Motkonto for memorialkontiane	-9 953 203,21	-16 643 791,57

* AK = Arbeidskapital (Omløpsmidlar + kortsiktig gjeld)

Langsiktig lånegjeld pr. innbyggjar. Rekneskap 2017

Henta frå SSB sin statistikkbank. Ureviderte KOSTRA-tal

Folketal pr. 01.01.2018

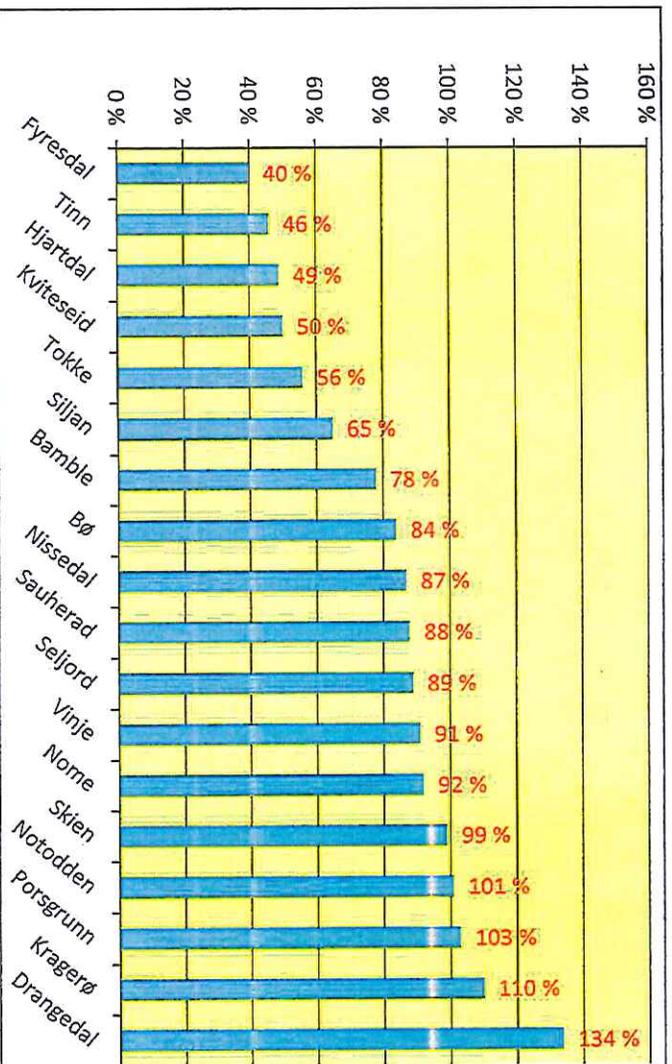
Langsiktig lånegjeld i % av drifts- og finansinntekter. Rekneskap 2017

Henta frå SSB sin statistikkbank. Ureviderte KOSTRA-tal

Langsiktig lånegjeld er line 30, 32 og 33 i "Balanserekneskapen"

(Ihendehavarobligasjonslån, sertifikatlån og andre lån)

Drifts- og finansinntekter er "Sum driftsinntekter" og "Sum eksterne finansinntekter" som er line 10 og 23 i "Økonomisk oversyn - Drift"

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanserekneskapen:	31.12.2016	31.12.2017	Endring
2.1 Omlaupsmidlar	79 640 253,63	73 472 050,52	
2.3 Kortsiktig gjeld	43 028 131,94	47 863 812,38	
Arbeidskapital	36 612 121,69	25 608 238,14	-11 003 883,55
Drifts- og investeringsrekneskapen:		Beløp	Summ
Anskaffelse av midlar :			
Inntekter driftsrekneskap		295 230 241,05	
Inntekter investeringsrekneskap		7 858 417,00	
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar		27 185 081,29	
Sum anskaffelse av midlar		330 273 739,34	330 273 739,34
Anvendelse av midlar:			
Utgifter driftsrekneskap		291 674 895,78	
Utgifter investeringsrekneskap		27 248 612,47	
Utbetalinger ved eksterne finanstransaksjonar		14 742 541,02	
Sum anvendelse av midlar		333 666 049,27	333 666 049,27
Anskaffelse + anvendelse av midlar			-3 392 309,93
Endring ubrukte lånemidler (reduksjon)			-7 611 573,62
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsrekneskap			-11 003 883,55
Endring arbeidskapital i balansen			-11 003 883,55
Differanse			0,00

Note 2 Pensjon

Generelt om pensjonsordningane i kommunen
Kommunen har kollektive pensjonsordningar i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrar ytelsesbasert pensjon for dei tilsette.

Pensjonsordninga omfattar alders-, uføre-, ektefelle-, barnepensjon samt AFP/tillegpensjon og sikrar alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66 % saman med folketrygda. Pensjonane samordnast med utbetaling frå NAV.

Rekneskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsrekneskapsføreskrifta skal driftsrekneskapskapen belastast med pensjonskostnader som er berekna ut frå langsiktige føresetnader om avkastning, lønsvest og G-regulering. Pensjonskostnadane bereknast på ein annan måte enn pensjonspremien som betalast til pensjonsordninga, og det vil derfor normalt vere skilnad mellom desse to storleikane. Skilnaden mellom betalt pensjonspremie og berekna pensjonskostnad vert kalla premieavvik, og skal inntreks- eller utgiftsførast i driftsrekneskapskapen. Premieavviket tilbakeførast igjen over dei neste 15 åra for premieavvik 2002-2010, over dei neste 10 åra for premieavvik 2011-2013 og over 7 år for premieavvik 2014 og seinare.

Bestemmelsane betyr òg at berekna pensjonsmidlar og pensjonsforpliktning er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

	KLP	SPK
Økonomiske føresetnader (§13-5):		
Venta avkastning pensjonsmidlar	4,50 %	4,20 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Venta årleg lønsvest	2,97 %	2,97 %
Venta årleg i folketrygdas grunnbeløp	2,97 %	2,97 %
Venta årleg vekt i pensjonsreguleringa	2,20 %	
Forhaldstalet frå KMD	1,00	

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik, pensjonsforpliktningar og estimatavvik (tal i helle tusen)

Pensjonskostnad (F § 13-1, C)	2017	2016
Arets pensjonsopptening, novneri	17 322 103	16 454 821
Rentekostnad av påkommen pensjonsforpliktning	14 091 351	13 341 012
- Venta avkastning på pensjonsmidlane	-12 850 034	-12 012 556
Administrasjonskostnader	1 162 595	1 101 068
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	19 726 015	18 884 345
Betalt premie i året	21 870 673	21 159 687
Arets premieavvik	-2 144 658	-2 275 342

Pensjonsmidlar, pensjonsforpliktningar, akkumulert premieavvik (F § 13-1, E)

	2017	2016
	Arb.gjevaravg.	Arb.gjevaravg.
Brutto påkomne pensjonsforpliktningar pr. 31.12.	364 524 026	38 639 547
Pensjonsmidlar pr. 31.12.	306 178 217	32 454 891
Netto pensjonsforpliktningar pr. 31.12.	58 345 809	64 331 220

Arets premieavvik	2 144 657	227 334	2 275 342	241 186
Sum premieavvik tidligare år (pr. 01.01.)	12 659 759	1 351 663	12 321 985	1 318 623
Sum amortisert premieavvik dette året	-2 262 617	-242 601	-1 937 568	-208 146
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	12 541 800	1 336 396	12 659 759	1 351 663

Estimatavvik og planendringar

Fond, side 2

	2017		2016	
	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktingar	Pensjons- midlar	Pensjons- forpliktingar
Estimatavvik 1.1. dette år	-930 245	-2 910 509	11 186 147	-704 564
Verknaden av planendr. etter § 13-3 bokstav C	0	0	0	0

	Beløp 2017
Korleis premieavvik og amortisering av tidlegare års premieavvik har virka på netto driftsresultat:	
Netto driftsresultat	5 122 861
Derav:	
Premieavvik (innteksføring)	-2 144 657
Amortisering av tidlegare års premieavvik (utgiftsføring)	2 262 617
Arbeidsgjeveravgift av "netto" premieavvik (netto innteksføring)	15 267
* Påverknad på netto driftsresultat	133 227
Netto driftsresultat utan premieavvik og amortisering	4 989 634

Premiefond:	Beløp 2017
Bruk av premiefond til dekning av pensjonspremie	-2 549 468
Arbeidsgjeveravgift	-270 244
* Bruk av premiefond (inkl. arbeidsgjeveravgift)	-2 819 712
* Inneståande på premiefond pr. 31.12.2017	-81 728

Note 3 Garantiansvar

Person, firma, organisasjon	Kommunestyre-vedtak	Beløp pr. 31.12.		Ansvarert gått ut
		2017	2016	
Sparebanken DIN	23/13	9 226 724,18	9 451 410,46	30.11.2016
(Granvin kulturhus AS)	02.05.2013			
Sparebanken DIN	44/12	200 000,00	300 000,00	31.12.2019
(Seljord Idrettslag)	27.09.2012			
Sparebanken DIN	61/17	7 582 756,31	0,00	14.08.2014
(Granvin kulturhus AS)	29.06.2017			
Kommunalbanken	40/14	1 460 598,60	1 500 074,40	20.11.2014
(IKA Kongsberg)	12.06.2014			
		18 470 079,09	11 251 484,86	

IKA Kongsberg er "interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS". Seljord kommune sin eigedel (og garantiansvar) i IKA Kongsberg er 1,5 %. NAV Seljord har stilt garantiar for depositum (tusteløse).

Note 4 Krav, langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld i høve til kommunale og fylkeskommunale føretak etter § 11 og § 27 i kommunelova

Pr. 31.12.2017 har Seljord kommune ikkje slike krav eller silk gjeld.

Note 5 Aksjar og andelar som er førde opp som anleggsmidlar

Verksemdas namn	Antal	Pålydande/ Historisk kost	Balansført Verdi	Eigarandel i verksemda
Rehabiliteringssenteret AIR AS	2 aksjar	500,00	1 000,00	0,10 %
Biblioteksentralen, AL	3 andelsbrev	300,00	900,00	0,08 %
Granvin Kulturhus AS	2 550 aksjar	1 000,00	2 550 000,00	28,65 %
E134 Haukelivegen AS	10 aksjar	1 000,00	10 000,00	2,17 %
Hjalhornet Radio AS	20 lutar	500,00	10 000,00	0,13 %
KLP, Fellesordninga	Eigenkap.innskot		6 447 343,00	
KLP, Stukepleiarordninga	Eigenkap.innskot		1 221 038,00	
Kommekraft A/S	1 aksje	1 000,00	1 000,00	0,31 %
Kulturandskapsenteret i Telemark AS	4 aksjar	2 500,00	10 000,00	2,72 %
Møtstad Seljord AS	40 aksjar	1 000,00/2 500,00	100 000,00	40,00 %
Norsk Bane AS	72 aksjar	1 000,00/1 030,00	74 160,00	0,71 %
Odda vegfinans AS	10 aksjar	1 000,00	10 000,00	4,00 %
Renøvest IKS	Innskotsplikt		2 250 000,00	22,50 %
Seljord Næringslag AS	100 aksjar		10 000,00	23,26 %
Seljord Personal AS	100 aksjar	1 000,00	100 000,00	100,00 %
SN Bigdom AS	833 aksjar	1000,00/1200,00	999 600,00	14,28 %
Telemark Biltruter AS	60 aksjar	200,00	12 000,00	
Telemark Biltruter AS	150 aksjar	6 000,00	900 000,00	2,77 %
Telemark Biltruter AS	100 aksjar	3 000,00	300 000,00	
Telemark Interkommunale Næringsfond	Andel av fond		31 000,00	0,58 %
Telemark Kommunerisjjon IKS	Andel selskapskap.		13 285,00	1,11 %
Ager og Telemark Kontrollutvalgssekr. IKS	Andel driftsfond		16 500,00	1,60 %
Vest-Telemark Kraftlag AS	19 000 aksjar	1 000,00	19 000 000,00	19,00 %
Vest-Telemark Kraftlag AS	320 aksjar	100,00	32 000,00	6,99 %
Vest-Telemark Næringsbygg AS	371 A1-aksjar	1,00	371,00	
Vest-Telemark Næringsbygg AS	650 000 A2-aksjar	1,00	650 000,00	11,90 %
Vest-Telemark Næringsbygg AS	79 000 A2-aksjar	1,00/6,00	474 000,00	
Vist Telemark	10 aksjar	1000,00	10 000,00	1,19 %
Åmotsdal Grendehus L/L	50 lutar	1 000,00	50 000,00	21,32 %
Åhus Næringspark AS	2450 aksjar		2 450 000,00	
Åhus Næringspark AS	50 aksjar	1000,00/20 000,00	1 000 000,00	50,00 %
Sum			38 734 197,00	

Samtla balanseført verdi pr. 31.12.2017 er kr 767 006,00 lagane emn pr. 31.12.2016. Dette skuldast innbetaling av eigenkapitaltilskot i KLP på kr 777 006,00 og snl av 10 aksjar i Vegfinans RV36 Telemark AS/E134 og RV36 Telemark AS.

Note 6 - Avsetjing til fond og bruk av fond

Bundne driftsfond - kap. 251	2017	2016
Beholdning pr.01.01	4 709 976,37	4 320 405,05
Bruk av bundne driftsfond i driftsrekneskapen	3 296 886,98	2 832 376,54
Bruk av bundne driftsfond i invest.rekneskapen	0,00	0,00
Avsetjing til bundne driftsfond	2 941 182,44	3 221 947,86
Beholdning pr. 31.12	4 354 271,83	4 709 976,37

Ubundne investeringsfond - kap. 253	2017	2016
Beholdning pr.01.01	1 702 392,37	3 477 392,37
Bruk av ubundne investeringsfond i invest.rekn.	777 000,00	1 775 000,00
Avsetjing til ubundne investeringsfond	1 692 000,00	0,00
Beholdning pr. 31.12	2 617 392,37	1 702 392,37

Bundne investeringsfond - kap. 255	2017	2016
Beholdning pr.01.01	70 119,49	85 393,57
Bruk av bundne investeringsfond i invest.rekn.	18 084,41	16 777,50
Avsetjing til bundne investeringsfond	501 044,26	1 503,42
Beholdning pr. 31.12	553 079,34	70 119,49

Disposisjonsfond - kap. 256	2017	2016
Beholdning pr.01.01	15 452 120,24	9 521 377,26
Bruk av disposisjonsfond i invest.rekn.	407 000,00	1 000 000,00
Bruk av disposisjonsfond i driftsrekneskapen	4 774 646,67	2 601 894,74
Avsetjing til disposisjonsfond	4 819 730,34	9 532 637,72
Beholdning pr. 31.12	15 090 203,91	15 452 120,24

Samla avsetjing og bruk av Fond i året	2017	2016
Beholdning pr.01.01	21 934 608,47	17 404 568,25
Avsetjingar	9 953 957,04	12 756 089,00
Bruk av avsetjingar	9 273 618,06	8 226 048,78
Netto avsetjingar (Negativt tal betyr netto forbruk)	680 338,98	4 530 040,22
Beholdning pr. 31.12	22 614 947,45	21 934 608,47

Driftsrekneskapen/-budsjettet	2017			
	1A Driftsrekneskapen		1B Driftsrekneskapen	
Fondstype	Rekneskap	Budsjett	Rekneskap	Budsjett
Avsetjing og bruk				
Til ubundne avsetjingar	6 511 730,34	7 548 000	0,00	0
Til bundne avsetjingar	3 442 226,70	1 983 000	0,00	0
Bruk av ubundne avsetjingar	5 958 646,67	4 787 000	0,00	0
Bruk av bundne avsetjingar	3 314 971,39	2 453 000	0,00	0
Netto avsetjingar	680 338,98	2 291 000	0,00	0

Note 7 Kapitalkonto

	Debet	Kredit
Inngående balanse		47 003 343,50
Sal av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel	1 064 878,73	
Avskrivning av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel	12 322 534,37	
Aktiverting av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel		27 314 915,42
Nedskrivning av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmiddel	943 765,80	
Kjøp av aksjar og andelar		
Sal av aksjar og andelar	10 000,00	
Nedskrivning/Oppskrivning aksjar/andelar		
Aktivert eigenskapalinnskot KLP (Kommunal Landspensjonskasse)		777 006,00
Avdrag på utlån - driftsrekneskapen (sosiallån)	6 000,00	
Avdrag på utlån - investeringsrekneskapen (startlån)	436 302,86	
Avskrivning på sosiallån	169 006,29	
Utlån - driftsrekneskapen (sosiallån)		72 769,84
Utlån - investeringsrekneskapen (startlån)		165 000,00
Avdrag på eksterne lån		9 020 865,00
Bruk av midlar frå eksterne lån	22 575 573,62	
Ending pensjonsansvar, inkl. arbeidsgjevaravgift (høgding)	18 648 849,90	
Ending av pensjonsmidlar, inkl. arbeidsgjevaravgift (høgding)		25 268 714,46
Utgåande balanse	53 445 702,65	
Sum	109 622 614,22	109 622 614,22

Note 8 Sal av finansielle anleggsmiddel

Seifjord kommune har ikkje selt finansielle anleggsmiddel i 2017.

Note 9 Interkommunalt samarbeid etter kommunelova § 27

	Legevaktsentral 1)	Gjeldsrådgjevar 2)
Overføring frå Seljord kommune	1 915 956,38	79 410,67
Overføring frå Kviteseid kommune	1 247 210,14	65 404,93
Overføring frå Fyresdal kommune	0,00	35 753,62
Overføring frå Nissedal kommune	0,00	39 920,39
Overføring frå Tokke kommune	0,00	60 082,21
Overføring frå Vinje kommune	0,00	99 411,19
Resultat av overføringar	3 163 166,52	379 983,01
Samarbeidet sine egne inntekter	2 012 564,38	41 612,00
Samarbeidet sine direkte utgifter	4 976 658,04	421 595,01
Husleige (reinhald, strømm, komm.avg.)	112 030,59	0,00
Andre driftsutgifter (IT, forsikring, telefon etc.)	87 042,27	0,00
Resultat av verksemda	0,00	0,00

1) "Avtale om samarbeid om drift av interkommunal legevaktsentral/legvakt i Seljord for kommunane Kvitesed og Seljord". Avtale underskriven 18.12.2008 av ordførarane i Kviteseid og Seljord.

2) "Samarbeidsavtale om gjeldsrådgjevar". Avtale underskriven 13.01.2009 av rådmennene i Fyresdal, Kviteseid, Nissedal, Seljord, Tokke og Vinje. Samarbeidet gjeld 60 % stilling som gjeldsrådgjevar i Vest-Telemark. Samarbeidet gjeld frå 01.01.2009. Stillinga er lokalisert til NAV Seljord.

Note 10 Sjølvkostområder

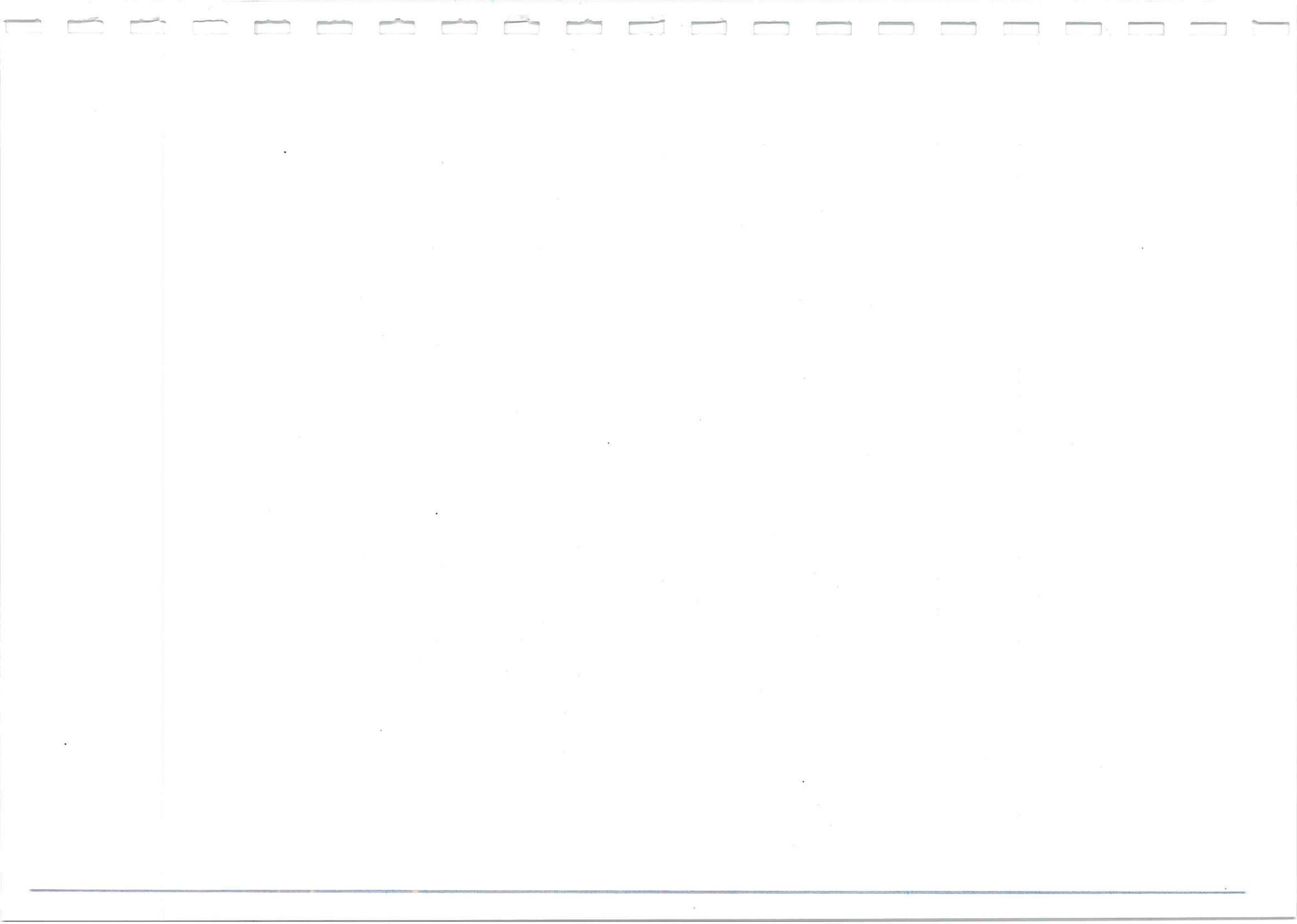
Område	Resultat 2017				Balansen 2017	
	Inntekter	Kostnader	Overskot Underskot (-)	Året deknings- grad i % 1)	Avsetjing (-)/ Bruk av dekningsgrads- fond (inkl. renter)	Sjølvkostfond/ framførbart underskot (-) pr. 31.12 2) (inkl. renter)
Renovasjon	4 398 751	4 403 191	-4 440	99,9 %	787	185 755
Vatn	5 641 190	6 839 021	-1 197 831	82,5 %	591 127	-606 859
Avløp	4 714 569	4 720 891	-6 322	99,9 %	0	-1 103 453
Slam	1 122 080	1 459 733	-337 653	76,9 %	0	-678 098
Feiing/Tilsyn	994 020	927 755	66 265	107,1 %	-21 962	21 962
Oppmåling	456 255	797 183	-340 928	57,2 %	0	0
Byggjesak	524 732	696 011	-171 279	75,4 %	76 463	0
Plan 3)	0	0	0	*	0	0

1) Årets dekningsgrad før eventuell avsetjing til/bruk av sjølvkostfond.

2) Sjølvkostfond er bundne driftsfond. Desse kan berre brukast til dekning av framtidige utgifter på tilhøyrande sjølvkostområde. Sjølvkostfond må nyttast innan ein 3-5 års periode. Når det gjeld renovasjon og slam er ein lovpålagt å ha sjølvkost (100 % dekningsgrad). På dei andre områda kan ein ha lågare dekningsgrad. Det er ikkje lov (over tid, dvs. 3-5 år) å ha høgare dekningsgrad enn 100 % (sjølvkost). På VARF-området (vatn, avløp/slam, renovasjon og feiing/tilsyn) har Seljord kommune over lengre tid praktisert eigenbetaling til sjølvkost.

3) Det har ikkje vore handsama plansaker i 2017.

Disposisjonsfond (balansekonto 25650001)		
Disposisjonsfond pr. 31.12.2005	455 063,96	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2006	2 841 437,10	
Bruk av disposisjonsfond i 2006	-355 169,31	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2006	2 941 331,75	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2007	5 796 682,83	
Bruk av disposisjonsfond i 2007	-502 442,61	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2007	8 235 571,97	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2008	4 726 505,37	
Bruk av disposisjonsfond i 2008	-3 278 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2008	9 684 077,34	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2009	1 334 163,50	
Bruk av disposisjonsfond i 2009	-5 113 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2009	5 905 240,84	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2010	2 068 527,30	
Bruk av disposisjonsfond i 2010	-3 749 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2010	4 224 768,14	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2011	3 281 356,53	
Bruk av disposisjonsfond i 2011	-1 328 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2011	6 178 124,67	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2012	235 539,96	
Bruk av disposisjonsfond i 2012	-1 590 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2012	4 823 664,63	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2013	1 962 669,73	
Bruk av disposisjonsfond i 2013	-5 095 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2013	1 691 334,36	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2014	5 005 315,38	
Bruk av disposisjonsfond i 2014	-1 091 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2014	5 605 649,74	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2015	4 204 136,85	
Bruk av disposisjonsfond i 2015	-695 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2015	9 114 786,59	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2016	9 466 285,53	
Bruk av disposisjonsfond i 2016	-3 509 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2016	15 072 072,12	
Avsetjing til disposisjonsfond i 2017	4 756 461,48	
Bruk av disposisjonsfond i 2017	-5 094 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2017	14 734 533,60	
Disponert i økonomiplan 2018-2021. Årsbudsjett 2018	-6 188 000,00	
Avsett i økonomiplan 2018-2021. Årsbudsjett 2019	811 000,00	
Disponert i økonomiplan 2018-2021. Årsbudsjett 2020	-957 000,00	
Disponert i økonomiplan 2018-2021. Årsbudsjett 2021	-2 324 000,00	
Disposisjonsfond pr. 31.12.2021	8 400 533,60	
Utgående balanse 31.12.2005	455 063,96	
Endring 2006	2 486 267,79	
Endring 2007	5 294 240,22	
Endring 2008	1 448 505,37	2006-2008
Endring 2009	-3 778 836,50	9 229 013,38
Endring 2010	-1 680 472,70	
Endring 2011	1 953 356,53	
Endring 2012	-1 354 460,04	
Endring 2013	-3 132 330,27	2009-2013
Endring 2014	3 914 315,38	-7 992 742,98
Endring 2015	3 509 136,85	
Endring 2016	5 957 285,53	2014-2016
Endring 2017	-337 538,52	13 380 737,76
Pr. 31.12.2017	14 734 533,60	
Endring økonomiplan 2018-2021	-6 334 000,00	
Pr. 31.12.2021	8 400 533,60	

TELEMARK KOMMUNEREVISJON IKS

Hovedkontor:
Postboks 2805, 3702 Skien
Tlf.: 35 91 70 30
e-post: post-tdr@tekomrev.no
www.tekomrev.no

Distriktskontor:
Postboks 83, 3833 Bø
Tlf.: 35 05 90 00

Foretaksregisteret:
985 867 402 MVA

Til
Kommunestyret i Seljord kommune

Vår ref.:18/883/hva
Deres ref.:
Arkivkode:828200

MELDING FRÅ UAVHENGIG REVISOR

Uttale om årsrekneskapen

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Seljord kommune som viser kr 202 745 954 til fordeling drift og eit rekneskapsmessig resultat på kr 0. Årsrekneskapen er samansett av balanse per 31. desember 2017, driftsrekneskap, investeringsrekneskap, og økonomiske oversikter for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og noter til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2017, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, medrekna dei internasjonale revisjonsstandardane (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisors oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av kommunen slik det er krav om i lov og forskrift, og har overhaldt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Etter vår opfatning er innhenta revisjonsbevis tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår.

Ytterlegare informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarleg for ytterlegare informasjon. Ytterlegare informasjon består av informasjon i kommunens årsmelding ut over dei lovmessige krava i KL § 48, 5. ledd, men ikkje årsrekneskapen og revisjonsmeldinga.

Vår uttale om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer ikkje slik ytterlegare informasjon, og vi attesterer ikkje denne informasjonen.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese den ytterlegare informasjonen for å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom han og årsrekneskapen eller kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om han tilsynelatande inneheld vesentleg feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den ytterlegare informasjonen inneheld vesentleg feilinformasjon, ville vi rapportert om det. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Administrasjonssjefen sitt ansvar for årsrekneskapen

Administrasjonssjefen er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen i samsvar med lov og forskrifter, derunder for at han gir ei dekkande framstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapskikk i Noreg. Administrasjonssjefen er også ansvarleg for slik intern kontroll han finn naudsynt for å kunne utarbeide et årsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som gir inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekkta, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feil presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av administrasjonssjefen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og administrasjonssjefen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betydning som vi har avdekkta i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt overfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt overfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt overfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørkje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Bø, 12. april 2018

Telemark kommunerevisjon IKS

Ottar Kleppe
oppdragsansvarleg revisor/
registrert revisor

Hilde Vatnar
oppdragsrevisor/
statsautorisert revisor

Kopi: Kontrollutvalet

Formannskapet

Administrasjonssjefen/rådmann

Seljord kommune

Arkiv: 033
Saksnr.: 2018/84-7
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm
Direkte tlf.:
Dato: 30.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	33/18	31.05.2018
Kommunestyret	42/18	14.06.2018

Årsmelding Seljord kommune 2017

Saksdokument:

Vedlegg:

1 Årsmelding Seljord kommune 2017

Saksutgreiing:

Årsmeldinga for Seljord kommune skildrar dei tilhøve som er viktige for å vurdere kommunen si økonomiske stilling og resultat som ikkje går fram av årsrekneskapet, og andre tilhøve som er viktig for kommunen.

Utfyllande informasjon og kommentarar er lagt ved denne sak.

Rådmannen si tilråding:

Årsmeldinga for Seljord kommune 2017 takas til vitande.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Formannskapet tilrår at årsmeldinga for Seljord kommune 2017 vert godkjent.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Formannskapet tilrår at årsmeldinga for Seljord kommune 2017 vert godkjent.

Utskrift til:

Seljord kommune

Årsmelding 2017

Innhald

Innleiing	3
Ordføraren har ordet.....	3
Medlemer i politiske organ i 2017	4
Statistikk over politiske vedtak og saker	4
Rådmannen har ordet	5
Administrativ organisasjon og leing.....	6
Medarbeidarar og personalpolitikk.....	6
Rekruttering og kompetanse.....	6
Heiltidskultur	8
Bedriftshelseteneste	8
HMS – helsefremjande arbeid.....	8
Nærværarbeid.....	8
Livsfase	9
Likestillings- og diskrimineringsarbeid	10
Revidering av retningslinjer og etablering av rutinar.....	10
Etikk	10
Mål og resultat for Seljord kommune	11
Overordna mål.....	11
Hovudmål 1	11
Hovudmål 2	14
Hovudmål 3	15
Hovudmål 4	16
Hovudmål 5	18
Kommunen som utviklingsaktør	20
NAV-Seljord	20
Kontroll og tilsyn - Internkontroll.....	21
Samfunnstryggleik og beredskap	22
Ytre påvirkning av miljø.....	22
Kommunen si økonomiske stilling.....	23
Investeringar.....	25
Økonomi for programområda.....	26
Saker til handsaming i kommunestyret i 2017.....	36

Innleiing

Denne årsmeldinga skildrar tilhøve som er viktige for å vurdere kommunen si økonomiske stilling og resultat som ikkje går fram av årsrekneskapen, og andre tilhøve som er viktige for kommunen.

Ordføraren har ordet

I 2017 har me starta på omstilling av organisasjonen vår i Seljord kommune, og økonomisk har det også vore eit krevjande år, der me har bruka meir enn me har tent. Dette la politikarane opp til i budsjetthandsaminga i kommunestyret, og me har bruka av oppsparte midlar. Seljord kommune skal levere gode tenester til innbyggjarane våre, men me må få til ei betre økonomisk drift, slik at økonomien vår er i balanse. Når vi ser på økonomien vår har vi god kontroll og oversikt, og avdelingane har god budsjett disiplin, men det er viktig at vi frametter sikrar oss økonomisk handlingsrom.

I 2017 har me hatt ein rekrutteringsprosess av ny rådmann etter Per Dehli, og 1. desember var Finn-Arild Bystrøm på plass som Seljord sin nye rådmann. Det blir spennande å jobbe tett saman med han frametter. I 2017 vart det bygd eit nytt bibliotek ved Granvin kulturhus og dette har styrka kulturhuset som møteplass, og me kan vera stolte av å ha fått eit flott folkebibliotek for innbyggjarane våre.

Kommunepolitikarane skal sjå inn i "glaskula" for kva vi kan vente oss av moglegheit og utfordringar, og legge planar utifrå dette. Det arbeidet avsluttast kvart år med kommunebudsjettet for neste år og økonomiplan for tre år deretter, og 2018 vil bli prega av omstilling av organisasjonen, der det også er mange spennande moglegheit.

Me har i budsjettet for 2018 lagt opp til nye og viktige etableringar innan næringsliv og bustadutvikling og har forventningar til fortsatt å vera ein kommune der det skjer mykje. Folketalsutviklinga i Seljord har over tid vore nokolunde stabil på rundt 3000 innbyggjarar, men det er ei heilt klar politisk målsetjing at dette må aukast.

Det er ei spennande og triveleg oppgåve å vera ordførar i Seljord kommune, det skjer mykje, vi har eit aktivt og framgangsrikt næringsliv, eit høgt og aktivt nivå på det frivillige arbeidet, og me har dyktige tilsette.

Ein stor takk til administrasjonen, alle tilsette og tilitsvalde i Seljord kommune for eit svært godt arbeid i 2017.

Halfdan Haugan
Ordførar i Seljord kommune

Medlemer i politiske organ i 2017

Kommunestyret

Ordfører Halfdan Haugan (A)
 Varaordfører Jon Svartdal (H)
 Trond Johnsen (A)
 Eivind Skogheim (A)
 Hallgeir Ofte (A)
 Hanne Norgaard (A)
 Mona Helen Haugan (A)
 Solveig Sundbø Abrahamsen (H)
 Edvard Mæland (H)
 Gunnar Eilefstjønn (H)
 Pia Groven-Robertsen (H)
 Kristian Espeland (KrF)
 John Olav Haugetuft (Sp)
 Marianne Vadder (Sp)
 Henry Mæland (Sp)
 Beate Marie Dahl Eide (Sp)
 Lars Bjaadal (Sp)
 Liv Grethe Ekre (Sp)
 Peter Fjågesund (MDG)
 Margit Elise Karlsen (V) Fritak frå 24.08.2017
 Svein Forberg Liane (V) Medlem frå 24.08.2017
 Arvid Martin Vala (FrP) Fritak frå 15.06.2017
 Mogens Hougaard Iversen (FrP) Medlem frå 15.06.2017

Ungdomsråd

Malin Tengren Person
 Marie Bjålid
 John Haugen Kultan
 Karsten Nieuwenhuize
 Ingeborg Garvik
 Øyvind Høgetveit
 Pia Groven-Robertsen (politisk valt)

Formannskap/økonomiutval

Ordfører Halfdan Haugan (A)
 Varaordfører Jon Svartdal (H)
 Hanne Norgaard (A)
 Gunnar Eilefstjønn (H)
 Henry Mæland (Sp)
 Beate Marie Dahl Eide (Sp)
 Margit Elise Karlsen (V) Fritak frå 24.08.2017
 Svein Forberg Liane (V) Medlem frå 14.09.2017

Plan, miljø og teknisk utval

Edvard Mæland (H) - Leiar
 Trond Johnsen (A)
 Marianne Vadder (Sp)
 Lars Bjaadal (Sp)
 Peter Fjågesund (MDG)
 Pia Groven-Robertsen (H)
 Mona Helen Haugan (A)

Kontrollutval

Sigrun Dyrland Eidal (Sp)
 Metta Aanderaa (Sp)
 John Olav Haugetuft (Sp)
 Arve Lia (A)
 Gunleif Oland (H)

Råd for menneske med nedsett funksjonsevne

Gunvor Susanne Hegni
 Rita Andersen
 Åge Ingar Moen
 Elisabeth Haugen
 Ole Petter Østevik

Eldreråd

Borgny Slettemoen Tøfte
 Anne Våle Barstad
 Margit Gudveig Gravir

Statistikk over politiske vedtak og saker

Utval	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kommunestyret	70	73	69	110	110	111
Formannskap/økonomiutval	116	75	91	98	113	109
Plan, miljø og teknisk utval	64	49	62	53	71	48
Administrasjonsutval	6	2	14	6	7	21
Eldrerådet	10	8	13	9	9	9
Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne	11	8	14	11	8	10
Kontrollutvalet					30	27

Tal på politiske møte i 2017	
Kommunestyre	8
Formannskap	15
Plan, miljø og teknisk utval	6
Administrasjonsutval	12
Elderåd	7
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	7
Kontrollutvalet	4
Ungdomsråd	3

Rådmannen har ordet

Årsmeldinga tek utgangspunkt i kommunen sine overordna målsetjingar og vedteke arbeidsprogram for 2017. Saman med rekneskapstal, omtale av kommunen si økonomiske stilling og anna relevant informasjon, gjev årsmeldinga eit utfyllande bilde av aktiviteten i Seljord kommune i 2017.

Budsjett 2017 blei vedteke med eit overforbruk. Vi brukar meir pengar enn det som kjem inn, noko som medfører at vi må tære på oppsparte midlar. Rekneskapsmessig fekk vi eit netto driftsresultat på minus 1,74 %, når vi burde ha eit netto driftsresultat på pluss 1,75 %. I kroner er differansen 10,3 mill. I 2018 ligg vi an til å bruke ytterligare kr 6 mill. av oppsparte midlar. Held vi fram slik er disposisjonsfondet tomt halvegs ut i 2020. Dette er ikkje ei tilrådd eller berekraftig utvikling.

Signala som kom frå Noregs bank på slutten av 2017 er at vi bør førebu oss på renteoppgangar. Med den lånegjelda Seljord kommune har, vil relativt små endringar i lånerenta på til dømes 0,5 -1 % gje kr 1,3 til kr 2,6 mill. i auka brutto renteutgifter.

Situasjonen krev høg politisk merksemd og vilje til endring, slik at vi felles kan oppnå eit sunt økonomisk driftsnivå.

Ny rådmann i Seljord kommune, Finn-Arild Bystrøm starta 1. desember 2017.

Det er planlagt ei større omorganisering med oppstart i januar 2018, kor målet er å redusere talet på avdelingar, gje rettare mynde til leiaransvaret, og sjå på prosessane til tenesteleveransane for å levere meir effektive tenester.

Prosjektet for interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark blei avslutta hausten 2017. Prosjektet peikar på ei rad moglege samarbeid mellom Vest-Telemark kommunane. Førebels er prosjektet avslutta utan plan for gjenopptaking.

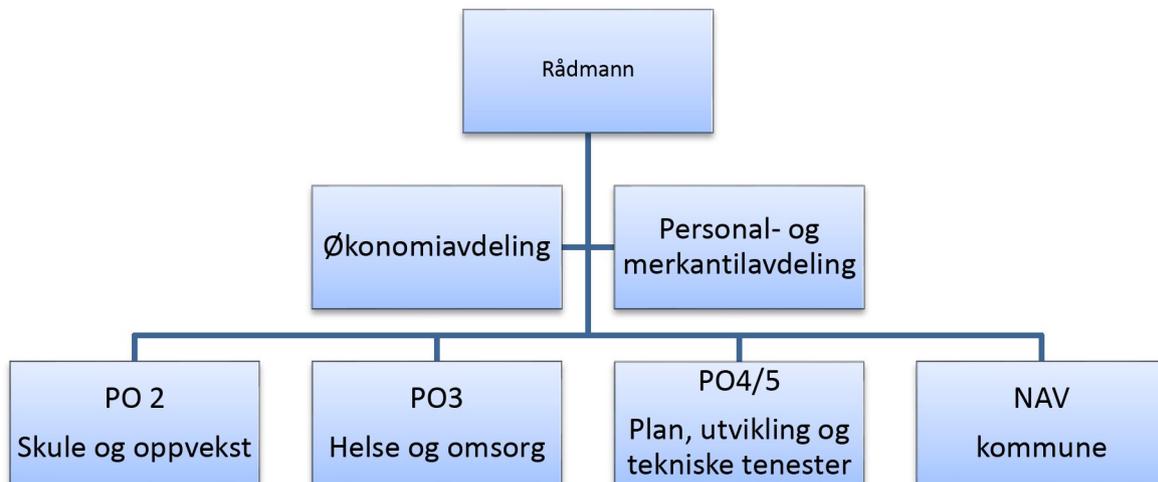
Seljord kommune får til mykje med relativt knappe ressursar. Samarbeid og ståpå-vilje er særtrekk for Seljordsamfunnet. Frå administrasjonen si side kan ein sjå attende på eit år der dyktige medarbeidarar har gjort det moglege å ivareta det omfattande ansvaret som kommunen har, der gode tenester, fagleg engasjement og kvalitet har stått sentralt.

Finn-Arild Bystrøm

Rådmann i 2017

Administrativ organisasjon og leiing

På øvste administrative nivå i Seljord kommunen ser organiseringa slik:

Medarbeidarar og personalpolitikk

Seljord kommune hadde i 2017 om lag 280 heile årsverk fordelt på omkring 445 tilsette. I tillegg kjem vikarar og andre timeløna. Kvar månad står rundt 480 personar på lønnslista, inkludert introduksjonsstønad og godtgjering til politikarar. I 2017 vart det levert 730 løns- og trekkoppgåver.

Rekruttering og kompetanse

Kommunen har i det store fått kvalifiserte folk til nye stillingar og vikariat dette året. Det er ikkje alltid ein sjølvfylgje, men vi har klart å nå ut til kompetente og motiverte søkarar som har vorte våre nye medarbeidarar.

I 2017 har Seljord kommune rekruttert ny rådmann etter at Per Dehli sa opp si stilling og var tilsett til og med 17.04. Rekrutteringsprosessen vart gjennomført med ekstern bistand frå rekrutteringsbyrået CR Group. Det var det partssamansette administrasjonsutvalet som utgjorde tilsettingsutvalet. Finn-Arild Bystrøm tiltrådde i stillinga 01.12.2017. I perioden 18.04. til 30.11 var Kari Gro Espeland konstituert som rådmann. I hennar fråvær var Rolf Henning Jensen engasjert som kommunalsjef for helse og omsorg. Begge har vore i dei same rollane i perioden 01.01.2015 – 31.12.2016 medan Per Dehli hadde permisjon for å jobbe hos Fylkesmannen i Telemark.

Vidare rekrutterte Seljord kommune i 2017 mellom anna vikar til ingeniør på vatn og avløp, lærarar, logoped, barnehagelærarar, assistentar til barnehage, miljøterapeutar, helsefagarbeidarar, assistentar innan helse og omsorg, reinhaldsleiar, arkivansvarleg og servicemedarbeidar til merkantil avdeling.

Seljord kommune er oppteken av at dei tilsette skal få auke kompetansen sin, ved til dømes at dei studerer fag ved universitet og høgskular, eller tek fagbrev. Hausten 2016 starta tre av våre ufaglærde reinhaldarar på teorikurs i regi av AOF, for å ta fagbrev innan reinhald. Alle tre fullførte og besto teoretisk og praktisk eksamen og fekk fagbrev innan reinhaldsfag i 2017.

I 2010 vart det vedteke satsar for lønsmessig kompensasjon for auka kompetanse, og ein del av dei tilsette i kommunen har nytt godt av dette etter endt studium også i 2017:

Sektor	Yrke	Studiepoeng/Grad	Periode	Studie
Skule og oppvekst	Lærar	30	2017	Teiknspråk
Skule og oppvekst	Lærar	15	2017	Matematikk, tallforståing, algebra, funksjonar
Helse og omsorg	1 fagarbeidar	60 fagskulepoeng	2015/17	Vidareutdanning innan nevrologi på fagskulenivå
Helse og omsorg	1	30	2017	Alternativ og supplerande kommunikasjon, modul 1
Helse og omsorg	8	Kurs	2017	Musikkbasert miljøterapi (Mysjaskulen)

Legekontoret har stabil og god bemanning. Det har det siste året vore jobba aktivt med å styrke kompetansen innan akuttmedisin. To av legane har fullført spesialiseringa innan allmenntmedisin dette året, i tillegg til ein til i 2018.

I administrasjonen har vi ein medarbeidar med arkivansvar som har starta på utdanning ved arkivakademiet, tilknytt Høgskulen i Oslo og Akershus.

Seljord kommune har tre lærlingplassar fordelt på helsefag og barne –og ungdomsarbeidarfag. Kvar lærling går to år i lære før fagprøva:

Sektor	Fag	Årstal fyrste lærlingår
Helse og omsorg	Helsefagarbeidar	2017
Helse og omsorg	Helsefagarbeidar	2016
Skule og oppvekst	Barne- og ungdomsarbeidarfaget	2016

Arbeidet med kompetanseplanen vart slutført i 2017. Denne gjev kommunen ein god oversikt over no-situasjonen i kvar einiskild avdeling, og vil bidra til at vi er budde på naturleg avgang og kva dei ulike avdelingane treng av kompetanse ut frå det ein veit om demografisk utvikling i nær framtid.

Heiltidskultur

Det er eit kontinuerleg fokus på å tilby så store stillingar som mogeleg. Kommunen har framleis mange som arbeider deltid – både etter eige val, men vi har også tilsette som ynskjer seg større stilling. Særleg utfordrande er det innanfor helse- og omsorgssektoren der ein er avhengig av turnus- og helgearbeid. Tilsette som arbeider som vikarar får faste stillingar når dei etter lovverket har rett på det.

Det vart teke politisk initiativ til å sjå på heiltidsproblematikken i 2016. Representantar frå administrasjon og tillitsvaldsapparatet har vore på fleire kurs og samlingar der heiltidskultur har vore i fokus. Hausten 2017 gjennomførte ein KS-konsulent ei undersøking blant tilsette innan helse og omsorg, barnehage og reinhald for å få eit oversyn over korleis dei tilsette trivs med arbeidstid, fast stillingsstorleik og tilgang på ledige vakter.

Frå og med januar 2018 skal kommunen delta i eit KS-prosjekt for heiltidskultur, *Nytt blikk*. Det vil gå over to år.

Bedriftshelseteneste

Seljord kommune er ein av fleire kommunar i Telemark som er tilknytt *Bedriftshelsen AS*. Dei hjelper til med helsesamtalar og målretta helsekontroll, tek målingar på til dømes støy og ljøs, deltek på møte i Arbeidsmiljøutvalet og dialogmøte i samband med sjukemelde arbeidstakarar når kompetansen deira er naudsynt, og bidreg elles der det er behov for kunnskapen deira. Mot slutten av året vart det jobba med å få til ein ny avtale for bedriftshelseteneste for det komande året.

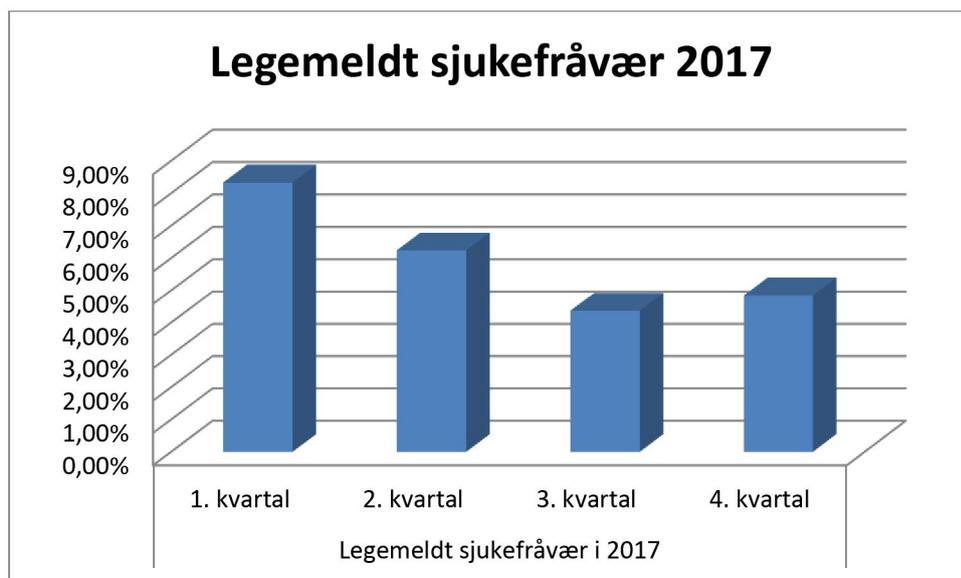
HMS – helsefremjande arbeid

Bedriftshelseteneta har arrangert lovpålagt kurs innan HMS for leiarar, verneombod og tillitsvalde, kurset gjev opplæring i HMS-arbeid og regelverk. I 2017 var det 3 verneombod som gjennomførte 40-timars HMS-kurs. *Bedriftshelsen* held fram med kartlegging av arbeidsmiljø og systematisk helsekontroll på dei ulike arbeidsplassane, etter planen for arbeidet i Seljord kommune. I 2017 har bedriftshelsetenesta jobba med målretta helsekontroll i Åmotsdal barnehage, arbeidsmiljøkartlegging i Tussejuv barnehage og Seljord ungdomsskule, samt utvida helseoppfølging av brannmannskapet. I tillegg har dei bidratt overfor einskildtilsette som har hatt behov for ekstra oppfølging.

I tilfelle der tilrettelegging på arbeidsplassen kan gjere at tilsette får ein betre arbeidskvardag, og som fylgje av dette unngår sjukemelding, har bedriftshelsetenesta kartlagt arbeidsplassen til tilsette og kome med forslag til tiltak for å betre arbeidssituasjonen. Fire tilsette har på denne måten fått tilpassa kontorpultar, stolar, ljøs og fått andre ergonomiske hjelpemiddel det siste året. Andre har i periodar fått råd til anna type tilrettelegging.

Nærværarbeid

Seljord kommune presenterer statistikk over legemeldt og eigenmeldt sjukefråvær for AMU og ADMU i kvart møte. Det nasjonale måltalet for legemeldt sjukefråvær er 5,6 %. Vi kan sjå ei positiv utvikling i det legemelde sjukefråværet igjennom året. Kommunen jobbar vidare med å auke bruken av eigenmeldingar og graderte sjukemeldingar, og ynskjer å kome i dialog med den tilsette og legen for å leggje til rette for at den tilsette kanskje kan jobbe noko.

Avdelingsleiarar og medarbeidarar gjer ein god jobb saman for å skape trivsel på arbeidsplassen og fylgjer opp dei sjukemelde på ein god måte. Etter at ny rapporteringslov trådde i kraft 1. juli 2011, skal den sjukemelde bli fylgd opp enda tettare og hyppigare av leiaren sin, og etter revidering av IA-avtala i mars 2014 var dette regimet gjort noko enklare og mindre byråkratisk. Det er innført aktivitetsplikt etter 8 veker sjukemelding, og det blir mellom anna lagt opp til at den sjukemeldte i større grad skal prøve seg i jobb i gradert sjukemelding. Målsetjinga er at dette vil føre til at den sjukemelde kjem raskare tilbake i jobb.

I 2017 arrangerte administrasjonen, hovudverneombod og tillitsvalde to halve arbeidsmiljødagar for alle leiarar, plasstillitsvalde og verneombod. IA-rådgjevar og kontaktpersonen for bedriftshelsetenesta vart inviterte for å snakke om IA-avtala og kva ein kan gjere for å førebyggje og tilretteleggje for sjukemelde arbeidstakarar. Det er viktig at dei ulike rollane kan sitte saman og høyre den same informasjonen om slike tema som vedkjem dei på ulikt vis i kraft av rollene dei har. Tanken er også at ein i slike settingar får høve til å jobbe saman med å planlegge IA-arbeid ved kvar einskild avdeling.

Seljord kommune held fram med å sponse årskort til Sterke-Nilssenteret for alle kommunalt tilsette i større enn 25 % stilling. Tilbodet er framleis populært, og det var ved utgangen av 2017 registrert 80 kommunalt tilsette som nyttar denne ordninga i større eller mindre grad. Medlemstalet har vore stabilt på dette nivået etter at det hadde ein topp det fyrste året tilbodet kom.

Livsfasa

Seljord kommune har gode ordningar for seniorar og tilsette i alle livsfasar. Kommunen tilbyr ikkje lenger seniorkurs, men inviterer kontaktpersonane våre i KLP (Kommunal Landspensjonskasse) annakvart år til informasjonsmøte og rettleiingssamtalar med alle tilsette frå 55 år og oppover. I 2017 har det ikkje vore ei slik samling, men neste samling er i februar 2018.

Undervisningspersonell er tilknytt SPK (Statens Pensjonskasse) som pensjonsleverandør, og har ikkje tilsvarende rettleiingstilbod, men tilbake i 2015 hadde vi eit samarbeid med Utdanningsforbundet lokalt og fekk gjennomført informasjons- og rettleiingsmøte for tilsette i undervisningssektoren.

Alle tilsette får eit lønstillegg på kr 5.000 frå og med det året dei fyller 60 år. Elles forsøker kommunen å tilretteleggje for den einskilde i ulike livsfasar, så langt det er mogeleg av omsyn til den daglege drifta av avdelingane. Til dømes søker nokon tilsette om gradert AFP og jobbar redusert i ein periode før dei går heilt av med pensjon. Dette må skje i samråd med næraste leiar og ta omsyn til drifta. Andre arbeidstakarar søker utvida omsorgspermisjon, dvs. permisjon i delar av stillinga grunna omsorg for barn under 12 år, dette er nokså mykje bruka. Slike permisjonar kan ei søke på for eitt år av gongen, slik at arbeidsgjevar får høve til å planlegge og sikrar god oversikt.

Likestillings- og diskrimineringsarbeid

Kommunesektoren er tradisjonelt kvinnedominert. Seljord kommune følgjer gjeldande lover, føresegner og tariffavtalar som kan bety noko for likestilling mellom kjønna, og ynskjer å stimulere til ei god kjønnsfordeling mellom dei tilsette. I tilfella der vi ser at eitt kjønn er sterkt underrepresentert, og at det vil vere hensiktsmessig å ha inn fleire av det andre kjønn, oppmodar vi spesielt til at desse skal søke når stillingar vert utlyst.

Løn til tilsette blir gjeve i samsvar med gjeldande tariffavtaler, der likebehandling mellom kjønna står sentralt, med lik løn for likt arbeid. Dette har òg vore fokus i lokale forhandlingar det siste året, der ein har sett at lønsforskjellar basert på kjønn og type arbeid har vore tydeleg.

Kvinner utgjorde i 2017 omlag 85 % av kommunen sine tilsette. Seljord kommune har ein stor andel kvinner i leiarstillingar. På toppleiarnivå, i rådmannsteamet, er fordelinga mellom kjønna 50/50; to kvinner og to menn. På mellomleiarnivå er det 24 % menn.

Seljord kommune har ein god del tilsette som ikkje har etnisk norsk bakgrunn. Desse er tilsett innanfor ulike einingar og med forskjellige arbeidsoppgåver, mellom anna reinhald, helsefag, miljøarbeidar, vernepleiar, badevakt, assistentar i helse, barnehage og skule, sosionom, vedlikehald og distribusjon av hjelpemiddel. Dei siste åra har Seljord kommune fått fleire nye flyktningfamiliar, og ein ser at det er svært nyttig å spele på innbyggjarar som har liknande erfaringar, kjenner til dei nye innbygaranes kultur, språk og religion. Det er meiningsfylt å kunne nytte slike ressurspersonar i arbeidet med integrering, og ein ser at mangfaldet har ein stor verdi i seg sjølv. I dette mangfaldet ligg potensialet for at nye verdiar kan bli skapt.

Revidering av retningslinjer og etablering av rutinar

I 2017 sluttførte personalavdelinga arbeidet med *Kompetanseplan for Seljord kommune*. Det har vore gjennomført kartlegging av status for kompetanse og framtidige behov, ut frå naturleg avgang og demografisk utvikling. Arbeidet vart sendt på høyring og slutført i løpet av året.

Etikk

I Seljord kommune er vi opptekne av at dei tilsette skal oppleve å bli møtt med respekt og toleranse i alle samanhengar. Vi har etiske retningslinjer som forpliktar kvar einskild tilsett å vere medviten om at dei i arbeidet sitt er representantar for kommunen, og at ein er lojal mot dei lover, føresegner, reglement og vedtak som gjeld til ei kvar tid. Samstundes har den einskilde arbeidstakaren plikt til å gjere sitt til å skape eit godt psykososialt og fysisk arbeidsmiljø på arbeidsplassen.

I kjølvatnet av haustens globale #meetoo-kampanje har Seljord kommune også vorte minna på at det er viktig å konkretisere dei etiske retningslinjene også innanfor området seksuell trakassering på arbeidsplassen. I 2018 skal *Personalpolitiske retningslinjer* bli reviderte.

Seljord kommune vedtok i 2014 nye etiske retningslinjer som er detaljerte og konkrete på kva for åtferd som er akseptert og ikkje. Desse er ein del av kommunen sine *Personalpolitiske retningslinjer*. I 2015 var desse utvida med eit eige kapittel som omhandlar reglar mot sosial dumping, som særleg er relevant i samband med innhenting av anbod i mellom anna byggesaker.

I læringsplattformen, *KSlæring*, har kommunen laga eit opplegg med introduksjon for nytilsette. Her går den tilsette igjennom ei rekkje informasjonsider om Seljord kommune og blir bevisstgjort sentrale og lokale lover og retningslinjer. Her er også etikk og lojalitet sentrale tema. Modulen blir avslutta med ein test, som sikrar at den tilsette har gjennomgått og forstått innhaldet.

Mål og resultat for Seljord kommune

Seljord kommune vedtok i september ny samfunnsdel til kommuneplanen. I denne årsmeldinga har ein likevel valt å rapportere etter gammal planverk, i tråd med arbeidsprogram og handlingsdel.

Overordna mål

Seljord kommune skal vere eit samfunn i vekst og utvikling som er bevisst kvalitetane sine og brukar dei for å styrkje lokalsamfunnet slik at kommunen blir ein endå betre stad å bu, arbeide og besøke.

Hovudmål 1

Seljord kommune skal vere ein god stad å bu og ein attraktiv tilflyttingsstad.

Seljord kommune har i 2017 arbeida for å få på plass ny kommunedelplan for Seljord sentrum som legg til rette for ei meir variera bustadutvikling. Planen blei vedteken i juni 2017 og opnar for fleire nye utviklingsstader for bustad.

Innbyggjarane i Seljord kommune har god tilgang på kommunale tenester som har ein kvalitet vi kan vere stolte av. Seljord er ein av få distriktskommunar som har eit stabilt folketal, med en svak negativ tendens dei siste åra. Kommunen har låg arbeidsløyse og talet på langtidsmottakarar av økonomisk sosialhjelp har hatt ein nedgang over tid, det same gjeld talet på uføre. Sjølv om talet går nedover ligg Seljord på 13,6 %, mens gjennomsnittet i Telemark ligg på 11,9 %

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering årsmelding
1	Seljord kommune skal vere ein god stad å bu og ein attraktiv tilflyttingsstad.	Programområde/ fagansvarleg	
1.1	Gje innbyggjarande gode helse- og omsorgstenester på rett nivå	K.sj. PO3	Tenester er gjeve på forsvarleg nivå, men tilbodet om korttidsopphald til avlastning, observasjon og rehabilitering burde vore betre.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Rapportering årsmelding
			Det vert leigd plassar i andre kommunar, dette opplevast til tider som eit dårlegare tilbod enn i eigen kommune, primært i samband med oppfølging ved rehabilitering og andre korttidsopphald, reiseavstand for pårørende og fleire bytte av miljø for pasienten.
1.2	Vurdere å starte opp fleire prosjekt med nye bueiningar, i form av "Hamarøymodellen".	K.sj PO4	Behov for auka bustadmasse har ikkje vore til stades i 2017
1.3	Ferdigstille kommunedelplan for Seljord sentrum	K.sj PO4	KDP Seljord sentrum vart vedteken 29.6.17
1.4	Rullere samfunnsdelen av kommuneplan	K.sj PO4	Planen blei endeleg vedteken 14.9.17
1.5	Oppstart rullering kommuneplanens arealdel	K.sj PO4	Ikkje starta opp i 2017, administrasjonen ventar på endeleg rapport skredfarekartlegging i kommunen fyre oppstart.
1.6	Gjennomføre grunnnerv i tråd med vedteken reguleringsplan for areal ved Nesbukti.	K.sj PO4	Taksering av eigedommane blei gjennomført 23.8 og kommunen har hatt fleire forhandlingsrundar. Det har ikkje lukkast å komme i mål med desse.
1.7	Starte opp prosjekt med turveg og park frå Nesbukti til Skipperbakken.	K.sj PO4	Ikkje starta opp grunna avklaring kring grunnnerv ikkje er klart.
1.8	Ferdigstille Flaumsikringsprosjekt Vallar/ Grunnåi	K.sj PO4	Søknad er sendt NVE, svar får administrasjonen fyrst i 2018
1.9	Ferdigstille Flaumsikringsprosjekt Bygdaråi	K.sj PO4	Løyving frå NVE er gitt og entreprenør er valt. Arbeidet startar opp sommaren 2018.
1.10	Ferdigstille skredfarekartlegging i samarbeid med NVE	K.sj PO4	Gjennomført, førebelsrapport ikkje levert i 2017
1.11	Fylgje opp planer for nytt bibliotek på Grenvin	K.sj PO4	Nytt bibliotek blei opna etter planen 1. desember
1.12	Kontrahere interiørarkitekt og fylgje opp arbeid med nytt bibliotek	K.sj PO4	Arbeidet avslutta innafor budsjettramma.
1.13	Ferdigstille kartlegging Vatn og avløpsleidning – Seljord Sentrum	K.sj PO5	Arbeidet er avslutta og ein har no oppdatert leidningskart for Seljord sentrum

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering årsmelding
1.14	Oppstart kartlegging vatn- og avløpsleidning Flatdal og Åmotsdal	K.sj PO5	Arbeidet er starta opp, ferdigstillast i 2018
1.15	Ferdigstille VA-plan	K.sj PO5	Arbeidet blei ikkje ferdig i 2017 grunna vakanse i stillinga.
1.16	Investere i ny konteinar og sandvaskar til Seljord reinseanlegg	K.sj PO5	Arbeidet er gjennomført etter plan
1.17	Investere i overvakingssystem/varsling ytre anlegg - reinseanlegg	K.sj PO5	Arbeidet er ferdig
1.18	Renovere Flatdal reinseanlegg	K.sj PO5	Arbeidet er ferdig
1.19	Fylgje opp tiltak i trafikktryggleiksplan	K.sj PO5	Nokre av tiltaka heng saman med større infrastrukturtiltak som ikkje er starta opp, mellom anna g/s-veg langs med Ingrid Slettens veg. Denne vert utsatt til 2018
1.20	Prosjektere og ferdigstille nytt avløpssystem på Vallar og Bjørge	K.sj PO5	I rute med prosjektering, men grunna krav om kulturminneundersøkingar som må gjerast til våren er arbeidet ikkje i ferdig.
1.21	Prosjektere og ferdigstille vatn og avløpssystem til Nordbygdi industriområde	K.sj PO5	Arbeidet er ikkje starta. Ventar på planar for etablering av TBR slik at ein får riktig dimensjonert anlegga.
1.22	Gjennomføre grunnverv og prosjektere ny avkjørsle til Nordbygdi	K.sj PO5	Arbeidet er ikkje starta. Ventar på planar for etablering slik at ein får riktig dimensjonert anlegga.
1.23	Renovere Bygdaråi bru	K.sj PO5	Arbeid er ferdig
1.24	Gjennomføre ROS for brannmannskap, syte for tilstrekkeleg opplæring og vurdere ny framskutt enhet (bil). Innkjøp ny brannpumpe	K.sj PO5	Arbeidet er starta opp, men ikkje ferdig etter planen
1.25	Oppstart prosjektering av Vallar bru	K.sj PO5	Arbeidet er ferdig
1.26	Bestille og ferdigstille rapport kommunale vegar	K.sj PO5	Arbeidet er ferdig
1.27	Fylgje opp plan for vedlikehald for kommunale vegar og bygg.	K.sj PO5	Bæreevne-måling er gjennomført, rapport ligg føre for prioriteringar

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Rapportering årsmelding
1.28	Ombygging til ny bu-eining på Steinmoen	K.sj PO5	Ikkje gjennomført etter nye moment i saka
1.29	Prosjektere og ferdigstille nytt ventilasjonsanlegg for sløydsal på u-skulen	K.sj PO5	Arbeidet er ferdig.
1.30	Førebu og følgje opp tilsyn vatn og avløp, brannmannskap, mattilsyn m.fl.	K.sj PO5	Gjennomført
1.31	Planleggje for vassverk i normal drift. Vurdere vaktordning.	K.sj PO5	Prøveordning for beredskapsvakt satt i gang, skal evalueres i 2018
1.32	Vurdere leasing av feiemaskin	K.sj PO5	Feiemaskin er kjøpt inn

Hovudmål 2

Seljord kommune skal vere eit regionalt næringscenter og ein attraktiv stad for næringsetableringar.

Seljord kommune har ein høg konsentrasjon av næringsliv i høve til talet på innbyggjarar. Næringsarbeidet er prioritert for å oppretthalde, utvikle og leggje til rette for nye og etablerte næringsverksemdar.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Rapportering årsmelding
2	Seljord kommune skal vere eit regionalt nærings- og servicesenter.		
2.1	Fylgje opp prosjekt Nye Seljord næringshage, spesielt innan utvikling og drift av næringshagen i tråd med vedtak i kommunestyret	K.sj PO4	Arbeidet er ferdig, og rapport levert til kommunestyret
2.2	Fylgje opp næringsetableringar på Århusmoen og sikre prosjektet "Tilretteleggje for oppstart av teknologipark"	K.sj PO4	Arbeidet er i god rute
2.3	Fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet	K.sj PO4	Administrasjonen har løyande kontakt med NVE, men slike saker vil ta tid.
2.4	Fylgje opp satsing på samarbeidet/ pilot knytt til infrastruktur VA på Århusmoen i samarbeid med Telemark Technologies.	K.sj PO4	Arbeidet er i rute, framdriftsplanen syner ferdigstilling i 2019.

Hovudmål 3

Seljord kommune skal vere eit populært reisemål og ein stoppestad for besøkjande.

Ein ynskjer å leggje til rette for at kommunen skal vere ein god vertskapskommune for alle som kjem til Seljord. Å synleggjere kommunens attraksjonar og aktivitetar har difor stort fokus. Dyrskuplassen har nær 200.000 besøkande kvart år, campingplassane har omlag 30.000 – 40.000 besøkande og kommunen har omlag 1.500 fritidshytter. Seljord kommune må med samarbeidspartnarar i Møtestad Seljord jobbe aktivt for at alle desse besøkande får gode opplevingar av opphaldet sitt i Seljord.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
3	Seljord kommune skal vere eit populært reisemål og ein stoppestad for besøkjande.		
3.1	Vera budd på å yte gode helse- og omsorgstenester til dei som oppheld seg mellombels i kommunen	K.sj. PO3	Helsetenesta/ helsestasjon for ungdom er dimensjonert for å yte tenester til elevar på folkehøgskulen og den vidaregåande skulen. Turistar får dei helsetenestene dei har krav på etter søknad.
3.2	Sørgje for tilstrekkeleg dimensjonering av tenesteapparatet ved store festivalar m.a. i høve til kommunens legevakt	K.sj. PO3	Gjennomført som planlagt. Utfordringa er særleg stor i samband med festivalar, men tenestene vert levert ved ekstra bemanning (gjeld legevakt).
3.3	Vere aktiv part i å følgje opp tiltak og sikre betre samhandling mellom aktørane i Møtestad Seljord	K.sj PO4	Det har vore eit godt samarbeid kring Møtestad Seljord og høg aktivitet i 2017
3.4	Vere aktiv part i samarbeidet, og sikre framdrift i Prosjekt Opplevingsvegen om Nutheim	K.sj PO4	Prosjektet har god framdrift.

Hovudmål 4

Seljord kommune skal utvikle gode service- og tenestefunksjonar i samspel med innbyggjarane.

Seljord kommune har eit kontinuerleg fokus på service og kvalitet. Kommunen har vedteke etiske retningslinjer for dei tilsette, og har system for kvalitetssikring og for varsling av kritikkverdige forhold. Kommunen har organ som sikrar brukarmedverknad i saker som skal til politisk handsaming, og brukarar og pårørande er viktige informantar når det skal fattast enkeltvedtak om tenester.

Kommunen er organisera i programområder som står for den daglege leveransen av servicefunksjonar til innbyggjarane.

Tenestekontoret er kommunen si koordinerande eining for tenester innan helse –og omsorg, og har saman med andre avdelingar innan helse og omsorg også i 2017 hatt eit fokus på å levere gode og individuelt tilpassa tenester på rett nivå.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
4	Seljord kommune skal utvikle gode service- og tenestefunksjonar i samspel med innbyggjarane.		
4.1	Digitalisering av Seljord kommune. Digitaliseringsstrategi	Rådmannen	Vedtak k.-styresak 29/17: Prosessen startar opp når ny rådmann er på plass. Arbeidet er starta både lokalt for å styrke nettverk, via Vest-Telemarkrådet kor Vest-Telemark kommunane saman jobber med eit digitaliseringsprosjekt ut mot publikum/brukarane, samt via Aspit samarbeidet kor man i mars signerte ny Ikt-avtale som vil gi ein betre digital kvardag for ansatte.
4.2	Stortingsvalet 2017	P og Org Sj	Gjennomført
4.3	Skulane skal arbeide aktivt for å redusere andelen elevar på lågaste ferdigheitsnivå og ha som mål minst 40 grunnskulepoeng for elevar etter avslutta grunnskule.	K.sj PO2	Resultat grunnskulepoeng skuleåret 2016/17: 41,3.
4.4	Søkje aktuelle lærarar med i den statlege kompetansestrategien "Kvalitet for kompetanse".	K.sj PO2	Gjennomført.
4.5	Utarbeide ny IKT-strategi for grunnskulen.	K.sj PO2	Arbeidet er starta opp og vil bli ferdigstilt i løpet av våren 2018.
4.6	Greie ut om økonomiske og faglege konsekvensar ved innføring av heildagsskule frå og med skuleåret 2018/19.	K.sj PO2	Sak til k-styret 12.4.2018.
4.7	Vurdere behovet for lokal boksamling for elevar ved u-skulen.	K.sj PO2	Ikkje gjennomført.
4.8	Godkjenne alle skulane etter forskrift for miljøretta helsevern	K.sj PO2	Arbeidet er starta opp. Godkjenning av Flatdal skule er ferdig.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
4.9	Vurdere brukarråd ved SFO og auka samarbeid mellom Flatdal og Seljord bsk om SFO-ordninga.	K.sj PO2	Gjennomført utvida samarbeid, men ikkje etablert brukarråd.
4.10	Vurdere samarbeid/partnarskap med lokalt idrettslag for å utvide/utvikle SFO-tilbodet frå og med 2018/19.	K.sj PO2	Gjennomført. Inngått avtale med oppstart sept. 2018.
4.11	Greie ut om moglege strukturendringar i PO2 for å realisere vedtekne innsparingar i økonomiplanperioden.	K.sj PO2	Ikkje gjennomført grunna vedtak i k-styre om at strukturen ikkje skal endrast.
4.12	Gjennomføre hovudopptak for barnehage i samsvar med utvida rett til barnehageplass for barn som fyller eitt år tom. november månad og lokale vedtak om etteropptak.	K.sj PO2	Gjennomført.
4.13	Implementere ny nasjonal rammeplan og revidere lokal rammeplan for barnehage.	K.sj PO2	Arbeidet er i gang.
4.14	Vurdere samarbeid mellom barnehage/skulen i sentrum og "Den økologiske hagen i Seljord"	K.sj PO2	Gjennomført.
4.15	Vurdere behov for nye lokalar til Vaksenopplæring og flyktning.	K.sj PO2	Gjennomført.
4.16	Flytting av bufellesskap for einslege mindreårige flyktningar til privat bustad. Vurdere organisering av drifta i samsvar med ny finansieringsordning.	K.sj PO2	Gjennomført.
4.17	Gjennomføre kommunestyrets vedtak i sak 140/2015 om bukollektiv, dagaktivitetssenter og tilbygg demensavdelinga.	K.sj. PO3	Framdrift og forventa ferdigstilling i rute per 31.12.17.
4.18	Greie ut ulike modellar i ei arbeidsgruppe om etablering av ny interkommunal legevakt eller utvida samarbeid om legevakt for dei 6 kommunane i VT, etter initiativ frå samhandlingsprosjektet i VT.	K.sj. PO3	Arbeidet vart gjennomført i regi av samhandlingskoordinator, men arbeidet er avslutta utan at det førte til utvida samarbeid.
4.19	Avslutte pilotprosjekt mellom Seljord legevakt og akuttmedisinsk avdeling ved STHF.	K.sj. PO3	Gjennomført som planlagt. Prosjektet har mellom anna ført til diverse utstyr til undersøkingar som kommuniserer med sjukehuset.
4.20	Greie ut modellar for etablering av felles psykologteneste og kommunale akutt døgn-plassar (KAD) innan rus og psykiatri i VT etter initiativ frå samhandlingsprosjektet i VT.	K.sj. PO3	Seljord, Nissedal og Kviteseid har gått saman om ei felles psykologstilling, med målsetjing om tilsetjing i 2018. KAD-plassar innan psykiatri og rus vert gjeve på Nesbukti pleie –og omsorgssenter.
4.21	Samarbeid med friviljuge krefter om vidare satsing på musikkbasert miljøterapi	K.sj. PO3	Samarbeid med friviljuge er vidareført i 2017, mellom anna om sittedans.
4.22	Vurdering av ernæring og matopplevingar innan pleie –og omsorg	K.sj. PO3	Delar av pleie –og omsorgstenesta har endre tidspunktet for middag, det vert arbeidd med gjennomføring i heile pleie –og omsorgstenesta. Rutinar for kartlegging av ernæringsstatus er etablert på dei fleste avdelingane.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
4.23	Utarbeide lokal forskrift om rett til langtidsopphald i sjukeheim	K.sj. PO3	Utarbeidd og politisk vedtatt innan fristen.

Hovudmål 5

Kommunen sin interne infrastruktur og organisasjonsutforming skal byggje opp under kommunen si rolle som serviceaktør.

Kommunen si heimeside og bruk av sosiale media er under stadig utvikling og er i aukande grad kommunen sin informasjonskanal mot innbyggjarane. SvarUT, tradisjonell postgang, samt informasjon gjennom lokalavisa er viktige kommunikasjonskanalar til innbyggjarane.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Merknadar
5	Kommunen sin interne infrastruktur og organisasjonsutforming skal byggje opp under kommunen si rolle som serviceaktør		
5.1	Digitalisering av Seljord kommune. Digitaliseringsstrategi	Rådmannen	Vedtak k.-styresak 29/17: Prosessen startar opp når ny rådmann er på plass. Henger saman med punkt 4.1
5.2	Kommunen si heimeside skal vere informativ, brukarvennleg og oppdatert. Sikre at Websida har gode grunnlagsdata.	Org. og p-sj.	Kontinuerleg arbeid.
5.3	Delta i prosjekt om interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark	Rådmannen	Arbeidet er avslutta og har ikkje ført til at det vart etablert nye samarbeidsområde der Seljord er med.
5.4	Gjere resepsjonsområdet meir kundevenleg og praktisk	Org. og p-sj.	Vudert, men ikkje økonomi til gjennomføring
5.5	Organisasjons- og strukturgjennomgang i PO2	K.sj PO2	Ikkje gjennomført
5.6	Vurdere samling av teneste vaksenopplæring og flyktningetenesta i ny avdeling t.d. "Integrering og kompetanse".	K.sj PO2	Gjennomført.
5.7	Vurdere ulike alternativ for ekstra kjøkkenhjelp og matservering i barnehagane.	K.sj PO2	Ikkje gjennomført
5.8	Vurdere ny organisering av reinhaldartenestene i skule og barnehage.	K.sj PO2	Gjennomført, men ingen endring.
5.9	Vurdere ny modell for bruk av leiarressursar i barnehagane.	K.sj PO2	Gjennomført, men ikkje endra modell. Ny gjennomgang i 2018.
5.10	Ta i bruk ny bemanningsplan for barnehagane.	K.sj PO2	Gjennomført.
5.11	Utvide leiarressursar i skulane 2017/18.	K.sj PO2	Auke leiarressurs ved alle tre

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Merknader
			skulane.
5.12	Organisasjons og strukturgjennomgang i PO3	K.sj PO3	Dette vart utsett til 2018, for å bli sett i samanheng med organisasjonsgjennomgangen i heile kommunen.
5.13	Vurdere innføring av Den digitale kommune. Tiltak som digitalisering av Komtek, "min eigeidom" og elektronisk kommunikasjon skal vurderast.	K.sj PO4	Seljord kommune tok i bruk digitale løysningar for kommunalteknikk og mineidom sommaren 2017. Det har vore eit godt tilskott for innbyggjarar.
5.14	Ferdigstille beredskapsplan og plan for krisekommunikasjon	K.sj PO4	Dette planverket blei utsatt til ny Rådmann var på plass.

Planarbeid – Temaplanar

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Rapportering Årsmelding
6	Kommunal planstrategi		
6.1	Oppstart rullering Klima og energiplan. Planen bør rullerast når samfunnsdelen er ferdig.	K.sj PO4	Arbeidet er utsatt, ein ynskjer å sjå på samkjøring med overordna planverk hjå Telemark fylkeskommune. Planprogram for Regionalklimaplan, Klimaregnskap for Telemark var ferdig i des. 2017. Dette vil vere eit viktig grunnlag for kommunens plan.
6.2	Oppstart Plan for trivsel og oppvekst. Rullering av ny plan – planen bør utarbeidast som ein kommunedelplan (KDP) når samfunnsdelen er ferdig	K.sj PO3	Dette vart utsett til 2018.
6.3	Ferdigstille Arkivplan/ Internkontrollplan	Org. og P-sj.	Under arbeid. Ferdigstilling 2018.
6.4	Ferdigstille Kompetanseplan	Org. og P-sj.	Gjennomført
6.5	Rullere handlingsplan for undervisningssektoren 2017-2020.	K.sj PO2	Ikkje gjennomført. Det blir starta opp arbeid med ny kommunedelplan i løpet av 2018.
6.6	Rullere Handlingsplan for integrering og kompetanse	K.sj PO2	Ikkje gjennomført.
6.7	Revidere plan for entreprenørskap i grunnskulen	K.sj PO2	Ikkje gjennomført.
6.8	Revidere plan for IKT i grunnskulen	K.sj PO2	Ikkje gjennomført. Ferdig våren 2018.
6.9	Revidere lokal rammeplan for barnehagane	K.sj PO2	Arbeidet er i gang.
6.10	Ny verksemdsplan for skulane	K.sj PO2	Gjennomført.

Kommunen som utviklingsaktør

Ein trygg og effektiv kommune utviklar tenester i takt og i tråd med dei utviklingstrekk som finst i kommunen og samfunnet forøvrig. Å være ein attraktiv kommune som folk vil bu og etablere næring i, er ein bærebjelke for eit kvart lokalsamfunn. Gjennom dei planar og hovudmål som til ei kvar tid vedtas politisk, vert retninga sett for kor ein vil og kva som skal prioriterast. Det må vere samsvar mellom handlingsplanar og økonomiske løyvingar for at ein skal oppnå god effekt mellom ynskjer og realitet. Like viktig som løyvingar er klåre prioriteringar

Seljord kommune har som motto "Det gode vertskap". I det ligg det at vi ynskjer å vere ein viktig, serviseorientera og kvalitativ god leverandør av kommunale tenester. Seljord kommune deltek som ein av 12 kommunar i eit nettverk starta av Telemarksforskning, der fokus er å sjå på korleis påverke, styre og stimulere samfunnsutviklinga dit ein ynskjer. Analyseverktøy som gir status på busetting, arbeidsplassar m.m. , og som kan gje retning for måloppnåing, er viktige element for å styre utviklinga. Det å ha ei god verktøykasse, og sjølvstundt kunne nytte dei riktige verktøya, er eit anna viktig element.

Tiltak for å nå ynskja samfunnsutvikling finn ein i vedteken handlingsdel, som blir konkretisert gjennom arbeidsprogrammet. Status på dette kjem fram av tabellar i årsmeldinga.

NAV-Seljord

2017 har vore eit innhaldsrikt år for NAV Seljord. Fokuset har hovedsakleg vore på å implementere aktivitetsplikt for unge sosialhjelpsmottakarar under 30 år. Stortinget har innført ei plikt for kommunane å stille vilkår om aktivitet ved tildeling av stønad til livsopphold etter sosialtenestelova, for stønadsmottakarar under 30 år, med verknad fra 1. januar 2017. Lovendringa medfører at dei kommunale tenestene i NAV nærmar seg den statlege brukaroppfølginga. Unge under 30 år er ei tydeleg prioritert gruppe i NAV og skal følgast opp tett ut i frå hjelpebehov, uavhengig av yting.

Seljord kommune har vedteke at aktivitetsplikta skal ivaretakast i regi av NAV Seljord framfor å bruke tiltaksarrangør. Hausten 2017 gjennomførte NAV Seljord ei omorganisering og sette av ein full ressurs til å ivareta denne gruppa. Denne jobbspesialisten jobbar med brukar, skule, arbeidsgjevar og behandlarar for å hindre fråfall i skule og arbeid, samt sikre tilbakeføring til skule eller arbeid når fråfallet er ein realitet. Ved utgangen av året var alle brukarar med plikt om aktivitet i ein individuelt tilpassa arbeidsretta aktivitet med tett oppfølging frå arbeidsgjevar og NAV Seljord.

Ein suksessfaktor for NAV er godt samarbeid med arbeidsgjevarane, og NAV Seljord sitt mål er å vere den føretrekte rekrutteringspartnaren i kommunen. NAV Seljord har prioritert å ha ein eigen marknadskontakt som kan hjelpe arbeidsgjevarane i rekrutteringsprosessar. NAV hjelper med kompetansehevande tiltak der det er vurdert nødvendig for ein arbeidstakar og arbeidsgjevarane i Seljord, som tilbyr arbeidstreningsplassar for personar som treng avklaring eller erfaring.

NAV Seljord har starta på ein viktig utviklingsprosess som vi ser er i tråd med samfunnsendingane. Målet om å bli ein del av eit større fagmiljø, starta ein større politisk debatt kor engasjementet for tenestene NAV tilbyr, og det politiske samarbeidsklimaet i Vest-Telemark, blei tydeleggjort. NAV Seljord er svært positive til at politikarane i kommunen ynskjer at etatens tenester utviklast, og ser fram til vidare utvikling.

Kontroll og tilsyn - Internkontroll

Kommunen er underlagt fleire statlege tilsyn og har i 2017 hatt tilsyn av Fylkesmannen og Arbeidstilsynet. Her nevnt blant anna tilsyn innanfor brann- og redningstenesta.

Kontrollutvalet er valt av kommunestyret og førar tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalet skriv eigen årsmelding.

Kommunen har også rutiner for intern varsling. Det var ingen varslingssaker i 2017.

Internkontroll er systematiske tiltak som skal sikre at verksemda planlegg, organiserer, utfører og vedlikeheld aktiviteten sin i samsvar med gjeldande krav i regelverk. Krav om internkontroll finst på ei rekkje område, til dømes etter HMS-lovgivinga, helselovgivinga, barnevernlova, matlova, sosialtenestelova og etter lovgiving om personvern og informasjonstryggleik.

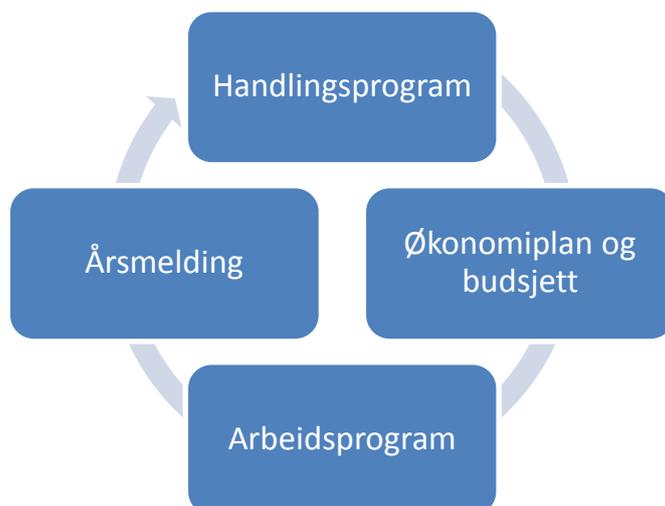
På eit overordna nivå synes internkontrollen å være god. Det finst forbetningsområdar innan avtalehandtering (rammeavtalar, forsikringar, leasingar, kontraktar med økonomisk konsekvens), systematisk oppfølging av innmeldte avvik, oppfølging av endringar i rutiner som sikrar at endringane er forstått og implementera ute i kvart ledd i organisasjonen. Det sjåast på digitale løysningar som skal bidra til ein betre internkontroll på desse områda.

Avvik som er relatert til HMS (helse, miljø og sikkerhet) vert handsama av kommunen sitt arbeidsmiljøutval. Avvik som fylgje av brot på særlover vert handsama innan kvart programområde, til dømes i kvalitetsutvalet for pleie og omsorg.

Seljord kommune har fleire system for internkontroll i dei einiskilde einingane. Desse systema er etablert for å tilfredstille særlovgiving som gjeld for tenesteproduksjon på desse områda. I tillegg er det etablert system for internkontroll i høve til HMS. Det øvste nivå for internkontroll er årsmelding og rekneskap som skal sikre rapportering på resultat i høve til kommuneplan og Gul bok.

Internkontrollsystem på kommunenivå er organisert som vist i figuren under med ein kommuneplan på strategisk nivå som ligg fast over lang tid. På det operasjonelle nivå er det fire hovudelement som rullerast kvart år.

Kommuneplanen sin samfunnsdel skal ha ein handlingsdel som fortel korleis planen skal fylgjast opp i dei neste fire åra. I Seljord vert kravet ivareteke ved å utarbeide Gul bok; ein handlingsdel med handlingsprogram, budsjett og økonomiplan som rullerast årleg. Handlingsprogram har ein horisont på fire år som legg føringar for økonomiplan og budsjett, som igjen legg føringar for utvikling og arbeidsprogram. Årsmeldinga og rapportering frå arbeidsprogram legg føringar for neste revisjon av handlingsprogrammet. Statsbudsjettet kjem utanfrå og legg sterke føringar i overgangen mellom handlingsprogram og økonomiplan/budsjett.

Samfunnstryggleik og beredskap

Seljord kommune har ein organisasjon for handtering av kriser som består av tre hovedelement:

- Beredskapsråd – samarbeidsorgan under leiding av ordførar med deltaking frå kommunale fagorgan, politiet, forsvaret, sivilforsvaret og friviljuge organisasjonar. Beredskapsrådet har vore samla ein gong i 2017.
- Kriseleiing – tar seg av krisehandtering og består av leiar, stabsjef og ni funksjonar fordela mellom fagområda personell, kommunikasjon, operasjon, logistikk, planar, IKT, sanitet, økonomi og samband. Rolla som beredskapskoordinator er lagt til teknisk avdeling. Beredskapskoordinator dekker funksjonen operasjon i kriseleiinga og står for beredskapsarbeidet utanom krisehandtering.
- Kriseteam – gjev omsorg og støtte ved alvorlege kriser i Seljord kommune.

Det er sett igang eit arbeid med å legge om dagens overordna beredskapsplan til ein som tek i bruk proaktiv stabsmetodikk, og som i større grad gjer beredskapsplanane funksjonsavhengig og ikkje personsavhengig. Arbeidet har som mål å være ferdig, og trent på, innan fyrste halvår 2018.

Seljord vart råka av ei tragisk drukningsulykke den 12.10.17 i Seljordsvatnet ved Vesløy. 3 personar omkom. Ingen med bopel i Seljord kommune. Eit stort redningsapparat vart i ett i gang, der søk etter antatt omkomen person pågjekk i 3 døgn etter hendinga.

Kriseleiinga vart satt (delar av medlemmane vart varsla).

Kriseleiinga har også vore samla i samband med arbeidet med den overordna beredskapsplanen.

Medlemmar av kriseleiinga har delteke på CIM-øvingane (4 stk.) til Fylkesmannen i løpet av året.

Ytre påvirkning av miljø

Dersom ein legg til grunn at eit normalår i drift er ei nøytral betegning, er det ikkje registrert saker i 2017 som gjer at Seljord kommunes drift påverkar det ytre miljøet i negativ grad. Øvrige miljøomsyn er omtalt under programområde 4.

Kommunen si økonomiske stilling

Situasjon

Frå og med budsjettet for 2013 har kommunen stilt opp nokre måltal for økonomisk styring.

Indikator	Anbefalt nivå	Rekneskap 2017	Måltal/ Handlingsregel
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	1,75 %	÷ 1,7 %	1,75 %
Disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter	5 % - 10 %	5,1 %	5 %
Netto rente- og avdragsutgifter i % av sum driftsinntekter	2 % - 3 %	2,9 %	3 %
Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter	50 % - 60 %	75,8 %	50 % - 60 %

"Anbefalt nivå" kjem frå ein rapport som Telemarksforskning utarbeidde på oppdrag frå kommunane i Telemark i 2012. "Måltal/Handlingsregel" er kommunestyret sitt val om kvar dei vil ligge i høve til "anbefalt nivå". Eit netto driftsresultat på 1,75 % er tilrådd av "Det tekniske beregningsutval for kommunal og fylkeskommunal økonomi", eit utval oppnemnd av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Sum driftsinntekter (ekskl. renteinntekter og utbyte og mottekne avdrag på utlån) var i 2017 kr 295.230.000. Netto rente- og avdragsutgifter er renteutgifter og avdrag på lån, fråtrekt renteinntekter og utbyte og mottekne avdrag på utlån. Netto lånegjeld er langsiktig gjeld (ekskl. pensjonsforpliktingar), fråtrekt utlån og unytta lånemidlar.

Indikator	Måltal (i kr)	Rekneskap (i kr)	Avvik (i kr)	Avvik (i %)
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	5.167.000	÷ 5.123.000	÷ 10.290.000	÷ 199,1 %
Disposisjonsfond i % av sum driftsinntekter	14.762.000	15.090.000	+ 328.000	+ 2,2 %
Netto rente- og avdragsutgifter i % av sum driftsinntekter	8.857.000	8.678.000	+ 179.000	+ 2,0 %
Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter	162.377.000	223.817.000	÷ 61.440.000	÷ 37,8 %

Når det gjeld netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter er det lagt til grunn eit måltal på 55 %.

Netto rente- og avdragsutgifter er etter måten låge. Dette skuldast både lågt rentenivå og låge avdragsutgifter. Her er det vert å merkje seg at mesteparten av lånegjelda (94,1 %) er med flytande rente og avdragsutgiftene ligg på kommunelovas absolutte minimumsnivå. I tillegg har vi utbyte frå Vest-Telemark kraftlag (VTK) og renteinntekter frå VTK på eit ansvarleg lån på kr 28,5 mill. Dette er midlar som i 2007 vart tekne ut som ekstraordinært utbyte og deretter lånt ut att til VTK. Utbytet frå VTK i 2017 var kr 2,85 mill. (Seljord kommune sin del, 19 %, av eit samla utbyte på kr 15 mill.) og renteinntektene frå det ansvarlege lånet var kr 633.000.

Brutto lånegjeld er kr 266.722.000, men fråtrekt utlån på kr 36.114.000 og unytta lånemidlar på kr 6.791.000, vert netto lånegjeld kr 233.817.000.

Det største utlånet er det ansvarlege lånet til VTK på kr 28,5 mill. Dei andre utlåna er Startlån kr 7.465.000, sosiallån kr 146.000 og eit obligasjonsinnskott i VTK på kr 3.000.

Det er viktig å merke seg at kommunen har ei høg lånegjeld i høve til driftsinntektene. Investeringsbudsjettet bør difor ligge lågt i framtida med fokus på investeringar som er naudsynte for å gjennomføre lovpålagt tenesteproduksjon.

Eit anna problem som har vist seg å få monaleg negativ verknad er pensjon og handsaming av pensjonskostnader. Ordninga har ført til at kommunen utgiftsfører lågare pensjonskostnader enn det som faktisk har blitt betala inn til pensjonskassene. Betalt, men enno ikkje utgiftsført pensjonspremie er no kr 13,9 mill. (inkl. arbeidsgjevaravgift), akkumulert i åra 2002-2017. Dette er ein reduksjon på kr 0,1 mill. frå 2016.

Oppdrag

I handlingsprogrammet har kommunestyret vedteke slik "handlingsregel": **"Det er ei målsetjing at netto driftsresultat over tid skal vere om lag 1,75 %"**.

I korrigert opphavleg budsjett 2017 var netto driftsresultat ÷ 1,53 % og justert budsjett ÷ 0,93 %. Resultatet vart ÷ 1,74 %. Dette utgjorde ei resultatforverring frå opphavleg korrigert budsjett til rekneskap på kr 893.000.

Etter såkalla "pliktig stryking" (av avsetjing til disposisjonsfond) på kr 2.625.000, vart rekneskapen gjort opp i balanse (korkje meirforbruk eller mindreforbruk).

Oversyn 2013 til 2017 over måltal for økonomisk styring (2013 var første rekneskapsåret etter at kommunestyret stilte opp måltala):

Måltal	Minimum 1,75 %	Minimum 5 %	Maksimum 3 %	Maksimum 55 %
År	Netto driftsresultat	Disposisjonsfond	Netto rente- og avdragsutgifter	Netto lånegjeld
2013	0,5 %	0,8 %	3,6 %	70,5 %
2014	2,5 %	2,3 %	2,9 %	66,7 %
2015	2,2 %	3,6 %	3,2 %	72,3 %
2016	1,6 %	5,5 %	3,3 %	74,2 %
2017	÷ 1,7 %	5,1 %	2,9 %	75,8 %
Snitt 2013-2017	1,0 %	3,5 %	3,2 %	71,9 %
Justert budsjett 2017 1)	÷ 0,9 %			

Markeringar med gusjegrønt er der måltala er oppnådd.

- 1) Korrigert opphavleg budsjett var ÷ 1,5 %.

Investeringar

Det har vore 31 ulike investeringsprosjekt i gang i 2017 med ein samla brutto kostnad på kr 27.315.000, jf. line 1 "Investeringar i anleggsmidlar" i Rekneskapsskiema 2A – Investeringsrekneskapen. Desse er:

Prosj.	Prosjektnamn	Oppstart	Tidlegare	2017	Totalt
116	El-bil med salsopsjon (salsomkostningar i 2017)	2014	249 000	12 000	261 000
121	Agresso Milestone 5 (økonomisystem)	2016	362 000	120 000	482 000
122	Elektronisk fakturabehandling	2017	0	304 000	304 000
233	Seljord barneskule, oppgradering uteomr.	2015	25 000	281 000	306 000
237	Flatdal barnehage, sikring av uteområde	2016	78 000	34 000	112 000
240	Oppgr.av sløydsal m/målerom u-skulen	2017	0	88 000	88 000
241	IT grunnskulen	2017	0	121 000	121 000
242	IKT i grunnskulen	2017	0	104 000	104 000
307	Ny bil m/lift til transport av mat og tøy	2017	0	575 000	575 000
319	Bukollektiv, dagakt.senter, tilbygg demens, garasjeanlegg	2015	891 000	11 061 000	11 952 000
401	Lakshøl	2001	153 000	23 000	176 000
421	Inventar og interiørarkitekt, nytt bibliotek	2017	0	795 000	795 000
422	Grunnerverv ved Nesbukti, konsulent	2017	0	77 000	77 000
424	Meiroke og sjølvbetjent bibliotek	2017	0	195 000	195 000
513	Ny traktor teknisk avdeling	2017	0	781 000	781 000
520	Seljord renseanlegg, sandvaskar	2017	0	505 000	505 000
525	Trafikktryggleikstiltak (inkl. prosjekt 504, 522 og 527)	2001	9 106 000	163 000	9 269 000
530	Bustadområde Tømmeråsen (inkl. prosjekt 587)	2011	6 534 000	14 000	6 548 000
533	Utleigebustad i Åmotsdal (salsomkostningar)	2017	0	38 000	38 000
548	Bustaden Gamle Gullnesveg 8	2016	2 409 000	1 000	2 410 000
549	Bustaden Brøløsvegen 87	2017	0	4 055 000	4 055 000
571	Nytt vassverk i Seljord	2007	48 209 000	2 157 000	50 366 000
574	Avlaupsanlegg på Bjørgesida og Vallar	2017	0	312 000	312 000
575	Flatdal renseanlegg, oppgradering	2017	0	301 000	301 000
585	Århus industriområde, vatn og avlaup	2013	182 000	2 055 000	2 237 000
589	Slamcontainer på Seljord renseanlegg	2017	0	22 000	22 000
591	Rehabilitering av Bygdaråi bru	2016	350 000	1 884 000	2 234 000
592	Ny brannpumpe, brannvesenet	2017	0	188 000	188 000
593	Nytt FKB-kartleggingsprosjekt	2017	0	150 000	150 000
595	Nytt overvakingssystem, avløp	2017	0	174 000	174 000
596	Feiemaskin	2017	0	725 000	725 000
				27 315 000	

Økonomi for programområda

Økonomisk oversyn 2017, samanlikna med justert budsjett 2017 og rekneskap 2016

Programområde 1 Sentraladministrasjon og fellesinntekter/-utgifter

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
100 Folkevalde	2 444	2 254	2 615	16 %
101 Kontrollorgan mm.	742	862	861	0 %
110 Rådmannskontor og fellestenester	12 946	13 668	15 369	12 %
111 Økonomiavdeling	4 666	4 398	4 537	3 %
112 IT	4 608	4 753	5 085	7 %
113 Telefon	326	303	387	28 %
114 Forsikringar	1 354	976	874	10 %
116 Personal- og merkantilavdeling	4 527	4 758	5 166	9 %
125 NAV kommune	5 682	6 261	6 496	4 %
130 Kyrkjelege føremål	4 104	4 118	4 137	0 %
150 Tilleggsøyvingar	0	350	0	-
180 Skattar og rammetilskot mm.	1 941	2 108	2 168	3 %
190 Renter og avdrag	12 479	12 788	12 763	0 %
199 Avskrivningar	11 191	11 500	12 323	7 %
999 Rekn. meirforbruk/mindreforbruk	14 279	7 381	4 756	36 %
Sum	81 289	76 478	77 537	1 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
100 Folkevalde	144	4	59	1377 %
101 Kontrollorgan mm.	15	16	17	7 %
110 Rådmannskontor og fellestenester	1 124	773	1 243	61 %
111 Økonomiavdelinga	402	200	259	29 %
112 IT	1 390	1 407	1 516	8 %
113 Telefon	62	60	75	25 %
114 Forsikringar	0	0	0	0 %
116 Personal- og merkantilavdeling	640	429	614	43 %
125 NAV kommune	1 183	1 097	1 431	30 %
180 Skattar og rammetilskot mm.	205 762	210 452	210 122	0 %
190 Renter og avdrag	3 581	4 378	4 366	0 %
199 Avskrivningar	11 191	11 500	12 323	7 %
999 Rekn. meirforbruk/mindreforbruk	10 134	9 499	9 499	0 %
Sum	235 628	239 815	241 523	1 %
Samandrag (kr 1.000)	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
Drifts- og finansutgifter	81 289	76 478	77 537	1 %
Drifts- og finansinntekter	235 628	239 815	241 523	1 %
Netto drifts- og finansinntekter	154 339	163 337	163 986	0 %

Kommentarar til rekneskap PO 1

På ansvar 180 "Skattar og rammetilskot" vart summen av skatt og rammetilskot kr 1.053.000 høgare enn justert budsjett. På same ansvar vart integreringstilskotet (flyktningemidlar) kr 1.355.000 lågare enn justert budsjett. Dette fordi ein flyktningfamilie på sju personar som var venta å kome i desember 2017, ikkje kom før i mars 2018. På ansvar 999 måtte det gjerast ei såkalla "plikting stryking" til disposisjonsfond på kr 2.625.000 for å få driftsrekneskapen i balanse.

Programområde 2 Skule og oppvekst

Det blei etablert bustad for einslege mindreårige flykningar (EMF) i 2016. Finansiering av tenesta var basert på statleg refusjonsordning som blei endra frå og med 1.1.2017. Driftsnivået i bustaden er redusert i 2017 grunna denne nye finansieringsordninga og tenesta er forventa avvikla i 2018. Prognosen for busetting av flykningar dei neste åra er svært usikker. Mest sannsynleg vil det bli få eller ingen busettingar frå og med 2019. Driftsnivået ved avdeling for integrering og vaksenopplæring har aldri vore høgare, og det vil bli vanskeleg å redusere kostnader samstundes som driftsnivået må vere høgt ein periode framover (2018-20). Busetting av flykningar som ikkje har vore innom flyktingemottak før busetting er ekstra arbeidskrevjande og førte til eit ekstraordinært press på skulane og tenestene våre i 2017. Skulane peikar særleg på arbeidet med framandspråklege elevar som ikkje får eit godt nok tilpassa opplegg. Driftsnivået ved sentrumsskulane er vesentleg høgare ved utgangen av 2017. Dette skuldast at det stadig kjem fleire elevar i grunnskulealder. Det har vore kraftig elevtalsauke ved sentrumsskulane i perioden 2010-2017. Det er venta reduserte barnetal i barnehagane dei neste åra. Elevtalet i skulane vil truleg vere på sitt høgaste i 2018/19 før det også i skulen er venta gradvis reduksjon fram mot 2021. Dette vil føre til kraftig reduserte inntekter frå 2021.

Elevtal grunnskulen

Skule/år	2013	2017	Auke
Flatdal	66	65 (40 gut/25 jente)	-1
Seljord bsk	166	185 (78 gut/107 jente)	+19
Seljord usk	103	112 (61 gut/51 jente)	+9
	335	362	+27 elevar

Om lag 8% positiv elevtalsauke i perioden.

Elevtal kulturskulen

Tilbod/kjønn	Gut	Jente	Totalt
Grunnskulealder	34	64	98
Over grunnskulealder	8	10	18
Sum elevar			116

Tilbod/plassar	Elevplassar	Venteliste
Musikkundervisning	125	3
Visuelle kunstfag	0	0
Teater	18	2
Dans	0	0
Andre kunstuttrykk	0	0

Kulturskulen i Seljord har eit godt musikktilbod, men utover det er det heller snevert, med berre teater som aktuelt tilbod.

Barnetal barnehage

Barn under 3 år	Barn over 3 år	Sum
41	86	127
Barn med anna morsmål enn norsk, samisk, dansk,svensk og engelsk		18

Økonomi

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar		Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
200	Fellestenester PO 2	7 029	8 544	8 259	3 %
205	Bustad EMF (einslege mindreårige flyktningar)	2 812	7 703	8 558	11 %
210	Seljord barneskule	19 540	19 583	20 550	5 %
211	Seljord ungdomsskule	15 218	15 176	15 500	2 %
212	Flatdal skule	9 666	9 639	10 587	10 %
213	Åmotsdal skule	177	65	143	120 %
220	Heddeli barnehage	8 432	8 766	8 692	1 %
221	Tussejuv barnehage	10 475	9 901	10 993	11 %
222	Flatdal barnehage	3 672	3 378	3 424	1 %
223	Åmotsdal barnehage	3 929	3 518	3 691	5 %
230	Kulturskolen	4 383	4 405	4 483	2 %
Sum		85 333	90 678	94 880	5 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar		Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
200	Fellestenester PO 2	3 206	3 518	4 802	36 %
205	Bustad EMF (einslege mindreårige flyktningar)	2 372	6 400	6 915	8 %
210	Seljord barneskule	3 626	2 158	3 008	39 %
211	Seljord ungdomsskule	2 715	1 529	2 027	33 %
212	Flatdal skule	1 631	1 445	1 615	12 %
213	Åmotsdal barnehage	56	35	105	201 %
220	Heddeli barnehage	1 719	1 443	1 573	9 %
221	Tussejuv barnehage	2 724	1 820	2 911	60 %
222	Flatdal barnehage	1 018	1 048	703	33 %
223	Åmotsdal barnehage	648	534	525	2 %
230	Kulturskolen	1 107	1 139	1 176	3 %
Sum		20 822	21 069	25 360	20 %
Sammendrag (kr 1.000)		Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
Drifts- og finansutgifter		85 333	90 678	94 880	5 %
Drifts- og finansinntekter		20 822	21 069	25 360	20 %
Netto drifts- og finansutgifter		64 511	69 609	69 520	0 %

Kommentarar til rekneskap PO 2

PO2 hadde i 2017 eit driftsresultat i balanse i høve til justert driftsbudsjett. Programområdet er styrka i løpet av året med ekstraløyvingar til m.a. drift ved sentrumsskulane. Med unntak av eit par feilbudsjetteringar i 2017 hadde skulane ei driftsramme som var for liten i 2017. Det har vore vanskeleg å budsjettere med rett ramme for skulane i sentrum. Ein kan forventa at denne problemstillinga held fram og at vi også vil bruke 2018 til å finne rett nivå på driftsramma for skulane. Lønsmidlar må truleg flyttast frå barnehagesektoren og over til skulen.

Det er fortsatt forflytningar av store barnekull frå barnehagen på veg inn i skulen. Dette fører til vedvarande behov for klassedelingar. Relativt mange barn med særskilde behov fører til at ein må justere ressursinnsatsen i løpet av budsjettåret.

Det er verdt å merkje seg at det bare er født 17 seljordingar i 2017. Det er det lågaste fødselstalet registrert i Seljord på mange år. Dette vil føre til redusert behov for barnehageplassar i 2018 og ein bør justere bemanningsplan for barnehagane i løpet av 2018 (ny plan vedtatt 2017).

Av offentleg statistikk som Kostra, SSB, går det fram at Seljord brukar lite pengar per elev i grunnskulen (minst i Vest-Telemark 2016). Dette er uheldig og rammar elevane i grunnskulen i form av redusert oppfølging frå lærar, mindre tilpassa undervisning som igjen ofte fører til auka behov for spesialundervisning.

Elles er det store svingningar i høve til inntekter og utgifter i samband med busetting av flyktingar. Det er vanskeleg for oss å vite nøyaktig når tid busetting vil finne stad og kor mykje ressursar dei ulike busettingane vil føre til for den enkelte teneste. Vesentleg meirinntekt på ansvar 200 "Fellestenester PO 2", er i hovudsak grunna ekstratilskot frå staten grunna deltakarar med særskilde behov.

Seljord kommune har i 2017 samarbeidd med Kviteseid kommune om vaksenopplæring. Dette samarbeidet vil bli kraftig redusert frå 2019. Ny samarbeidsavtale med Kviteseid vil bli inngått i løpet av våren 2018.

Programområde 3 Helse og omsorg

Kommunen har, etter samhandlingsreforma, fått eit auka ansvar både for førebyggjing og for aktiv behandling, noko som merkast i alle delar av helse –og omsorgstenestene. Tidleg utskrivning frå sjukehus fører til auka behov for oppfølging både av fastlegar og fysioterapitenesta, og behov for rehabilitering og tett oppfølging etter sjukehusopphald, merkast både i institusjon og heimetenesta, inkl. Steinmoen og Heddeli. Det har vore eit markert underskot på sjukeheimplassar og trong for å kjøpe plassar i nabokommunar, totalt 387 døgn i 2017. Kommunen er frå og med 2017 også pålagt å gje døgntilbod som øyeblikkeleghjelp innan psykisk helse og rus. Dette tilbodet er integrert i det øvrige øyeblikkeleghjelp døgntilbod som vert gjeve ved Nesbukti pleie –og omsorgssenter. I tillegg til auka press som fylgje av samhandlingsreforma, har fastlegane framleis omlag 600 pasientar på listene sine, som ikkje er busett i Seljord kommune. Kommunen har også fått utvida ansvar for rehabilitering, der fysioterapitenesta spelar ei viktig rolle, både kurativt og i samband med kvardagsrehabilitering, der det er særleg fokus på meistring i kvardagen også i eit førebyggjande perspektiv.

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
300 Amb. audiograf/Medfinansiering	21	0	21	-
310 Legetenester	13 882	13 407	14 549	9 %
311 Fysioterapitenester	1 563	1 582	1 678	6 %
312 Helsestasjon	2 470	2 431	2 598	7 %
313 Drift helsesenter	680	599	590	2 %
321 Barnevern	5 167	5 748	6 102	6 %
330 Pleie- og omsorgskontor	2 731	2 760	2 763	0 %
331 Heimetenester	14 808	14 901	14 772	1 %
332 Habilitering og rehabilitering	4 696	5 504	6 025	9 %
333 Nesbukti pleie- og omsorgssenter	32 559	31 596	33 520	6 %
334 Heddeli bu- og servicesenter	6 488	6 125	6 749	10 %
335 Steinmoen bu- og servicesenter	4 256	4 401	4 414	0 %
336 Omsorgsbustader	337	206	316	54 %
337 Butilbod og tiltak funksjonshemma	10 295	9 926	11 071	12 %
Sum	99 953	99 186	105 168	6 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
300 Amb. audiograf/Medfinansiering	0	0	0	0 %
310 Legetenester	8 481	7 449	9 003	21 %
311 Fysioterapitenester	480	606	718	18 %
312 Helsestasjon	695	466	733	57 %
313 Drift helsesenter	218	150	144	4 %
321 Barnevern	14	0	0	0 %
330 Pleie- og omsorgskontor	262	108	168	56 %
331 Heimetenester	2 313	1 085	1 832	69 %
332 Habilitering og rehabilitering	1 067	170	814	379 %
333 Nesbukti pleie- og omsorgssenter	7 146	6 706	8 137	21 %
334 Heddeli bu- og servicesenter	1 647	1 582	1 652	4 %
335 Steinmoen bu- og servicesenter	851	840	896	7 %
336 Omsorgsbustader	1 287	1 495	1 296	13 %
337 Butilbod og tiltak funksjonshemma	2 158	2 103	2 812	34 %
Sum	26 619	22 760	28 205	24 %

Samandrag (kr 1.000)	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
Drifts- og finansutgifter	99 953	99 186	105 168	6 %
Drifts- og finansinntekter	26 619	22 760	28 205	24 %
Netto drifts- og finansutgifter	73 334	76 426	76 963	1 %

Kommentarar til rekneskap PO 3

Helse -og omsorgstenesta er ein stor sektor som forvaltar ein betydelig del av kommunens samla driftsmidlar. Netto drifts- og finansutgifter i 2017 syner eit meirforbruk/mindreinntekt på kr 537.000. Det er mange større og mindre avvik, både positive og negative, men to større budsjettpostar som bør nemnast, er refusjon frå staten (under ordninga om tilskot til "særleg ressurskrevjande helse –og omsorgstenester") som vart kr 496.000 lågare enn budsjettert og kjøp av sjukeheimplassar i andre kommunar som vart omlag kr 670.000 meir enn budsjettert.

Programområde 4 Plan og utvikling

Programområdet har levert eit godt resultat i 2017. Det har vore mykje å gjere, og med dyktige tilsette får ein gjennomslag for store og viktige saker.

Seljord bibliotek har i 2017 i stor grad vore prega av planlegging og jobb knytt til flytting av hovudbiblioteket. Besøket har gått litt ned frå rekordåret 2016.

Seljord fekk i 2017 ein 20. plass på Telemarksforsking sitt kulturbarometer, noko som gjer at kommunen er i toppsjiktet i landet.

Det blei delt ut nesten kr 500.000 i økonomisk stønad til drift og administrasjon av lag og foreiningar, til løypekøyring, til 17. mai-komitear og prosjekt. 3 lag fekk støtte til lokaleige på Granvin kulturhus, jamfør Lov om vaksenopplæring. Det blei gjeve sponsorstøtte til langrennssatsinga "Team TeVe" og til fotballsatsing i Vest-Telemark. Det blei gjeve støtte til Vinjesenteret, Hallovennen, Kviteseid internettcafe – Zululand, dramatisering av livet til Rui-jentene, Nasjonalt Landstadsenter, Telemark messingensemble, Vandring med håp, Kjetil Flatland CD "Hyttetankar" og til Sjøormkonserten - Kjell Oskar Selman, for å nemne noko.

Saman med Sparebankstiftinga Seljord blei det delt ut kulturpris til Arne Aas og kulturstipend til Silje Nilsen Østensen.

Kommunen gjev faste tilskot til Granvin kulturhus, Seljord kunstforening og har 8 servituttavtalar med brøyting av P-plassar og stell av badeplassar, etc.

Kommunen fekk midlar til den Kulturelle spaserstokken som er bruka til å stimulere til gode kulturopplevingar for eldre, i samarbeid med Seljord mållag og vennelaget på Nesbukti.

Handlingsplan for idrett og friluftsliv blei rullert i januar, saman med idrettslaga, og det blei handsama 6 søknadar om spelemidlar.

Ungdomsklubb var aktiv på Granvin kulturhus, nye tiltak med utvida tilbod blei forsøkt. Klubben er bra besøkt og er eit godt tilbod til dei unge i kommunen.

På vege av Margit Liens Kulturminnefond blei det handsamma 5 søknadar om støtte for å restaurere eldre bygningar. Denne støtta betingar støtte frå Kulturminnefondet.

Symjehallen var open i perioden oktober – mars, den fungerer greitt og er mykje bruka.

Ny samfunnsdel blei vedteken i 2017, og i samband med dette arbeidet blei det starta opp ei storsatsing på Eventyrøy med aktivitetetslabirint. Prosjektet er framleis i støypeskeia og Seljord kommune fekk kr 4 mill. av kulturdepartementet gjennom satsinga "Nyskapande aktivitetsarenaer" for å realisere prosjektet.

Næringslivet i Seljord ser ut til å gå bra, det skjer mykje og spesielt i anleggsbransjen opplever ein stor vekst. Handelsverksemdene klarar å halde posisjonen sin i Vest-Telemark. Bergene Holm måtte dessverre leggje ned det meste av aktiviteten i Nordbygdi. Telemark Bilruter AS har vedteke å samle mykje av aktiviteten sin til eit område på E134-sida av Bygdaråi i Nordbygdi. Det er fleire næringsaktørar som ser på Seljord som ein mogleg stad å etablere verksemd.

Det har vore gjennomført 6 bedriftsbesøk, der ordførar, næringsjef og ofte rådmann deltek, samt 2 bedriftsbesøk av formannskapet (Sweco AS og Asplitt AS).

Seljord Næringshage har ved sida av det faste årlege oppdraget med å bistå kommunen med å hjelpe verksemdar i startfasen òg gjennomført eit større kommunefinansiert utviklingsprosjekt i eigen regi.

Telemarksveka: Kommunen sikra Seljord sin deltaking i denne satsinga til Midt-Telemark kommunane og TV2 i juni 2017. Dette blei eit godt arrangement med mellom anna "God Morgen Norge" frå Dyrskuplassen. Dette var flott marknadsføring av Telemark, Midt-Telemark og Seljord i ei heil veke rett før sommarferien.

Reiselivsorganiseringa i Telemark: Det har gjennom mange år vore diskutert korleis ein skal organisere den offentlege reiselivsarbeidet i Telemark. Dette blei slutført i 2017 då det endeleg blei vedteke at VisitTelemark skal på oppdrag av fylkeskommunen og dei einskilde kommunane ha ansvar for å marknadsføre Telemark.

Seljord kommune har utgreia trongen for å stimulere breibandutbygging, primært fiber, til innbyggjarane. Kommunen søkte og fekk kr 400.000 av NKOM (staten) for å få bygd eit godt fibernett i Langlim og Mandal.

ByReg-prosjekt i Vest-Telemark er eit 3-årig samarbeidsprosjekt for å prøve å utvikle samarbeidet mellom næringslivet i Vest-Telemark, gjerne rundt næringshagemiljøa.

Opplevingsvegen om Nutheim er eit prosjekt med Seljord kommune og Hjartdal kommune prosjekteigarar, som saman med Telemark fylkeskommune og Statens Vegvesen, skal utvikle og tilretteleggje vegen/området mellom Gvammen og Århus til å bli ei oppleving for besøkande og syklistar.

Bedriftsnettverket "Seljord som reiselivsmål " med Seljordfestivalen AS, Dyrsku'n Arrangement AS og Møttestad Seljord AS er eit InnovasjonNorge-bedriftsnettverk for å utvikle ein mal for Seljordfestivalen som reiselivsmål, som kan overførast til andre verksemdar i Seljord.

Tilrettelegging for Vest-Telemark teknologipark er eit prosjekt for å støtte og sikre etablering av teknologiparken på Århusmoen.

Nordbygda i Hjartdal kommune og Svartdal i Seljord kommune vart utpeika som eit utvalt kulturlandskap (UKL) i 2017. Det er valt eit interimstyre som arbeider med forvaltningsplan, formidling, dokumentasjonsfilm og mykje meir. Frå før er Jomfruland og Stråholmen i Telemark eit

UKL. Det er i dag 32 UKL i Noreg. I samband med å lette startfasen med å tilrettelegge for ei god og framtidretta forvaltning og utvikling i dei utvalde områda, løyvde Fylkesmannen eit utviklingstilskot på kr 100.000 frå klima- og miljømidleane.

Seljord kommune deltek både i arbeidsgruppa og styringsgruppa i Midtre Telemark vassområde som tilhøyrrer Vest-Viken vassregion. Arbeidet skal sikre at vassområde skal få betre miljøkvalitet i åra framover og arbeidet følgjer vedteken handlingsplan.

Det vart gjeve 85 dispensasjonar for motorferdsel i utmark (snøscooter) etter § 5 i forskrifta i 2017. I tillegg er det gjeve 3 dispensasjonar etter § 6 i forskrifta. Det er pr. i dag 24 transportløyve i kommunen (§ 5 a i forskrifta).

Vi søkte NVE om tilskot til flaumsikringstiltak i Bygdaråi i 2016 og fekk innvilga tilskotet hausten 2017. Prosjektet har vore på anbod, og tiltaket skal etter planen utførast i 2018. Seljord kommune har søkt om tilskot frå NVE i 2017 til tiltak i Grunnåi/Vallaråi. Vi ventar på svar.

Seljord kommune endra minstearealet for elg i Flatdal, Seljord vest og Seljord aust frå 3.000 daa til 4.000 daa. og endra minstearealet for hjort i heile kommunen frå 15.000 daa til 7.500 daa. Tal på felte hjort og elg har gått opp frå 2016.

Seljord kommune er invitert med som deltakar i eit villreinprosjekt i Brattefjell-Vindeggen der målet er å GPS-merke nokre dyr for m.a. å skaffe ny kunnskap om reinsens beiteforhold med særleg fokus på bruken av barmarksbeite under skoggrensa.

2017 har vore eit omleggingsår for tilskotsforvaltninga av produksjonstilskot. Gamalt sakshandsamingsverktøy har blitt fasa ut og nytt introdusert og innarbeida i Seljord kommune si handtering av tilskotsforvaltning av produksjonstilskot. I juni 2017 blei det utbetalt kr 5.038.000 (kr 1.513.000 gjeld avløysartilskot for 2016). I produksjonstilskot i februar 2018 blei kr 13.060.000 utbetalt. Sum ubetalt produksjonstilskot for 2017 blir då kr 16.585.000. 2017 var også eit toppår når det gjeld tilsegn om SMIL-midlar med kr 680.000. Kr 500.000 blei øyremerkte Hydroteknisk flaumvoll ved Herøysanden og Nerisøy i Flatdøla. Flaumvollen er eit viktig tiltak for å hindre at jordbruksareal blir flauma, samt at viktige næringstoff og gjødsel blir skyldt ut i vassdraga. Administrasjonen håpar at vi får fortsette dette viktige arbeidet i 2018. Utbetaling av tilskot via Regionalt miljøprogram kom i 2017 på kr 562.000. Summert opp blei det i 2017 utbetalt om lag 17,6 mill. statlege kroner til jordbruksnæringa i Seljord kommune.

2017 har vore eit rekordår med omsyn til investeringar i skogsbilvegar i Seljord kommune. Fylkesmannen i Telemark har gjeve løyve om (40 %) kr 2.115.000 i tilskot til 4 skogsbilvegprosjekt med ei samla lengde på 9.690 meter og eit kostnadsoverslag på kr 5.288.000. Seljord kommune har ferdiggodkjent ein skogsbilveg i 2017. 2017 har også vore eit godt skogbruksår i Seljord.

Kommunalt næringsfond/ Kraftfond er konsesjonsavgift og renter. Næringsstatninga er omtalt under kapittel "Kommunen som samfunnsutviklar". Den delen av fondet som ikkje er disponert i budsjett er fordela slik for 2017:

Generelle løyvingar kr 584.000

Utviklingsstøtte Aasmundsen Bakeri	250 000
Telemarksvegen, medlemsavgift	30 000
Vandre Telemark, tilskot	45 000
Tilskot til utrydningstruga storaure	*15 000
Kvando AS, oppstart	14 000

Hølland Maskin AS, oppstart	20 000
Sans Gardsbutikk, oppstart	15 000
Skori bilpleie, oppstart	27 000
Opplivingsvegen om Nutheim	128 000
Tilretteleggingsprosjekt VTTP	40 000
Sum	584 000

*Tilskot som går frå landbruksføremål

Landbruksføremål kr 185.000

Tilskot til ombygging av driftsbygning storfe i Flatdal	100 000
Tilskot sauefjøs i Åmotsdal	35 000
Tilskot til utvikling av stølsdrift i Åmotsdal	50 000
Sum	185 000

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
410 Plan og utvikling	596	874	893	2 %
411 Landbruk	1 660	1 822	1 870	3 %
440 Kultur og næring	11 000	10 994	13 315	21 %
Sum	13 256	13 690	16 078	17 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
410 Plan og utvikling	153	154	229	49 %
411 Landbruk	372	389	569	46 %
440 Kultur og næring	6 016	3 830	7 026	83 %
Sum	6 541	4 373	7 824	79 %
Samandrag (kr 1.000)	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17 / B 17 (justert)
Drifts- og finansutgifter	13 256	13 690	16 078	17 %
Drifts- og finansinntekter	6 541	4 373	7 824	79 %
Netto drifts- og finansutgifter	6 715	9 317	8 254	11 %

Kommentarar til rekneskap PO 4

Programområde 4 gjekk med eit mindreforbruk på kr 1.065.000 i 2017.

Hovudårsaka til overskotet er unytta midlar til "etablerarstønad til Telemark Bilruter" på 900.000. vidare er det omlag kr 56.000 att på planhandsaming etter at kommuneplanens arealdel ikkje starta opp som planlagt seinhausten 2017. For landbruk og miljø/naturforvatning er det ikkje nytta midlar for bruk av konsulent og juridisk bistand i 2017. Det har ikkje vore saker som har krevd slik bistand og der det tidligare har vore nytta konsulentbruk, har tilsette sjølv handtert saker. Biblioteket har hatt eit lite meirforbruk i samband med flytting og ny oppstart på Granvin.

Både utgiftssida og inntektssida har blitt større enn budsjettet. Dette skuldast først og fremst vidareformidling av spelemidlar (kr 2.500.000) og prosjekt med stor grad av ekstern finansiering (kr 585.000 frå Statens Vegvesen og kr 350.000 frå Telemark fylkeskommune til Opplivingsvegen og kr 400.000 frå Telemark fylkeskommune og kr 200.000 frå VTTP til tilretteleggingsprosjektet Vest-Telemark Teknologipark).

Programområde 5 Tekniske tenester

Kommunen har vore med på eit geovekstprosjekt som gjeld nytt kartgrunnlag for heile kommunen. Prosjektet omfattar FKB-nykartlegging, ortofoto og laserscanning 5pkt/m2. Innføring av digital tinglysning for nokre sakstyper er fasa inn frå april 2017. Registrering av konsesjonstilhøve er ein av desse typane. Dette har ført til ein enklare og raskare saksgang for kundane, men eit større tidspress for sakshandsamar. Tinglysning av nye tomter er nå gjort på minuttar/få timar i høve til dagar tidlegare (stor forbedring). Ein har registrert 42 nye oppmålingssaker i 2017.

Byggeløyver hamna på totalt 117 løyver (6 ramme, 16 1-trinnsøknad, 35 søknadar utan ansvarsrett, 8 IG, 1 mellombels bruksløyve, 17 ferdigattestar, 2 meldingar om ferdig tiltak som ikkje er søknadspliktig, 2 disp. frå byggesak, 6 disp. frå plan, 2 utleppsløyve for hus og 14 for hytter, 7 bruksendringar og 1 overtredelsegebyr). Det er gitt løyve til bygging av nytt bibliotek, bokollektiv og dagaktivitetssenter i Nesvegen 7 og tilbygg til dementavd. ved Nesbukti pleie- og omsorgssenter.

Rammeløyve er gitt for nytt bygg for Rema 1000. Byggeløyve til 1 ny hytte i Nilsrud hyttefelt og eit våningshus i Flatdal, samt nytt servering-/driftshusvære på Kråkeroe.

Bukollektiv og dagaktivitetssenter i Nesvegen 7, tilbygg til dementavd på Nesbukti: Her er det kontrahert alle byggearbeid og byggeleing for bygginga. Oppstart bygging 18.09.17. Tilbygg ferdig 27.02.18. Arbeida er i rute og Nestunet skal ferdigstillast 21.09.18.

Ein har gjennomført endring av Kommunal forskrift for renovasjon og septikk. Ny forskrift – "*Forskrift for innsamling av hushaldsavfall, tømning av slamavskiljarar, privet, tette tankar mv. og avfalsgebyr for kommunane Fyresdal, Kviteseid, Seljord, Tokke og Vinje*" er vedteken av kommunestyret den 14.12.17 i sak 105/17 med verknad frå 01.01.18.

"*Lokal forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr for Seljord kommune*" vedteken i kommunestyret den 14.12.17 i sak 104/17 med verknad frå 01.01.18. Det er innført feiing og tilsyn med hytter og fritidshus, feiing kvart 3. år og tilsyn kvart 6. år.

Seljord kommune har store utfordringar knytt til vedlikehaldsetterslep på kommunale bygg, kommunale bustader og kommunale vegar. Det er stort behov for auka midlar for å kome ajour med etterslepet. I 2017 blei dette ikkje prioritert i budsjetthandsaminga. Økonomiplanperioden syner heller ikkje auke for å få meir midlar til å løyse eigeomsforvaltninga, betre vegvedlikehaldet eller auke ressursane til teknisk eining. Rekneskapa for 2017 syner eit meirforbruk på kr 1.263.000. Det er ein trend som har gått over fleire år; at programområde 5 går med underskot/meirforbruk. I all hovudsak er det innanfor områda vedlikehald av bygg og vegar at meirforbruket ligg. Frå administrasjonen er det varsla om for små økonomiske rammer for å løyse oppgåvene.

Drifts- og finansutgifter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17/B 17 (justert)
500 Avdelingskontor teknisk	1 311	1 297	1 343	4 %
510 Vedlikehaldsavdeling	7 635	6 415	7 433	16 %
520 Oppmåling og bygningskontroll	1 876	1 821	1 724	5 %
530 Vegar og grøntanlegg	4 626	3 766	4 623	23 %
540 Brann og feiarvesen	4 095	3 766	3 759	0 %
550 Vatn	1 902	2 514	2 592	3 %

551 Avløp	4 097	3 763	4 383	16 %
552 Renovasjon	4 118	4 216	4 144	2 %
560 Utleigebustader	1 745	1 559	1 674	7 %
Sum	31 405	29 117	31 675	9 %
Drifts- og finansinntekter (kr 1.000) Ansvar	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17/B 17 (justert)
500 Avdelingskontor teknisk	70	56	48	15 %
510 Vedlikeholdsavdeling	766	420	787	87 %
520 Oppmåling og bygningskontroll	1 409	833	1 119	34 %
530 Vegar og grøntanlegg	962	547	874	60 %
540 Brann og feiarvesen	1 621	1 314	1 293	2 %
550 Vatn	5 017	5 781	6 226	8 %
551 Avløp	5 408	5 746	5 834	2 %
552 Renovasjon	4 373	4 516	4 403	3 %
560 Utleigebustader	2 001	1 919	1 843	4 %
Sum	21 627	21 132	22 427	6 %

Samandrag	Rekneskap 2016	Budsjett 2017 (justert)	Rekneskap 2017	Avvik (%) R 17/B 17 (justert)
Drifts- og finansutgifter	31 405	29 117	31 675	9 %
Drifts- og finansinntekter	21 627	21 132	22 427	6 %
Netto drifts- og finansutgifter	9 778	7 985	9 248	16 %

Kommentarar til rekneskap PO 5

Hovudårsaka til overskridingane innanfor ansvar 530 er auka utgifter til brøyting/strøing og ein stor flaumskade på Svartdalsvegen.

For ansvar 510 er meirforbruket knytt til:

- Store utgifter (kr 153.000) til reparasjon/fornyning av utstyr på Nesbukti.
- Naudsynt vedlikehald av utleigebustadar (må takast når husværa er ledige)
- Rehabilitering av omsorgsbustad (kr 350.000, Jakob Naadlandsveg 3); heisa huset 8 cm, store maurproblem.
- Utskifting av utstyr i symjehallen, m.a. filter, blandeventilar og ljosarmatur (kr 401.000).

For ansvarsområde 560 er det tap av inntekter grunna tomme husvære og auka straumutgifter knytt til desse som er årsaka til raude tal.

Saker til handsaming i kommunestyret i 2017

Utv.nr	Sakstittel
PS 1/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 2/17	Endring av festeavgift på gravplassane i kommunen
PS 3/17	Val av nytt medlem til forliksrådet
PS 4/17	Val av Valstyre for Stortingsval og sametingsval 2017 og Kommuneval 2019
PS 5/17	Delegering av mynde til Valstyret

PS 6/17	Endring av nattlegevakt frå 01.07.2017
PS 7/17	Planprogram samfunnsdelen av kommuneplan for Seljord 2017 - 2029 - vedtak etter høyring
PS 8/17	Gjennomføring av budsjett 2017
PS 9/17	Utvalde kulturlandskap 2017
PS 10/17	Offenlig støtte - Prosedyre
PS 11/17	Søknad frå rådmannen om å ikkje jobbe i oppseiingstida
PS 12/17	Konstituering av rådmann
PS 13/17	Rekrutering av rådmann
PS 14/17	Utviklingssamtale med rådmannen
PS 15/17	46/22 - Nesvegen 7 - Bukollektiv og dagaktivitetssenter - Utsetting av anbodskonkurransen for bygging
PS 16/17	Interpellasjon nr. 1/2017
PS 17/17	Interpellasjon nr. 2/2017
PS 18/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 19/17	Melding til Stortinget 11 (2016-2017), Endring og utvikling - En fremtidsrettet jordbruksproduksjon
PS 20/17	Sal av aksjar i Vegfinans RV36 Telemark AS
PS 21/17	Sal av Svartdal skule.
PS 22/17	Forslag til ny bemanningsplan for barnehagane frå hausten 2017
PS 23/17	Forslag til rammetimetale for grunnskulen 2017/18
PS 24/17	Skulematordning i grunnskulen og utvida SFO-ordning ved Flatdal skule
PS 25/17	Bukollektiv og dagaktivitetssenter i Nesvgen 7, vurdering og framdrift.
PS 26/17	Forslag til arbeidsprogram 2017
PS 27/17	Vedtak i budsjett 2017 om søkolog
PS 28/17	Nytt val til valstyret for Stortings- og sametingsval 2017 og Kommuneval 2019
PS 29/17	Digitalisering av Seljord kommune
PS 30/17	Kjøp av tenester frå Tinn kommune
PS 31/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 32/17	Tilråding til kommunestyret
PS 33/17	Jordmorteneste - vertskommunemodell
PS 34/17	Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 pr. 31.03.2017
PS 35/17	Tilskot til innkjøp lærebøker ved Seljord barneskule
PS 36/17	Bukollektiv og dagaktivitetssenter i Nesvegen 7, Tilbygg til demantavdelinga på Nesbukti Pleie og omsorgssenet i Nesvegen 10 - Endra finansieringsbehov
PS 37/17	Utskiifting av leikeapparat Heddeli barnehage

PS 38/17	Behov for utskifting av leikeapparat i Tussejuv barnehage
PS 39/17	Bruksavtale om bruk av Eventyrøy - Seljord kommune og Seljord idrettslag
PS 40/17	Kjøp av programvare for etablering av nettbasert kundeinformasjonsside for VA-området, renovasjon og feiing.
PS 41/17	Feiemaskin teknisk avdeling.
PS 42/17	63/26 - Flatdalsvegen 1039 - Sletting av samtykkeerklæring ved sal av eiendom
PS 43/17	Omlegging av rabattsystem for RV 36 Slåttekås - Årnes
PS 44/17	Vasstiltak Gamleå Bjørgeøyane.
PS 45/17	Framforhandla utbyggingsavtale for delar av Seljord sentrum S6
PS 46/17	Høyingsuttale - Konseptutgreiing Sivilforsvaret
PS 47/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 48/17	Årsmelding for kontrollutvalet 2016
PS 49/17	Orientering frå revisor til kontrollutvalet - Sak frå kontrollutvalet til kommunestyret
PS 50/17	Søknad om fritak frå politiske verv
PS 51/17	Ny selskapsavtale for interkommunalt brannvernsamarbeid (IKS) i Vest-Telemark
PS 52/17	Kommunal forskrift om rett til langtidsopphald i sjukeheim m.v.
PS 53/17	Bygdaråi bru- tilleggsløyving.
PS 54/17	Etterbruk av Heddeli bu- og servicesenter- tilleggsløyving til arkitektbistand
PS 55/17	Investeringsbudsjettet 2017 - Rebudsjettering og tilleggsløyvingar.
PS 56/17	Årsrekneskap 2016 for Seljord kommune
PS 57/17	Årsmelding 2016 for Seljord kommune
PS 58/17	Kommuneplan - samfunnsdel for Seljord kommune 2017 -2029, 1 gongs handsaming
PS 59/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 60/17	Utviklingarbeid innan organisering og produksjon av mat - Politisk styringsgruppe.
PS 61/17	Søknad frå Granvin kulturhus AS om garanti på lån
PS 62/17	Kommuneplan - samfunnsdel for Seljord kommune 2017 -2029, 1 gongs handsaming
PS 63/17	Klage på vedtak om avlysing av anbodskonkurranse
PS 64/17	Revidering kommunedelplan Seljord sentrum, handsaming etter offentleg ettersyn
PS 65/17	Innstilling av ny rådmann
PS 66/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 67/17	Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg)
PS 68/17	Representantskapet til Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat - val av vararepresentant
PS 69/17	Søknad om fritak frå politiske verv - Margit Elise Karlsen
PS 70/17	Val av nytt medlem til formannskapet

PS 71/17	Administrasjonsutvalet - Val av 1. varamedlem
PS 72/17	Plan, miljø og teknisk utval - Val av 3. varamedlem
PS 73/17	Formannskapet - Val av 3. varamedlem
PS 74/17	Plan, miljø og teknisk utval - Val av 1. varamedlem.
PS 75/17	Rådet for menneske med nedstett funksjonsevne - Val av 1. varamedlem.
PS 76/17	Kontrollutvalet - Val av 2. varamedlem
PS 77/17	Finansforvaltninga - Rapportering, kontroll og risikovurderingar.
PS 78/17	Oppstart av arbeid med godkjenning av Flatdal skule etter forskrift om miljøretta helsevern
PS 79/17	Samarbeid om psykologstillingar i Vest-Telemark
PS 80/17	Interkommunalt samarbeid i Vest-Telemark
PS 81/17	Arbeidsprogram rapportering 2. kvartal
PS 82/17	Kommuneplan - samfunnsdel for Seljord kommune 2017 -2029, handsaming etter offentlig ettersyn
PS 83/17	Tilleggslyyving IKT i grunnskulen
PS 84/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 85/17	Primærhelseteam - Pilotprosjekt
PS 86/17	Investeringsbudsjettet 2017 - Status, nedbudsjetteringar, rebudsjetteringar og tilleggslyyvingar.
PS 87/17	Budsjettkontroll driftsbudsjettet 2017 per 31.10.2017.
PS 88/17	Samfunnsdelens handlingsprogram 2018 - 2021
PS 89/17	Ny handsaming av selskapsavtale for interkommunalt brannvernssamarbedi i Vest-Telemark (IKS)
PS 90/17	Fagleg grunnlag for Rv 36 Bø- Seljord, bompengefinansiering
PS 91/17	Mynde til å føre drøftingar og lokale forhandlingar etter kapittel 3.4.1. i Hovudtariffavtala
PS 92/17	Interkommunalt samarbeid om jordmorteneste - delegeringav mynde til vertskommune
PS 93/17	Kontrollutvalet - Val av nytt varamedlem
PS 94/17	Invitasjon til å delta i finansieringsordning for digitaliseringsprosjekt
PS 95/17	Utgreiing av vidare innkjøpssamarbeid
PS 96/17	Endring i ekteskapslova - Kommunal vigsel
PS 97/17	Godkjenning av protokoll frå forrige møte
PS 98/17	Møte og arbeidsplan for Seljord kontrollutval 2018
PS 99/17	Organisering av kjøkkendrift og produksjon av mat i eigen regi
PS 100/17	Godkjenning av av Flatdal skule etter forskrift om miljøretta helsevern
PS 101/17	Finansrapportering - Rapportering, kontroll

PS 102/17	Vurdering av endra ordning for ordførargodtgjersle
PS 103/17	Bruksavtale Seljord kommune - Flatdal og Åmotsdal idrettslag
PS 104/17	Lokal forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg, samt regulering av feiegebyr
PS 105/17	Renovest IKS - Kommunal føresegn om innsamling og handsaming av hushaldsavfall, tøming av slamavskiljar og tette tankar
PS 106/17	Møteplan for formannskap og kommunestyre 2018
PS 107/17	Høyringsuttale- regional folkehelseplan og handlingsprogram
PS 108/17	Innføring av fem dagar skule for alle elevar i Seljord grunnskule
PS 109/17	Representantar til heimevernsnemnd på distriktsnivå
PS 110/17	Samanslåing av Seljord personal AS og IDEA kompetanse AS
PS 111/17	Kommuneplan - handlingsdel med handlingsprogram, budsjett og økonomiplan 2018 - 2021

Seljord kommune

Arkiv: 000
Saksnr.: 2018/157-14
Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm
Direkte tlf.:
Dato: 01.06.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Eldreråd	2/18	05.06.2018
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne	2/18	05.06.2018
Administrasjonsutval	19/18	08.06.2018
Arbeidsmiljøutvalet	9/18	12.06.2018
Kommunestyret	43/18	14.06.2018

Endringsprosess for Seljord kommune 2018

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Forslag til omorganisering i Seljord 2018-nynorsk drøftet og godkjent 2
- 4 Vedlegg 1 - Prosessdokument endringer i Seljord kommune
- 5 Vedlegg 2 - Førebels tidslinje endringer i Seljord kommune pr 080518
- 6 Vedlegg 3 - Mandat for arbeidsgrupper
- 7 Vedlegg 4.1 - Konsekvensanalyse for valt organisasjonsform PO 1 - Sentraladministrasjon
- 8 Vedlegg 4.2 Konsekvensanalyser Programområde 2 – Skule og oppvekst
- 8 Vedlegg 4.3 – Konsekvensutredning for valt organisasjonsform PO 3 – Helse og omsorg
- 8 Vedlegg 4.4 – Konsekvensutredning for valt organisasjonsform PO 4 – Samfunnsutvikling og drift

Saksutgreiing:

Rådmann fremmer forslag til endringar i organisasjonen Seljord kommune 2018.

Bakgrunn for endringane er omtalt i vedlegg, Forslag til omorganisering i Seljord 2018.

Dokumentet som fremmast til handsaming i Eldreråd og Råd for menneske med nedsett funksjonsevne er ved utsending ikkje enno drøfta med dei tillitsvalte. Endringar etter disse drøftingane kan skje.

Rådmannen si tilråding:

Endringane som er foreslått gjennomførast.

Handsaming i Eldreråd - 05.06.2018

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Eldreråd - 05.06.2018

Endringane som er foreslått gjennomførast.

Handsaming i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 05.06.2018

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Råd for menneske med nedsett funksjonsevne - 05.06.2018

Endringane som er foreslått gjennomførast.

Utskrift til:

Seljord kommune

Endringsprosess 2018

Dokumentet inneheld saksutgreiinga med konklusjonar for endringsprosessen som er køyrd i Seljord kommune 2018, der ein organisatorisk går frå avdelingar til einingar. Einingane får tillagt personal-, resultat- og økonomiansvar.

Innholdsfortegnelse

Oppsummering	4
1. Innleiing/bakgrunn	5
2. Mandat	6
2.1 Politiske mandat	6
Kommunestyre 14. desember 2017 i sak 111/17:	6
Formannskap 18. januar 2018 i sak 3/18;.....	6
Administrasjonsutval 2. februar i sak 2/18;.....	6
2.2 Rådmannens mynde til avgjerd	6
3. Føremål	7
4. Planlegging og forankring	7
4.1 Beskriving av prosessen	7
4.2 Tidslinje med mål og delmål	8
5. Gjennomføring	8
5.1 Arbeidsgrupper	8
5.2 Informasjon og involvering	9
5.3 Frå avdeling til eining.....	10
5.3.1 Einingsleiars kompetansekrav	10
5.3.2 Einingsleiars ansvar.....	10
5.3.3 Opplæring til ny rolle som einingsleiar	11
5.3.4 Sikre det faglege	11
5.3.5 Uvisse	12
Mynde og ansvar	12
Det faglege	12
Storleik på einingane	12
Kultur.....	12
5.4 Tenesteutvikling og kontinuerleg forbetring	12
5.5 Evaluering og læring.....	15
5.6 Økonomi	17
6. Vekting og vurdering frå dei einiskilde programområde	17
6.1 PO1 - Sentraladministrasjon	17
6.1.1 Innleiing	17
6.1.2 Fordelar med endringa	18
6.1.3 Uvisse	19
6.1.4 Konklusjon.....	20
Nytt organisasjonskart for programområde 1 (PO1) – Sentraladministrasjon frå 1. oktober 2018	20
6.2 PO 2 – Skule og oppvekst	21
6.2.1 Innleiing	21
6.2.2 Fordelar med endringa	21
6.2.2.1 Seljord 1.-10. skule i sentrum.....	21
6.2.2.2 Seljord barnehage, med to avdelingar: Tussejuv og Heddeli	22

6.2.2.3 Flatdal oppvekstsenter	23
6.2.3 Uvisse	24
6.2.4 Konklusjon.....	24
Nytt organisasjonskart PO2 – Skule og oppvekst frå skuleåret 2019/2020	25
PO 3 – Helse og omsorg	26
6.3.1 Innleiing	26
6.3.2 Fordelar med endringa	27
6.3.3 Uvisse	28
6.3.4 Konklusjon.....	29
Nytt organisasjonskart PO3 – Helse og omsorg frå og med 1. oktober 2018	29
6.4 PO4/5 – Samfunn og drift.....	30
6.4.1 Innleiing	30
6.4.2 Fordelar med endringa	31
6.4.3 Uvisse	31
6.4.4 Konklusjon.....	31
Nytt organisasjonskart for programområde 4 – Samfunnsutvikling og drift frå 1. oktober 2018.....	32
6.5 NAV	32
6.6 Barnevernstenesta	32
7. Rådmannsnivået.....	33
7.1 Innleiing	33
7.2 Tankar om endringar	33
7.3 Uvisse	33
7.4 Konklusjon.....	34
8. Oppsummering konklusjonar	35
8.1 Rådmannsnivået	35
8.2 PO1 – Sentraladministrasjon.....	35
8.3 PO2 – Skule og oppvekst.....	36
8.4 PO3 – Helse og omsorg	36
8.5 PO4 – Samfunnsutvikling og drift.....	36
8.6 Seljord kommune organisasjonskart 1. januar 2018	37
8.7 Seljord kommunes organisasjonskart 1. oktober 2018	38
Vedlegg.....	39
Vedlegg 1 – Prosessdokument endringar i Seljord kommune 2018.....	39
Vedlegg 2 – Tidslinje pr 080518	39
Vedlegg 3 - Mandat for arbeidsgrupper	39
Vedlegg 4 - Konsekvensanalysar for valt organiseringsform	39
Vedlegg 4.1 PO1 – Sentraladministrasjon	39
Vedlegg 4.2 PO2 – Skule og oppvekst.....	39
Vedlegg 4.3 PO3 – helse og omsorg	39
Vedlegg 4.4 PO4 – Samfunn og drift	39

Oppsummering

Oppgåva med å gjennomføre endringsprosessen i Seljord kommune vart gjeve politisk til rådmannen i formannskapet 18. januar og Administrasjonsutval 2. februar 2018 på bakgrunn av budsjettvedtaket PS 111/17 i kommunestyret 14. desember 2017.

I denne omgangen går vi frå 25 avdelingar til 7 einingar og 3 avdelingar. Det tyder at vi også vidare framover vil sjå på forbetringar og endringar. Eit viktig stikkord her er kontinuerleg forbetring. Vi har no fyrst og fremst sett på organiseringa og vidare sikring av høg kvalitet på tenestene vi skal levere. Framover skal vi i større grad sjå på korleis vi kan forbetre tenesteleveransane. Dette er eitt av hovudmåla for heile endringsprosessen 2018.

Trepartsprinsippet, Hovudavtalen og Arbeidsmiljøloven er lagt til grunn for arbeidet. Arbeidet med å fremje forslag har vore gjort i respektive arbeidsgrupper i dei ulike programområda. Gruppene har vore sett saman av leiarar, tilsette, tillitsvalde og verneteneste. Til saman er det lagt ned om lag 1.400 timar som har omfatta førebuing, planlegging, forankring og arbeid i arbeidsgrupper fram til konklusjonane i dette dokument..

Måla er politisk fastsette, men administrativt er framlegga jobba fram nedanfrå og opp. Openheit og samhandling har stått i fokus. Alle dokument har vore tilgjengelege for alle undervegs i arbeidet. Rådmannen har forsøkt å ikkje leggje for mange føringar for arbeidet med egne framlegg. Dette sluttdokumentet er laga slik at det er mogeleg med samhandling med alle tillitsvalde, avdelingsleiarane og rådmannsteamet i produksjon. Dette gir eigarskap til forslaga frå dei som kjenner organisasjonen best. For rådmannen har det vore viktig å søkje løysingar som organisasjonen har hatt tru på: utøve leiing, rettleiing og samhandling i prosess fram til dette forslaget som svarar på dei politiske bestillingane.

Dette forslaget til endring av organisasjonen Seljord kommune er eit dokument dei tillitsvalde og vernetenesta kjenner att og står inne for.

Eg vil rette ein spesiell takk til avdelingsleiarane, medarbeidarane, dei tillitsvalde og vernetenesta som har jobba hardt under tidspress, vore kritiske og konstruktive undervegs, og levert kvalitetsmessig gode forslag til slutt. Suksessen i arbeidet som er gjort, er deira fortjeneste.

Seljord 1.juni 2018

Finn-Arild Bystrøm
Rådmann

1. Innleiing/bakgrunn

Rekneskapen for 2017 synleggjer eit planlagt overforbruk på 5,3 mill kr. Dette utgjer eit netto driftsresultat på minus 1,73%. Den 14. desember 2017 vedtok Seljord kommunestyre i sak PS 111/17 eit driftsbudsjettet for 2018 med eit overforbruk på 6,2 mill kr. Det gir eit negativ nettodriftsresultat på minus 2,16%. Tilrådd måltal for netto driftsresultat for kommunane er minst pluss 1,75%. Den økonomiske differansen mellom der vi er og der vi burde ha vore i 2017/18, er i overkant av 11 millionar kroner, og for 2018 er differansen auka til 12,5 mill kr.

Seljord kommune har pr 31.12.17 eit disposisjonsfond på 14,7 mill kr. Det er politisk vedteke at det ikkje skal gjerast strukturendringar innan skule i kommunestyreperioden 2015-2019. Det skal heller ikkje innførast eigedomsskatt på private hus og hytter. For å unngå å seie opp tilsette må disposisjonsfondet nyttast til å dekkje inn overforbruket. Held drifta fram på dagens nivå, vil disposisjonsfondet vere tomt i midten av 2020. Differansen mellom minus 1,73% og 1,75% (11 mill kr) i nettodriftsresultat tilsvarar rundt 16 stillingar.

Under budsjetthandsaminga i desember 2017 blei det varsla reduserte inntekter for kommunen. Mindre inntekt frå eigedomsskatt frå verk og bruk, låge kraftprisar og varsla reduksjon i talet på flyktningar som skal busetjast, gir lågare økonomiske rammes. I tillegg er det krav om auka effektivitet/forbetring i tenesteleveransane.

Seljord kommune er ein relativt liten kommune med 2959¹ innbyggjarar. Pr januar 2018 er det om lag 350 tilsette i 265 stillingar, fordelt på 25 avdelingar innan fem programområde i Seljord kommune². Talet på avdelingar verkar for høgt, og det er ein utstrekkt bruk av prosentvise stillingar også innanfor leiarstillingar.

Avdelingsleiarane har ikkje fullt resultat-, personal- og økonomiansvar. Totalansvaret for dette ligg hos den einkilde kommunalsjefen. Det er tre utfordringar som peikar seg ut i denne samanhengen;

1. Mange avdelingar inneber eit krevjande kontrollspenn
1. %-vise leiarstillingar gjer det meir komplisert å utføre leiaroppgåver i kombinasjon med fagoppgåver.
2. Ein fremjar ikkje autonomi, leiing og prinsippet om at saker bør løysast på lågast mogleg nivå, når kommunalsjefane skal avgjera alle spørsmål innan økonomi, personal og resultat.

På bakgrunn av dette fremjar rådmannen ei sak der organiseringa skal gi leiarar betre føresetnader til leiing ved å leggje rett mynde til ansvaret, slik at avgjerd kan takast på lågast mogleg nivå, at organiseringa er meir tilpassa drifta, og at det gjev høve til å sjå etter løysingar som kan betre tenesteleveransane vi skal yte.

Organiseringa legg opp til å redusere talet på 25 avdelingar til 7 einingar og 3 avdelingar³. Einingane skal leiast av einingsleiarar som får økonomisk rammestyring, noko som kan vere et insitament til endå betre økonomistyring.

---

¹<https://www.ssb.no/kommunefakta/kostra/seljord/befolkningsprofil> pr 17.mai 2018

²8.6 – Seljord kommunes organisasjonskart pr 1. januar 2018

³8.7 – Seljord kommunes organisasjonskart pr 1. oktober 2018

Ein ser likevel ikkje at dei store pengane vil bli spara inn i denne omgangen. Men organiseringa vil vere eit betre utgangspunkt for leiing og framtidig drift, og ein reduksjon i drifta som pr nå, synest høgst reell.

2.Mandat

2.1 Politiske mandat

Kommunestyre 14.desember 2017 i sak 111/17:

Gul bok;

- Side 15, punkt 1.3.6 «*Seljord kommune skal satse på ein kommuneadministrasjon som tek sikte på **effektivitet** og bidrar til samarbeidskultur og optimisme i eigen organisasjon.*»

Formannskap 18.januar 2018 i sak 3/18;

«Formannskapet ser behovet for at Seljord kommune skal gjennomføre endringar i organisasjonen. Endringar må ha fokus på at me ska vera ein servicekommune, med fokus på kvalitetsmessig gode tenester som bidreg til at vi møter framtida med stadig auka krav som blir venta av oss.

Det er viktig at endringane er godt forankra i organisasjonen og at det vert utarbeidd milepelar i framdriftsplanen. Formannskapet er innforstått med at endringar kan innebere auka forbruk i ein periode før ein kan ta ut effektivitetsfaktoren. Formannskapet skal haldast orientert om arbeidet.»

Administrasjonsutval 2. februar i sak 2/18;

«Seljord kommune startar ein prosess med organisatorisk endring for å nå dei politiske og økonomiske måla som er vedteke i budsjett 2018 og økonomiplanperioden 2019-2022. Ein må i prosessen gå inn i organisasjonen og få fram aktuelle tiltak og kva konsekvensar desse vil få. Prosessen må gjennomførast i samarbeid med fagfolka på dei ulike tenesteområda, og i nært samarbeid med dei tillitsvalde. Prosessen skal medverke til at Seljord kommune framleis skal vere ein servicekommune med god kvalitet i tenestene.»

2.2 Rådmannens mynde til avgjerd

Seljord kommunestyre er kommunens øvste avgjerdsnivå. Det ligg til kommunestyret å vedta rammene for den kommunale drifta, og kva for politiske prioriteringar og mål drifta skal rette seg etter.

Seljord kommunestyre har delegert til rådmannen å syte for dagleg drift av Seljord kommune. Det ligg til rådmannen å innrette organisasjonen slik at ein kan oppnå dei politiske måla som er sett, og få til ei optimal drift med dei tilgjengelege resursane.

Det er i denne saka søkt politisk stønad for dei endringane som er foreslegne, for å sikre at dei er i tråd med politisk vilje for korleis mål skal nåast. I tillegg veit ein at endringar kan føre til motstand på grunn av endringa i seg sjølv. Å ha arenaer der ein kan informere alle interessentar, dei tilsette, tillitsvalde, vernetenesta og folkevalde, aukar sjansen for måloppnåing, og minkar sjansen for feiltolkingar og ukontrollerbar misnøye.

Med det myndet rådmannen er delegert, kunne saka vore fremja som ei referatsak og til vitande for kommunestyret. Når saka likevel blir fremja som ei ordinær sak, er det for å handsame saka så grundig som ho fortener, også politisk. Dersom ein politisk ikkje finn saka tilstrekkeleg utgreidd, bør ho sendast tilbake for ytterlegare utgreiingar istaden for å endre innhaldet i møtet.

3.Føremål

Seljord kommune skal justere driftsnivået slik at det er tilpassa dei økonomiske rammene våre og framleis vere ein framtidretta organisasjon som skal gje kunnskapsbaserte og behovstilpassa tenester med stor grad av serviceinnstilling.

Vi skal sjå på programområda for å sikre at dei har⁴;

- Rett mynde til sitt ansvar
- Kan tenesteleveransar, arbeidsprosedyrar og system betrast?
- Tenleg måte å bli organisert på
- Ei meir reindyrka leiarrolle (administrativt og fagleg)
- Tilpasse drifta til dei økonomiske rammene kommunestyre har løyvd

Undervegs i denne prosessen har behovet for endå eit føremåls punkt blitt fremja:

- Sikra ein fagleg strategi og utvikling av tenestene

Arbeidet skal sikre at Seljord er ein servicekommune med god kvalitet på tenestene.

4.Planlegging og forankring

4.1 Beskriving av prosessen

Det er utarbeidd eit prosesskriv⁵ som forankrar korleis og kva vi skal gjere i endringsprosessen. Forankringa til dette skrivet er gjort ved at innhaldet er jobba gjennom hos både avdelingsleiarane, dei tillitsvalte og vernetenesta før det blei godkjent. Involvering og reell påverknad på innhaldet har stått i fokus, før det vart vedteke.

Politisk har prosessen og prosessdokumentet vore gjenstand for diskusjon og justering i formannskapet 18. januar og administrasjonsutval 2. februar 2018.

Det er utarbeidd ei tidslinje⁶ som viser dei kjende punkta i prosessen frå planlegging, arbeid i arbeidsgrupper, drøftingar, møte, evalueringar og avgjerds punkt. Tidslina er mellombels og blir justert etterkvart som prosessen skrid fram og dei nye punkta blir kjende. Tidslina er mest presis sett bakover, og framover i nær framtid.

Undervegs er prosessen informert om og diskutert i kvart formannskap, administrasjonsutval og arbeidsmiljøutval (AMU). Kommunestyret har også fått informasjon via rådmannens

---

⁴Vedlegg 1, Prosessdokument – Endringar i Seljord kommunes organisasjon - Kapittel 3 – Føremål –2018/157-2

⁵Vedlegg 1 – Prosessdokument endringar i Seljord kommune 2018

⁶Vedlegg 2 – Tidslinje pr 080518

briefingar til kvart kommunestyre. I alle utval har det vore mogleg for dei folkevalde å stille spørsmål om prosessen.

Det har vore faste månadmøte med dei tillitsvalde og vernetenesta, og separate møte med avdelingsleiarane. Det er jamleg sendt e-post med info til alle tilsette, og all dokumentasjon i prosessen er lagd ut på kommunens intranettside og på ein skyteneste, slik at dokumentasjonen skulle vere lett tilgjengeleg.

Frå 1. april 2018, til 31.oktober 2018 har vi etter søknad frå Fagforbundet auka frikjøpet til hovudtillitsvalt i Fagforbundet frå 50% til 80%. Dette har vore naudsynt for å sikre god representasjon og inkludering av den største organiserte gruppa i Seljord.

4.2 Tidslinje med mål og delmål

Det er utarbeidd ei tidslinje⁷ som beskriv dei kjende arbeids-, møte- og vedtakspunkta som har vore kjende i prosessen. Tidslina skulle bidra til å gjera prosessen føreseieleg for alle involverte.

Viktige datoar i prosessen:

02.01.18 - 31.01.18 – Planlegging, samhandling og politisk forankring

31.01.18 – 30.04.18 – Planlegging, samhandling og forankring med tilsette og tillitsvalte

30.04.18 – 14.06.18 – Drøftingar, samhandling og avgjerd på endringar

29.06.18 – 20.08.18 – Sommarferie

20.08.18 – 05.09.18 – Kursing og opplæring (kan bli forlenga og/eller justert)

01.10.18 – Planlagt oppstart av ny organisering i Seljord kommune

5.Gjennomføring

5.1 Arbeidsgrupper

Kommunalsjefane og personal- og organisasjonssjefen har hatt ansvar for kvar sitt programområde for å drive fram forslag til endring. Det er utarbeidd eit mandat⁸ til arbeidsgruppene som beskriv måla dei skal levere på.

Arbeidsgruppene er leia av kommunalsjef eller personal- og organisasjonssjef og er sett saman med tilsette og tillitsvalde. Hovudverneombodet har også delteke i fleire av gruppene. Frå 1. april 2018 har rådmannen også fungert som kommunalsjef for helse og omsorg i programområde 3. Prosessen i programområdet er blitt rettleia av innleigd konsulent Rolf Henning Jensen frå 1. april til framlegginga av dette dokumentet 27. mai 2018.

Gruppene har lagt fram forslag innanfor dei einskilde programområda. Forslaga er grunnjevne, og det er laga konsekvensanalysar for kvart forslag. Rådmannen skal vekte forslaga og setje dei saman til eit forslag som tek eit overordna omsyn til organisasjonen, Seljord kommune.

---

⁷Vedlegg 2 – Tidslinje pr 080518

⁸Vedlegg 3 – Mandat for arbeidsgrupper

Nedlagde arbeidstimar i arbeidet fram til 27.mai 2018.

	Område	Timar
Forprosjekt/kartlegging ⁹	Rådmannsteam / avdelingsleiarar /tillitsvalde/verneteneste	150
Forankring ¹⁰	Politisk / rådmannsteam / avdelingsleiarar/tillitsvalde/verneteneste	250
Planleggjing ¹¹	PO 1	61
	PO 2	82
	PO 3	193
	PO 4/5	60
	Rådmannsteam	85
	Avdelingsleiar møte	250
	Kontakt møte tillitsvalde	110
	Rådmannens saksutgreiing	150
	Handsaming hos dei tillitsvalde	?
	Handsaming hos vernetenesta	?
	Totalt timetal	1391

5.2 Informasjon og involvering

Det har vore eit uttala mål å halde endringsprosessen open og inkluderande. All tilgjengeleg informasjon er lagd ut parallelt på fleire plattformer. Seljord kommunes intranettside, ei skyteneste (OneDrive) og saks- og arkivsystemet ePhorte¹². På denne måte er informasjonen gjort uavhengig av plattform, og den einkilde kan søkje info sjølv om ho/han ikkje er på jobb. I tillegg er det jamleg sendt ut info-epostar til alle tilsette med beskriving av viktige milepålar i prosessen, og hendingar som skjer i nær framtid.

Det er halde særskilde månadslege møte med dei tillitsvalde og hovudverneombod, samt alle avdelingsleiarane. Møta har gjeve godt høve til diskusjonar, problemløysingar og dialog om tema for endringsprosessen.

5.3 Frå avdeling til eining

Avdelingsleiarane har hatt eit overordna fagleg ansvar for sine tenesteområde, men har ikkje hatt økonomisk resultatansvar, administrative personaloppgåver eller økonomiansvar knytt til si leiarstilling. Avgjerd knytt til dette har vore lagd til kommunalsjefane og personal- og organisasjonssjefen. Ved å gå frå avdelingar til einingar blir også ansvarsområdet endra.

⁹Samtalar, bli kjent med kommunen, avstemmingar rundt forventing, 010118-250218

¹⁰Utarbeiding, drøfting og politisk vedtak av prosessdokument vedlegg 1, 010218-280218

¹¹Beregna ut frå talet på deltagara pr referat x timane møte vara, pluss sakshandsaming for å oppsummere i kvart programområde som var satt til eit gjennomsnitt på 20 timar. 280218-270518

¹²Vår ref 2018/157

Alle dei planlagde einingane har fyrst og fremst eit overordna ansvar for tenester som grunnleggande er baserte på fag som til dømes pedagogikk, medisin og ingeniørfag. Det vil derfor vere viktig at einingsleiarane har fagleg relevant bakgrunn i tillegg til administrativ kompetanse.

5.3.1 Einingsleiarar kompetansekrav

Å vera einingsleiar er ei viktig og sjølvstendig leiarrolle i Seljord kommune. Rolla krev forståing for kva leing er og faget som skal forvaltast. Det er eit ynskje at rolla blir fylt av nokon med fagkompetanse og leiarkompetanse, eller som er villig til å bli med på eit løp der ein tileignar seg leiarkompetanse.

Ein einingsleiar blir motivert av:

- å leie og utvikle eit tenesteområde fagleg og økonomisk
- å ha personal-, resultat- og økonomiansvar
- å sjå Seljord kommune som organisasjon og ikkje berre si eining

Ein einingsleiar bør ha fylgjande kompetanse:

Formalkompetanse:

- Relevant utdanning innan fagområdet
- Ha/tileigne seg leiarkompetanse
- Ha/tileigne seg basis økonomikompetanse
- Ha/tileigne seg saksbehandlingskompetanse
- Ha/tileigne seg basiskunnskap om arbeidslivets plikter og rettar

Fylgjande realkompetanse (lang/omfattande realkompetanse kan vurderast å kompensere for manglande formalkompetanse):

- Fagforståing for området ein skal leie
- Erfaring innan liknande/samanliknbare stillingar
- Personleg eigenskap

5.3.2 Einingsleiarar ansvar

Dei nye einingsleiarane vil få fullt ansvar for drift, resultatoppnåing, administrative personaloppgåver og økonomi innanfor si eining.

PO1, Personal og økonomi vil fungere som støttefunksjonar til einingsleiarane. Dette vil i større grad reindyrke og gje rett mynde til ansvaret til einingsleiarrolla. Det faglege ansvaret for overordna strategi og utvikling, herunder tilsetjingar og fagleg personalarbeid, skal leggjast til høgast faglege kompetansenivå innan kvar eining.

I dette ligg det at einingsleiaren får ei sterkare administrativ styring av sitt ansvarsområde, herunder avgjerd. Dei skal framleis forhalda seg til tenesteveg i Seljord kommune, men dagleg drift vil tilhøyra einingsleiarane, og saker av meir prinsipiell og fagleg karakter blir løfta til kommunalsjef/rådmannsnivå. Dette er nytt i Seljord, men det er ei ordning som er velkjend og utprøvd i store delar av norsk arbeidsliv.

Einingsleiaren skal syte for at kvar eining har eit formalisert ansvar for fagleg måloppnåing, strategi og kompetanseutvikling. Rolla kan til dømes liggje til einingsleiaren, ein assisterande einingsleiar eller ein utpeika fagleg ansvarleg (lista er ikkje uttømande).

Einingsleiar rapporterer til kommunalsjef.

Kommunalsjefane og personal- og organisasjonssjef vil få ein meir strategisk administrativ og økonomisk funksjon, noko rådmannen skal bruka for å utvikle drifta av Seljord kommune for framtida.

5.3.3 Opplæring til ny rolle som einingsleiar

Det blir lagt opp til ei grunnleggjande opplæring for einingsleiarane og så langt det er mogleg, dei fagansvarlege i einingane i tidsperioden 20.08.18 til 05.09.18 innanfor følgjande område:

- Økonomi
- Personalpolitiske retningslinjer og oppfølging
- ePhorte (saks- og arkivsystem)
  - o Prinsipp ved sakshandsaming
- Leiarutøving (rolleforståing, mynde, ansvar for einingsleiar og fagleg ansvarleg)
- Aktuelt lovverk
  - o Arbeidsmiljølova
  - o Offentlegheitslova
  - o Forvaltningslova
  - o Hovudavtala
  - o Personalpolitiske retningslinjer
  - o Ikkje uttømande

Det kan hende at nokre opplæringspunkt vil måtte takast også etter 5.september, avhengig av når einingsleiarane blir tilsette. Nye leiarar må få opplæring når dei startar.

Budsjettopplæring kan nyttast under resten av budsjettarbeidet. Opplæring i ePhorte er truleg ikkje så prekært at den einskilde einingsleiar må vere oppe og gå frå dag ein.

5.3.4 Sikre det faglege

Gjennom arbeidet i arbeidsgruppene har leiarane og deltakarane fått til oppgåve å sikre at ikkje berre administrativ leiing får fokus, men også det faglege som er særlege for kvart tenestemråde som skal ha prioritet. Endringane skal sikre eit framleis høgt kvalitativt nivå på tenestene. Det er ei utfordring å forankre ansvaret for fagleg strategi og utvikling. Dette må formaliserast, og kvar eining må forankre faglege avgjerder på det høgaste kompetansenivået i kvar eining.

Einingsleiaren skal syte for at kvar eining har eit formalisert ansvar for fagleg måloppnåing, strategi og kompetanseutvikling. Rolla kan til dømes liggje til einingsleiaren, ein ass. einingsleiar eller ein utpeika fagleg ansvarleg (lista er ikkje uttømande).

5.3.5 Uvisse

Mynde og ansvar

Det har vore ein del uvisse rundt kva ein einingsleiar skal gjere, kva er ansvaret og kva slag mynde som er lagt til rolla. Eit svar utløyser gjerne nye spørsmål. Dette blir tolka som uvisse og ikkje som motvilje for ordninga.

Einingsleiaren får ansvaret for resultat-, personal- og økonomistyring i eininga.

Det faglege

Organisasjonen engstar seg for at faget i einingane blir tona ned eller blir skadelidande når ein innfører einingsleing. I fleire av kapitla blir fag og verdien av fagutvikling nemnd. Fag og vidare utvikling av gode faglege tenester er viktig. Leing og økonomistyring er også viktig.

Viktigast er at einingsleiaren skapar ein god balanse mellom leing, økonomistyring og fagutvikling.

Storleik på einingane

Det har også vore uvisse kring spørsmålet om einingane blir for store. Seljord kommune er ein liten kommune med ca 270 stillingsheimlar fordelt på ca 350 tilsette. Slik endringsprosessen legg opp til, er rådmannen trygg på at vi ikkje har skapt noko som blir for stort å leie innan kvart tenesteområde.

Omorganiseringa er ny og ukjend for oss, men velkjend og utprøvd i kommunane i Noreg. Dette vil gå seg til, og uvissa vil høgst sannsynleg bli erstatta av meistring og fleksibilitet.

Kultur

Samanslåing av avdelingar under nye einingar medfører at kulturalar møtest. Dette blir det einingsleiar sitt ansvar å jobbe med som ein naturleg del av leiarskapet.

Det er også det å seie at ein kultur ikkje har livets rett dersom han går på tvers av Seljord kommunes personalpolitiske mål, eller dersom kulturen går ut over tenesteleveransane.

Dei einskilt tilsette har signert ein frivillig kontrakt med Seljord kommune der dei forpliktar seg til å levere dei tenestene kommunen har behov for, til avtala pris og timetal. Når dei er på jobb, er dei arbeidsgjevaren sitt praktiske verktøy for å oppnå dei måla som arbeidsgjevaren og politikarane har sett. Det ligg i arbeidsgjevaren sin styringsrett å leie, fordele og organisere arbeidet slik det er mest formålstenleg for arbeidsgjevaren.

Det er i utgangspunktet ikkje arbeidsgjevaren sitt problem dersom nokon ikkje likar kvarandre pga kulturskilnader eller konflikter. Men ein ventar at kvar einskild leverer kvalitetsmessige gode tenester, uavhengig av om ein likar eller ikkje likar kollegaen sin. Det blir arbeidsgjevaren si sak dersom forholdet går utover arbeidsmiljøet eller tenestene.

5.4 Tenesteutvikling og kontinuerleg forbetring

Eitt av måla i prosessen er å sjå på om «tenesteleveransar, arbeidsprosedyrar og system betrast» (Vedlegg 1, s 3, 3.Føremål). Arbeidet skal sikre at Seljord er ein servicekommune med god kvalitet på tenesta.

Tanken her er å innføre eit prinsipp om kontinuerleg forbetring i tenesteleveransane. Kontinuerleg forbetring er ein av faktorane innanfor LEAN-metodikken¹³. LEAN ser etter elementa i ein prosess som kan forbeistrast slik at organisasjonen kan lære av forbetringar.

Kontinuerleg forbetring skjer i etappar, der ein tek for seg ein eller nokre få delar av ein arbeidsprosess, og går bevisst inn for å sjå etter stader ein kan forenkle, forbetre og endre frå «*slik det alltid har vore gjort*» til «*slik gjer ein det lettare, sikrare og meir effektivt*». Arbeidet stoppar ikkje nødvendigvis opp etter ei gjennomføring, men kan gjentakast for ytterlegare forbetringar.

Metoden krev eit medvit og openheit om at det finst forbetringspotensiale i organisasjonen. Endå viktigare, ein må vere villig til å sjå på ulike forbetringspunkt og ha vilje til å endre dei. Handling framfor ord.

Å gjennomføre sjølv omorganiseringa i Seljord kommune er eit eksempel på å sjå etter forbetringar. Forslaga som kjem fram i dette dokumentet, kan med fordel bli gjenstand for ein ny forbetringssprosess når ein har gjort seg nokre erfaringar med korleis organisasjonsforma fungerer.

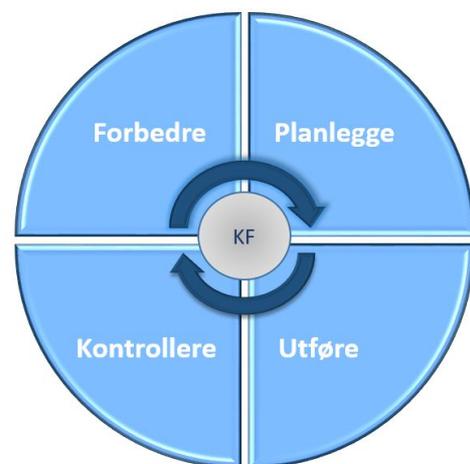
Til eit visst mon er det også sett på forbetringar i tenesteproduksjonen, men arbeidet ute i arbeidsgruppene med å jobbe fram alternative forslag til organisering, har teke det meste av kapasiteten. Tenesteleveransar vil få sitt fokus etter at ny organisering er på plass.

Sjølv prosessen kan forklarast via figuren til høgre. Pukk-hjulet står for Planlegge, Utføre, Kontrollere, Korrigere (Forbetre). Når deltakarane er samde om kva som skal undersøkjast, startar planlegginga. Visuelt kryssar ein av i rubrikken for å vise alle som er med og utanforståande, at prosessen har starta, og kor ein er i hjulet.

Er ein frampå, hengjer ein opp skrivet på ei tavle i fellesarealet og merkjer av *kva som skal endrast, og kor ein er i pukk-hjulet*. Då kan alle tilsette også lett sjå kva det blir jobba med.

Målet med forbetringar er ikkje at fleire skal jobbe meir, snøggare eller tyngre. Målet er å fjerna tidstjuvar, utnytte dei tilgjengelege resursane meir effektiv, finne smartare måtar å utføre arbeidet på.

Prosessane må dokumenterast slik at andre kan få lære av den beste praksisen ein har komme fram til.

Figur 1: Pukk-hjul

¹³<http://www.gran.kommune.no/lean#Lean%20i%20Gran%20kommune>

Lean tek utgangspunkt i brukarane sine behov, og kva som kan skape verdi for brukarane. Lean består av ei rekkje enkle arbeidsmetodar som kan nyttast for å gjere arbeidsprosessar enklare og smartare.

Systemet baserer seg i stor grad på medarbeidaren sin kompetanse og kunnskap om utføring av arbeidsoppgåvene. Det vil seie at det er medarbeidarane som leverer inn forbettringsforslaga¹⁴.

Lean er ein av fleire metodar som er utvikla for å forbetre kvalitet og kapasitet.

Det som gjer at Lean skil seg ut, er nettopp fokus på å ta i bruk og setje i system medarbeidaren sin kunnskap om eigne oppgåver.

Tilsette som får høve til å planlegge og forbetre tenestene til dei brukarane i Seljord som dei har ansvar for, vil få eit større eigarskap til utføringa.

Dette igjen vil verke inn på medarbeidaren si oppleving av å kunne påverke oppgåveløysinga på arbeidsplassen. Dette er igjen ein kjent faktor som kan påverke trivselen på arbeidsplassen.

VIRKER: Sykepleierne Mari Dæhlen (til venstre) og Trine Lise Ballangrud har fått mer tid til Anne Marie Engen og de andre brukerne av hjemmetjenesten i Gran. Rådmann Arne Skogsbakken er imponert over Lean-resultatene.

Fått mer tid til pasientene

- Glimrende, sier rådmann Arne Skogsbakken. Torsdag fikk han høre hvordan medarbeidere i hjemmetjenesten har «snudd steiner» for å finne smartere måter å jobbe på.

GRO E. HAMMERSTAD
geh@hadeland.net • 950 46 986

både lokalavisen og rådmann Arne Skogsbakken.

Hjemmetjenesten i Gran var gjennom innføringsprosjektet i for høst. De har regnet ut at de ved enkle grep har fått 18 timer mer i uka å bruke til beste for pasientene.

Noe av det første tjenesten tok for seg var kjørelister.

– Vi fant ut at ved å lage mer effektive lister å kjøre etter ut til pasientene, har vi spart 3,5 time i uka, sier fagsykepleier i hjemmetjenesten, Trine Lise Ballangrud. Et annet grep de har gjort er å

– Nødvendige møter er effektivisert og gode ideer noteres på forbedringstavla på møterommet i stedet for å bli sagt i forbifarten for så og bli glemt, sier Aschim Olerud.

Fornøyd rådmann

– Dette er glimrende og akkurat det vi håpet på. Det er så mye kunnskap ute i egen organisasjon som vi må bruke. Mange kan ha hatt tanker om forbedringer. Nå er det satt i system. Dette er en suksesshistorie, sier rådmann Arne Skogsbakken.

Faksimile Hadeland blad 6.juli 2012

Med erfaringane frå denne prosessen der vi har jobba etter ein nedanifrå-og-opp-filosofi, er trua at Lean og Lean-metodikk vil fungere svært godt.

¹⁴<http://www.gran.kommune.no/Gran-kommune/Ansattportalen/Vi-i-Gran-SFI/Verktoy-og-fagstoff/Lean/Bolgen---Lean-i-Gran-kommune-2011-2013/Nyheter-om-Learn/Gran-kommune-i-tet/>

4.5 Evaluering og læring

Ein organisasjon lærer ikkje utan evalueringar og implementering av ny kunnskap frå evalueringane inn i dei vidare/nye arbeidsprosessane.

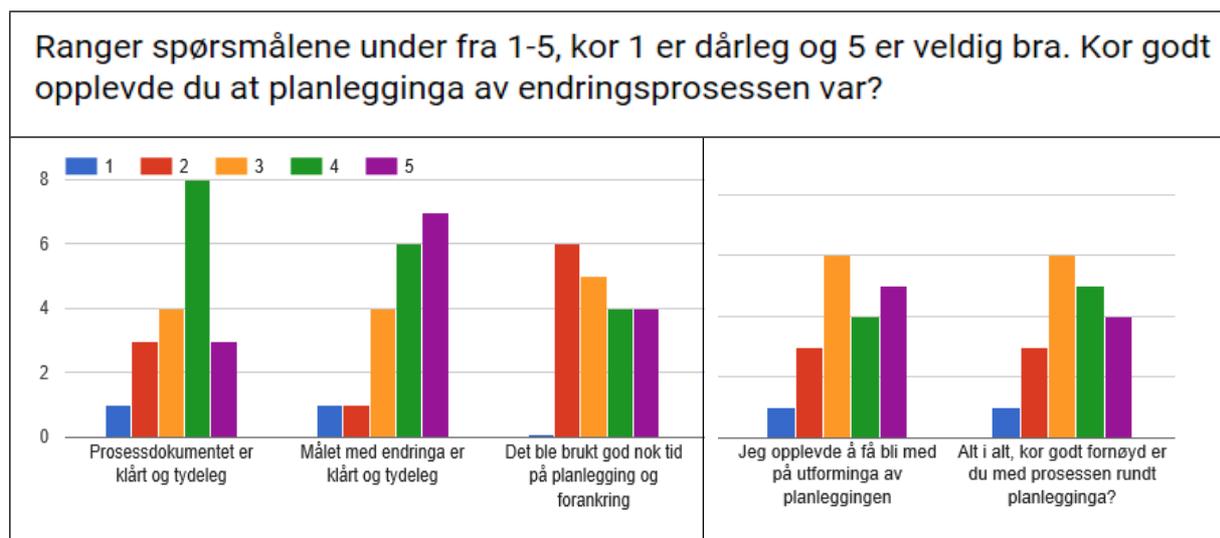
I denne endringsprosessen frå januar og ut 2018, er det lagt opp til tre evalueringar.

1. 23-30.april 2018 – Evaluere planlegginga og forankring av prosessen
1. 11-19.september 2018 – Evaluere arbeidet med gjennomføring
2. 17-21. desember 2018 – Evaluere dei fyrste erfaringane med ny organisering

Til denne utgreinga er fyrste evalueringpunkt klart. Sidan det var dei tillitsvalde, vernetenesta og avdelingsleiarane som var involverte i planlegginga og forankringa, var det dei som hadde føresetnader for å kunne meine noko om dette.

Resten av dei tilsette i Seljord er involvert i evaluering nr 2 og 3.

Fyrste evaluering¹⁵ hadde fem individuelle spørsmål der ein på ein skala frå 1 til 5 kunne rangere kor godt ein hadde opplevd involvering og planlegging, og kor godt ein opplevde at prosessen var forankra. 19 av 36 moglege respondentar svara på undersøkinga, noko som gjev ein svarprosent på 52%¹⁶.

Svara gir grunn til å meine at vi har køyrt planleggingsprosessen relativt godt. Unntaket er kolonna «*Det ble brukt god nok tid på planlegging og forankring*». Det har fleire gonger vore uttrykt bekymring for at tidslina er for ambisjøs og knapp. For å kompensere for dette har det blitt gjeve ekstra tid i programområde 2 - Skule og oppvekst og 3 – Helse og omsorg, når dei bar bede om dette. Programområde 1 og 4/5 har klart å levere eit forslag på normert tid.

Det er ikkje knytt prestisje til at tidslina skulle haldast. Det viktigaste er at kvaliteten på det arbeidet som blir levert, er høg og god.

¹⁵<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeHCxGon2ICCwDUQKIrLHDvvlvcFJ5mFpIIUfKxw56WeNtRIg/closedform>

¹⁶

Utfordringa i planlegging og gjennomføring er at ynske om ekstra tid ikkje har resultert i ein tanke/plan for ytterlegare arbeid med planlegginga frå dei som ynskjer meir tid. Å gje meir tid utan at det blir gjort konkret arbeid med prosessen, ser eg som lite nyttig. I undersøkinga vart det opna for å svare utfyllande i kommentarfelt og gi tilbakemelding på spørjeundersøkinga om det mangla spørsmål som burde ha vore med.

Kva kunne vore gjort annleis?

«Klarare innhald på typar organisering som rådmannen ynskjer»

«Har ein ubehagelig følelse av at løpet er lagt, og prosessen er satt i gang for å gje oss ein følelse av medvirking»

«Kartlegging på at dette gjer ein besparelse» (summert frå tre besvaringar)

Er det andre forhold rundt planlegginga av endringsprosessen som ikkje har kome fram, og som du ynskjer å fremje?

«Informasjon frå personar som deltek på forskjellig nivå har vore med på skape usikkerheit... Argumenterer du imot organisering kan du miste jobben»

Den einskilde si oppfatning og oppleving av si rolle i prosessen, er eigd av den einskilde. Det er mange viktige læringspunkt i tilbakemeldingane.

Kort blir det kommentert på tilbakemeldingane:

- Type organisering har ikkje vore klar før arbeidsgruppene har gjeve sine innspel til rådmannen. Dette for å sikre at vi ikkje driv ein skinnprosess, men reell involvering
- Det er eit mål at drifta må tilpassast dei rammene vi er tildelte¹⁷
- Argumentasjonen om at ein mister jobben viss ein er imot endringa, er ukjent. Det som er sagt, og som er ein naturleg konsekvens av endringsprosessen, er at talet på avdelingsleiarar skal reduserast. Dei som ikkje lenger skal vere avdelingsleiar, er tiltenkt å gå inn i ein annan rolle i organisasjonen.

At nokon i organisasjonen opplever ei stemning som er uttrykt her, blir teke på høgste alvor, og det er teke opp på avdelingsleiar møte og med dei tillitsvalde.

5.6 Økonomi

Det er ikkje venta at ein får dei store innsparingane på driftssida i denne endringsprosessen. Vi får færre avdelingar og dermed færre leiarar, men fleire av dei som ikkje held fram som leiarar, har opparbeidd seg rettigheter som kan føre til at dei beheld løna sjølv om dei blir medarbeidar. Dei får ikkje same lønnsutvikling som andre dei kan samanlikne seg med.

Unntaket er programområde 2- Skule og oppvekst som sannsynleggjer moglege innsparingar/omdisponeringar ifm omorganiseringa.

---

¹⁷Vedlegg 1, s3, 3.Føremål

Det er heller ikkje lagt opp til ein reduksjon i talet på tilsette i denne omgangen. Dersom dette skulle vore gjennomført, måtte prosessen ha vore lagt opp på ein annan måte.

I denne omgangen ser vi på organiseringa av tenester og forbetring i tenesteleveransane. Økonomisk gevinst med denne endringa er tenkt å komme på lenger sikt, når vi kjem i gang med forbettringsprosessar i tenesteleveransane.

6.Vekting og vurdering frå dei einskilde programområde

6.1 PO1 - Sentraladministrasjon

6.1.1 Innleiing

Tre alternativ er konkretisert:

1. Innlemme løns-, frávær- og refusjonstilsette i personalavdelinga
1. Økonomi og personal blir slegne saman til ei eining under org- og personalsjef
2. Ingen endringar, økonomi og personal blir halde oppe som i dag

Valt alternativ – 1. Innlemme løns-, frávær- og refusjonstilsette i personalavdelinga

Organisatoriske plasseringar i PO1 - Sentraladministrasjon		
	Før endring pr 1. okt. 2018	Etter endring pr 1. okt. 2018
Stab/støtte	Rådmann	Rådmann
	Personal- og organisasjonssjef	Personal- og organisasjonssjef
	Kommunalsjef PO2, 3 og 4/5	Kommunalsjefar PO 2, 3 og 4
	Personal	Personal
	Arkiv	Arkiv
	Sentralbord	Sentralbord
	Reinhaldsleiar	Reinhaldsleiar
	Møtehandsamar	Møtehandsamar
	Internpost	Internpost
		Løn
	Sjukemeldingsoppfølging	
	Økonomisjef	Økonomisjef
	Rekneskap	Rekneskap
	Faktura	Faktura
	Skatteoppkrevjar	Skatteoppkrevjar
	Løn	
	Sjukemeldingsoppfølging	

Totalt årsverk PO1 inkl. NAV	24,09
------------------------------	-------

6.1.2 Fordelar med endringa

Som fylgje av drøftingar i arbeidsgruppene rundt ei meir effektiv organisering av økonomi- (Ø) og personalavdelinga (P) blir forslaget tilrådd. Løns- og fråværs-/refusjonsrollane vert innlemma i personalavdelinga. Økonomioppgåvene blir skilde ut og held fram i eiga avdeling.

Funksjonen økonomisjef er ein viktig del av rådmannsteamet. Etter dette forslaget opprettheld økonomisjefen ein heilt nødvendig status og mynde som leiar i organisasjonen.

Dette kan vere ei god løysing med tanke på at løn og fråvær-/refusjon er oppgåver som er nært knytte til arbeidet med lønstilvising, preparering av løn og maksdatoar for sjukemelding m.m. som vert gjort på personalavdelinga i dag. Det går føre seg eit dagleg samarbeid på dette området allereie, og ei felles organisering kan gjere at dette blir endå tettare, og at ein kan involvere seg meir i oppgåvene til kvarandre utover dei møtepunktta ein har i dag.

Det vil også kunne føre til at ein får meir innsikt i dei ulike trinna i arbeidet med løn og registrering av fråvær og refusjonskrav. På sikt kan ein sjå for seg at ein kan lære opp fleire tilsette i dei ulike oppgåvene, og på den måten hindre sårbarheita ved å berre basere organiseringa på personleg spisskompetanse ytterlegare, og styrke samhaldet mellom dei tilsette.

Økonomisjef og personal- og organisasjonssjef leiar kvar sine resursar.

Denne typen organisering er vanleg i mange kommunar alt i dag. Fleire stader er det éin og same person som har alle desse tre arbeidsfelt i sitt ansvarsområde, som t.d. Nissedal. I Vinje kommune er det ein lønskonsulent som har oppgåver som er knytte både til løn og fråvær/refusjon.

Andre kommunar sine erfaringar bør undersøkjast breitt, td. Nissedal.

6.1.3 Uvisse

Eitt av måla til endringane innanfor økonomi er å jobbe for at økonomiavdelinga får meir normale arbeidsdagar. Over fleire år har arbeidspresstet vore for høgt, og talet på timar som er lagt ned, har overstige det som må kunne kallast normalt. Eit grep for å få ned timetalet er å gi økonomisjefen høve til å ha meir fokus på fag og mindre på personaloppfølging.

Forslaget til ny organisering gir framleis økonomisjefen personalansvar, så her vil ikkje effekten bli så stor som i målsetjinga. Den store effekten i reduksjon vil på sikt, vonleg komme når einingsleiarane blir meir sjølvgåande på økonomistyring.

Det er ein relativt liten administrativ stab med fleire viktige resursar der ein er sårbar for fråvær når oppgåva ligg til éin person, og det ikkje er folk nok til å ha ein avløysar. Nokre oppgåver er spesialiserte tenester, og det kan vere ei utfordring å opparbeide krysskompetanse.

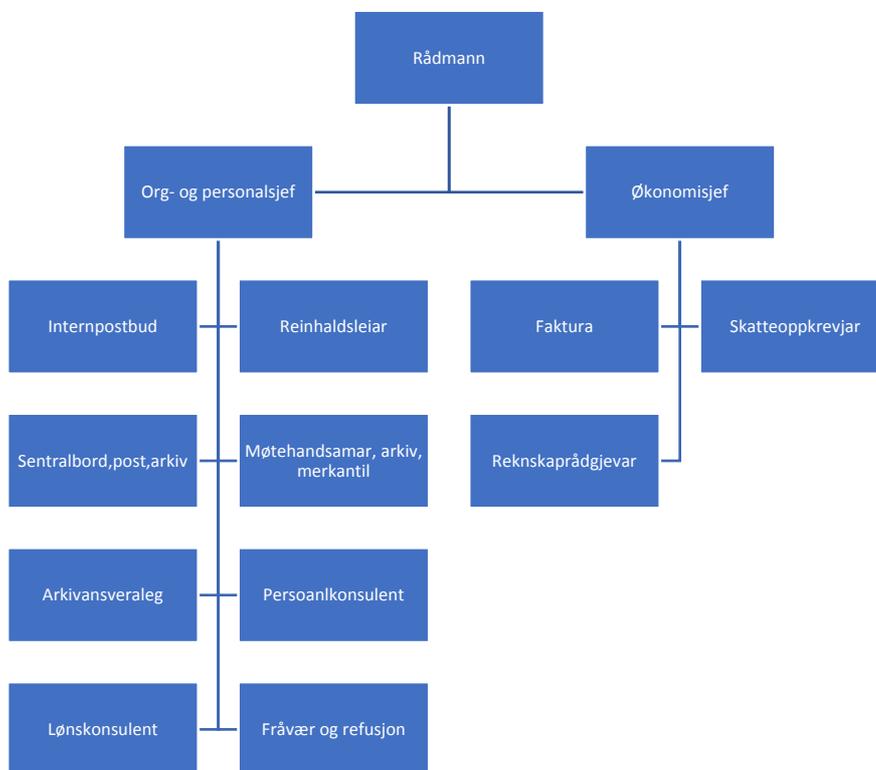
6.1.4 Konklusjon

Rådmannens konklusjon for PO 1- Sentraladministrasjon:

Målet for endringsprosessen vil vere nådd med den føreslegne modellen i konsekvensanalysen¹⁸. Det gir ein meir tenleg måte å vere organisert på. På sikt betrar ein måten tenestene blir leia på og ressursane fordelte, med meir oversikt og betre rutinar.

Endringa i programområde 1 skal setjast i verk frå og med 1. oktober 2018.

Nytt organisasjonskart for programområde 1 (PO1) – Sentraladministrasjon frå 1. oktober 2018

¹⁸Vedlegg 4.1 – Konsekvensanalyse for valt organisasjonsform – PO1 - Sentraladministrasjon

6.2 PO 2 – Skule og oppvekst

6.2.1 Innleiing

Organisatoriske plasseringar i PO2 – Skule og oppvekst	
Før endring pr. 1. jan 2018	Etter endring pr 1. okt. 2018
Kommunalsjef skule og oppvekst (sentral admin)	Kommunalsjef skule og oppvekst (sentral admin)., for tida med ansvar for avdeling for integrering og Vaksenopplæring og skulekontoret (ped.kons, logoped og spes.ped)
Skulekontoret, ped.kons, logoped og spesialpedagog (støttefunksjon)	Skulekontoret, ped.kons, logoped og spesialpedagog (støttefunksjon)
Seljord barneskule	Seljord barne- og ungdomsskule (1-10 skule)
Seljord ungdomsskule	Seljord barnehage
Flatdal barneskule	Flatdal oppvekstsenter
Heddeli barnehage	Kulturskulen
Tussejuv barnehage	Avdeling for integrering og vaksenopplæring (omorganisering av bustad EMF frå sept 2018)
Flatdal barnehage	
Åmotsdal barnehage	
Kulturskulen	
Avdeling for integrering og vaksenopplæring (omorganisering av bustad EMF frå sept 2018)	
Totalt tilsette i PO2- Skule og oppvekst	142
	135

Totalt stillingsheimlar PO 2	120
------------------------------	-----

6.2.2 Fordelar med endringa

Forslaget om ny organisering av avdelingane har som utgangspunkt at det er ynskjeleg med leiarstillingar som er 100% administrative, leiarteam ved alle avdelingar, samt ein viss geografisk nærleik til avdelingane/tilsette ein skal leie. Dette er igjen basert på innspel og erfaringar frå avdelingsleiarane i eksisterande struktur. Leiarrolla i skule og barnehage er krevjande og i stadig omstilling og utvikling.

Det har vist seg vanskeleg å kombinere ei leiarstilling med arbeid som pedagog ute i avdelinga/klassen. Slike kombinasjonsstillingar fører til at ein må sjonglere fleire vanskelege roller i eigen organisasjon. Skal ein lykkast med utviklingsarbeid og systematisk fagutvikling, må leiar ha tid og kapasitet til å fylgje opp kvar enkelt arbeidstakar, føresette, elevar og barn. Endringane i skule og barnehage bør ein sjå i samanheng med investeringsprosjektet "skulepakka" i 2020. Endringar og tilpassingar av bygningsmasse kan gi grunnlag for betre og meir effektiv drift av tenestene.

Det er ikkje teke stilling til eventuelle fagstillingar i einingane utover det ein kjenner frå organisasjonen i dag. Ein legg til grunn at den som blir tilsett i ny stilling som einingsleiar, kan organisere eininga slik han/ho meiner er rettast for å utvikle best mogelege tenester.

6.2.2.1 Seljord 1.-10. skule i sentrum.

Om lag 60 tilsette, 300 elevar i 1.-10.klasse. 60-80 barn i SFO.

- Einingsleiar: 100 % leiarressurs.
- Ass. einingsleiar: 100% leiarressurs.
- Merkantil funksjon: 80% stilling (som i dag).

SFO-leiar som i dag, men ein må vurdere om SFO-leiar i sentrum også skal vere fagleg leiar for SFO i Flatdal.

Dersom ein i og med skulepakka kan få på plass eit nytt bygg mellom skulane, kan ein samle administrasjon og lærarmiljø i eit felles miljø, noko som vil vere positivt for utøving av leiinga og dei tilsette. Da bør ein også vurdere inkludering av Vaksenopplæringa i det nye skulemiljøet i sentrum. Det er venta reduksjon av talet på flyktningar framover, noko som truleg vil føre til reduksjon av behovet for opplæring for vaksne flyktningar. Ei eventuell flytting kan i så fall skje i samband med realisering av "skulepakka" frå 2020/21. Leigeavtale for Vaksenopplæringa sine lokale i Telebygget er treårig, og kan seiast opp med verknad frå 2020 (årleg kostnad om lag 230 000 kr).

Ny organisering av leiinga ved sentrumsskulane, utan omsyn til eventuell utviding med Vaksenopplæringa, bør vere klar til oppstart frå og med skuleåret 2019-2020. Intern utlysing bør skje hausten 2018, etter vedtak i k-styret oktober.

Innsparing/reduksjon av driftsnivå:

Resursar til leing av sentrumsskulane 2018/19 utgjer : **255%**.

Resursen har auka med om lag 50 % dei siste tre åra.

Seljord bsk: 100% rektor og 40% ass rektor.

Seljord usk: 80% rektor og 35% ass rektor.

Resursar til skuleleiing av sentrumsskulane 2019/20 utgjer : **200%**.

Reduksjonen kan gje om lag **425 000 kr innsparing frå 2020**, med full årseffekt.

6.2.2.2 Seljord barnehage, med to avdelingar: Tussejuv og Heddeli

Om lag 90-100 barn og 31 tilsette.

- Einingsleiar: 100% leiarressurs.
- Ass. einingsleiar: 100% leiarressurs.

Omfanget av leiarressurs er drøfta og vurdert ift nivået på leiarressurs ved sentrumsskulen (også 200%). Ein legg til grunn at dersom ass. einingsleiar for bhg skal ha 100% leiarressurs, så er det fordi ein ikkje har tilgang til merkantil støtte slik som ved skulen.

Etter lov og forskrift så har ein ikkje høve til å redusere leiarressursen i to så store einingar.

Rådmannen meiner det er viktig med leiarstillingar som har 100% leiarressurs og foreslår difor 2 stillingar med 100% leiarressurs.

Forslaget fører ikkje til reduksjon av driftsnivået/innsparing, men er vidareføring av driftsnivået i dag.

Ny organisering av leiinga ved sentrumsbarnehagen bør vere klar til oppstart frå og med skuleåret 2019-2020. Intern utlysing bør skje hausten 2018.

6.2.2.3 Flatdal oppvekstsenter

Om lag 21 årsverk, 29 tilsette, 65 elevar i grunnskulen, 24 barn i Flatdal barnehage, 12 barn i Åmotsdal. Totalt om lag 100 barn.

- Einingsleiar: 100% leiarressurs.
- Ass. einingsleiar: 60% leiarressurs.
- Merkantil hjelp/støtte: 20% ressurs.

Forslaget inneber å samle leiinga av Flatdal skule, Flatdal barnehage og Åmotsdal barnehage i eit felles leiarteam, lokalisert i Flatdal. Forslaget føreset at leiarteamet har skulefagleg og barnehagefagleg kompetanse/utdanning. Forslaget fører ikkje til endring av skulekrinsar eller strukturmessige endringar.

Ein legg til grunn at forslaget er i samsvar med krav stilt til leiging av barnehage og skule i lov og forskrift, men at ein må utarbeide retningsliner for korleis ein skal utøve leiinga av tre geografisk ulikt plasserte einingar.

Etablering av eit oppvekstsenter i Flatdal med eit felles leiarteam og merkantil støttefunksjon er basert på driftssituasjonen slik han er i dag, med tre avdelingar og elev-/barnetal som i dag.

Kommunen kan avgrense omfanget av oppvekstsenter med utgangspunkt i barnehage og 1.- 4. klasse, det vil da vere om lag 70 elevar/barn ved oppvekstsenteret. Men dette er i konflikt med det politiske vedtaket om at skulestrukturen ikkje skal endrast og er såleis utanfor mandatet til arbeidsgruppa og rådmannen i arbeidet med omorganisering av leiarressursar.

Innsparing/reduksjon av driftsnivå:

Leiarressursar Flatdal skule, Åmotsdal bhg og Flatdal bhg 2018/19 utgjer : **203%**.

Flatdal skule: 100% rektor.

Flatdal barnehage: 53 % styrar (auka til 60% 2018/19 grunna samarbeidsavtale med Heddeli barnehage).

Åmotsdal barnehage: 43% styrar.

Resursar til skuleleiing av oppvekstsenteret 2019/20 utgjer : **180 % (inkl merkantil).**

Reduksjonen kan gje om lag **150 000 kr innsparing frå 2020**, med full årseffekt. Ny organisering av eit oppvekstsenter bør vere klar til oppstart frå og med skuleåret 2019-2020. Intern utlysing bør skje hausten 2018, etter vedtak i k-styret oktober.

6.2.3 Uvisse

Skulen planlegg arbeidsåret slik at det passar med skuleåret. Planlegging og tilsetjing skjer i mars/april måned, og drift frå august til juni (skuleåret). Endringsprosessen er lagt opp til å fylgje eit løp frå januar til oktober. Dette gjev utfordringar som er løyste med at skulane organisatorisk realiserer ny leiarmodell med verknad frå og med skuleåret 2019/2020, men mynde og ansvar for resultat, personal og økonomi blir lagde ut til avdelingsleiarane frå oktober 2018.

Endringa som er foreslege, er eit forsøk på eit kompromiss av kommunestyrevedtaket om at det ikkje skal vera strukturendringar innanfor skule denne kommunestyreperioden.

Kompromisset tek omsyn til ein krevjande økonomisk situasjon der både Flatdal og Seljord har behov for oppgraderingar og/eller utbyggjingar.

6.2.4 Konklusjon

Rådmannens konklusjon for PO 2- Skule og oppvekst:

Målet for endringsprosessen vil vere nådd med foreslått modell i konsekvensanalysen¹⁹. Det gjer ein meir tenleg måte og vere organisert på. På sikt betrar man måten tenestene blir leia på og ressursane fordelt, med meir oversikt og betre rutinar.

Frå skuleåret 2019/2020 gjerast følgande organisatoriske endringar

Det opprettast tre einingar;

- Seljord barne- og ungdomsskule (1-10 skule)
- Seljord barnehage med avdelingane Heddeli og Tussejuv barnehage
- Flatdal oppvekstsenter

¹⁹ Vedlegg 4.2 – Konsekvensanalyse for alt organisasjonsform – PO2 – Skule og oppvekst

Frå skuleåret 2019/2020 vidareførast følgjande avdelingar;

- Avdeling for integrering og vaksenopplæring
- Avdeling Kulturskulen

Frå 1 august 2018 får desse avdelingane fullt resultat-, personal- og økonomiansvar;

- Seljord barneskule
- Seljord ungdomsskule
- Flatdal barneskule
- Heddeli barnehage
- Tussejuv barnehage

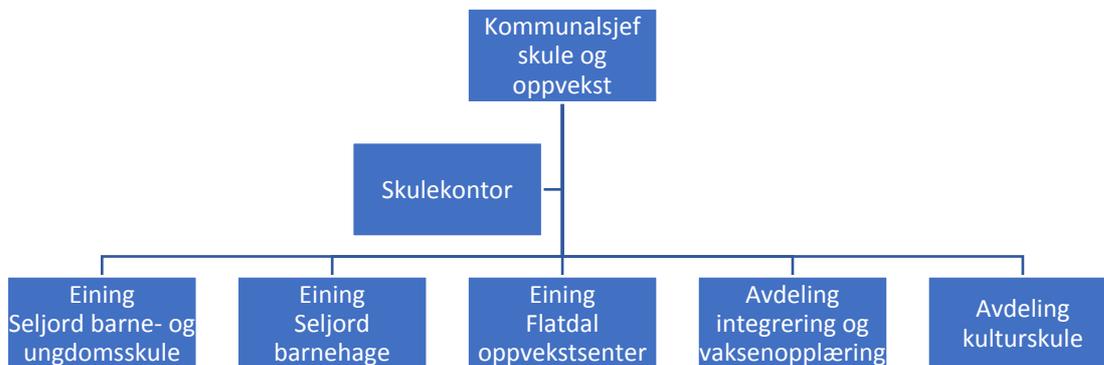
Andre avdelingar;

- Åmotsdal barnehage
- Flatdal barnehage

får ikkje delegert fullt resultat-, personal- og økonomiansvar, dette blir framleis underlagt kommunalsjef skule og oppvekst i 2018/2019.

Rådmannen rår likevel til ei ny politisk drøfting av driftsnivå, skule- og barnehagestruktur generelt, og oppretting av oppvekstsenter i Flatdal spesielt. Ei slik sak kan bli lagt fram i samband med kommunedelplanarbeidet 2018/19.

Nytt organisasjonskart PO2 – Skule og oppvekst frå skuleåret 2019/2020

PO 3 – Helse og omsorg

6.3.1 Innleiing

Det er utarbeidd to forslag som er konsekvensutgreidde:

1. Tre einingar
  1. Eining for open omsorg, der tenester for funksjonshemma er innlemma i helsetenester
  2. Eining for institusjon
  3. Eining for helsetenester

2. Fire einingar
  1. Eining for open omsorg
  2. Eining for institusjon
  3. Eining for helsetenester
  4. Eining tenester for funksjonshemma

Rådmannen legg alternativ 2, med fire einingar til grunn for endringa²⁰.

Helse og omsorg er det største programområde i talet på tilsette og budsjett. Og det blir levert gode, men ikkje kostnadseffektive tenester²¹. Legg ein økonomi til grunn, burde Seljord kommune ha samla så mange som mogleg av sine helsetenester på eit avgrensa geografisk område i Seljord sentrum. Då kunne ein i vesentleg større grad ha drege nytte av at tilsette kunne hjelpe til på fleire avdelingar innunder einingane. Utgifter til byggdrift ville kunne samlast og høgt sannsynleg reduserast. Desse momenta blir også framheva av Agenda Kaupang sin gjennomgang av Seljord kommunes helse- og omsorgstenester frå 2013²² ;

«Vår gjennomgang viser at kommunen har høyere driftsutgifter (pr. innbygger) enn sammenligningskommunene, og landsgjennomsnittet til pleie og omsorgstjenester. Innenfor helse ser vi også at Seljord kommune har høyere utgifter (pr. innbygger) enn landsgjennomsnittet. Seljord har høyere kostnader pr. bruker i pleie og omsorgsektoren totalt, enn sammenligningskommunene og landet for øvrig.»

Videre har vi sett at Seljord kommune har en lavere dekningsgrad når det gjelder mottakere av hjemmetjenester, samt dekningsgrad institusjon. Når det gjelder dekningsgrad for boliger med heldøgns omsorg for eldre over 80 år, ligger dekningsgraden i Seljord kommune over landsgjennomsnittet.»

Når vi har den geografiske inndelinga vi har i dag, er det ei politisk prioritering om å fordele tenester til der folk bur og er tilknytt.

Arbeidsgruppene innan programområdet 3 har levert ein konsekvensanalyse²³ Det er pr januar 2018, 10 avdelingar innunder dette programområdet. Arbeidsgruppene foreslår å gjere dei om til fire einingar, der fleire av dei opphavlege avdelingane går inn under dei nye einingane.

---

²⁰Vedlegg 4.3 - Konsekvensutredning av to alternative modellar for organisering av helse og omsorgstenesta i Seljord kommune

²¹<https://kommunal-rapport.no/kommunebarometeret/2018/04/kommunebarometeret-2018-helse>

²²Agenda Kaupang – Gjennomgang av helse- og omsorgstjenestene av 16.aug 2013 – Seljord kommune - Kapittel 14, s83-85 (u.off)

²³Vedlegg 4.3

Færre leiarar som har mynde over ein større del av dei tilsette, kan lettare fordele arbeidsoppgåver mellom arbeidarane.

Konsekvensanalysen tek på den eine sida innover seg arbeidsmandatet og leverer eit tilrådd forslag med ny organisering av tenesteområdet. På den andre sida blir det svart på kvitt beskrive kvifor det går med frie einingar, men ikkje like godt med tre.

Rådmannen er villig til å prøve ut forslaget med fire einingar sidan det er den forma dei tilsette har tru på, og det er ingen tungtvegande argument for meg pr dd om vi skal vera tre einingar. Eining Nesbukti endrast til eining/ institusjon for å få ei nemning meir lik dei andre einingane, og som gjenspeglar kva for tenester som blir gjevne og ikkje geografisk plassering.

Rådmannen peikar på at eininga for tenester for funksjonshemma står fram som noko liten til å vera eiga eining. Dersom det på sikt viser seg at tre einingar er det rette, blir teneste for funksjonshemma innlemma under ein av dei andre einingane.

Organisatoriske plasseringar i PO3 – Helse og omsorg	
Før endring pr 1.jan 2018	Etter endring pr 1. okt. 2018
Kommunalsjef helse og omsorg	Kommunalsjef helse og omsorg
Avdeling for helsetenester	Eining for open omsorg
Legevakt	Eining for institusjon
Avdeling heimetenester	Eining for helsetenester
Nesbukti pleie og omsorgssenter somatisk og demente	Eining tenester for funksjonshemma
Avdeling psykisk helse og rus	
Teneste for funksjonshemma	
Heddeli bu- og omsorgssenter	
Tenestekontor	
Steinmoen bu- og servicesenter	

Totalt stillingsheimlar PO 3	105
------------------------------	-----

6.3.2 Fordelar med endringa

Organiseringa med fire einingar er den forma som arbeidsgruppa tilrår. Argumenta som blir nytta for fire einingar kunne langt på veg også nyttast for å innføre tre einingar.

Ved å organisere oss med fire einingar vil vi framleis ha betre høve enn i dag til å bruke personalet fleksibelt i eit større fagmiljø. Dette resulterer vonleg i redusert vikarbruk.

Korleis einingane internt skal organisere seg, blir mykje opp til dei nye einingsleiarane å bestemme. Det verkar fornuftig å ha ein ass.einingsleiar som tek ein del av drifta av eininga, og/eller har eit spesielt ansvar for fagleg utvikling. Det er mogeleg at det bør utpeikast ein teamleiar som fungerer som formann ute på avdelingane og får dagleg drift til å fungere. Funksjonen teamleiar/formann har ikkje personal-, resultat- og økonomiansvar.

Ein bør også sjå på om det er mogeleg å ha merkantilt tilsett(e) i staden for å bruke helsefagleg kompetanse på arbeidsoppgåver som ikkje treng slik utdanning.

Kommuneoverlegen er plassert utanfor einingsleiaransvar. Dette gjeld dei medisinsk faglege spørsmåla. Personalmessig er kommuneoverlegens næraste overordna einingsleiar for helsetenester.

I begge alternativa blir det framheva at det skal fokuserast på rehabilitering i større grad enn det blir gjort i dag.

6.3.3 Uvisse

Avdelingsleiarane og dei tillitsvalde har frå dag éin uttrykt at dei er ikkje sikre på om tidslina er for ambisiøs. Det er mange tidkrevjande arbeidsprosessar som ein skal reflektere over og gå gjennom for å sikre at endringane ikkje skal gå utover kvaliteten på tenestene som skal leverast, og sikre at dei tilsette heng med på endringane. For å kompensere for alt det uvisse er det gitt ekstra tid på ca ein måned for å jobbe med konsekvensanalysane og sikre eit framleis godt fagleg tilbod ut til brukarane. Det er eit poeng å ha nok tid, men heller ikkje meir enn det. Vi skal ikkje stå i endringa meir enn nødvendig for å oppnå måla i prosessen.

I vektinga på modell 1 (tre einingsleiarar) og modell 2 (fire einingsleiarar) er valet falle ned på modell nr 2. Truleg kunne tenester for funksjonshemma innlemmast innunder eining for open omsorg, men arbeidsgruppene har gjennom sitt arbeid argumentert hardt og godt for at modell 2 er betre. Rådmannen kjøper denne argumentasjonen i denne omgang. PO3 har flest folk tilsett under seg. Det er viktig å ikkje organisere seg inn i ei form der ein ikkje har trua på at ein skal rekkje over alt det personalmessige som einingsleiar. Men ved neste endring vil plasseringa til eininga for funksjonshemma bli vurdert ein gong til.

Å gå frå 10 avdelingar til 4 einingar skal i teorien kunne gje auka fleksibilitet av den kompetansen som er tilgjengeleg. For å få dette til må viljen og forståinga vere til stades.

Gamle skilje må setjast til side, og ny kultur må byggjast for å få dette til. Å vere tilsett ein stad, skal ikkje hindre ein i å løyse den oppgåva vi er her for, nemleg å gi tenester til alle brukarane. Den einskilde er tilsett i Seljord kommune. I det ligg både moglegheit og plikt for einingsleiarane og dei tilsette for å finne løysingar også på tvers av organisatorisk tilknytning ved å nytte rett kompetanse.

6.3.4 Konklusjon

Rådmannens konklusjon for PO3 – Helse og omsorg

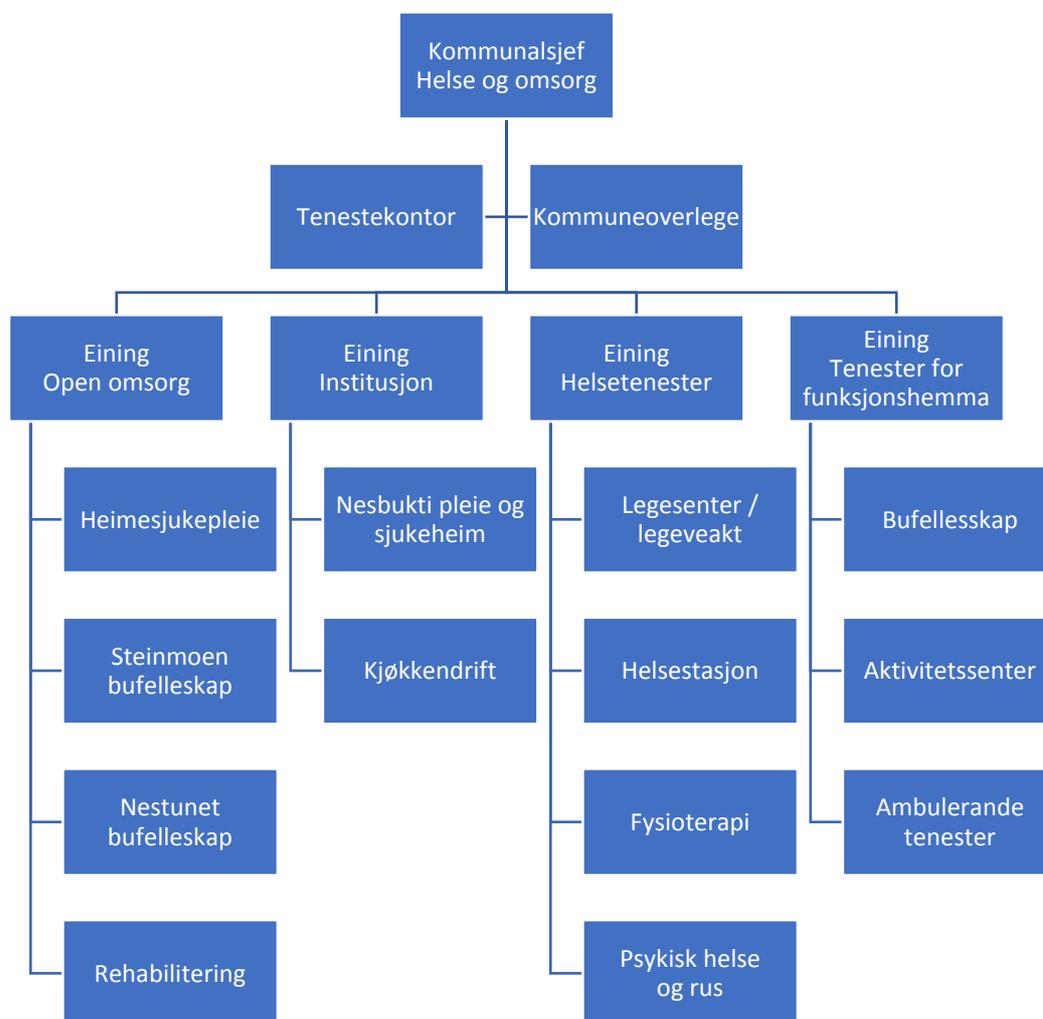
Målet for endringsprosessen vil vere nådd med føreslegen t modell 2 i konsekvensanalysen²⁴. Det gjev ein meir tenleg måte å vere organisert på. På sikt betrar vi måten tenestene blir leia på og resursane fordelte, med meir oversikt og betre rutinar.

Det blir oppretta fire einingar:

- Eining open omsorg
- Eining institusjon
- Eining helsetenester
- Eining tenester for funksjonshemma

Endringa i programområde 3 blir sett i verk frå og med 1. oktober 2018.

Nytt organisasjonskart PO3 – Helse og omsorg frå og med 1. oktober 2018

²⁴Vedlegg 4.3 – Konsekvensanalyse for valt organisasjonsform – PO3 - Helse og omsorg

6.4 PO4/5 – Samfunn og drift

6.4.1 Innleiing

Nytt namn PO4 – Samfunnsutvikling og drift

Organisatoriske plasseringar i PO4 – Samfunnsutvikling og drift	
Før endring pr 1.jan 2018	Etter endring pr 1. okt. 2018
Kommunalsjef PO 4/5- Teknisk, plan, næring og kultur	Kommunalsjef PO4 – Samfunnsutvikling og drift
Teknisk avdeling	Utvikling og rådgjeving
Landbruk og miljø	Kommunalteknikk
Kultur og symjehall	Drift
Plan og næring	
Bibliotek	

Totalt stillingsheimlar PO 4	17,9
------------------------------	------

6.4.2 Fordelar med endringa

Det blei valt å setje ned ei arbeidsgruppe med tillitsvald for NITO/Fagforbundet, verneombod og avdelingsleiar teknisk for å sjå på endringar i organisering for særskilt programområde 5.

Programområde 4 har ein struktur det er vanskeleg å endre på, då området er sett i hop av få personar med særskilde oppgåver innanfor sine fagområde; skog- og landbruk, natur- og miljø, næring- og kultur samt bibliotek. Dagens PO4 struktur blir difor med inn i ny organisering av nytt kommunalområde 4/5.

Forslag til nytt namn er programområde 4 - Samfunnsutvikling og drift.

Det blei sett på 3 ulike modellar for organisering av tenestene. To av modellane er konsekvensutgreidde. Den valde modellen er justert etter ei konsekvensutgreiing der ein ynskte å fjerne negative konsekvensar der det var mogeleg.

Måla som var sette i vedteken endringsprosess har vore styrande for arbeidet, i tillegg har ein sett på korleis ein ved hjelp av digitale løysingar kan få betre og meir effektive rutinar og oppgåveløysing knytt til særskilt vedlikehald.

Viser til KU for vurdering og konklusjon, men vald modell for organisering er fyrst og fremst ein nytt organisasjonskart for programområde 4/5 der innhald på detaljnivå må komme etter kvart som strukturen blir lagd. Modellen har fjerna avdelingsleiarnivå, dagens teknisk sjef. Det blir oppretta ein eigen stillingsheimel for driftsavdelinga (arbeidsleiar/formann) som blir lyst ut internt for å rekruttere ein av dagens tilsette på teknisk drift. V/A ingeniør er lagd til driftsavdelinga for å styrke denne. Modellen vil føre med seg større og mindre endringar for tilsette.

Ein søker å finne ei organisering som gjer at ein på best mogeleg måte kan handtere alle saker som kommunen skal løyse innanfor dette programområdet, utan at det fører med seg auka behov for fleire tilsette. Dagens rutinar for drift av kommunale bygg vil endrast med modellen.

6.4.3 Uvisse

Det bør investerast i nytt digitale løysningar som gjer at einingane melder inn behov utover vanleg drift til arbeidsleiar via ein applikasjon på data/telefon. Systemet meldar tilbake når oppgåve er forventa løyst. Slike system vil på sikt, når det er innarbeida, føre til auka effektivitet. Driftsavdeling kan samle opp fleire gjeremål og gjere dei på same tur. Det gir arbeidsleiar moglegheit til å planlegge arbeidsveka for dei tilsette, noko som gir meir føreseielege vilkår for drifta, betre moglegheit til å prioritere samt sikrar god HMS oppfylging.

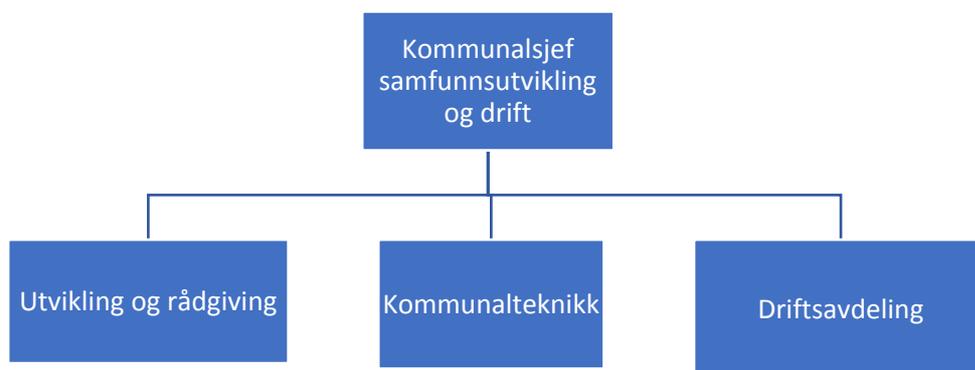
6.4.4 Konklusjon

Rådmannens konklusjon for PO4 – Samfunnsutvikling og drift

Målet for endringsprosessen vil vere nådd med framlagde modell i konsekvensanalysen . Tilsette får nye oppgåver, og ein oppnår ein meir tenleg måte å vere organisert på. På sikt får ein betra måten tenestene blir leverte på, med meir oversikt og betre rutinar. Servicenivå vil oppretthaldast med betra kvalitet. Rett mynde til rett ansvar vil bli praktisert med ein flatare struktur utan avdelingsleiar som mellomledd.

Endringa i programområde 4 blir sett i verk frå og med 1. oktober 2018.

Nytt organisasjonskart for programområde 4 – Samfunnsutvikling og drift frå 1. oktober 2018

6.5 NAV

Kommunestyret i Seljord vedtok 8.mars 2018 å samlokalisere tenestene i Vest-Telemark på Dalen i Tokke kommune. Det blir nokre få tenester igjen, sporadisk og etter avtale med brukarane.

Bygget Nav nyttar seg av i dag i Brøløsvegen 13B, blir ledig og kan nyttast av andre frå 2019/2020. Det blir arbeidd med å etablere eit servicetorg/tenestetorg i Seljord. Nav-lokala kan gje rom for ei slik teneste, inkludert at Nav får dei kontorlokala dei treng etter at samlokaliseringa i Vest-Telemark er gjennomførde.

Gjenbruken av lokala og eventuell etablering av eit servicetorg/tenestetorg vil bli arbeidd med vidare utover hausten 2018.

6.6 Barnevernstenesta

Barnevernet i Seljord er lagt til barnevernsamarbeidet i Vest-Telemark som er lokalisert i Kviteseid²⁵. Det førebyggjande arbeidet med barns helse og oppvekstvilkår ligg framleis til kvar einskild kommune. Det er i 2018 sett i gang eit arbeid i Seljord for å gjere desse tenestene betre i regi av programområde 3 – helse og omsorg.

7. Rådmannsnivået

7.1 Innleiing

Rådmannsteamet pr 1. januar 2018 er satt saman på fylgjande måte;

Endringsprosessen har som mål å gje leiarane rett mynde til ansvaret. For einingsleiarane medfører dette at dei får personal-, økonomi- og resultatansvar for sine einingar. I dag ligg dette hos kommunalsjefane. Ved å flytte ansvaret til einingane skal kommunalsjefane, økonomisjef og personal- og organisasjonssjef nyttast i større grad på eit overordna og strategisk nivå for utvikling av Seljord kommune, men også som hjelp og rettleiarar for einingsleiarane.

Seljord kommune er ein relativt liten organisasjon, så heilt tette skott mellom utførande einingsleiar nivå og strategisk rådmannsnivå vil ikkje vera mogleg. Det er heller ikkje ynskjeleg. Fleksibiliteten vi har for å hjelpe kvarandre i dagens organisasjon, er ein av kvalitetane vi skal prøve å føre vidare over i ny organisasjon.

²⁵<http://www.vinje.kommune.no/tjenester/barn-og-familie/barnevern>

Nav skal samlokaliseras på Dalen i Vest-Telemark, stadleg leiar er no mellombels tilsett og plassert i Seljord tre dagar i veka. Når samlokalisering er eit faktum i 2019/2020 vil funksjonen falle bort og lagd under Nav-leiar i Vest-Telemark

7.2 Tankar om endringar

Det var eit bevisst val å ikkje endre rådmannsnivået når endringsprosessen vart sett i gang i 2018. Rådmannen trong kunnskapen og kompetansen i rådmannsteamet for å gjennomføre prosessen på ein god måte. Når ny organisering er sett i verk og har begynt å fungere, vil det vere naturleg å sjå på rådmannsnivået og korleis det skal vere organisert og kva for oppgåver som skal ligge der.

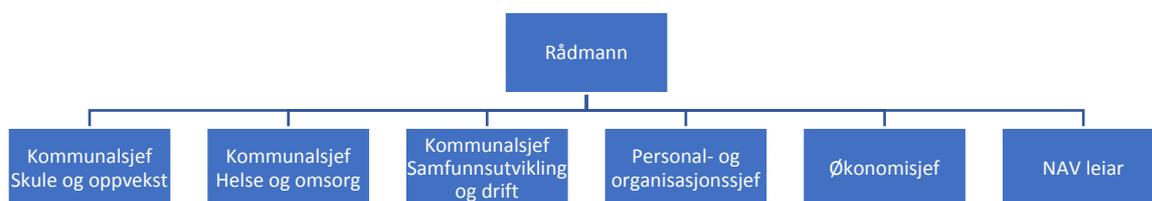
7.3 Uvisse

Rådmannsnivået må spegle dei behova einingane har. Når det blir gjort endringar både ute i avdelingane og einingane, er det naturleg å sjå på korleis organiseringa er på strategisk rådmannsnivå. Det er også viktig at endringsprosessen frå avdeling til einingsmodell fungerer tilfredsstillande før ein set i gang ei ny endring på strategisk nivå.

7.4 Konklusjon

Rådmannsteamet er eit viktig strategisk verktøy for utvikling og drift av Seljord kommune. Det strategiske nivået skal spegle organisasjonen under. Når endringsprosessen for Seljord kommune 2018 er gjennomført, evaluert og kontrollert at han fungerer etter intensjonen, er det naturleg å sjå på organisasjonsforma på rådmannsnivå.

Rådmannsteamet pr 1.oktober 2018 er sett saman på fylgjande måte;

8. Oppsummering konklusjonar

Ved foreslått endring går vi frå avdelingsleiarmodell til ein einingsleiarmodell. Med dette reduserast talet leiare under rådmannsnivå frå 25 avdelingsleiarar til 7 einingsleiarar og 3 avdelingsleiarar (Kulturskule, Integrering og Vaksenopplæring, og Tenestekontor), totalt 10 leiare.

Dei nye einingane får frå 1. oktober 2018 delegert fullt resultat-, personal- og økonomiansvar²⁶. Avdelingane får ikkje delegert fullt resultat-, personal- og økonomiansvar, dette blir framleis underlagt kommunalsjefen.

Stillingsheimlar i Seljord kommune	
PO1 - Sentraladministrasjon	24
PO2 – Skule og oppvekst	120
PO3 – Helse og omsorg	105
PO4 – Samfunnsutvikling og drift	18
Totalt stillingsheimlar i Seljord kommune	267

8.1 Rådmannsnivået

Rådmannsnivået skal spegle organisasjonen som den leier. Strategisk rådmannsnivå skal gjennomgåast med mål om forbetringar etter at endringsprosessen i Seljord kommune 2018 er gjennomført og evaluert samt kontrollert at endringa fungerer.

8.2 PO1 – Sentraladministrasjon

Måla for endringsprosessen blir rekna som oppnådd med dei framlegga som er konkludert i kapittel 6.1.

Rådmannen og hans team består av:

- Kommunalsjef skule og oppvekst
- Kommunalsjef helse og omsorg
- Kommunalsjef samfunnsutvikling og drift
- Personal- og organisasjonssjef
- Økonomisjef
- Nav-leiar Seljord

Personal- og organisasjonssjef og økonomisjef er leiarar for kvar sine funksjonar i line under deira plasseringar i organisasjonen.

Endringa i programområde 1 skal verke frå og med 1. oktober 2018.

---

²⁶ Unntak for programområde 2 skule og oppvekst som vil ha sin organisatoriske oppstart ifm skuleåret 2019/2020

8.3 PO2 – Skule og oppvekst

Måla for endringsprosessen blir rekna som oppnådd med dei framlegga som er konkludert i kapittel 6.2.

Programområdet vil bli leia av ein kommunalsjef, tre einingsleiarar og to avdelingsleiarar.

Avdelingsleiarane vil frå 1. oktober 2018 få einingsleiaransvar inntil dei organisatoriske endringane i einingsleiarmodellen trer i kraft for skuleåret 2019/2020, eller suksessivt fram mot skuleåret etter ein prosess med tilsetjing av einingsleiarar.

Den organisatoriske endringa med å opprette Flatdal oppvekstsenter skal gjerast i ein eigen prosess i sbm kommunedelplanarbeidet hausten 2018 og våren 2019. Då kan forslaget få god tid til å bli diskutert og få ein politisk prosess utan at endringane i dei andre programområda stoppar opp.

Dei andre endringane som er føreslegne i PO2, blir gjennomførde utan opphald.

8.4 PO3 – Helse og omsorg

Måla for endringsprosessen blir rekna som oppnådde med dei forslaga som er konkludert i kapittel 6.3.

Programområdet vil bli leia av ein kommunalsjef og fire einingsleiarar.

Det blir oppretta frie einingar:

- Eining open omsorg
- Eining institusjon
- Eining helsetenester
- Eining tenester for funksjonshemma

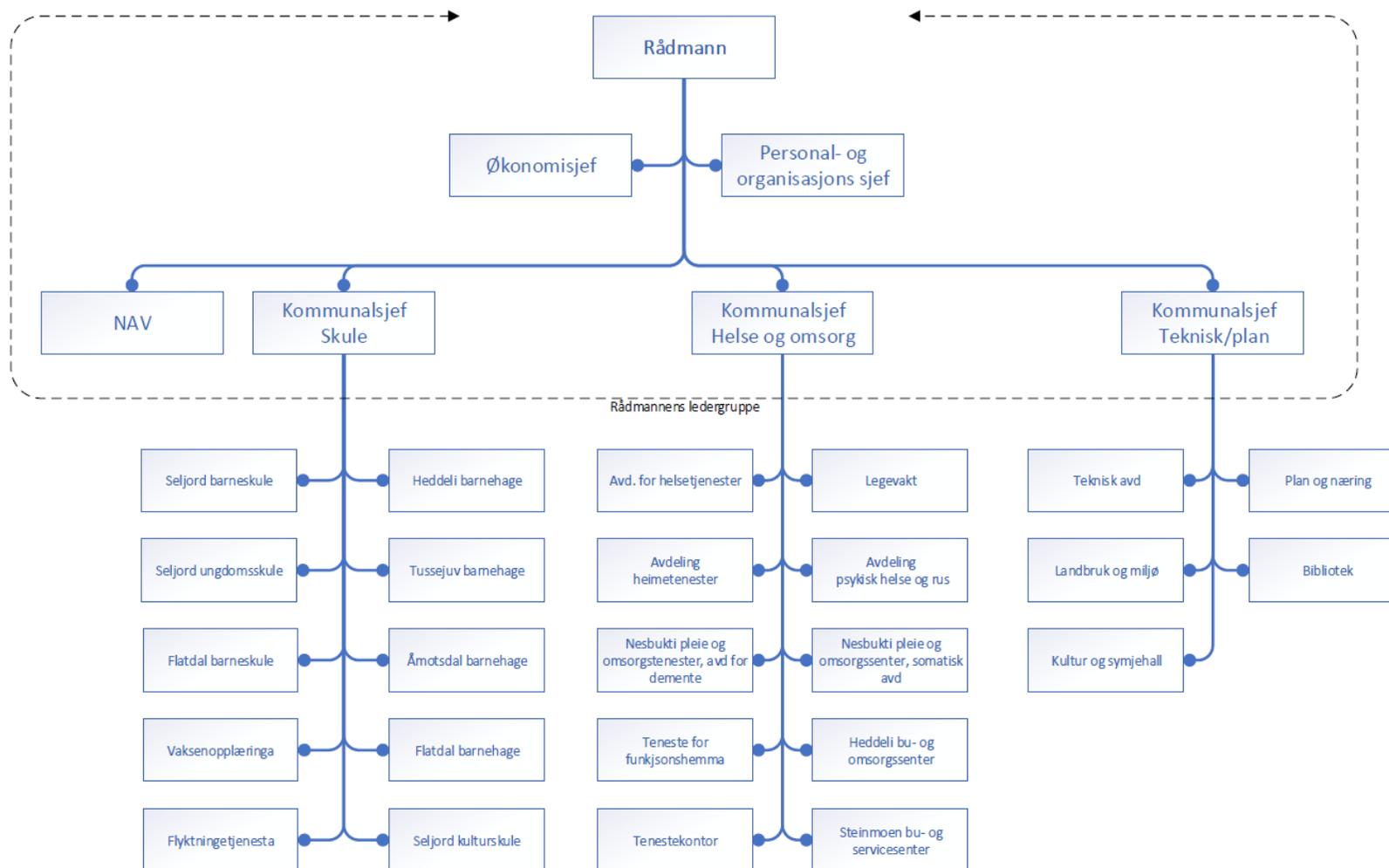
Endringa i programområde 3 blir sett i verk frå og med 1. oktober 2018.

8.5 PO4 – Samfunnsutvikling og drift

Måla for endringsprosessen blir rekna som oppnådde med dei forslaga som er konkluderte i kapittel 6.4.

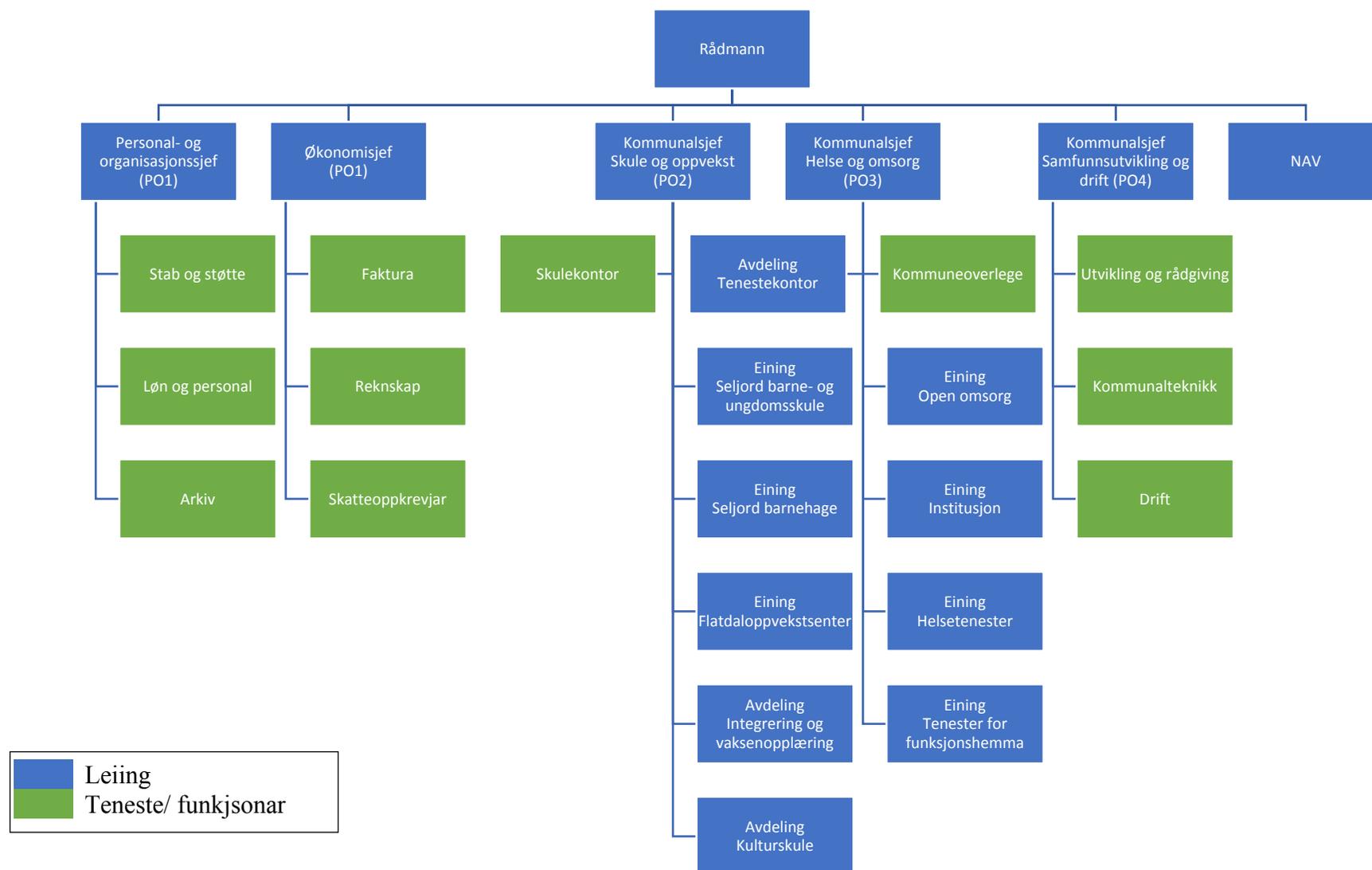
Målet for endringsprosessen vil vere nådd med føreslegen modell. Tilsette får nye oppgåver, og ein oppnår ein meir tenleg måte å vere organisert på. På sikt får ein betra måten tenestene blir leverte på, med meir oversikt og betre rutinar. Servicenivå vil oppretthaldast med betra kvalitet. Rett mynde til rett ansvar vil bli praktisert med ein flatare struktur utan avdelingsleiar som mellomledd.

8.6 Seljord kommune organisasjonskart 1. januar 2018

8.7 Seljord kommunes organisasjonskart 1. oktober 2018

Skule og oppvekst har organisatorisk oppstart skuleåret 2019/2020

Vedlegg

Vedlegg 1 – Prosessdokument endringar i Seljord kommune 2018

Vedlegg 2 – Tidslinje pr 080518

Vedlegg 3 - Mandat for arbeidsgrupper

Vedlegg 4 - Konsekvensanalysar for valt organiseringsform

Vedlegg 4.1 PO1 – Sentraladministrasjon

Vedlegg 4.2 PO2 – Skule og oppvekst

Vedlegg 4.3 PO3 – helse og omsorg

Vedlegg 4.4 PO4 – Samfunn og drift

Seljord kommune

Prosessdokument

Endringer i Seljord kommunes organisasjon

Dokumentet skildringar føremål, mandat, korleis, og når endringar på eit overordna nivå i Seljord kommune er planlagt gjennomført i 2018

Prosessdokument

Endringar i Seljord kommunes organisasjon

Innhald

1. Innleiing.....	2
2. Mandat.....	3
3. Føremål.....	4
4. Kva skal endrast?.....	4
5. Når skal det endrast?.....	5
6. Prinsippa for endring	5
7. Kommunikasjon.....	7
8. Arbeidsgrupper	8
9. Konsekvensanalyse.....	8
10. Evaluering	8
11. Vedlegg.....	9
Vedlegg 1 – Organisasjonskart Seljord kommune januar 2018.....	9
Vedlegg 2 – Tentativ tidslinje for endringsprosessen	9
Vedlegg 3 – Overordna konsekvensanalyse.....	9
Vedlegg 4 – Konsekvensanalysar programområda	9
Konsekvensanalyse programområde 1.....	9
Konsekvensanalyse programområde 2.....	9
Konsekvensanalyse programområde 3.....	9
Konsekvensanalyse programområde 4.....	9
Konsekvensanalyse programområde 5.....	9
12. Litteraturliste.....	10

1. Innleiing

Det vert stilt stadig høgare krav til kvalitet, dokumentasjon og effektivitet i dei arbeidsoppgåvene og tenesteleveransar kommunane skal utføra. I tillegg kjem eit stadig tilflyt av fleire lovpålagte oppgåver til tenesteområda. Samstundes får vi ein reduksjon/stagnasjon i utviklinga i kommunebudsjettet, noko som tvingar oss til å endra måten oppgåvene vert løyst på.

Ved tilsetting av ny rådmann i juni 2017 var det ein klår forventning om at dagens driftsstruktur skulle gjennomgåast for å sjå etter eit forbettringspotensiale.

Når man ser på korleis avdelingane er fordelt og organisert innunder programområdene peikar det seg ut nokon element som bør sjåast nærare på;

- Kan tenesteleveransene, arbeidsprosessane og systemane betrast?
- Rett myndigheit til sitt ansvar
- Tenneleg måte å verte organisert på
- Ein meir reindyrka leiarrolle (administrativt og fag)
- Tilpassa drifta dei økonomiske rammene kommunestyre har løyva

Det er eit sjølvstendig mål å involvera og størst mogleg grad spille på den kunnskap organisasjonen har, for å jobbe frem eit grunnlag for avgjerd. Avdelingsleiarne ynskjer at rådmannsteamet tek ein styring og beslutning på korleis organiseringa av fremtidig organisasjon skal sjå ut.

Avdelingsleiarne og dei tillitsvalte ytrer bekymring for at tiden for endringsprosessen er for knapp. Tidslinja som er utarbeidet (vedlegg 2) er tentativ og kan justerast ved behov.

I denne gjennomgangen vil det være avdelingane og tenesteproduksjon som vil står i fokus. Når denne er gjennomført vil det rådmannsteamet bli gjennomgått. Å endre på både avdelingane og rådmannsteamet samtidig vil bli ein for stor endring å handtere på ein gong.

**Gjer vi det vi
alltid har gjort,
fer vi det vi
alltid har fått**

Samfunnet endrast, vi må endre for å kunne gi gode tenester med ein høg grad av service.

Kan vi levere betre tenester ved at vi saman jobbar med finne smartare løysingar i våre tenesteleveransar?

2. Mandat

Det er politiske avgjerd om at vi skal sjå på moglege områdar for forbetring.

Det visast til:

- Kommunestyre 14.12.17 i sak 111/17 – Kommunedelplan – handlingsdel med handlingsprogram, budsjett og økonomiplan 2018-2021 (budsjett 2018)
- Formannskap 18.01.18 i sak 3/18 – Oppstart endring i Seljord kommune
- Administrasjonsutval 02.02.18 i sak 2/18 – Mandat for endring

Rådmannens tilråding PS 3/18 – Oppstart endring i Seljord kommune:

Seljord kommune startar ein prosess med organisatorisk endring, med mål om å gjera drifta meir effektiv, og for å no dei politiske måla som er vedteke i budsjett 2018 og økonomiplanperioden 2019-2021

Formannskapets vedtak 18.januar 2018:

Formannskapet ser behovet for at Seljord kommune skal gjennomføre endringar i organisasjonen. Endringar må ha fokus på at me ska vera ein servicekommune, med fokus på kvalitetsmessige gode tenesta som bidreg til at vi møter framtida med stadig auka krav som blir venta av oss.

Det er viktig at endringane er godt forankra i organisasjonen og at det vert utarbeidd milepelar i framdriftsplanen. Formannskapet er innforstått med at endringar kan innebere auka forbruk i ein periode før ein kan ta ut effektivitetsfaktoren. Formannskapet haldast orientert om arbeidet.

Administrasjonsutvalet vedtak 2. februar 2018:

Seljord kommune startar ein prosess med organisatorisk endring for å nå dei politiske og økonomiske måla som er vedteke i budsjett 2018 og økonomiplanperioden 2019-2022. Ein må i prosessen gå inn i organisasjonen og få fram aktuelle tiltak og kva konsekvensar desse vil få. Prosessen må gjennomførast i samarbeid med fagfolka på dei ulike tenesteområda, og i nært samarbeid med dei tillitsvalde. Prosessen skal medverke til at Seljord kommune framleis skal vere ein servicekommune med god kvalitet i tenestene.

Kart og terreng må stemme

• • •

Kartet her er føringane i politiske vedtak.

Terrenget er programområdene med tilhøyrande avdelingar.

3. Føremål

Seljord kommune skal justere sitt driftsnivå, slik at den er tilpassa våre økonomiske rammar og framleis være ein organisasjon som skal levera gode tenester, med ein høg grad av serviceinnstilling.

Man skal sjå på programområda for å sikre at dei har;

- Rett myndigheit til sitt ansvar
- Kan tenesteleveransar, arbeidsprosedyrar og system betrast?
- Tenneleg måte å verte organisert på
- Ein meir reindyrka leiarrolle (administrativt og fag)
- Tilpassa drifta dei økonomiske rammene kommunestyre har bevilga

Arbeidet skal sikre at Seljord er ein servicekommune med god kvalitet på tenesta.

4. Kva skal endrast?

Vi skal endre måten vi er organisert på, slik at føremålet kan nås.

Tidlegare kommunestyrevedtak om å oppretthalde dagens skulestruktur i denne valperioden ligger fast. Kravet frå politikarane om innsparing og forbetring gir konsekvensar på måten vi driftar. Når vi skal verne eit område, må andre områdar ta ein større belastning av endringane. Det eine heng saman med det andre.

Seljord kommune har i dag fem programområda med 25 avdelingar, sjå vedlegg 1 – Seljord kommune organisasjonskart januar 2018. Avdelingsleiarne ynskjer at rådmannsteamet tek ein styrende rolle i utforming og beslutning i korleis fremtidig organisering av Seljord skal sjå ut.

I denne gjennomgangen vil det være avdelingane og tenesteproduksjon som vil stå i fokus. Når denne er gjennomført vil det rådmannsteamet bli gjennomgått. Å endre på både avdelingane og rådmannsteamet samtidig vil bli ein for stor endring å handtere på ein gong.

Rett myndigheit til ansvaret

• • •

Ein leiar bør ha myndigheit som svarar til ansvaret ein har.

Politikarane har gitt oss i oppdrag å nå deira mål.

Er talet avdelingar optimalt for å nå måla for prosessen?

5. Når skal det endrast?

Endringsprosessen startar ved vedtak i formannskapet 18. januar og administrasjonsutvalet 2. februar 2018. Målet er at prosessen er gjennomført innan 1. oktober 2018.

Det er utarbeidet ein førebels tidslinje som eit vedlegg till dette dokumentet, vedlegg 2. Tidslinja viser korleis man ser får seg prosessen. Den kan sjåast på ein historisk dokumentasjon for kva som har blitt gjort frem til dags dato, og som ein estimert plan for prosessen framover. Man må derfor rekna med at tidslinja kan bli justert etter kvart som prosessen går framover og man får frem ny informasjon, eller uventa hendingar oppstår og må tas omsyn til under vegs.

Tidslinja viser møtepunkt, prosessperioder, milepelar og datoar for forskjellige avgjerd.

6. Prinsippa for endring

Hovudavtala og Arbeidsmiljølova skal liggje som fundamentet for endringsprosessen. Saman med tydelege mål i dette prosesskrivet, medarbeidarinvolvering og ein kjent tidsplan, søker man løysingar som kommer i møte de krav som er satt til organisasjonen.

Tilsette i Seljord kommune må følgje de krav som blir satt av kommunestyre. Leiarar har ein tydelegere rolle for å nå de mål som blir satt. Både arbeidstakarane og arbeidsgivar skal saman bidra til eit godt arbeidsmiljø. Endringsprosessar kan opplevast som krevjande og uro kan lett oppstå.

Føreseieleg

• • •

Proessen er kjent, partane har samhandlet om og drøfta prosessdokumenet

Ein tidslinje synleggjer prosessens innhald.

Tillitsvalte og avdelingsleiarane har arenaer for diskusjon, informasjon og drøftingar.

For å minimere støy og uro fokuserast det på følgande prinsippa i prosessen;

Å bygge tillit og ha godt samspel med de folkevalde og tillitsvalte.
Ved å ha føreseieleg i skriftlegheit, dialog, informasjon og drøftingar.

Å styre etter våre verdiar, mål og rammer, ta avgjerd og vise gjennomføringskraft i tråd med politiske vedtak og føringar.
Ved å ha Hovudavtale, Arbeidsmiljølova og vedteke retningslinjer for omstilling i Seljord kommune som grunnfundament for prosessen og endringane.

Å sjå ein større heilheit og samanheng i organisasjonen for å sikre god utnytting av kompetanse og ressursar.
Ved å kartlegge ressursfordelinga og bruka den kompetansen som er i organisasjonen for å drive prosessen og fremme innspel til forbedingspunktar og endringar.

Å kommunisere tydelege forventningar, gi tilbakemeldingar og anerkjenning til den som fortener det.
Ved å utarbeide en tidslinje med kjente mål, milepelar, møtepunkt, drøftingspunkt, datoar for avgjerd og fremheve dei gode eksempla som kjem frem.

Å legge til rette for læring og utvikling, gjennom å involvere og gi ansvar til medarbeidarar.
Ved å jobba saman i samansette arbeidsgrupper som gjev innspel og forslag til endrings- og forbetningspunktar.

Å skape opplutning om endringar og få alle med seg i endringsprosessar.
Ved å informere, diskutere og drøfte forslag, behov og løysingar først og fremst via de tillitsvalte og leiarane, men også stille på allmøte ved behov.

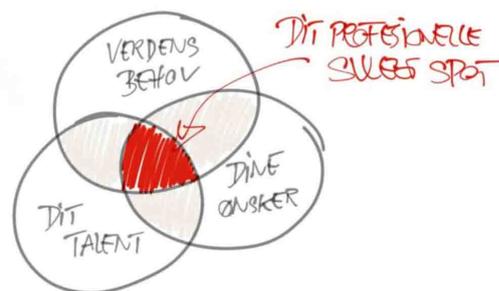
Å involvere innbyggjar og andre aktørar i utvikling av tenestene.
Ved å bruke ein tillitsundersøking frå Telemark forskning som gir ein tilbakemelding på korleis vi blir oppfatta i vår tenesteleveransane.

Det er ein tid

for alt

• • •

Kjente prinsipp og framforhandla avtalar gjev føreseieleg og rettleiing for prosessen

Det er ein tid for alt. I starten av prosessen går man breidt ut for å sikre involvering og forankring i organisasjonen. Undervegs vil det bli utarbeida forskjellige forslag og innspel frå arbeidsgruppene i de forskjellige programområdene. Forslag og innspel vil bli vurdert og vekta inn i et større bilete.

Innspel kan være gode isolert sett, men kanskje ikkje formålstenleg i ein heilheit. Til slutt vil rådmannen etter viktig og drøftingar fremma ein sak med sin tilråding til kommunestyre.

Dei tilsette oppfordrast til å bruke tillitsvaltapparatet for å fremma sine syn og innspel til prosessen.

- Medarbeidars tenesteveg om tenestlege føremål er via de tillitsvalte og/eller nærmaste leiar.
- Leiars tenesteveg om tenestlege føremål er til sin nærmaste leiar.

Det akseptrast ikkje at tilsette går til folkevalde med sakar som skal handsamast tenesteveg.

Omkampar, kan dei unngås?

I møtet med tillitsvalte representerer leieren arbeidsgivar, og den tillitsvalte representera eige forbund og medlemmane.

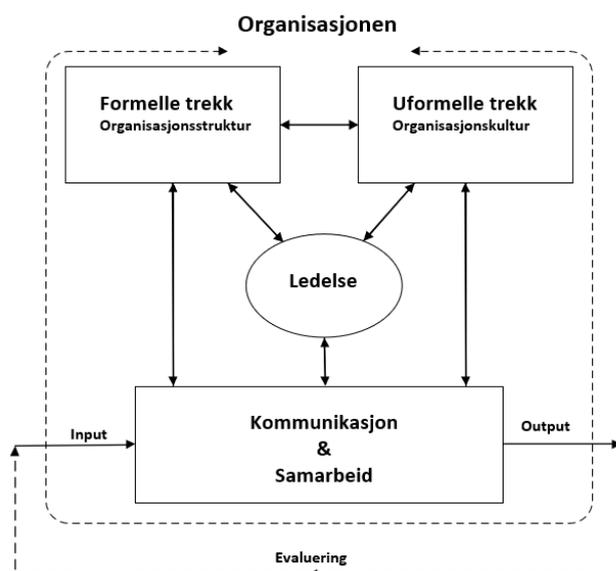
7. Kommunikasjon

Ein prosess vann eller tapst ved måten kommunikasjon blir handtert.

Proessen følger prinsippa om meiroffentlegheit. Alle ferdigstilte dokument leggst i saks og arkivsystemet til Seljord, på intranett og i en skytjeneste slik at informasjon er enkelt å nå, uavhenging av hvilken digital arbeidsplattform du brukar.

Det er eit mål å kanalisere kommunikasjon inn tenesteveg, slik at man i størst mogleg grad unngår feiltolking.

Partane skal få uttrykt seg og gje påverknad til innhald og framdrift i prosessen.

8. Arbeidsgrupper

Det opprettast arbeidsgrupper som skal sjå på løysningar innanfor dei føremål som er satt i kapittel 3.

Det utarbeidast eit mandat til arbeidsgruppene som skal sjå på alternative løysningar for å nå måla. Arbeidsgruppene settast saman slik at både nødvendig fagkunnskap blir ivaretatt, og nødvendig korrektiv finnes i same gruppe.

9. Konsekvensanalyse

Det skal utarbeidast ein overordna konsekvensanalyse som tek for seg kjente styrker og svakheiter ved prosessen.

Rådmann utarbeider ein overordna konsekvensanalyse.

Kommunalsjefane utarbeider ein overordna konsekvensanalyse for sine programområda.

Arbeidsgruppene utarbeider nødvendige konsekvensanalysar innanfor dei dei særskilde områdene som dei arbeider med.

10. Evaluering

Evaluering er ein viktig kjelde for ny læring.

Evaluering skal skje på gitte punkter i prosessen. Dei involverte partar skal få moglegheit til å gje innspel som igjen kan brukast som ny lærdom for vidare arbeid.

Risiko og læring

• • •

Ein SWAT eller ein GAP analyse kan enkelt gje oversikt over styrker og svakheiter

Evaluering gir viktig kunnskap om forbettringspunkter i eit arbeid som er gjort.

11. Vedlegg

Vedlegg 1 – Organisasjonskart Seljord kommune januar 2018

Vedlegg 2 – Tentativ tidslinje for endringsprosessen

Vedlegg 3 – Overordna konsekvensanalyse

Denne blir utarbeidet når prosesskrivet er godkjent

Vedlegg 4 – Konsekvensanalysar programområda

Disse blir utarbeidet når prosesskrivet er godkjent

Konsekvensanalyse programområde 1

Konsekvensanalyse programområde 2

Konsekvensanalyse programområde 3

Konsekvensanalyse programområde 4

Konsekvensanalyse programområde 5

12. Litteraturliste

Politiske vedtak

Kommunestyre 14.12.17 – sak PS 111/17 – budsjett 2018 (protokoll s27-29)

<http://innsyn.seljord.kommune.no/innsynSeljord/Dmb/ShowDmbDocument?mId=611&documentTypeId=MP>

Formannskap 18.01.18 – Sak PS 3/18 – Oppstart av endring i Seljord kommune

<http://innsyn.seljord.kommune.no/innsynSeljord/Dmb/ShowDmbDocument?mId=661&documentTypeId=MI>

Administrasjonsutvalet 02.02.18 – Sak 2/18 – Mandat for endring

Kopiere inn link til protokoll

Lovverk

Arbeidsmiljøloven

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62?q=arbeidsmilj%C3%B8loven>

Arbeidstilsynet

<https://www.arbeidstilsynet.no/arbeidsforhold/omstilling/>

Fremforhandla avtalar i arbeidslivet

KS Hovedavtale

<http://www.ks.no/globalassets/blokker-til-hvert-fagomrade/arbeidsgiver/tariff-lov--og-avtaleverk/hovedavtalen-01.01.2016-31.12.2017.pdf?id=41539>

Retningslinjer for omstilling i Seljord kommune (feb13)

<http://intranett.seljord.kommune.no/planar-og-retningslinjer/hms>

Personalpolitiske retningslinjer i Seljord kommune

<http://intranett.seljord.kommune.no/planar-og-retningslinjer/personalpolitikk>

Rettleiarar

Kommunal- og moderniseringsdepartementet – Personalpolitikk ved omstillingsprosesser

https://www.regjeringen.no/contentassets/7156039a3bca445680f02fd7fd1c40bb/no/pdfs/personalpolitikk-ved-omstillingsprosesser_rev.pdf

KS guide til god ledelse

<http://www.ks.no/globalassets/blokker-til-hvert-fagomrade/arbeidsgiver/arbeidsgiverpolitikk/guide-til-god-ledelse.pdf>

<http://www.ks.no/globalassets/blokker-til-hvert-fagomrade/arbeidsgiver/arbeidsgiverpolitikk/guide-til-god-ledelse.pdf>

Fagforbundet rettleiar til omstilling

www.fagforbundet.no/file/442966810d51db3c5b3ab5ac7f9951f6/Omstilling.pdf

Utdanningsforbundet (for Oslo kommune)

<https://www.utdanningsforbundet.no/lonn-og-arbeidsvilkar/tariffavtaler/oslo-kommune/oslo-kommune-del-h-avtale--om-effektivisering-og-omstilling/>

<https://www.utdanningsforbundet.no/globalassets/lonn-og-arbeidsvilkar/tariffavtaler/2-oslo-kommune2/oslo-kommune-hovedavtalen-dok-24.pdf> (s 34-36)

Delta

Førespurt om rettleiar for endring/omstilling på direkte@delta.no 01.02.18. Avventer svar

Naturviterne

Førespurt om rettleiar for endring/omstilling på spor@naturviterene.no 01.02.18. Avventer svar

Tekna

Førespurt om rettleiar for endring/omstilling på post@tekna.no 01.02.18. Henviser til regjeringen

https://www.regjeringen.no/contentassets/29245efc89e440d88fd173b0dbc0d1/etablering_av_nye_kommuner_og_fylkeskommuner_publicisering.pdf

Fagbøkar

Håndtering av konflikter og trakasseringer i arbeidslivet - Einarsen & Pedersen - ISBN 9788210049200

Forandring som praksis - Klev & Levin – ISBN 9788245007206

Innovasjon som kollektiv prestasjon - Aasen& Amundsen – ISBN 9788205409552

Hva er ledelse - Arnulf – ISBN 9788215005522

Lean blir norsk - Rolfsen – ISBN 9788245016000

Tillit, styring og kontroll – Høyer,Kasa, Tranøy – ISBN 9788215024561

Seljord kommune

Arbeidsgrupper

Rammer, mandat og mål for arbeidsgrupper i
endringsprosessen i Seljord kommune

Arbeidsgrupper

Rammer, mandat og mål for arbeidsgrupper i endringsprosessen i Seljord kommune

Innhold

1. Innleiing.....	2
2. Mandat.....	2
3. Føremål.....	2
4. Kva skal gjerast?.....	3
5. Arbeidsgruppas samansetning.....	3
6. Kommunikasjon.....	3
7. Tidsplan.....	3

1. Innleiing

Prosesdokumentet 2018/157-2 (vedlegg 1) og den tentative tidslina (vedlegg 2) er førande for korleis vi skal gjennomføre endringsprosessen i 2018.

Arbeidsgruppene sin innspel vil vera ein viktig faktor for å danna eit avgjerdsgrunnlag for endringar.

2. Mandat

Rådmannen gjev i oppdrag å komma med forslag innanfor dei forskjellige programområda for å nå føremåla i kapittel 3 i prosessdokumentet.

Personal- og organisasjonssjef har ansvaret for programområdet 1 og kommunalsjefane innanfor programområdene 2,3 og 4/5.

Rådmann deltek på tvers av programområda i det omfang som er nødsynt.

3. Føremål

Vi skal tilpasse oss en redusert driftsramme. For 2018 skal vi redusere 2,5 mill kr. For dei nærmaste åra ligg det an til ytterlegare reduksjonar. Arbeidsgruppene skal gje innspel på innsparing og forslag til økte inntekter innanfor eget ansvarsområde, med varig verking.

Vi skal gå gjennom måten vi jobbar på, for sjå etter forbetringpunkter innan tenesteleveransar, arbeidsprosedyrar og system.

Talet på avdelingar skal reduserast. Arbeidsgruppene skal gje innspel på korleis dei ser for seg ein framtidig organisering.

Leiarrollen skal i større grad reindyrkast (rett myndigheit til rett ansvar), både innanfor det som skal være ein fagleg og ein administrativt leiar.

4. Kva skal gjerast?

Arbeidsgruppene skal jobbe frem forslag;

- Arbeidsgruppene skal gje innspel på korleis dei ser for seg ein framtidig organisering av eget programområde.
  - o Kva skal til for å få leiarar som kan ta på seg eit administrativt ansvar for eit område?
  - o Kva skal til for at vi samtidig har god fagleg styring ved avdelingane?
- Forbetringpunkter i måten vi jobbar på innan tenesteleveransar, arbeidsprosedyrar og system.
- Arbeidsgruppene skal gje innspel på innsparing og forslag til økte inntekter innanfor eget ansvarsområde, med varig verking.

5. Arbeidsgruppas samansetning

Korleis dei forskjellige arbeidsgruppene vert organisert, avgjerdas av kommunalsjef / personal- og organisasjonssjef. Det er viktig at gruppene har ein samansetting som består av avdelingsleiarne, verneombud og dei tillitsvalte. Arbeidsgruppene kan supplere med den kompetanse den einsskilte gruppe har behov for.

6. Kommunikasjon

Saka i ePhorte har nr 2018/157

Utkast frå arbeidsgruppene lagrast på

- Sikkert område (Aspit pålogging) Felles; L:\Omstilling 2018
- OneDrive <https://1drv.ms/f/s!AudZoaTF8WMe5hlNmXL940wcfkad>

7. Tidsplan

Arbeidet i gruppene er lagt opptil å starta 28.februar 2018 og vere ferdigstilt 9. mai 2018.

Dersom det er programområda som ser at dei treng meir tid, gjev man en grunnngjeving tenesteveg til rådmann.

Konsekvensutgreiing omstillingsprosjekt 2018 Seljord kommune

<p>Tiltak: Forslag 1: Innlemme løns-, fråvær- og refusjonstilsette i personalavdelinga</p> <p>Programområde: PO 1</p>	<p>Kort omtale: Dei som innehar rollene som lønskonsulent, fråværs- og refusjonskonsulent ved dagens økonomiavdeling blir innlemma i personalavdelinga. Mål om å sikre overlappende kompetanse, hindre sårbarheit, betre disponeringa av ressursane.</p>
---	---

Tema	Konsekvens	Forklaring, kunnskapsgrunnlag, usikkerheit
Samfunnsnytte		Liten eller ingen, anna enn at omdømmet kan bli betre ved at tenesteytinga blir meir effektiv og utnyttinga av ressursane meir hensiktsmessig.
Personalpolitikk		<p>Kan opplevast som utygt å stå framfor endringar både i oppgåver og organisering, ev. også leiing. Ein må ha målet om overlappende kompetanse, besleкта arbeidsoppgåver, samt effektiv og hensiktsmessig organisering klart framfor seg.</p> <p>Det kan og bli oppfatta som samlande og smart å gjere ei slik endring, då det vil gje ei auka støtte mellom tilsette med besleкта arbeidsoppgåver.</p> <p>Proessen vil gjere ein merksam på å tenkje nytt og kreativt.</p> <p>Det er mål om at ein på sikt kan få til betre frodeling av arbeidsoppgåvene og ein meir normal arbeidstid for alle tilsette, og dette kan vere eit steg på vegen.</p> <p>I ein overgangsperiode må ein jobbe med å bygge opp samarbeid, miljø og tillit på ny avdeling. At delar av Ø blir skild ut og flytta over til P, mens resten vert at i Ø-avdelinga, kan bli opplevd som krevjande i starten.</p> <p>Dette vil stille større krav til org.- og personasjefen i ein overgangsperiode og i den daglege leiinga av nye tilsette i nytt fagområde. Økonomisjefen må bli ein støttespelar på det faglege også framover.</p>
Tenesteyting		Hensikta med endringane er at tenestytinga skal bli betre, meir effektiv og hensiktsmessig, ved at fleire ressursar kan støtte og hjelpe kvarandre med ulike oppgåver. Det vil hindra sårbarheit ved sjukdom, permisjonar og ferieavvikling og vil gjere det meir fleksibelt.
Brukar/innbygger		For avdelingsleiarane vil endringa føre til at Ø og P får meir tid til å utøve støtte i spørsmål

Konsekvensutgreiing omstillingsprosjekt 2018 Seljord kommune

		innanfor dei respektive felta.
Økonomi		I fyrste omgang vil ein ikkje kunne spare inn konkrete kutt, men på sikt kan ein sjå for seg at ei meir effektiv drift vil gje plass til å løyse fleire oppgåver, anten nye eller oppgåver vi ikkje har tid eller kunnskap til å gjere i dag.

Samla vurdering og ev. alternativ

Denne løysinga møter behovet for å styrke samarbeide mellom løn, refusjon og tilvising på P og Ø, og det blir samtidig lagt opp til overlappande kompetanse på områda løn og fråvær/refusjon, som vil bidra til at denne rolla blir mindre sårbar ved sjukdom og anna fråvær.

Konklusjon:

Anbefalast

Vedlegg 4.2 Konsekvensanalyser Programområde 2 – Skule og oppvekst

Tiltak: Sentrumsbarnehage Programområde: PO2	Kort omtale: Samle Heddeli og Tussejuv barnehage til ei avdeling, med ein avdelingsleiar i 100 % og ein assisterande avdelingsleiar 100 %.
---	--

Tema	Konsekvens	Forklaring, kunnskapsgrunnlag, usikkerheit
Samfunnsnytte		
Personalpolitikk		Positivt med større personalgruppe, men tilsette kan oppleve endring som negativt og det er viktig å arbeide med personalgruppene for å førebu endring og nye rutinar. Lokalisering av det nye leiarteamet vil vere viktig.
Tenesteyting		Tilbodet vil vere ihht lov/forskrift.
Brukar/innbyggjar		Foreldresamarbeid skal vidareførast som i dag.
Økonomi		Endringa skal føre til reduserte utgifter eller utgiftsnivå som i dag.
Kompetanse		Usikkert kva for kompetanse som er forventa av ny leiar ift det å vere sjølvstyrt. Behov for kompetansetiltak 2018/19.

Samla vurdering og ev. alternativ

Endringa vil i liten grad føre til endringar for dei tilsette. Det skal vere dagleg leiing av begge avdelingar, om lag som i dag. Men positivt med eit leiarteam der ein kan fordele oppgåver ut i frå eigenskapar, behov, osb.

Konklusjon:

Ein legg til grunn at det er mogleg å gjennomføre endringa slik det går fram av forslaget og at oppstart kan skje frå og med skule- og barnehageåret 2019/20.

Tiltak: Sentrumsskule 1.-10.klasse Programområde: PO2	Kort omtale: Samle dei to skulane i sentrum til ei stor avdeling, med ein avdelingsleiar i og ein assisterande avdelingsleiar, begge med 100% administrativ stilling.
--	---

Tema	Konsekvens	Forklaring, kunnskapsgrunnlag, usikkerheit
Samfunnsnytte		
Personalpolitikk		Positivt med større personalgruppe, men tilsette kan oppleve endring som negativt og det er viktig å arbeide med personalgruppene for å førebu endring og nye rutinar. Lokalisering av det nye leiarteamet vil vere viktig. Det er ynskjeleg på sikt å samle tilsette og leiing i eit nytt, felles bygg mellom skulane.
Tenesteyting		Tilbodet vil vere ihht lov/forskrift.
Brukar/innbyggjar		Foreldresamarbeid skal vidareførast som i dag.
Økonomi		Endringa skal føre til reduserte utgifter eller utgiftsnivå som i dag.
Kompetanse		Usikkert kva for kompetanse som er forventa av ny leiar ift det å vere sjølvstyrt. Behov for kompetansetiltak 2018/19.

Samla vurdering og ev. alternativ

Endringa vil i liten grad føre til endringar for dei tilsette. Positivt at ein kan bruke lærarar og assistentar på tvers av skulane. Positivt med eit leiarteam med 100% stilling der ein kan fordele oppgåver ut i frå eigenskapar, behov, osv.

Konklusjon:

Ein legg til grunn at det er mogleg å gjennomføre endringa slik det går fram av forslaget og at oppstart kan skje frå og med skule- og barnehageåret 2019/2020.

<p>Tiltak: Flatdal oppvekstsenter bhg + skule Programområde: PO2</p>	<p>Kort omtale: Samle barnehagane i Åmotsdal og Flatdal og skulen i Flatdal til ei avdeling, med ein avdelingsleiar 100 %, assisterande avdelingsleiar 60 % og merkantil støtte 20%.</p>
---	---

Tema	Konsekvens	Forklaring, kunnskapsgrunnlag, usikkerheit
Samfunnsnytte		Ein legg til grunn at endringa ikkje vil føre til endring av sjølvle tenestetilbodet for elevane/barna, men at foreldre og tilsette ved Åmotsdal barnehage kan oppleve endringa negativt i og med at leiging av barnehagen blir lokalisert i Flatdal.
Personalpolitikk		Positivt med større personalgrupper (Flatdal og Åmotsdal) der ein i større grad kan bruke dei tilsette på tvers av det som i dag er tre avdelingar.
Tenesteyting		Tilbodet vil vere ihht lov/forskrift. Elevane/barna skal ikkje oppleve endringar i tilbodet ved at leinga blir omorganisert.
Brukar/innbyggjar		Foreldresamarbeid skal vidareførast som i dag. Usikkert om endring vil ha konsekvensar for foreldresamarbeidet. Det vil variere ut i frå korleis bhg/skule-heim samarbeidet blir organisert (t.d. om det blir foreldremøter i Flatdal eller Åmotsdal osv.)
Økonomi		Endringa skal føre til reduserte utgifter eller utgiftsnivå som i dag.
Kompetanse		Usikkert om leiar skal ha skulefagleg eller barnehagefagleg kompetanse. Usikkert kva for kompetanse som er forventa av ny leiar ift det å vere sjølvstyrt. Behov for kompetansetiltak 2018/19.
Personalleiing		Stor avstand geografisk, korleis skal ein utøve personalleiing kvar dag i alle avdelingane? Korleis skal leiar kvalitetssikre den daglege drifta? Positivt med styrking av den merkantile hjelpa til den nye avdelinga.

Samla vurdering og ev. alternativ

Vidareføring av tenestetilbod for brukarane som i dag. Kan bli endringar i høve til personalleiing i kvardagen og fører kanskje til endring i delar av foreldresamarbeidet. Styrking av leiging ved at ein no skal vere eit leiarteam som er lokalisert i Flatdal.

Konklusjon:

Ein legg til grunn at det er mogleg å gjennomføre endringa slik det går fram av forslaget og at oppstart kan skje frå og med skule- og barnehageåret 2019/20.

Vedlegg 4.3 – Konsekvensutredning for valt organisasjonsform PO 3 – Helse og omsorg

KONSEKVENSVURDERING AV TO ALTERNATIVE MODELLAR FOR ORGANIERING AV HELSE OG OMSORGSTENESTA I SELJORD KOMMUNE

Innleiing

Arbeidsgruppa har vurdert dei to modellane i høve til dei parametrane som konsekvensvurderingsskjemaet inneheld. Når det gjeld perimeteret «samfunnsnytte» har arbeidsgruppa valt å presentere nokre felles vurderingar fyst, som gjeld i høve til både modellane. Arbeidsgruppa meiner desse momenta må takast omsyn til dersom ein skal lukkast med ei omstilling og omorganisering av kommunen sitt tenesteapparat, uavhengig av modellval.

Når det gjeld dei øvrige parametrane i konsekvensvurderingsskjema, har arbeidsgruppa vurdert kvar enkelt modell serskilt (sjå under). For at stoffet skal vere meir tilgjengeleg for den som les, har arbeidsgruppa også endra noko på lay-out i skjema. Det er ikkje lagt inn fargekodar, då det uansett ikkje vil gje eit tilstrekkeleg presist bilete eller illustrasjon av konsekvensane.

Med dei reservasjonar som er presentera, vil arbeidsgruppa rå til at kommunen veljar modell 2 med 4 resultateiningar. Arbeidsgruppa meiner at kommunen ikkje vil vere tent med å gå for modell 1.

Samfunnsnytte

Seljord kommune leverer gode tenester i heile PO3. Programområde 3 har lite problem med rekruttering. Dette er unikt, særleg med tanke på at Seljord er ein liten distriktskommune. Ein viktig forklaring på dette er at kommunen har eit godt omdømme.

Eit sterkt fagleg fokus i alle avdelingar bidreg til å skape eit godt arbeidsmiljø, noko som er viktig for god rekruttering. Eit godt døme på dette er legetenesta i kommunen.

Suksessoppskrifta til Seljord kommune har til no vore korte liner, eit sterkt fagleg fokus med gode prioriteringar, lagt til rette frå fagapparatet i samspel med overordna administrativt nivå og med viktig støtte frå politisk system.

Denne faglege tilnærminga inneber også ein betre førebyggjande innsats, noko som er gunstig reint samfunnsøkonomisk, men dessverre ofte nedprioritert i stramme kommunebudsjett.

Eit anna døme på gode tenester er det tette og gode samarbeidet mellom institusjon, heimesjukepleie, fysioterapeut og legar, noko som fører til at brukarane kan bu lenger i egen heim. Det viktige arbeidet kring kvardagsrehabilitering er her ein nøkkelfaktor, og må utviklast vidare. Forutsigbare pasientforløp, og ein tryggleik om at innbyggjarane i kommunen får den hjelpa dei skal ha når dei treng det, er avgjørande for at kommunen skal lykkast med sin visjon om å vere «det gode vertskap».

Det er viktig å prioritere eit fagleg fokus i ein omstillingsprosess. Dette fører til ein meir fagleg robust teneste, noko som er nødvendig for å gjennomføre sentrale mål og strategiar i kommuneplanen, og som igjen kan gje ein samfunnsøkonomisk innsparing.

Samhandlingsreforma setter auka krav til kommunane, med færre innleggingar i sjukehus og raskare utskrivning. Pasientgruppa ser heilt annleis ut no enn for 10 år sidan. Sjukehusa har krav på seg om å kutte liggedøgn, noko som fører til at pasientane er enda dårlegare når dei vert utskrivne. Dette stiller auka krav til kompetanse innanfor heile spekteret av helse og omsorgstenester i kommunen.

Dersom kommunen ikkje makter å tilpasse seg dei nye samfunnsmessige krava, må kompetanse og kapasitet verte kjøpt frå andre kommunar, noko som blir dyrt og som dessutan er negativt for både rekruttering og eit godt omdømme.

For helse og omsorg særskilt er det viktig for å oppnå god tenestekvalitet og gode resultat at det er fokus på rehabilitering, og at det er nok av ressursar på det feltet.

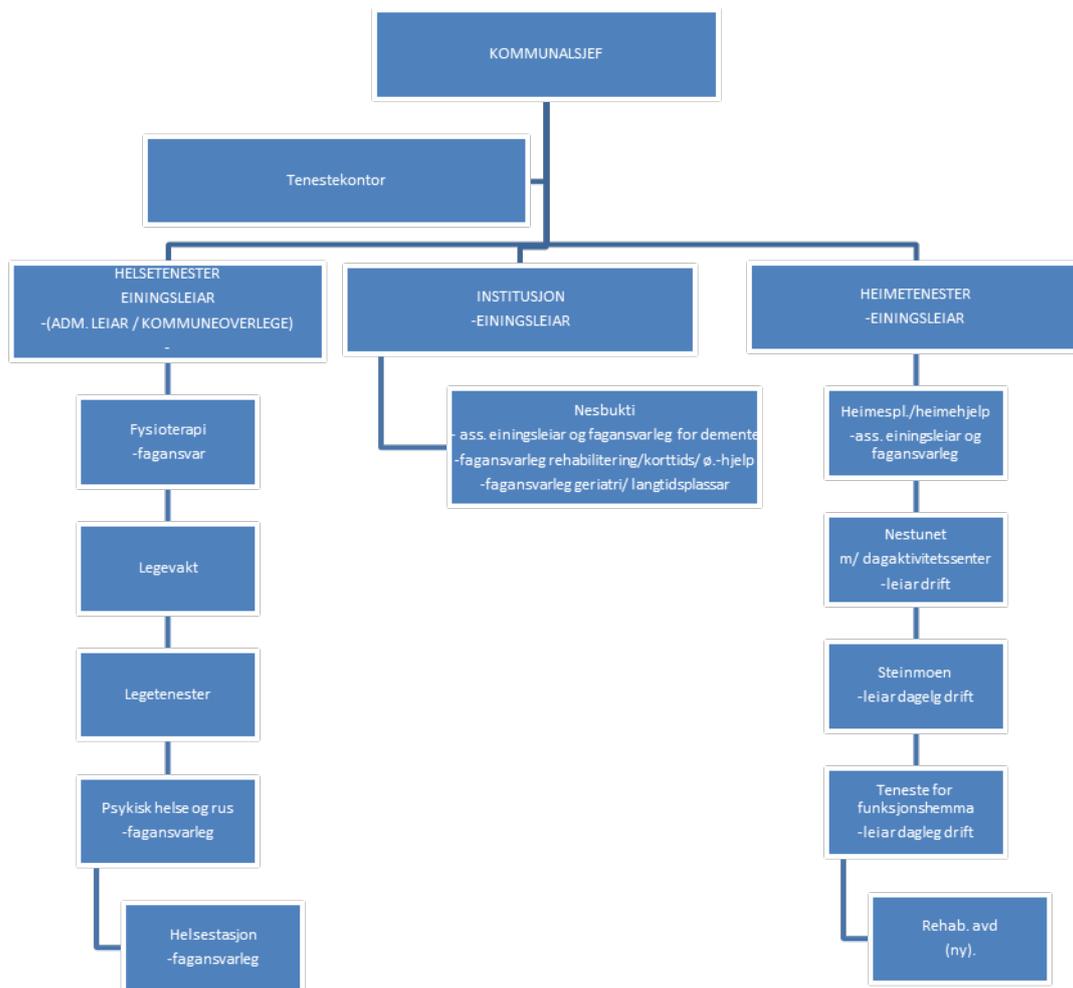
Seljord kommune sin visjon er «det gode vertskap» For å kunne nå ein slik ambisjon, må kommunen levere fagleg gode tenester av høg kvalitet. Arbeidsgruppa har respekt for at kommunen må ha ein sunn og god økonomi, men god kvalitet har ein pris.

Når kommunen no planlegg å gå over til resultateiningar, er det difor viktig at dei som skal fungere i einingsleiarstillinga har god fagkompetanse. Leiars og eininganes resultat bør målast også på fagleg grunnlag og ikkje berre i høve til økonomi. Ein risiko vil kunne vere at leiar mistar eller nedprioriterer det faglege fokuset, noko som vil kunne vere alvorleg for tenesteutviklinga. Gode resultatmålingar også i høve til fag, vil gje eit grunnlag for å fylgje med på utviklinga. M.a. ved å kunne samanlikne seg med andre og ikkje minst seg sjølve over tid.

Kommunen må difor jobbe aktivt for å utvikle gode indikatorar og eit godt verktøy for måling av tenestekvalitet i tida som kjem.

Regjeringa har for kort tid sidan lagt fram for Stortinget Meld. St.15 (2017-2018) Leve hele livet – en kvalitetsreform for eldre. Denne planen vil krevje at kommunane prioritetar utvikling av kvalitet og gode faglege tenester overfor eldre, og er eit eksempel på kor avgjerande viktig eit fagleg fokus vil få i tida som kjem.

ORGANISERING AV HELSE OG OMSORGSTENESTA – MODELL 1.

KONSEKVENSAR AV MODELL 1

Personalpolitisk

Denne modellen inneber at helse og omsorgstenesta vert organisert i tre store resultateiningar. Storleiken på einingane fører med seg utfordringar i form av eit stort internt kontrollspenn. Dette vil vere krevjande for einingsleiar i høve til å kunne utføre ein samlande og einskapleg leiing. Likeins vil til dels store skilnader i kultur og fagleg språk internt kunne skape utfordringar. Det kan også bli krevjande for einingsleiar å ha tett nok kontakt med alle delar internt, med risiko for at det skaper rom for uformelle leiarar, og at ein vil kunne oppleve stor avstand mellom tilsette og formell leiar. Likeins at einingsleiar får for liten tid til fagutvikling grunna mykje administrativt arbeid.

Storleiken på dei nye einingane vil difor gjere det nødvendig med fleire underleiarar/fagansvarlege el.l. i kvar eining. I fleire av einingane vil det vere behov for inntil 100 % stilling som assisterande einingsleiar.

Modell 1 krev også sær auka kompetanse og opplæring for einingsleiarar sjølve, både når det gjeld økonomi, personaladministrasjon og leiing.

For å motivere aktuelle avdelingsleiarar til å ta på seg einingsleiaransvar i denne modellen, vil overordna støtte og tryggleik frå kommunalsjefnivå vere avgjerande viktig. Det er sær viktig at einingsleiarstillingane vert gjevne eit innhald som gjer dei attraktive å søke på for leiarar med relevant fagkompetanse: I motsett høve vil det faglege arbeidet lett bli nedprioritera i heile verksemda.

Særleg vil dei nemnte utfordringane internt kunne gjere seg gjeldande innanfor den nye eininga for heimetenester. Fyst og fremst fordi noverande avdeling for funksjonshemma er tenkt innlemma i denne eininga. Denne tenesta er sær annleis frå resten av heimetenesta, baa når det gjeld faglege metodikk, kultur og tradisjon. Avdeling for funksjonshemma har også i seinare tid slitt med arbeidsmiljøutfordringar, som i seg sjølve krev tett og god leiing for å bli løyst, også framover i tid. I tillegg vil dette tenesteområdet møte nye utfordringar faglege og økonomisk med nye heiltids brukarar i rimeleg nær framtid, noko som vil krevje nærverande og god leiing. Og ikkje minst har denne avdelinga sitt særpreg i at samtlege brukarar av tenesta er «livstidsbrukarar» noko som stiller spesielle krav til organisering, kompetanse og drift.

Det er mange deltidstilsette berre i avdeling for funksjonshemma, noko som er spesielt krevjande for leiinga å fylgje opp. I modell 1 blir difor avdelinga for heimetenester veldig stor, med mange tilsette, mange lokasjonar og mange ulike fagområder, noko som kan bli sær vanskeleg å fylgje opp.

Tenesteyting/effektivitet

Storleiken på einingane gjer mogelegheit for meir fleksibel bruk og utnytting av personell. Ein kritisk faktor er likevel at ein får til god intern kommunikasjon mellom dei ulike delar. Det er viktig at organisering i store einingar ikkje går utover omsynet til nærleik mellom brukar, lokalmiljø og tenesteapparat i form av meir sentraliserte tenester.

Brukar/innbygar

Det er viktig at fagansvarlege/underleiarar jobbar mest mogeleg fulle stillingar av omsyn til å vere tilgjengeleg for brukarane og personalet.

Økonomi

Det er vanskeleg å sjå at modellen vil gje økonomisk innsparing i høve til dagens situasjon, når det gjeld utgifter til leiing. Dette p.g.a. det auka behovet for fagansvarlege/underleiarar som modellen krev, og som vil vere lønsdrivande.

Sjøl om alle tenester er lovpålagde i den nye store avdelinga for heimetenester, er tenesteområdet for funksjonshemma særleg ressurskrevjande økonomisk sett. Dette vil kunne føre til ein uheldig intern konkurranse mellom tenesteområder, og at andre tenester kan bli skadelidande.

Ein positiv effekt vil vere at det kan bli enklare at tilsette tek på seg å jobbe på fleire tenesteområder.

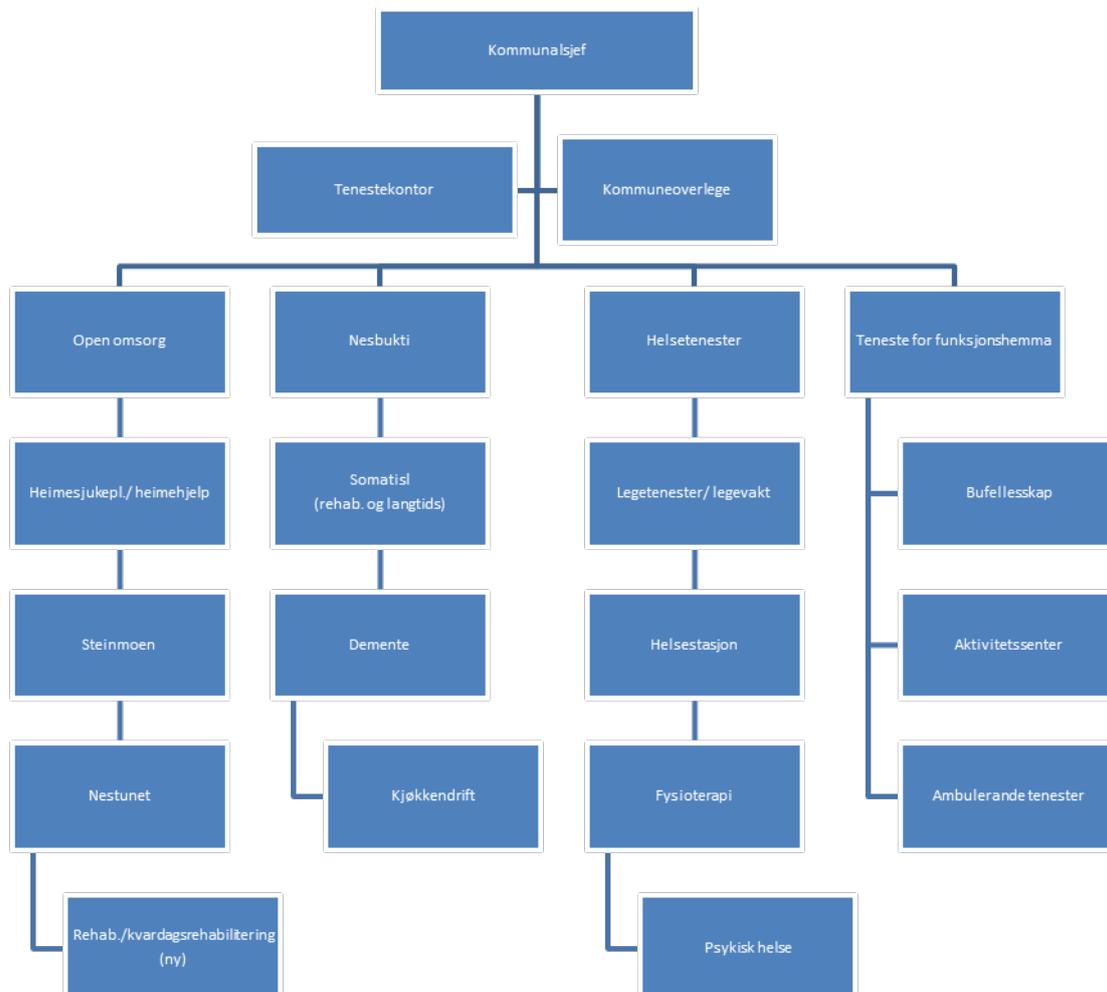
Samla vurdering og ev. alternativ

Storleiken på resultateiningane i denne modellen, og særleg den spesielle samansetninga som den nye eininga for heimetenester vil få, gjer at arbeidsgruppa ikkje vil rå til at denne modellen vert vedteken. Slik arbeidsgruppa ser det er det ikkje forsvarleg at noverande avdeling for funksjonshemma vert innlemma i denne nye eininga. Ei slik innlemming og organisering vil kunne innebere ein betydeleg risiko for at dei spesifikke utfordringane dette tenesteområdet har ikkje får nok merksemd i tida som kjem, noko som kan få sær negative konsekvensar.

Konklusjon

Arbeidsgruppa meiner det ikkje vil vere forsvarleg å sette i verk modell 1 med tre resultateiningar i helse og omsorgstenesta.

ORGANISERING AV HELSE OG OMSORGSTENESTA – MODELL 2.

KONSEKVENSAV MODELL 2

Personalpolitisk

På same vis som modell 1 med 3 einingar, fører også modell 2 med seg utfordringar for einingsleiar med eit stort internt kontrollspenn. Likeins utfordringar med til dels store skilnader i kultur og fagleg språk internt. Dette kan gjere det utfordrande for einingsleiar å ha tett nok kontakt med alle delar internt, med auka risiko for at det gjer rom for uformelle leiarar, oppleving av stor avstand mellom tilsette og leiar samt for liten tid til fagutvikling.

På same vis som for modell 1, vil storleiken på dei nye einingane gjere det nødvendig med fleire underleiarar/fagansvarlege el.l. i kvar eining. I fleire av einingane vil det også med modell 2 vere behov for opptil 100 % stilling som assisterande einingsleiar.

På same vis som modell 1, krev også modell 2 særskilt auka kompetanse og opplæring for einingsleiarar, både når det gjeld økonomi, personaladministrasjon og leiing.

For å motivere aktuelle avdelingsleiarar til å ta på seg einingsleiaransvar i denne modellen, vil overordna støtte og tryggleik frå kommunalsjefnivå vere avgjerande viktig.

Ein viktig forskjell i høve til modell 1, er likevel at modell 2 skapar ein mykje betre situasjon for eininga for heimetenester ved at avdeling for funksjonshemma kan halde fram som sjølvstendig eining. Dette vil skape eit betre organisatorisk grunnlag for å trygge denne verksemda særskilt når det gjeld arbeidsmiljø. Likeins å kunne gje auka mogelegheiter for å møte dei faglege og økonomiske utfordringane som verksemda vil stå overfor i nær framtid, med nye heildøgns brukarar.

Tenesteyting/effektivitet

Storleiken på einingane gjer mogelegheit for meir fleksibel bruk og utnytting av personell.

Brukar/innbyggjar

Det er viktig at fagansvarlege/underleiarar jobbar mest mogeleg fulle stillingar av omsyn til å vere tilgjengeleg for brukarane og personalet.

Økonomi

På same vis som for modell 1 gjev neppe heller modell 2 nokon økonomisk innsparing i høve til dagens situasjon, når det gjeld utgifter til leiing. Dette p.g.a. det auka behovet for fagansvarlege/underleiarar som modellen krev, og som vil vere lønsdrivande.

Ved val av denne modellen vil ein unngå faren for intern prioriteringskamp innan avdelinga for heimetenester, som fylgje av at tenesteområdet for funksjonshemma er særleg ressurskrevjande økonomisk sett.

Ein positiv effekt vil i ei viss utstrekning som for modell 1, også for modell 2 vere at det kan bli enklare at tilsette jobbar på fleire tenesteområder.

Samla vurdering og ev. alternativ

Iverksetting av denne modellen gjev færre negative utfordringar enn kva som er situasjonen med modell 1. Det er særleg storleiken på eininga for heimetenester som vert utslagsgjevande for arbeidsgruppa i ei slik vurdering.

Det er særst viktig at avdeling for funksjonshemma/Heddelitunet kan verte organisera som ein eigen eining også i åra som kjem. Dette grunna dei spesifikke utfordringane som denne verksemda har, arbeidsmiljømessig og med fleire heildøgns brukarar som kjem, samt med den fagleg/kulturelle tradisjonen avdelinga rår over. Noko som alt saman krev spesifikk kunnskap, innsyn og sterkt nærverande leiarfokus.

Når det gjeld dei andre utfordringane som arbeidsgruppa har peika på i høve til modell 1, er desse også gjeldande i sama grad i modell 2. Det vil difor vere ein kritisk suksessfaktor også i høve til modell 2, at einingsleiarane får tilført tilstrekkeleg kompetanse og opplæring i heilskapleg leiing, og i å kunne ivaretake eit totalansvar innan både økonomi, personal og fag. Det må lagast ein plan for gjennomføring av opplæring, langt meir omfattande enn det talet på timar som til no er stipulera i framdriftsplanen for omstillingsprosjektet. Ved val av denne modellen er det også viktig at ein syter for at det vert rom for fagleg utviklingsarbeid innanfor kvar av dei nye einingane.

Konklusjon

Arbeidsgruppa rår til at kommunen vel modell 2 ved framtidig organisering, med i alt 4 resultateningar innan helse og omsorgssektoren, med dei reservasjonar som er peika på over.

ANDRE INNSPEL FRÅ ARBEIDSGRUPPA.

På oppmoding frå rådmannen har arbeidsgruppa verte utfordra på å gje innspel på fylgjande to spørsmål:

1. Kva skal til for å få leiarar som kan ta på seg eit administrativt ansvar for eit område?
2. Kva skal til for at vi samtidig har god fagleg styring ved avdelingane?
  - Forbetringpunkt i måten vi jobbar på innan tenesteleveransar, arbeidsprosedyrar og system
  - Arbeidsgruppene skal gje innspel på innsparing og forslag til auka inntekter innanfor eige ansvarsområde, med varig verknad.

1. Kva skal til for å få leiarar som kan ta på seg eit administrativt ansvar for eit område?

Føresetnadene for ein modell med berre fire einingsleiarar, er m.a. at det framleis er ein kommunalsjef funksjon som ivaretek helse og omsorgstenesta samla på eit overordna administrativt nivå og overfor politiske organ.

Einingsleiarane må få grunnleggjande god opplæring i starten i høve til budsjettering og økonomisk drift. Likeeins at einingsleiar har løpande moglegheit for støtte både frå økonomi og personalavdelinga i kommunen. I tillegg krev ein slik modell at kvar avdeling/eining har fleire interne «leiarfunksjonar» å gjere nytte av, som til dømes assisterande einingsleiarstilling og/eller fagansvarlege i kvar eining. Dette fordi einingane blir altfor store til at ein leiar skal klare alle leiaroppgåvene.

Ikkje minst for å sikre rekruttering til einingsleiarstillingane i framtid, er det særst viktig at stillingane vert gjevne eit innhald som gjer dei attraktive å søke på for personar med relevant fagkompetanse i tillegg til leiarkompetanse. I motsett høve vil det faglege arbeidet lett bli nedprioritera i heile verksemda.

2. Kva skal til for at vi samtidig har god fagleg styring ved avdelingane?

Ein viktig føresetnad for god fagleg styring er at einingsleiar, som nemnt over, har fleire interne leiarfunksjonar/underleiarar å gjere seg nytte av, altså assisterande einingsleiarstilling og/eller fagansvarlege i kvar eining. Ikkje minst er dette viktige «grep» for å sikre nok tid til god fagleg styring og fagleg utviklingsarbeid i kvar eining.

I samband med overgang til ny einingsstruktur på helse og omsorg, rår arbeidsgruppa til at reinhald og vaskerivert teken ut av PO3 og lagt inn under leiande reinhaldar i kommunen.

Modellen legg elles opp til fylgjande organisering under einingsleiarnivå:

Teamleiarar i 100% stillingar x3 (dagarbeidstid med helg), og med ansvar for dagleg drift på h.h.v. Nestunet, Steinmoen og psykisk helse.

Ass. einingsleiar i 100 % stilling totalt, inklusive den kliniske delen, dvs. sjukepleiarstillingar med definert tid til assisterande einingsleiar funksjon, både i eining for heimetenester og ved institusjonen. Ved institusjonen vil det vere naudsynt å gjere om 3 sjukepleiarstillingar til fagsjukepleiarar innan demens, rehabilitering og geriatri. Det vil vere naturleg at ein av desse innehar funksjonen som assisterande einingsleiar for institusjonen.

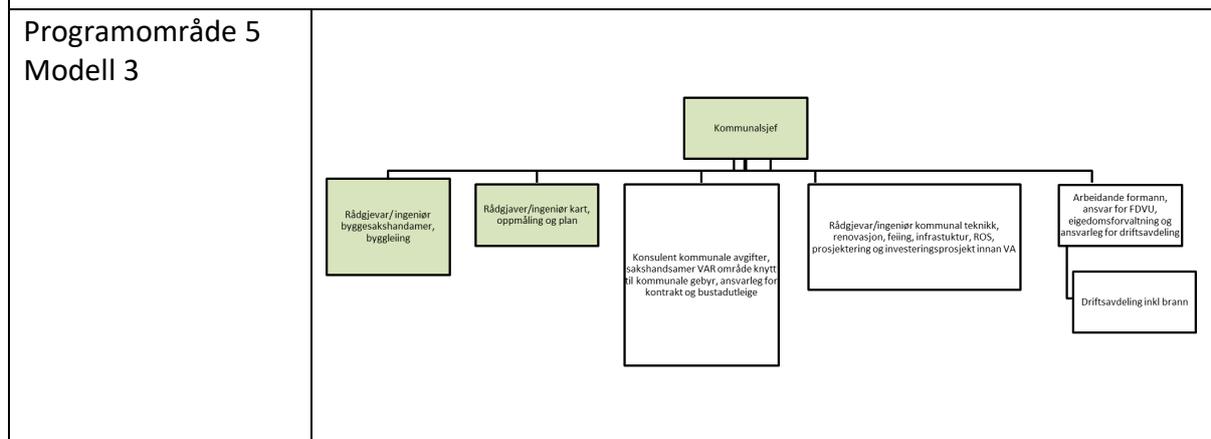
Detaljane kring organisering av interne leiarfunksjonar må bli teken endeleg stilling til i samband med at einingsleiarstrukturen skal settast i verk og einingsleiarar tilsett.

Dokumentet ferdigstilt av arbeidsgruppa den 25. mai 2018.

Rolf Henning/sekr.

Konsekvensutgreiing endringsprosess 2018 Seljord kommune

Vedlegg 4.4 – Konsekvensutredning for valt organisasjonsform PO 4 – Samfunnsutvikling og drift

Tema	Konsekvens	Forklaring, kunnskapsgrunnlag, usikkerheit
Personalpolitisk	H P	Modellen krevjar endringsoppseiing på ei stilling. Dette er ikkje ynskja av HT NITO. Modellen vil føre med seg intern utlysning for å få på plass arbeidsleiar for driftsavdelinga. Dette kan vere positivt for den som får jobben, og svare ut ein av hovudmåla for endringsprosessen. Rett mynde til ansvar. Modellen krev ein del opplæring av tilsette som får nye oppgåver/auka mynde
Tenesteyting /Effektivitet	H	Modellen vil krevje omstilling og investering i nye digitale hjelpemidlar for å kunne oppnå auka effektivitet, og dette må innarbeidast blant tilsette og i organisasjonen. Endringane vil ta tid fyre ein oppnår auka effektivitet. Tenestene vil på sikt blir betre med omsyn til oversikt over oppgåver og betra rutinar.
Brukar/innbyggjar	H	Brukarar/innbyggjarar vil ikkje merke mykje til endringa.
Økonomi	H	Modellen vil føre med seg noko investering i digitalt utstyr og opplæring. Men vil ikkje føre til varig driftsauke på budsjettet i form av nye stillingsheimlar.
Anna?		

Samla vurdering og ev. alternativ

Det må fokuserast på korleis ein kan få fjerne negative konsekvensar, mellom anna har ein sett på om ein kan gjere nokre få endringar på modell 3 for å få ein løysning heile arbeidsgruppa kan stille seg bak. Fyrst og fremst gjeld det stilling V/A ing. Forslaget er å oppretthalde stillingsheimlen slik

Konsekvensutgreiing endringsprosess 2018 Seljord kommune

den ligg, men at oppgåver blir endra for å dekke opp behov for auka drift av vassverk og ytre anlegg. Dagens driftsoperatør på vatn vil med denne endringa, få endring i oppgåvene til vanleg driftsoppgåver hjå driftsavdelinga for å styrke denne.

Modellen krevjar at alle tilsette får små eller store endringar i si stilling. Oppgåver som i dag ligg til avd.leiar teknisk vil måtte fordelast på fleire tilsette, oppgåvene vil variere men dette må ein kome meir tilbake til på detaljnivå når strukturen er lagt.

Konklusjon:

Målet for endringsprosessen vil vere nådd med justert modell 3.

Tilsette får nye oppgåver og ein oppnår ein meir tenleg måte og vere organisert på.

På sikt får ein betra måten tenestene blir levert, med meir oversikt og betre rutinar. Service nivå vil oppretthaldast med betra kvalitet.

Rett mynde til rett ansvar vil bli praktisert med ein meir flat struktur utan avdelingsleiar som mellomledd.

Seljord kommune

Arkiv: F15
Saksnr.: 2017/1701-10
Sakshand.: Egil Birkrem
Direkte tlf.: 35065163
Dato: 23.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	44/18	14.06.2018

Deltaking i 110 nødalarmsentral for region Sør-Øst

Saksdokument:

Invitasjon om deltaking i Sør-Øst 110 IKS
Oversikt høyringsssvar
Utkast selskapsavtale
Forslag til saksframlegg

Vedlegg:

- 1 Etablering av samlet 110-sentral for Sør-Øst politidistrikt i Tønsberg
- 2 Høyringsssvar om eierform
- 3 Selskapsavtale for Sør-Øst 110 IKS
- 4 Høyringsuttale - val av organisasjonsform Sør-Øst nødalarmsentral

Saksutgreiing:

Bakgrunn for saka

- Staten har vedtatt å samlokalisere 110-sentralene for brann- og redning med politiets 112-operasjonssentraler i dei nye politidistrikta som ble vedtatt i 2015
- Tønsberg kommune er pålagt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) å etablere ny 110-sentral samlokalisert med Sør-Øst politidistrikts 112-operasjonssentral i politihuset i Tønsberg
- Kommunane i Buskerud, Telemark og Vestfold samt Jevnaker kommune i Oppland plikter å knytte seg til 110-sentralen og å bære sin del av kostnadene ved etablering og drift av sentralen (jf. Brannloven § 16)
- Tønsberg kommune har vedtatt å be Vestviken 110 IKS om å vidareføre og utvide selskapet og nødalarmregionen til også å omfatte Telemark. Vestviken 110 IKS har samtykket i dette og vil samtidig endre namn til Sør-Øst 110.

- Dagens 110 Telemark i Skien og Vestviken 110 i Drammen erstattas av den nye 110-sentralen i Tønsberg.
- Dagens 110 Telemark overfører bare dei lovpålagte oppgåvene til nye Sør-Øst 110. Vestviken 110 overfører alle dagens tenester dvs. både lovpålagte og tilleggstenester
- Kommunane i Telemark inviteras primært til å bli deltakar i Sør-Øst 110 IKS. Alternativet er å inngå en tenesteavtale med selskapet.

Rettsleg grunnlag

I brann- og eksplosjonsvernlova § 16

Lov om interkommunal selskap

Forvaltningslova

Offenlegheislova

Kommunelova

Sentrale føringar

Stortinget vedtok i 2015 endringar i Politiloven (nærpolitireformen). Her ble 27 politidistrikt redusert til 12 og det ble presisert at grensene til 110-regionene skulle tilpassas dei nye politidistrikta. Fysisk samlokalisering av politiets 112-operasjonssentraler og 110-sentraler for brann- og redningstenesta var også ein del av Stortingets vedtak. Det nye distriktet Sør-Øst besto tidligare av fire politidistrikt og to nødalarmeringsdistrikt.

Politidirektoratet (POD) fatta avgjer om kor administrasjonsstadane til dei 12 politidistrikta skulle ligge. For distrikt Sør-Øst valte POD Tønsberg som administrasjonssted og lokalisering av 112-operasjonssentralen. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) bestemte deretter lokalisering av 110-nødalarmsentral for Sør-Øst i Tønsberg samlokalisert med den nye 112-sentralen her. Vedtaket har er heimleil i brann- og eksplosjonsloven § 37 (1) jf. § 16(1).

I brev av 15.03.16 påla DSB Tønsberg kommune å etablere en 110-sentral for den nye 110-regionen. Dei kommunar som omfattas av den fastsette regionen plikter å knytte seg til nødalarmeringssentralen og med grunnlag i avtale, bære sin del av kostnadene ved etablering og drift av sentralen. Dette gjelder alle kommunar i Buskerud, Telemark og Vestfold samt Jevnaker kommune i Oppland, til saman 49 kommunar pr. 1.1 2018.

Etter vedtak om kommunesamanslåingar vil talet på kommunar bli redusert til 40 innan 2020. Regionen omfattar ca. 711 000 innbyggjarar pr. 31.12.18. Når Hurum og Røyken slås saman med Asker, vil den nye kommunen komme inn under region Oslo. Talet innbyggjarar i Sør-Øst vil da bli redusert med ca. 32 000.

Ny eigarorganisasjon

Det heiter vidare i DSB brev: «*Brann- og eksplosjonsvernloven § 16 (1) legger ansvaret for etablering og drift av 110-sentralene til en "kommune". Bestemmelsen ivaretar prinsippet om kommunal organisasjonsfrihet ved at kommunestyret kan ta stilling til hvordan oppgaven skal løses i den enkelte kommune. I tråd med prinsippet om kommunal organisasjonsfrihet bestemmer kommunene selv hvordan 110-tjenesten skal organiseres, herunder hvilken modell for interkommunalt samarbeid som er mest hensiktsmessig for drift av 110-tjenesten i regionen.*»

Tønsberg kommune har prosjektorganisert arbeidet med etableringa av 110-sentralen med styringsgruppe, prosjektgruppe og arbeidsgrupper. Som ledd i dette arbeidet ble KS Konsulent AS engasjert til å utgreide alternative former for eigarorganisering av den nye 110-sentralen. Med utgangspunkt i utgreiinga ble det hausten 2017 gjennomført en høring blant kommunar i region Sør-Øst om val av type eigarorganisasjon. 24 kommunar uttalte seg om anbefalte

eigarorganisasjon, derav 19 anbefalte interkommunalt selskap og fleirtalet blant desse mente at en vidareføring av Vestviken110 IKS var mest ynskelig. Oversikt over høyringsssvar er vedlagt. På førespurnad frå rådmannen i Tønsberg har representantskapet i Vestviken 110 IKS vedtatt å utvide sitt selskap til å omfatte region Sør-Øst. På denne bakgrunn inviteras nå kommunane til å bli deltakerar i IKS-et.

Formannskapet i Seljord kommune gav ei høyringsuttale i møte den 16.11.2017 i sak 95/17 der fylgjande vedtak vart gjort:

"Formannskapet meiner at alternativ nr 2. Vidareføring og endring av dagens Vestviken 110 (fleire deltakerar, nytt navn osv) er den beste organisasjonsform for ny 110 – Sør Øst nødalarmsentral lokalisert i Tønsberg".

Oppgaver og tenester

Årsmøtet i 110 Telemark vedtok at bare dei lovpålagte oppgåvene overføres til Sør-Øst 110. Andre tenester vidareføres i ein egen alarmsentral/responscenter for Telemark. Vestviken 110 vidarefører alle dagens lovpålagte og ikkje-lovpålagte tenester i den nye 110 sentralen for Sør-Øst.

Dette betyr at fylgjande oppgåve og tenester blir utført ved Sør-Øst 110:

Fylgjande lovpålagte tenester som alle kommunar i region Sør-Øst må knytte seg til (jfr. Brannlovens § 16):

- Brann og nødmeldingar til 110
- Lovpålagte automatiske brannalarmar

I tillegg vil Sør-Øst 110 tilby fylgjande tenester som kommunar (og andre) kan inngå nærmare avtaler om etter eige ynskje:

Automatiske brannalarmer frå offentlige bygg, næringseigendomar og bufellesskap/sameige

- Automatiske alarmer frå bueiningar der det befinner seg personer som av det offentlige er vurdert å være i en risikoutsett gruppe i forhold til brann, f.eks. røykvarslare frå tryggleiksalarmar
- Mottak av brannalarm vidareformidla frå vaktelskap (som har avtale med 110-sentralen)
- Heisalarmer
- Mottak av brannmeldingar frå flyklubber – koordinering av skogbrannar
- Utvarsling av skogbranntropper og leiarstøtte
- Mottak sikringsradio
- Varsling av kriseleiing

Dei avtaler om tilleggstenester Vestviken 110 har med kommunar (og andre) i Vestviken-området vidareføres i Sør-Øst 110.

Avtaleform og avtaleparter for desse tenestene vil bli gjenstand for gjennomgang og revidering i nærmaste framtid.

Om den nye 110-sentralen

Regionen Sør-Øst 110 dekker eit område på 32 000 km² med 26 brannvesen og 56 brannstasjoner.

Den nye 110-sentralen i Tønsberg blir lokalisert i det nye politihuset i Tønsberg. 110-sentralen blir samlokalisert med politiets nye 112-sentral med vegg og skyvedør av glas mellom. 110-sentralen får 7 operatørpultar med døgnkontinuerlig normalbemanning på 5 operatørar (4 som

minimumsbemanning). Dei 2 ekstra pultane skal nyttas ved oppbemanning ved behov samt opplæring av personell og vedlikehald av systema og utstyr.

Staten ved DSB vil i hovudsak dekke kostnadene til etablering av ny sentral dvs. nytt teknisk utstyr og flytting. Gjenbruk av teknisk utstyr er begrensa ettersom ny sentral må være 100 % operativ før dei gamle 110 sentralen kan avvikles og demonteras.

Lokala i Tønsberg ble ferdigstilt i januar 2018 og teknisk innreiring vil være ferdig i mai 2018.

Vestviken 110 vil da flytte si verksemd hit og drifte region Vestviken her i frå inntil hele Sør-Øst 110 kan samlas der, etter plan 26. september 2018.

Eigarskap til 110-sentralen

Vestviken 110 er eit interkommunalt selskap iht. "Lov om interkommunale selskap".

Kommunar, fylkeskommunar og interkommunale selskap kan være deltakerar i eit IKS. Dagens 28 deltakerar i Vestviken 110 IKS består av 27 kommunar og eitt interkommunalt selskap (Vestfold interkommunale brannvesen IKS). Vestviken 110 sitt øvste organ er representantskapet og selskapets styre består av 7 medlemmer. Vestviken 110 har tidlegare vært utvida to gonger.

Første gang i 2009 med Nordre Buskerud og andre gang i 2010 med Vestfold. Det er våren 2018 starta ein prosess i deltakarkommunane som kan medføre at 8 kommunar som i dag er eigarar i Drammensregionens brannvesen IKS, vil ønske at dei går inn som eigar på vegne av kommunane. Noko tilsvarende kan skje i Hallingdalsområdet der dei 5 deltakarkommunane i Hallingdal brann- og redningsvesen IKS, vurderer å la seg representere i 110 sentralen gjennom dette selskapet.

Ei utviding av Vestviken 110 til å omfatte region Sør-Øst førar til at dei 18 kommunane i Telemark inviteras til å bli deltakare i det interkommunale selskapet, eventuelt at eigarskapet ivaretakas gjennom eit anna interkommunalt selskap der kommunen er deltakar.

IKS som selskapsform gir deltakarane god mogelegheit for styring, innsikt og kontroll med selskapets aktivitet. Samtidig kan eit IKS opplevas som ei noko krevjande organisasjonsform kor det blant anna er krav til minimumsdeltaking ved representantskapsmøter. Dersom fleire kommunar utøver sitt eigarskap gjennom eit anna IKS vil det lette noko på denne utfordringa. Frammøtet ved representantskapsmøter har likevel ikkje vore noko problem i Vestviken 110 IKS, og det har vore gode erfaringar med selskapsforma.

I KS Konsulent AS si utgreiing av 22.5.2017 om alternative eigarorganisasjonar for 110-sentralen, omtales også mogelegheita av ikkje å være eigar/deltakar av ein 110-sentral, men knytte seg til gjennom ei kjøpsavtale av dei lovpålagte tenestene. Brannloven og IKS-loven er ikkje eintydig klare på dette alternativet. På førespurnad frå Tønsberg kommune har DSB uttalt at dei har ingen føringar i samband til om ein kommune eigar eller inngår ei avtale om tilknytning til teneste og viser til lovas vilkår. Vestviken 110 IKS ynskjer sterkt at kommunane direkte eller ved eit aktuelt IKS blir med som deltakare i selskapet, og har gode erfaringar med det. Vestviken 110 ser likevel at føringane frå DSB tilseier at selskapet må akseptere en løysning med kjøpsavtale med bakgrunn i at noko kommunar i høyringa føretrakk dette framfor ei deltaking i eit IKS.

Endring av selskapsavtalen

Eksisterande selskapsavtale for Vestviken 110 IKS krev nokon endringar når det gjelder tilføyingar av nye deltakare, hovudkontorstad og geografisk virkeområde. I tillegg til nødvendige endringar er det også hensiktsmessig samtidig oppgradering av andre deler av selskapsavtalen til dagens standard. Ei oppgradert selskapsavtale tilpassa Sør-Øst 110 er utarbeidet i samarbeid

med KS Konsulent AS. Den er vedtatt av representantskapet i Vestviken 110 IKS i møte den 26 april i sak 11/2018 som grunnlag for sak til kommunestyra.

Når kommunane i Telemark har tatt stilling til deltaking, vil selskapsavtale bli sendt nåverande og nye deltakere til behandling. Forslag til endra selskapsavtale må handsamast av alle deltakande kommune-/bystyre (ev. representantskapet i deltakande IKS). Den vil bli sendt til behandling i kommunane sommaren 2018 når alle kommunane i Telemark har svart.

Arbeidsgjevaransvar

Etablering av ny 110-sentral i Tønsberg førar til at dagens to 110-sentraler avviklas. Dei tilsette ved Vestviken 110 beheld same arbeidsgjever, men får nytt arbeidssted. Dei tilsette ved 110 Telemark får også ny arbeidsgjevar og kjem inn under reglene om verksemdsoverdraging i Arbeidsmiljøloven.

Det er av stor betydning å kunne behalde mest mogeleg av dagens kompetanse og kapasitet frå de to sentralane. Det vil likevel også bli behov for nyrekruttering. Vestviken 110 er medlem av KS Bedrift og har i dag avtale med Drammen kommunale pensjonskasse.

Økonomi

Vestviken 110 har nedfelt i selskapsavtala at selskapets driftsutgifter fordeles mellom deltakarkommunane etter innbyggjartalet. Denne ordninga blir ført vidare noko som også er styringsgruppas anbefaling.

Foreløpige utreikningar av driftsutgiftene ved den nye sentralen vil tilsvare ca. kr 56 pr. innbyggjar, pr. år. Sentralen vil også ha nokre inntekter, i alt vesentlig knyta til automatiske brannalarmer. Det er behov for ei vurdering av dette ved utviding av selskapet. Denne utgreiinga er igangsett med planlagt ferdigstilling før sommaren 2018. Foreløpige utreikningar indikerer ein netto kostnad på om lag kr 50 pr. innbyggjar.

Ved utviding av Vestviken 110 IKS vil eigenkapitalen i selskapet utgjøre om lag kr 14 pr. innbyggjar. Representantskapet i Vestviken 110 IKS har vedtatt at nye deltakerar skal skyte inn tilsvarende beløp i eigenkapitaltilskot.

Dei fleste etableringskostnadar ved den nye sentralen dekkes av staten. Nokre kostnader faller likevel på kommunane, slik som prosjektkostnadar, leing av etableringa, utgreiingar, hospitering, opplæring, samordning av rutinar og regelverk osv. Dette er anslått til ca. 2,5 MNOK og tilsvarar om lag kr 3,50 pr. innbyggjar. Det forhandlas fortsatt om kor stor del av investeringane i nye lokaler som skal inngå i husleiga og statlig finansiering. Dersom den kommunale etableringskostnaden blir høgare vil dette redusere den årlige driftskostnaden tilsvarende. Tønsberg kommune har til nå forskottert disse kostnadane og vil fakturere Sør-Øst 110 IKS/kommunane når etableringa er gjennomført.

Kostnader ved etablering og drift av Sør-Øst 110 IKS vil være de same for den enkelte kommune uavhengig av om kommunen er deltakar i selskapet eller vel å inngå en tenesteavtale.

Vidare framdrift

Mai-2018: Invitasjon til kommunane i Telemark om deltaking i Vestviken 110 IKS / Sør-øst 110 IKS. Prinsipielle vedtak om deltaking i kvart kommunestyre. Utkast til selskapsavtale sendes med til orientering.

Juni-sept: Politisk handsaming av selskapsavtalen i alle 49 kommunar i Sør-øst og val av kommunens representant og vararepresentant til representantskapet

Status for Seljord kommune idag

Seljord kommune er idag tilknytta 110-Telemark med ein kostnad på kr 78 pr. innbyggjar pr. år. Utover lovpålagt alarmering som vist til i saksutgreiinga nyttar ikkje Seljord kommune seg av dei andre alarmtenester 110-Telemark har tilbydt kommunane i Telemark idag.

Teknisk avdeling nyttar styringssystem og overvåking frå andre leverandørar spesialtilpassa tenesta.

Tryggleiksalarntenesta er knytt til Doro Care AS der kommunen nyttar eigenbetaling frå brukarane. Det pågår arbeid med å etablere eit nytt responscenter for velferdsteknologi i Grenland. Kostnadsfordelinga med velferdsteknologien er under utvikling då det i dag er forståing for at dette inngår i tenestetilbodet for dei kommunale helse og omsorgstenester.

Som nemnt i saksframlegget vedtok årsmøte for 110-Telemark at berre dei lovpålagte oppgåve overføres til Sør-Øst 110 IKS. Andre tenester vidareføres i eigen alarmsentral/responscenter – "Alarmsentralen Telemark – Vestfold".

Desse tenester skal vidareføres for dei kommunar i Telemark og Vestfold som ynskjer å delta i dette samarbeidet. Alle deltagande kommunar vil få tilbod om fylgjande tenester.

Mottak, vurdering og vidareformidling av:

- tryggleiksalarmer, anna tryggleiksskapande teknologi og helseteknologi
- innbrotsalarmer frå deltagande kommunars bygningar
- heisalarmer
- andre tekniske alarmer
- mottak av automatiske brannalarmer / alarmer frå automatiske slokkeanlegg
- formidling av henvendingar til teknisk vakt i kommunane
- formidling og innkalling av den kommunale kriseleiing

Utrekningar syner at kostanden for desse tenester vil bli ca. kr 89,- p. innbyggjar pr. år.

Kva for tilknytning Seljord kommune ynskjer er ikkje avklart. Rådmannen vil legge fram ei ny sak for handsaming av val for andre tilknytningar til alarmsentral/responscenter enn dei lovpålagte (jf. Brannlova §16).

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune går inn som deltakar i Sør-Øst 110 IKS for dei lovpålagte tenester.

Rådmannen legg seinare fram ny sak om handsaming av selskapsavtalen, innskott av kommunens del av eigenkapital og dekning av kostnadar til drift og etablering samt val av representantar til representantskapet.

Utskrift til: Vestviken 110 IKS Grønland 36   3045 Drammen

Drammen, 7. mai 2018

Til kommunene i Telemark

Etablering av samlet 110-sentral for Sør-Øst politidistrikt i Tønsberg

Som kjent er det vedtatt at det skal etableres en felles 110-sentral for hele Sør-Øst politidistrikt samlokalisert med politiets operasjonssentral i Tønsberg. Tønsberg kommune har blitt pålagt av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) å etablere sentralen og kommunene i Sør-Øst politidistrikt har blitt pålagt å slutte seg til sentralen og å dekke kostnader ved etablering og drift av sentralen.

Tønsberg kommune har etablert en styringsgruppe med deltakere fra dagens to sentraler, 110 Telemark og Vestviken 110 IKS, som rådgivende organ.

Etter høring i kommunene har Tønsberg kommune besluttet at eierformen for sentralen skal være IKS, og har forespurt om Vestviken 110 IKS kan utvides til å omfatte hele region Sør-Øst. Representantskapet i Vestviken 110 IKS har akseptert dette.

Telemarkskommunene inviteres med dette til å bli deltakere i det utvidede selskapet som vil skifte navn til Sør-Øst 110 IKS. Hele sakskomplekset fremgår av vedlagte forslag til saksfremlegg for kommunestyrene. Det pågår fortsatt noe utredningsarbeid, blant annet knyttet til økonomiske forhold.

Det bes nå om at kommunene i Telemark tar stilling til deltakelse i selskapet på bakgrunn av vedlagte forslag til saksutredning. Når det er klart hvem som blir deltakere i det utvidede selskapet, vil endelig saksfremlegg med selskapsavtale mv bli sendt alle deltakere for vedtak.

Vestviken 110 IKS vil sterkt anmode kommunene i Telemark om å bli deltakere i Sør-Øst 110 IKS, eventuelt via et annet IKS. Vestviken 110 har gode erfaringer med at alle kommuner er med. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap krever at alle kommuner slutter seg til sentralen, men krever ikke deltakelse i et IKS. Alternativet er da en kjøpsavtale. Kostnader for kommunene vil være uavhengig av deltakelse eller kjøpsavtale.

For øvrig henvises til redegjørelsen i saksfremlegg vedlagt.

Etter planen skal felles sentral være operativ i Tønsberg fra 26.09.18. Det er derfor viktig å få utvidelsen på plass så raskt som mulig.

Det bes om tilbakemelding om deltakelse i Sør-Øst 110 IKS så snart som mulig og **innen 20. juni 2018**. Det tas sikte på å sende ut endelig sak om selskapsavtale mv. umiddelbart etter dette for behandling hos både nye og nåværende eiere i august/september 2018.

Tilbakemelding bes gitt Vestviken 110 IKS med kopi til Tønsberg kommune.

Dersom det er spørsmål til saken, kan daglig leder i Vestviken 110 IKS Kim Haugan eller prosjektleder Steinar Lien, Tønsberg kommune kontaktes. Kontaktinformasjon: Kim Haugan: e-post: kih@v110.no, tlf. 905 53 695; Steinar Lien, e-post: steinar.lien@tonsberg.kommune.no, tlf. 917 37 173.

Med vennlig hilsen

Halfdan Aass
Styreleder Vestviken 110 IKS

Kim Haugan
Daglig leder Vestviken 110 IKS

Vedlegg:

Forslag til saksfremlegg med vedlagt selskapsavtale og resultat av høring om eierform

Kopi: Tønsberg kommune

Kommune	Nytt IKS	V110	AS	Annet	Sekundært	Fylke	Organ
Drammen				Staten	AS	B	Kom
Hole			1			B	Kom
Lier			1			B	For
Modum		1				B	Kom
Nedre Eiker				Staten	AS	B	Kom
Nore Uvdal		1				B	Kom
Rollag		1				B	Kom
Øvre Eiker		1				B	Kom
Bø		1				T	Kom
Drangedal				§ 27	Kjøpsavtale	T	Kom
Hjartdal		1				T	For
Nome	1					T	Råd
Notodden		1				T	Kom
Sauherad		1				T	Kom
Seljord		1				T	For
Siljan				§ 27	Kjøpsavtale	T	Kom
Skien				§ 27	Kjøpsavtale	T	Kom
Vinje	1					T	For
Holmestrand	1				V110	V	Kom
Larvik	1					V	Kom
Nøtterøy	1					V	Kom
Sandefjord			1		Nytt IKS	V	For
Tjøme	1				V110	V	Kom
Tønsberg	1				V110	V	Kom
24	7	9	3	5	9		

Røyken og Hurum hadde ingen bestemt anbefaling om eierorganisasjon pga framtidig tilknytning til 110 Oslo

Selskapsavtale for

Sør-Øst 110 IKS

§ 1. Navn

Sør-Øst 110, heretter kalt selskapet, er et interkommunalt selskap, opprettet i medhold av lov om interkommunale selskaper (heretter IKS-loven).

§ 2. Deltakere

Selskapets deltakere er:

Drammen, Flesberg, Flå, Gol, Hemsedal, Hol, Hole, Hurum, Jevnaker, Kongsberg, Krødsherad, Larvik, Lier, Modum, Nedre Eiker, Nes, Nore og Uvdal, Ringerike, Rollag, Røyken, Sande, Sandefjord, Sigdal, Svelvik, Øvre Eiker, Ål og Vestfold Interkommunale Brannvesen IKS (kommunene Holmestrand, Horten, Færder, Re og Tønsberg).

Her legges så til de nye eierne

§ 3. Hovedkontor

Selskapet har sitt hovedkontor i Tønsberg.

§ 4. Selskapets rettslige status

Selskapet er et eget rettssubjekt. Selskapet skal være registrert i foretaksregisteret.

§ 5. Selskapets formål

Selskapets formål er å dekke kommunenes behov, plikter og oppgaver i forbindelse med "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen" § 4-5, § 4-6, § 4-7 og § 6-3.

Sør-Øst 110 IKS skal ivareta samfunnets behov for profesjonell, samordnet og kostnadseffektiv nødalarmering ved brann og ulykker, akutt forurensning og andre kriser gjennom et regionalt samarbeid med brannvesenet og andre nødetater.

110-sentralens geografiske virkeområde er Sør-Øst 110-region som tilsvarer Sør-Øst politidistrikt.

§ 6. Selskapets ansvar og oppgaver

Selskapet påtar seg å utføre oppgaven som 110-sentral for deltakerne iht. enhver tid gjeldende brann- og eksplosjonsvernlov, p.t. Lov av 14. juni 2002 med tilhørende forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesener av 26. juni 2002 nr. 729 §§ 4-1, 4-5, 4-6 og 4-7 gitt med hjemmel i lovens § 16.

Selskapet skal utføre følgende oppgaver:

Lovpålagte tjenester:

- *Mottak av nødmeldinger på 110 jfr. brann- og eksplosjonsvernlovens § 16 og dimensjoneringsforskriftens § 6-3.*
- *Utvarsling av utrykningsenheter.*

- Etablering av samband og oppfølging under hendelser.
- Loggføring av hendelser.

Tilleggstjenester:

- Mottak av automatiske alarmer fra offentlige bygg, næringseiendommer og bofellesskap/sameier.
- Mottak av automatiske alarmer fra boenheter hvor det befinner seg personer som av det offentlige er vurdert å være i en risikoutsatt gruppe i forhold til brann.
- Utvarsling av utrykningsenheter.

Andre tjenester

- Det åpnes for at deltakerkommunene kan avtale andre tjenester enn de ovennevnte, forutsatt at tjenestene ikke går ut over de lovpålagte tjenestene.

§ 7. Selskapets fullmakt

Nødalarmingsssentralen er ansvarlig for alarmering og utkalling av tilstrekkelig innsatsstyrke og overordnet vakt i henhold til § 4-6 i Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen. Dette gjelder uavhengig av hvor hendelsen er. Deltakerne bærer alle kostnader ved slik utkalling dersom ikke annet er avtalt.

§ 8. Eierandel og ansvarsfordeling

Eierandeler og ansvar er beregnet ut fra folketallet i hver kommune per 01.01.2018

Driftsutgifter i selskapet skal fordeles mellom deltakerkommunene i samsvar med kommunenes innbyggertall basert på folketallene pr 1. januar året før gjeldende regnskapsår. (Kilde er SSBs statistikk om befolkning per 01.01. hvert år).

Deltakernes eierandeler og ansvar i selskapet framgår av vedlegg 1.

Endringer i eierandel vedtas som en endring av selskapsavtalen, jfr. pkt. 18.

§ 9. Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste organ. Representantskapet sammensettes med en representant fra hver deltaker med personlige vararepresentanter. Deltakerne oppnevner sine representanter til representantskapet.

Representantene har stemmerett i representantskapet i forhold til sin eierandel.

Deltakerkommunene ved sitt respektive kommune/bystyre oppnevner sine representanter for kommunevalgperioden på 4 år, første gang for den gjenstående del av kommunevalgperioden.

§ 10. Representantskapets møter

Det avholdes 2 ordinære representantskapsmøter hvert år. Ett innen 30. april, og ett innen 30. november. Representantskapets leder innkaller til møter. Innkallingen med sakliste skal skje skriftlig og med minst 4 ukers varsel til representantskapets medlemmer og til hver eier.

Ordinært representantskapsmøte i første halvår skal behandle:

1. Godkjenning av årsregnskap og årsberetning
2. Valg av styre
3. Valg av revisor

Ordinært representantskapsmøte i annet halvår skal behandle:

1. Økonomiplan for de fire neste budsjettår
2. Årsbudsjett for det kommende kalenderår.
3. Valg av valgkomité

Forøvrig skal representantskapet behandle:

1. Rammer for låneopptak
- 2 Overordnede mål og retningslinjer for driften, herunder saker av prinsipiell karakter
- 3 Andre saker som etter loven tilligger representantskapet eller saker som styret ønsker behandlet i representantskapet.

Representantskapsmøter skal holdes for åpne dører hvis representantskapet ikke beslutter noe annet. Styrets leder og daglig leder har plikt til å være til stede i representantskapets møter. Øvrige styremedlemmer har møte- og talerett.

§ 11. Budsjettbehandlingen

Representantskapet vedtar budsjettforutsetninger og budsjettrammer for det påfølgende kalenderår.

§ 12. Styret

Styret skal ha 7 medlemmer. Ett av medlemmene med varamedlem velges av og blant de fast ansatte.

Styret velges av representantskapet med unntak av de ansattes representant og vararepresentant. Styrets medlemmer velges for 2 år av gangen. Representantskapet velger styrets leder og nestleder.

Styret representerer selskapet utad og tegner dets firma.

Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål, selskapsavtalen, selskapets årsbudsjett og andre vedtak og retningslinjer fastsatt av representantskapet, og skal sørge for at bokføringen og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll.

Styrets sammensetning skal være slik at kollegiets samlede kompetanse kan løse selskapets oppgaver på en god måte.

§ 13. Daglig leder

Selskapet skal ha en daglig leder som ansettes av og rapporterer til styret.

Daglig leder skal forestå den daglige ledelse av selskapet og skal følge de retningslinjer og pålegg som styret og representantskapet har gitt.

Daglig leder forbereder sakene for styret og har tale- og forslagsrett i styrets møter.

§ 14. Personvern og offentlighetsloven

Forvaltningsloven og Offentlighetsloven gjelder for selskapets virksomhet.

§ 15. Økonomiforvaltning

Regnskap skal føres etter regnskapslovens prinsipper.

§ 16. Låneopptak og garantistillelse

Selskapet v/representantskapet har anledning til å ta opp lån. Høyeste ramme for selskapets samlede låneopptak er kr. 4.000.000.

Bestemmelser om låneopptak reguleres av § 22 i lov om interkommunale selskaper.

Virksomheten kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Virksomheten kan ikke selv låne ut penger.

§ 17. Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen kan endres av representantskapet ved 2/3 flertall hvor annet ikke er fastsatt i lov eller selskapsavtalen.

§ 18. Uttreden og oppløsning

Hver av partene kan etter ikrafttredelse av denne avtale, si opp avtalen med 12 måneders frist. Oppsigelsen skal være skriftlig. Med mindre Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap opphever sitt pålegg om samarbeid, vil oppsigelsen bare kunne gjelde samarbeidsform, finansieringsmodell og tilleggstjenester.

Oppsigelsen løper fra den er mottatt av den annen part, dog begynner fristen senest å løpe fra og med 14 dager etter at oppsigelsen er sendt. Tjenesteleveransen til deltakerne, med tilhørende betalingsforpliktelse, vil fortsette inntil ny godkjent 110-sentral er etablert for deltakerne.

§ 19. Øvrige bestemmelser

For øvrig gjelder de til enhver tid gjeldende bestemmelser i lov om interkommunale selskap.

§ 21. Tvister

Dersom det oppstår tvist mellom deltaktene om fortolkningen eller gjennomføringen av denne avtalen, skal konflikten søkes løst gjennom forhandlinger. Dersom forhandlinger ikke fører frem innen rimelig tid, skal tvisten søkes løst ved mekling. Mekler godkjent av Den Norske Advokatforening skal i så fall benyttes, eller annen godkjent mekler.

Løses ikke tvisten ved mekling, kan saken bringes inn for tingretten etter tvistelovens bestemmelser.

§ 22. Ikrafttredelse

Revidert selskapsavtale trer i kraft 01.xx.2018, etter at den er vedtatt av eierkommunene/eier-IKS.

Seljord kommune

Arkiv: F15
 Saksnr.: 2017/1701-5
 Sakshand.: Egil Birkrem
 Direkte tlf.: 35065163
 Dato: 27.10.2017

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	95/17	16.11.2017

Sør-Øst 110-Nødalarmsentral - Val av organisasjonsform - Høyringsuttale

Saksdokument:

Høringsbrev frå Tønsberg kommune
 KS-Konsulent – Utreiding av organisasjonsform for ny 110 Sør-Øst
 KS-Konsulent – Selskapsorganisering 110 Sør-Øst
 Referat frå møte 15.06.17 – ny alarmsentral i Tønsberg

Vedlegg:

- 1 Sør-Øst 110-nødalarmsentral - Valg av organisasjonsform - Høyringsfrist 20.12.2017
- 2 Utreiding om organisasjonsform av 110-sentralen Sør Øst KS konsulenten AS 23.mai 2017

Saksutgreiing:

Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) har pålagt Tønsberg kommune å etablere ein ny 110 nødalarmsentral for region Sør-Aust. Alle kommunar i regionen (52 stk) er pliktige til å knytte seg til sentralen og gjennom avtale delta i finansiering av drift og etablering. Dagens Vestviken 110 i Drammen og 110 Telemark i Skien vil avviklas. Vestviken 110 har bestemt å overføre alle tenester til den nye sentralen i Tønsberg. 110 Telemark vil bare overføre dei lovpålagte oppgåver.

Sentralt i samband med etableringa av ein ny 110-sentral i Tønsberg er spørsmålet om kva for organisasjonsform/eigarform den nye sentralen skal ha.

På oppdrag frå Tønsberg kommune har KS Konsulent AS utgreia fleire alternativ og kome med ei anbefaling.

Styringsgruppa for Sør-Aust 110 har handsama utgreiinga og konkludert med at dei tre mest aktuelle organisasjonsformer er:

1. Nytt interkommunalt selskap (IKS)
2. Vidareføring og ending av dagens Vestviken 110 IKS (fleire deltakerar, nytt navn osv)
3. Nytt aksjeselskap (AS)

I utgreiinga til KS Konsulent er det vurdert fleire organiseringar og selskapsformer i interkommunalt samarbeid Aktuelle former for interkommunalt samarbeid er:

- *Avtalebasert samarbeid – kjøp av tenester fra en kommune*

- Kommunalt foretak med styre sammensatt av representanter fra kommunene – kommunelovens kapittel 11
- Vertskommunesamarbeid – administrativt eller med folkevalgt nemnd – kommunelovens § 28-1 b og § 28-1 c – Tønsberg kommune som vertskommune
- Interkommunalt samarbeid med eget styre – kommunelovens § 27 – Tønsberg kommune som rettssubjekt
- Interkommunalt samarbeid med eget styre – kommunelovens § 27 – samarbeidet er eget rettssubjekt
- Interkommunalt selskap – lov om interkommunale selskap – etablere et nytt IKS hvor 52 kommuner er deltakere
- Interkommunalt selskap – utvide antall deltakerkommuner i Vestviken 110
- Aksjeselskap

Styringssgruppa har som nemt gått inn for 3 alternativ. KS Konsulent sine anbefalinger for desse alternativa er:

1. Nytt IKS; KS-Konsulent anbefaler interkommunalt selskap (IKS) etter lov om interkommunale selskap som selskapsform for 110 Sør Øst.
2. Vidareføring vestviken 110; KS-Konsulent anbefaler i forrige kapittel interkommunalt selskap (IKS) som selskapsform. Så sant det ikke er tungtveiende grunner til noe annet blant flertallet av deltakende kommuner, anbefaler vi å utvide Vestviken 110 IKS.
3. Nytt aksjeselskap; KS Konsulent mener aksjeselskap er bedre egnet til 110 Sør-Øst enn alle former for interkommunalt samarbeid etter kommunelovens bestemmelser. Aksjeselskapet er egnet for foretningmessig virksomhet i et marked. Den sikrer god eierstyring, men likevel svakere enn for IKS. IKS-loven har krav om vedtak av årsbudsjett og økonomiplan i representantskapet. Dette gir mulighet for en tettere kontroll og oppfølging av selskapets utvikling gjennom et IKS.

Vestviken 110 er i dag eit IKS og 110 Telemark har organisert sitt styre § 27-styre (kommunelova) med klare likhetstrekk til eit interkommunalt selskap. Dette er difor ei klient organisering for kommunane og for 110-sentralens leierar, medarbeidarar og brann- og redningstenesta.

Styringssgruppa har foreslått at driftskostnadene for den nye 110-sentartlen skal fordelast etter innbyggjar tal.

Rådmannen slutter seg til dei vurderingar som er utført av KS Konsulent og er samd i Styringssgruppa for Sør-Øst 110 sine anbefalinger for dei mest aktuelle organisasjonsformer

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen tilrår Formannskapet å gjere følgjande høyringsuttale.

Formannskapet meiner at alternativ nr 2. Vidareføring og endring av dagens Vestviken 119 (fleire deltakerar, nytt navn osv) er den beste organisasjonsform for ny 110 – Sør Øst nødalarmsentral lokalisert i Tønsberg.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 16.11.2017

Rådmannen rår Formannskapet til å gje følgjande høyringsuttale.

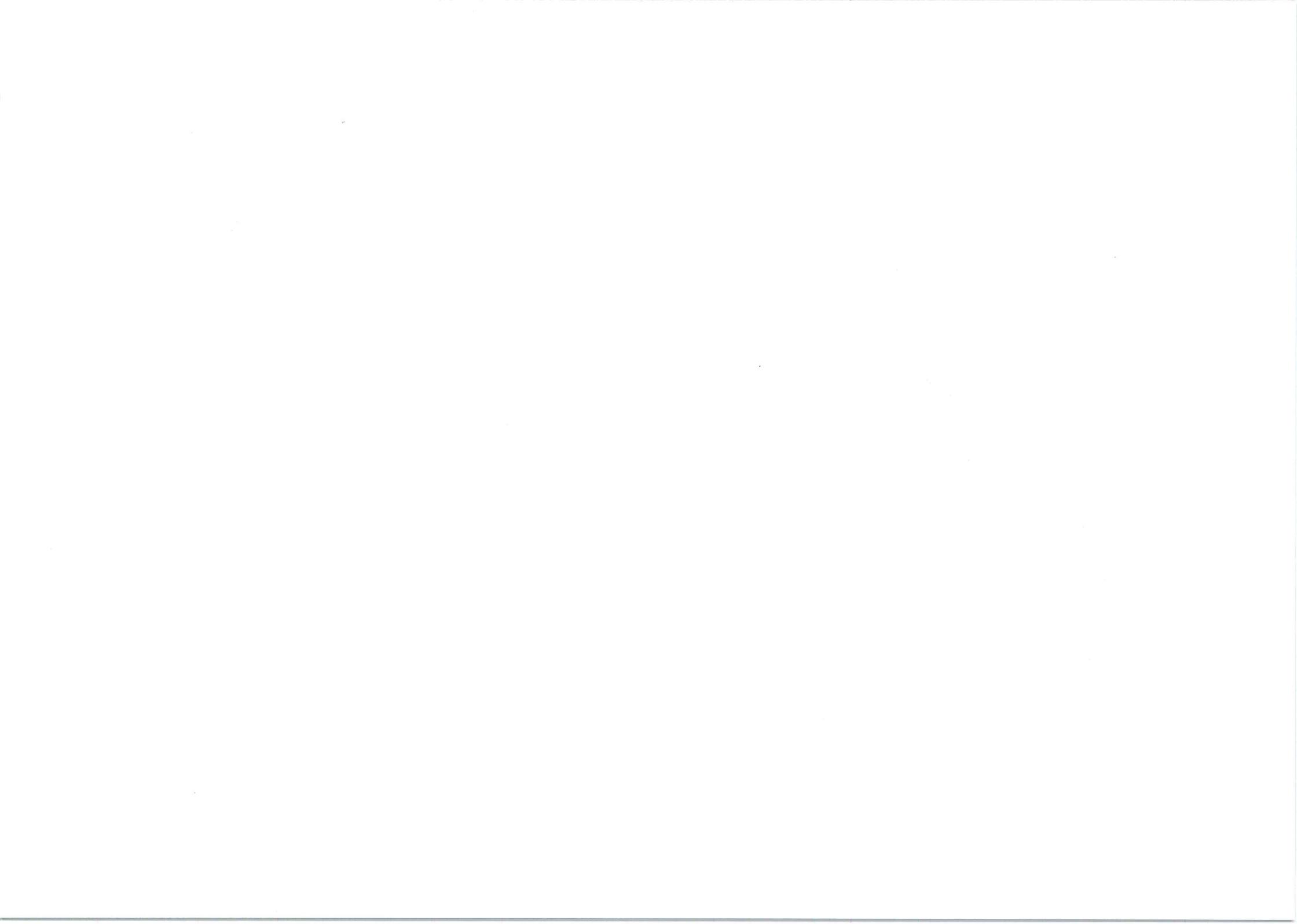
Formannskapet meiner at alternativ nr 2. Vidareføring og endring av dagens Vestviken 119 (fleire deltakerar, nytt navn osv) er den beste organisasjonsform for ny 110 – Sør Øst nødalarmsentral lokalisert i Tønsberg.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 16.11.2017

Formannskapet meiner at alternativ nr 2. Vidareføring og endring av dagens Vestviken 119 (fleire deltakerar, nytt navn osv) er den beste organisasjonsform for ny 110 – Sør Øst nødalarmsentral lokalisert i Tønsberg.

Utskrift til: Tønsberg kommune Postboks 2410 3104 Tønsberg

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1048-2

Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm

Direkte tlf.:

Dato: 29.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	45/18	14.06.2018
Kommunestyret		14.06.2018

Innkjøpssamarbeid i Midt- og Vest-Telemark

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Rapport_mogleg regionalt innkjøpssamarbeid

Saksutgreiing:

Kommunane i Midt- og Vest-Telemark har, saman med Hjartdal og Drangedal, i ei periode på over 20 år hatt eit innkjøpssamarbeid på vare- og tenesteområdet. Talet på deltakarkommunar har variert over tid, og er i skrivande stund Bø, Sauherad, Nome, Nissedal, Kviteseid og Vinje.

Sekretariatsfunksjonen har dei siste dryge 10 åra vore lagt til Vest-Telemark næringsutvikling (VTNU) v/bedriftsrådgjevar Svein Henriksen. Dei seinare åra har storparten av innkjøpa vore kanalisert gjennom BTV Innkjøp, der Tokke, Seljord og Fyresdal har hatt direkte medlemskap. Gjennom BTV har kommunane tilgang til ca 40 ulike avtaleområde.

Midt- og Vest-Telemarkkommunane vedtok hausten 2017 å utgreie eit regionalt innkjøpssamarbeid. Oppunder jul 2017 vart det klart at BTV Innkjøp vert avvikla, og at tilbodet til kommunane utanfor Viken er usikkert frå 1.1.2020.

2. februar i år avklarte Vestfold og Telemark fylkeskommunar at dei ikkje ser for seg å ta omsyn til behovet for eit innkjøpssamarbeid for primærkommunane i den framtidige regionen. Samstundes vart det i møtet signalisert interesse både hjå *Vestfold offentlige Innkjøpssamarbeid (VOIS)*, *Grenlandskommunenes Innkjøpsenhet (GKI)* og den nye regionen å samarbeide med regionale kommunesamarbeid som store nok til å yte tenester til kvarandre.

Arbeidsgruppa har også hatt eitt drøftingsmøte med sekretariatet for Kongsbergregionen om eit mogleg samarbeid. Det er signalisert gjensidig interesse for eit samarbeid frå båe partar, men ein har ikkje drøfta kva form dette kan få.

Rapporten om oppretting av eit interkommunalt innkjøpssamarbeid ligg no føre, og vert lagt fram til realitetshandsaming i dei 9 kommunane.

Vurdering:

Eit innkjøpssamarbeid vil ha som hovudoppgåver å koordinere og ivareta følgjande oppgåver:

- A. Etablering og vedlikehald av felles innkjøpsstrategi for kommunane, herunder:
  - harmonisere rutiner og reglar for å etablere felles innkjøpsreglement og retningslinjer, felles informasjon
  - vurdere e-handelsløysingar og organisering av dette
- B. Inngå og administrere felles rammeavtaler på vegne av ein eller fleire av deltakarkommunane
  - Vere kommunane sitt kontaktpunkt overfor andre innkjøpsordningar
- C. Bidra til å sikre at innkjøp skjer innanfor gjeldande lover (Lov om offentlege innkjøp m.fl.), forskrifter og regelverk, ved å
  - Bygge innkjøpskompetanse i kommunane
  - Råd og rettleiing til kommunane
  - Råd og rettleiing til dei lokale leverandørane i kommunane
  - Oppnå økonomiske innsparingar ved meir effektive innkjøp

Kommunane har gjennom BTV Innkjøp hatt tilgang til god innkjøpsfagleg kompetanse og nytt godt av svært gode rammeavtaler til ein svært låg pris. Rådmennene i Midt- og Vest-Telemark ser at ein ikkje vil kunne erstatte BTV si rolle utan at kostnadene med ein innkjøpsfunksjon aukar, noko som ein klårt ser er eit krevjande utgangspunkt.

Det er likevel vurdert som naudsynt å få på plass eit interkommunalt samarbeid der ein sikrar tilgang til minst dei same avtaleområda som ein har hatt til no, samstundes som kommunane har tilgang til eit sekretariat som juridisk kvalitetssikrar dei innkjøpsfaglege problemstillingane som ein til ei kvar tid møter. Eit innkjøpssamarbeid vil såleis kunne sikre at ein får vidareført dei vilkår og rabattar som ligg inne i eksisterande avtaler, samt at ein sparer konsulent-innleige i samband med enkeltinnkjøp, og unngår situasjonar der ein risikerer å bli dømt i Klageorganet for offentlege innkjøp (KOFA).

Den juridiske risikoen knytt til offentlege innkjøp gjer at ein ikkje tilrår at ein kommune står utanfor eit innkjøpsfellesskap og baserer seg på innkjøp under terskelverdiane.

Rådmannen si tilråding:

Seljord kommune vedtek å gå inn i eit vertskommunesamarbeid med kommunar i Midt- og Vest-Telemark.

Rådmennene får i oppdrag å etablere eit samarbeid og vurdere egna organisasjonform, innan 1.1.2019. Dette inkluderer vertskommuneavtale, vedtekter, driftsmodell og budsjett basert på «Forslag 2»

Utskrift til:

Utgreiing - Regionalt innkjøpssamarbeid

Vinje, Tokke, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Nome,
Sauherad og Bø kommunar

Lov om offentlige anskaffelser (LOA)

§ 1 - Formål

«Loven skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Den skal også bidra til at det offentlige opptre med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte».

Innholdsliste

1.	INNLEIING	2
1.2	Kvifor fokus på offentlig innkjøp	2
1.3	Organisering av regionalt innkjøpssamarbeid	2
2.	STATUS I DEN ENKELTE KOMMUNE	4
2.1	Spørsmål som blei stilt	4
2.2	Tilbakemelding – status	4
3.	KRAV I LOVVERKET	6
3.1	Grunnleggande omsyn	6
3.2	KGV/KAV verktøy	6
4	BTV – INNKJØP	7
4.1	Situasjonen i dag og fram til og med 31.12.19	7
4.2	Status frå og med 01.01.2020	7
4.3	Status – kommunane sine kostnadar til BTV	8
5	KOMMUNANE SIN GEVINST	9
5.1	E-handel	9
6	KOSTNADSFORDELING	10
7	KONKLUSJON	11

1. INNLEIING

I samband med etablering av Midt-Telemark kommune frå 01.01.2020, ønsker Bø kommune å utgreie om det er mogleg å etablere eit større regionalt innkjøpssamarbeid med kommunane i Midt- og Vest-Telemark som i dag ikkje er ein del av eit etablert kommunalt innkjøpssamarbeid. Alle desse kommunane har handsama ein politisk sak, og alle har fatta eit positivt vedtak for ei slik utgreiing.

Dei 9 kommunane er i dag medlem av BTV (Buskerud, Telemark og Vestfold) innkjøp. Samarbeidet mellom dei tre fylkeskommunane Buskerud, Telemark og Vestfold tek slutt frå 30.06.18. Det er berre innkjøpssamarbeidet mellom fylkeskommunane som er regulert i samarbeidsavtala frå 2002 som nå er sagt opp. Kommunar som er med i BTV-samarbeidet har ei eigen samarbeidsavtale med Buskerud fylkeskommune. Fylkesutvalet i Buskerud fylkeskommune vedtok 13.12.17 at innkjøpseininga i Buskerud fylkeskommune kan tilby betalte tenester til andre fylkeskommunar og kommunar. Som kjent går Buskerud fylke inn i Viken fylke, og framtidige tenestyting frå Viken kan virke noko usikkert.

I arbeidsgruppa er Jan Myrekrok (Vinje), Olav Bjørn Bakken (Tokke), Jan Inge Danielsen (Nome), Silje Ulverød (Bø) og Hanne Winberg (Bø) med. Dei legg med dette fram eit framlegg for organisering av eit slik innkjøpssamarbeid.

1.2 Kvifor fokus på offentleg innkjøp

Regelverket for offentlege innkjøp seier blant anna når og korleis anbod skal utformast og korleis offentleg sektor kan kjøpe inn varer og tenester. Det er ulike reglar i høve til kva for innkjøp, og kor stor verdien av innkjøpet er. Regelverket er krevjande og stiller store krav til kompetanse i bruk av lov og forskrift.

Det offentlege kjøper årleg varer og tenester for over 460 milliardar kroner. Kommunar i Noreg gjennomfører innkjøp for ca. 150 milliardar av dette beløpet. Tek ein dette beløpet og delar på innbyggjarane i Noreg, og multipliserar med innbyggjarane i Vinje, Tokke, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Nome, Sauherad og Bø, står desse 9 kommunane for eit estimert innkjøp for omlag 900 millionar kroner i året. Eit interkommunalt innkjøpskontor vil jobbe for at innkjøp skal gje økonomisk gevinst for den enkelte kommune. Ikkje minst har eit slikt kontor høve til å vere «tett på» den enkelte kommune, slik at lokalt næringsliv kan inkludrast i utvalte konkurransar, samstundes som regelverket blir overhalde.

1.3 Organisering av regionalt innkjøpssamarbeid

Organiseringa av eit regionalt innkjøpssamarbeid kan gjerast på fleire måtar:

Kommunelova § 27

Kommunelova § 27 er heimelen til å etablere eit interkommunalt samarbeid mellom kommunar/fylkeskommunar for å løyse felles oppgåver. Eit samarbeid etter § 27 gjev stor fridom i organisering. Det må etablerast eit eige styre og fastsettast vedtekter. Styret kan få mynde til å treffe avgjersle som gjeld verksemda si drift og organisering. Agder har etablert eit slikt samarbeid (OFA).

Kommunelova § 28-1 b

Vertskommunesamarbeid er organisert slik at ein av kommunane i samarbeidet får overført mynde til å utføre oppgåver på vegne av ein eller fleire deltakarar. Dette krev ei skriftleg samarbeidsavtale, dvs. delegasjon av mynde. Denne modellen er ein lovfesta samarbeidsmodell for lovpålagte og individretta tenester. Vestfold har etablert eit slikt samarbeid (VOIS).

Interkommunalt selskap – IKS

Eit interkommunalt selskap er eit eige rettssubjekt som er utskild frå den enkelte deltakarkommune. Lov om interkommunale selskap er utforma med tanke på verksemdar som har egne inntekter.

2. STATUS I DEN ENKELTE KOMMUNE

Alle dei ni kommunane er/har blitt bedt om å gje ei tilbakemelding på status på innkjøpsarbeidet som blir utført i den enkelte kommune i dag.

2.1 Spørsmål som blei stilt

- Har kommunen din sett av ressursar til innkjøp pr. i dag, i så fall kor stor stillingsprosent?
- Har kommunen din egne avtaler (utanfor BTV)? Om ja, på kva for område? Kva for andre lokale avtaler kan kommunen ha behov for (til dømes brøyting/strøying, innkjøp frå lokale verksemder, bygg og andre handverkartenester)?
- Har kommunen din tatt i bruk e-handel? Om kommunen din har tatt i bruk e-handel, kven administrerer dette? Kor mykje ressursar estimerer de at e-handel krev?
- Har kommunen din ei innkjøpsrutine som er forankra politisk? Om ja, når blei denne vedteke?
- Planlegg kommunen din/har kommunen din kjøpt KGV-/KAV-verktøy (konkurransgjennomføringsverktøy)?

2.2 Tilbakemelding – status

Ressursar

Det er store variasjonar iht. kor stor stillingsressurs den enkelte kommune har sett av til arbeid/oppfølging kring offentlege innkjøp.

Nome og Bø kommune har kvar sett av 20 og 50 %.

Sauherad har ikkje rekna på omfanget av ressursar som innkjøp krev, og viser til at dei berre får gjort det mest nødvendige.

Vinje og Tokke har kvar sett av 5 og 10 %.

Elles er det gjeve tilbakemelding på at det er sett av svært lite/ingen særskilte ressursar.

Seljord og Sauherad viser til at dei har behov for meir ressursar.

Lokale avtalar – i tillegg til BTV-avtaler

Alle kommunane rapporterte at dei har gjennomført egne avtaler på Teknisk eining. Dette gjeld også avtaler som gjeld; brøyting/strøying, vedlikehald av veg, handverkartenester og kontraktar/avtaler innanfor entreprise.

Det er forstått slik at avtaler som blir gjennomført på Teknisk eining i den enkelte kommune ikkje er med i oversikten over ressursar som er sett av i den enkelte kommune.

Nome, Sauherad og Bø rapporterer at dei også har egne avtaler på blant anna: taxi, møtemat, blommar, vaskeritenester, sportsutstyr, elektrikar, elektronisk stoffkartotek, matvarer frå lokale verksemder med meir.

E-handel

Nome, Sauherad, Bø og Vinje har tatt i bruk e-handel. Vinje har rapportert at dei berre nyttar e-handel innanfor helse og omsorg då det er krevjande å få innført e-handel i heile kommunen.

Tokke, Kviteseid, Seljord og Fyresdal har ikkje tatt i bruk e-handel.

Nome og Bø har rapportert at dei kvar nyttar ca. 5 og 20 % stillingsressurs på e-handel.

Sauherad har ikkje rekna på omfanget av ressursar som e-handel krev.

Vinje hadde ein tilsett som jobba med e-handel tidlegare. Ho har nå slutta, og dei jobbar med å finne ein erstattar.

Mykje av arbeidet med e-handel mot leverandørane (katalogoppfølging) blir i dag gjort av BTV innkjøpseining. Dersom kommunane skal gjere dette sjølve vil det innebere vesentleg meirarbeid.

Innkjøpsrutine

Vinje, Seljord, Sauherad og Bø har innkjøpsrutiner som er vedteke i kommunestyret i løpet av 2017/2018. Fyresdal har innkjøpsrutine som er vedteke i kommunestyret i 2010.

Nome har innkjøpsrutine frå 1990-talet, men jobbar med nytt økonomireglement kor innkjøp vil bli implemitert. Tokke, Kviteseid og Nissedal har ikkje innkjøpsrutine.

KGV/KAV - konkurransegjennomføringsverktøy

Nome, Sauherad, Vinje og Bø skal skaffe seg KGV/KAV før fristen i forskrifta den 01.07.2018.

Tokke viser til at dei vurderer å skaffe seg, eller leige, denne tenesta.

Kviteseid, Seljord, Fyresdal har rapporter at dei ikkje har planar om å skaffe seg KGV/KAV/er usikre på kva dette er.

3. KRAV I LOVVERKET

3.1 Grunnleggande omsyn

Alle offentlege instansar er forplikta til å følgje «*Lov om offentlige anskaffelser*» (LOA) og «*forskrift om offentlige anskaffelser*» (FOA). I dette ligg blant anna krav til kommunane om å gjennomføre konkurranse og likebehandle tilbydarane, men ikkje minst så har ei god handtering av regelverket mykje å seie for kommunane sitt omdømme som ein seriøs samfunnsutviklar.

Det har vore fleire omtaler i media kor kommunar har gjort feil i samband med innkjøp. Kofa viser til at dei har behandla 1750 klagesaker, og i desse sakene er det ei klar overvekt av regelbrot. Berre 19 % av sakene Kofa har behandla har gjeve oppdragsgjevar retten på si side. Slike omtaler i media har vi også hatt i distriktet vårt, og dei kan føre til eit negativt omdømme for kommunen det gjeld.

Etter at LOA blei revidert frå og med 01.01.2017 blir det satt strengare krav til at kommunane skal ta omsyn til miljø, menneskerettar og andre samfunnsomsyn i innkjøpsprosessen. I heilskap er dette eit regelverk som krev høg kompetanse og kontinuerleg oppfølging.

Offentlege innkjøp er også strategisk viktig. Ein har som mål å gjennomføre innkjøp etter gjeldande regelverk, samstundes som innkjøpet skal ha ein konkurransedyktig pris. Offentlege innkjøp skal gje kostnadsinnsparingar, verdiskaping, effektive transaksjonar og dekke kommunen sine behov for varer og tenester.

3.2 KGV/KAV verktøy

KGV er eit konkurransegjennomføringsverktøy/fagsystem som gjev elektronisk støtte til heile gjennomføringa frå kunngjering til kontraktinngåing.

Jf. regelverket for offentlege innkjøp er det sett krav om at all kommunikasjon mellom kommunar og leverandørar for innkjøp over den nasjonale terskelverdien skal skje skriftleg ved bruk av elektronisk kommunikasjonsmidlar.

Dette tyder at alle kommunar med innkjøp som er omfatta av del II og del III jf. FOA, må ha tilgang til ei elektronisk løysning (KGV) for utveksling av innkjøpsdokument. Regelen trer i kraft for kommunale og fylkeskommunale, og andre offentlege myndigheiter, frå og med den 01.07.2018.

Terskelverdi til dømes for varer og tenester er i del II 1,1 million, i del III 1,75 millionar.

4 BTV – INNKJØP

4.1 Situasjonen i dag og fram til og med 31.12.19

Per i dag er kommunane Vinje, Tokke, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Nome, Sauherad og Bø medlem av innkjøpssamarbeidet med Buskerud, Telemark og Vestfold (BTV - innkjøp). Samarbeidet mellom dei 3 fylka opphøyrer frå og med 30.06.2018.

Kommunane som er med i BTV - innkjøp har ein eigen samarbeidsavtale med Buskerud fylkeskommune. Frå og med 01.07.2018 vil Buskerud fylkeskommune administrere alle BTV-avtaler som dei 9 kommunane er med i. Buskerud fylkeskommune vil, slik det er forstått, administrere desse avtalene fram til 31.12.2019.

4.2 Status frå og med 01.01.2020

Den 01.02.2018 arrangerte Telemark- og Vestfold fylkeskommune møte for kommunane i Telemark og Vestfold der temaet var innkjøpssamarbeidet si framtid. Under dette møtet blei det stadfesta at Telemark- og Vestfold fylkeskommune ikkje vil etablere eit innkjøpssamarbeid for kommunane i det nye Telemark/Vestfold fylke. Buskerud fylkeskommune vil heller ikkje vera eige fylke etter 01.01.2020. Buskerud vil bli ein del av det nye fylket Viken saman med fylka; Buskerud, Akershus og Østfold. Fylket vil bli stort med ca. 1,2 millionar innbyggjarar.

I Vestfold er innkjøpssamarbeid VOIS etablert. Der er alle kommunane i Vestfold, Vestfold fylkeskommune, Høgskulen i Sør-Øst Norge, Fylkesmannen i Vestfold og Vestfold politidistrikt avtalemedlemmar. I Telemark er Grenlandssamarbeidet, GKI, etablert. I GKI er følgjande kommunar medlemmer; Bamble, Drangedal, Kragerø, Porsgrunn, Siljan og Skien.

Det er ein stor risiko for at kommunane i det nye Telemark/Vestfold fylke, som står utanfor eit innkjøpssamarbeid, sjølv må handtere innkjøp frå og med 01.01.2020.

BTV har gjeve signal på at dei vil vurdere om medlemskommunane i Telemark kan få kjøpe innkjøpstenester frå Viken etter 01.01.2020. Kva slags type innkjøp, og kva dette vil koste for kommunane i Telemark er usikkert. Det er også usikkert om eit innkjøpssamarbeid med det store Viken fylke vil vere teneleg med dei behova kommunane i Midt- og Vest-Telemark har. Kjøp av innkjøpstenester frå Viken kan tenkas for dei største avtalene, som til dømes telefoni og medisinsk utstyr.

Om det ikkje blir etablert eit innkjøpssamarbeid med kommunane Vinje, Tokke, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Nome, Sauherad og Bø, kan det bli slik at kvar enkelt kommune må handtere alle innkjøp på eigen hand etter 01.01.2020.

I tillegg til desse 9 kommunane, vil også Notodden, Hjartdal og Tinn saman med resten av Kongsbergregionen kunne stå utanfor eit innkjøpssamarbeid frå og med 01.01.2020. Ut i frå dette er det også sendt spørsmål til desse kommunane, men det har pr. i dag ikkje blitt fatta vedtak eller kome svar. Utgreiinga om eit innkjøpssamarbeid mellom kommunane Vinje, Tokke, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Nome, Sauherad og Bø vil difor bli gjennomført etter avtalt framdriftsplan.

4.3 Status – kommunane sine kostnader til BTV

BTV har oppgjeve at kommunane i 2018 skal betale følgjande deltakarkontingent – eks. mva.:

Nissedal	kr 58 116,-
Kviteseid	kr 60 478,-
Sauherad	kr 64 8002
Nome	kr 70 055,-
Bø	kr 68 553,-
Tokke	kr 59 986,-
Fyresdal	kr 57 791,-
<u>Seljord</u>	<u>kr 61 711,-</u>
SUM	kr 571 477,-

5 KOMMUNANE SIN GEVINST

Blir det etablert eit interkommunalt innkjøpskontor vil dette bety ein auka kostnad knytt til innkjøp for kommunane. Eit innkjøpskontor vil jobbe for at offentlege innkjøp skal gje ein økonomisk gevinst til kommunane. Det kan bli inngått rabattavtalar som kan gje kommunane gunstigare prisar på «dagleg kjøp». Legg ein til dømes saman kor mykje det kostar kommunen med «daglege kjøp», er det eit stort spare-potensial, både for små og mellomstore kommunar, om ein har inngått rabattavtalar. Vidare vil det bli ein gevinst med tanke på at dei administrative ressursane som i dag jobbar med innkjøp i den enkelte kommune, vil bli frigjort. I tillegg vil vidareutvikling av e-handel gjere innkjøpskvardagen meir effektiv og kostnadssparande for kommunane sine avdelingar.

Eit innkjøpskontor kan til dømes etablere og fornye innkjøpsavtaler på område som:

- Forsikring
- Legemidlar, multidose og farmasøytiske tenester
- Reinhalds-, papir-, plast- og storhushaldsprodukt
- Næringsmidlar
- Medisinske forbruksvarer
- Senger, madrassar, personløftarar, hjelpemidlar mv for pleie, omsorg og rehabilitering
- Bedriftshelseteneste
- Kontor, lyskjelder, heisar, bygg og drift
- Arkitekt-, rådgjevings- og prosjekteringstenester
- Handtverkartenester
- Bøker og mediar til bibliotek og skular
- Møblar til kontor, institusjonar, skular og barnehagar
- Formingsmateriell, leikar og spel
- Utstyr til sport/aktivitetar
- Kontroll/tilsyn av verksemder som skjenkar/sel alkohol og tobakk
- Arbeidstøy, -sko og verneutstyr
- Kvite- og brunevarar og andre elektriske artiklar
- Banktenester, aktiva- og passivaforvaltning
- IKT, multifunksjonsmaskiner og telefoni
- Biladministrasjon, leasing
- Drivstoff og fyringsolje
- Kontorrekvisita, fritt skolemateriell og kopipapir

5.1 E-handel

E-handel er eit virkemiddel for å oppnå betre og meir effektive innkjøp. E-handel er eit moderne og funksjonelt innkjøps- og logistikksystem. Løysninga tek hand om heile innkjøpsprosessen frå behovet oppstår til faktura er godkjent. Dette gjev ein papirlaus kvardag, samt at ein ikkje får meirarbeid knytt til fakturabehandling då dette går automatisk.

E-handel gjev større avtalelojalitet til inngåtte avtalar, frigjort (administrativ) tid, betre økonomistyring, kontroll, oversikt og moglegheit for å lage rapportar/statistikk over innkjøp.

6 KOSTNADSFORDELING

Estimert total kostnad for etablering av eit regionalt innkjøpskontor i Bø er estimert til kr 2 mill. per år med 2 årsverk.

Det er sett opp to forslag til kostnadsfordeling

Innbyggartal er henta frå Statistisk sentralbyrå etter berekna folkemengd per 31.12.2017.

Forslag 1 syner fordeling av kostnad basert på innbyggjartal.

Forslag 2 syner ei fordeling av kostnad etter innbyggjartal etter fråtrekk for ein lik administrativ del som utgjer 50 % av totalkostnaden.

Forslag 1

Kommune	Folketal / prosent	Sum - variabel kostnad etter folketal
Nome	6620 / 21,0	420 000
Bø	6498 / 20,6	412 000
Sauherad	4355 / 13,8	276 000
Vinje	3701 / 11,7	234 000
Seljord	2954 / 9,4	188 000
Kviteseid	2405 / 7,6	152 000
Tokke	2233 / 7,0	140 000
Nissedal	1484 / 4,7	94 000
Fyresdal	1335 / 4,2	84 000
Sum	31585 / 100	2 000 000

Forslag 2

Kommune	Folketal / prosent	Fast administrativ kostnad	Variabel kostnad etter folketal	Sum
Nome	6620 / 21,0	111 111	210 000	321 111
Bø	6498 / 20,6	111 112	206 000	317 112
Sauherad	4355 / 13,8	111 111	138 000	249 111
Vinje	3701 / 11,7	111 111	117 000	228 111
Seljord	2954 / 9,4	111 111	94 000	205 111
Kviteseid	2405 / 7,6	111 111	76 000	187 111
Tokke	2233 / 7,0	111 111	70 000	181 111
Nissedal	1484 / 4,7	111 111	47 000	158 111
Fyresdal	1335 / 4,2	111 111	42 000	153 111
Sum	31585 / 100	1 000 000	1 000 000	2 000 000

7 KONKLUSJON

Frå og med 01.01.2020 er det ein moglegheit for at Midt- og Vest- Telemark kommunane sjølv må handtere offentlege innkjøp då dagens avtale med BTV-innkjøp blir avvikla. Arbeid kring offentlege innkjøp krev ressursar og høg kompetanse. Fagområde er krevjande og det er ikkje hensiktsmessig for den enkelte kommune å handtere dette arbeidet sjølv.

Det er også viktig at ein har eit etablert samarbeid rund konkurransegjennomføring av dei store rammeavtalene der volum er viktig for å få ein god pris. I tillegg er det viktig å ha eit etablert samarbeid rundt oppfølging av e-handelsarbeidet. I desse to høva bør ein nok sjå på eit enda breiare samarbeid.

Følgjande blir tilrådd

For å få tilstrekkeleg fagleg kompetanse bør kontoret vere bemanna med 2 årsverk. Det blir tilrådd ei plassering av eit innkjøpskontor i Bø, og at Bø kommune har arbeidsgjevaransvaret. Bø kommune vil kunne vere ein attraktiv arbeidsgjevar med tanke på å rekruttere kompetanse til eit innkjøpskontor.

Det er vist til tre moglege samarbeidsformer; samarbeid etter kommunelova § 27, samarbeid etter kommunelova § 28-1 b, og samarbeid som eit interkommunalt selskap – IKS. Som kjent ligg det føre eit framlegg om ny kommunelov som er til handsaming i stortinget i desse dagar. Her er det foreslege ein del endringar i moglege samarbeidsformer. Det er derfor hensiktsmessig å avvente vedtak om ny kommunelov før ein tar endeleg stilling til organisasjonsform for eit slikt innkjøssamarbeid.

Det er i arbeidsgruppa eit fleirtal for ei kostnadsfordeling i tråd med forslag 2. Bakgrunnen til dette er at ei kostnadsfordeling etter forslag 1 ikkje representerer dei faktiske kostnadene for dei minste kommunane. Men ei kostnadsfordeling etter forslag 1 vil dei største kommunane bere kostnadane for dei mindre kommunane. Målt i timar er arbeidet i samband med inngåing av avtaler, og oppfølging av desse, like stort uavhengig av kor mange innbyggjarar det er i den enkelte kommune.

Det er ønskeleg med ei snarleg avklaring på om kommunane Vinje, Tokke, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Nome, Sauherad og Bø vil delta i eit felles kommunalt innkjøpssamarbeid. På bakgrunn av dette oppmoder ein til at den enkelte kommune tek saka om etablering av eit felles innkjøpskontor opp til handsaming så snart som råd.

Bø 25.mai 2018

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1004-2

Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm

Direkte tlf.:

Dato: 16.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval	39/18	31.05.2018
Kommunestyret	46/18	14.06.2018

Digitalisering i Vest-Telemark

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Sak Digitalisering i Vest-Telemark frå Vest-Telemarkrådet
- 2 Disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark

Saksutgreiing:

Digitalisering av kommunale tenester og arbeidsverktøy, saman med fortsatt gode veiledingsmoglegheiter av menneskjer, vil kunne gje meir fleksible tenester for både brukarane og dei tilsette. Kommunane i Vest-Telemark via Vest-telemarkrådet har satt digitalisering på dagsorden.

Vedlagt denne sak finn man Vest-Telemarkrådet sin saksutgreiing for korleis man legg opp arbeidet med å digitalisering i Vest-Telemark.

Saksutgreiinga for digitalisering i Vest-Telemark” har vore oppe som sak i rådmannsutvalet i Vest-Telemark 3. januar og 16. februar 2018 og 2. mai, og i Vest-Telemarkrådet 13. februar, 13. mars og 24. april. Disposisjonen er revidert i tråd med innspela frå denne handsaminga.

Rådmannen si tilråding:

Kommunestyret sluttar seg til felles arbeid med digitalisering i Vest-Telemark.

Handsaming i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Tillegg til rådmannens tilråding;

Kostnadane i saka om digitalisering må innarbeidast i budsjett 2019 og økonomiplan.

Samrøystes vedteke.

Vedtak i Formannskap/økonomiutval - 31.05.2018

Kommunestyret sluttar seg til felles arbeid med digitalisering i Vest-Telemark.

Kostnadane i saka om digitalisering må innarbeidast i budsjett 2019 og økonomiplan.

Utskrift til:

Sak xx/2018 Samarbeid på digitalisering i Vest-Telemark

Vår ref.	Sakshandsamar:	Arkivkode:	Dato:
RU 02.05.2018	Ole Dalen ,Vest-Telemarkrådet, 41423433		02.05.2018

Saksutgreiing om samarbeid på digitalisering i Vest-Telemark

Innleiing

Digitalisering har eit sterkt auka fokus i offentleg sektor, og vil truleg spele ei betydeleg rolle i kommunanes omstillingsarbeid og tenesteleveranse i åra framover.

Digitalisering krev systematisk samarbeid på mange område, og for å lykkast må kommunane forplikte seg til samla utvikling, både på strategisk- og tenestenivå. Modell for dette arbeidet føreligg som del av rapport frå 2017 der det vart utgreidd forpliktande samarbeid på IKT¹. Ei felles satsing på digitalisering må ha forankring i den einskilde kommune, og Vest-Telemarkrådet gjorde vedtak i Rådsmøte 13. mars om å handsame saka i kommunestyra, helst innan mai 2018. At alle kommunane ser seg tent med å samarbeide på digitalisering vil vera avgjerande for å ha nødvendig mandat og framdrift i det føreliggande arbeidet. Til grunn for det vidare arbeidet ligg dokumentet «Revidert disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark»² som mellom anna bygger på opplegg som vert nytta i Kongsbergregionen.

Disposisjon

”Disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark” har vore oppe som sak i rådmannsutvalet i Vest-Telemark 3. januar og 16. februar 2018 og 2. mai og i Vest-Telemarkrådet 13. februar, 13. mars og 24. april. Disposisjonen er revidert i tråd med innspela frå denne handsaminga. Kjerna i disposisjonen er som fylgjer:

- Kommunane legg inn både økonomiske- og personalressursar for å gjennomføre tiltak og delta i det vidare samarbeidet.
- Det er trong for å etablere ei eiga stilling i høve til felles arbeid med digitalisering i Vest-Telemark. Denne stillinga vil også bli knytt til arbeid med personvernombod. Finansiering av stillinga skal inngå i dagens budsjett for Vest-Telemarkrådet.
- Disposisjonen gjev grunnlag for vidare samarbeid, der det mellom anna skal definerast strategi/styring og avklaring av aktuelle samarbeidsområde.

---

¹ IKT-rapporten skriven av Torbjørn Dybdahl 2017 kan lastast ned her: http://www.vt-radet.no/wp-content/uploads/2017/11/2017-IKT-Interkommunalt-samarbeid-VT_2.1.pdf

² «Revidert disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark» kan lastast ned her: <http://www.vt-radet.no/wp-content/uploads/2018/04/Revidert-disposisjon-for-digitalisering-i-Vest-Telemark-04.04.2018.pdf>

Organisering

Saka var fyrst oppe som sak i Vest-Telemarkrådet 13. februar 2018, der det var stilt spørsmål om forslag til organisering. Vedtaket i saka (sak 05/2018) vart som fylgjer:

Saka med disposisjon for digitalisering vert utsett til neste møte i Rådet 13. mars 2018. Rådmennene får i oppgåve å tilrå to alternativ til organisering av samarbeidet knytt til digitalisering: 1) Gjennom VTR 2) Gjennom vertskommunemodellen.

Rådmennene drøfta saka i Rådmannsutvalet i møte av 16. februar og dei kom fram til at det mest tenelege var å legge prosjektstillinga som skal jobbe med digitalisering til VTR (Vest-Telemarkrådet) og at stillinga inngår i driftskostnaden til regionsamarbeidet, samt at personvernombod skal inngå i stillinga. Arbeidsgjevaransvaret skal ligge hos VTR og bli lagt direkte under regionrådsleiaren, men styringsgruppa for stillinga vil vera Rådmannsutvalet.

Budsjett og finansiering av prosjektstillinga

Digitaliseringskoordinatoren skal tilsettast i ein 3-årig prosjektstilling frå hausten 2018 til hausten 2021. Prosjektet skal finansierast med budsjetterte midlar frå VTR.

Budsjett	2018	2019	2020	2021
Fast løn - 100%	350 000	650 000	665 000	250 000
Sosiale kostnader (estimert til 30% av lønskostnad)	105 000	195 000	199 500	75 000
Andre kostnader*, og direkte kostnader til kontor, utstyr og reiser	45 000	155 000	135 500	175 000
	500 000	1 000 000	1 000 000	500 000

Forpliktande samarbeid på digitalisering

Saka var på nytt oppe i Vest-Telemarkrådet i møte 13. mars, der Rådet gjorde slikt vedtak i sak 10/2018:

Vest-Telemarkrådet ser digitalisering som ei felles utfordring alle kommunane vil tene på å samarbeide om og stør innstillinga frå rådmannsutvalet også om val av organisering. Saka sendast til kommunane for handsaming med målsetting om å starte felles samarbeid på digitalisering i tråd med framlagte disposisjon.

Målsettinga med digitalisering i Vest-Telemark

Digitalisering er ikkje noko nytt, men er no eit gjentakande tema i både privat og offentleg sektor. Digitalisering er heller ikkje ein sjølvstendig lausreven prosess, men grip inn i eksisterande tenester og dreier seg om endring og omstilling i måten tenestene vert levert til innbygarane.

Administrasjonen ser det som viktig at ein ikkje ser på dette samarbeidet som ei «lokaliseringssak». I rådmannsmøtet 16. februar vart fylgjande trekt fram som viktige moment i ei tidleg fase i samarbeidet:

Rådmennene understreker at målsettinga med digitalisering er å etablere ein styringsmodell for samarbeid på tenesteutvikling knytt til digitalisering.

Det er nyttig at arbeidet med digitalisering vert knytt til øvrig samarbeid og prosjekt som pågår i regionen. Ein ynskjer at prosjektstillinga for digitalisering vert avgrensa økonomisk slik at den inngår i driftskostnaden for regionsamarbeidet i Vest-Telemarkrådet.

Ein vil at oppgåver med personvernombod inngår som ein del av arbeidet ved tilsetting av ein person som skal jobbe med digitalisering (stillinga). Personvernombodet si rolle skal i hovudsak vere å koordinere det faglege samarbeidet.

Tilsettingsprosess

Vest-Telemarkrådet har vedtak om å tilsette digitaliseringskoordinator i 100% stilling. Stillinga skal dekke trongen for ein administrativ ressurs i styringsmodell knytt til samarbeid med tjenesteutvikling og som koordinator for fagleg samarbeid på personvern i Vest-Telemark.

Tilsetting av ein digitaliseringskoordinator er ein integrert del av den framlagte disposisjonen, men det var ynskjeleg at tilsettingsprosessen tok til så snart som mogleg uavhengig av politiske vedtak. På bakgrunn av dette, fatta Rådet i møtet av 24. april følgjande vedtak:

Tilsettingsprosessen av digitaliseringskoordinator skal leiast av rådmannsutvalet i Vest-Telemark i samarbeid med regionrådsleiar for Vest-Telemarkrådet. Tilsettingsprosessen skal starte opp snarast, uavhengig av den vedtekne disposisjonen. Målet må likevel vera å arbeide så tett til den vedtekne disposisjonen som råd slik at prosessen fylgjer dei vedtak og rammer som er sett for arbeidet.

Tilsettingsprosessen vart drøfta i Rådmannsutvalet i møtet av 2. mai 2018, der møtet vart samd i at tilsettingsutvalet skal ha slik samansetning: Sverre Sæter, Jan Myrekrok, Ole Dalen og Anne Aasmundtveit.

Når det gjeld fastsetting av løn til prosjektstillinga, skal dette fastsettast av Arbeidsutvalet, jf Delegeringsreglement for VTR.

Køyreplan

Ultimo mai	Utlysning av stilling
Primo juni	Kommunane gjer vedtak om å samarbeide på digitalisering
Primo oktober	Tiltreding av stilling knytt til digitalisering i Vest-Telemark

Arbeidet med å etablere ein felles digitaliseringsstrategi og planlagte felles prosjekt vil kunne gjennomførast parallelt med prosessen knytt til felles ressurs i Vest-Telemark.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret sluttar seg til felles arbeid med digitalisering i Vest-Telemark.

Vedlegg: ”[Revidert disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark](#)”

Revidert disposisjon for digitalisering i Vest-Telemark

4. april 2018

Justert kjøreplan etter møte i Vest-Telemarkrådet 13. mars 2018

Innholdsfortegnelse

Samandrag	1
Digitalisering	1
Mål	1
Målsetting	1
Løysing	2
Forankring	2
Finansiering	2
Tilsettingsprosess	2
Organisering av samarbeidet	3
Organisering av kommunal og interkommunal tjenesteproduksjon	3
Vertskommunemodellen (Kommunelova § 28)	3
Interkommunalt samarbeid (Kommunelova § 27)	4
Fellesprosjekt i Vest-Telemark	5
Kort om prosjekta	5
Orden i eget hus	5
Digital kommunikasjon:	6
Velferdsteknologi 2017	6
Aktuelle samarbeidsområde	8
Etablere stilling	8
Aktuell strategi/styring	10
Status i Vest-Telemark:	10
DIGIVEST	11
Budsjett	12
Kostnadar	12
Finansiering	12
Forankring	13
Kjøreplan	13
Lenker og kjelder	14

Samandrag

Digitalisering

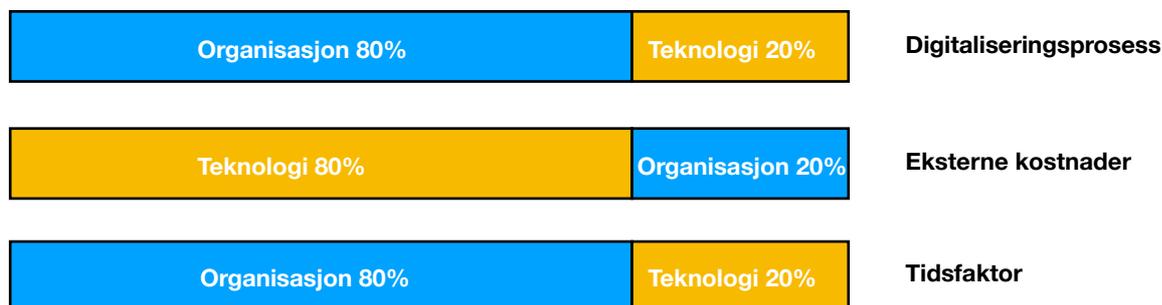
Digitalisering er meir enn teknologi¹ og nokon meiner den største utfordringa kommunen står ovanfor er å klare å tilpasse seg når samfunnet endrer seg og utfordrar kommunens eigen agenda.

Digitalisering består av 80% organisasjonsendring og ny praksis og 20% teknologi. Ein bør gå inn i digitaliseringsprosessen med ein felles haldning om at digitalisering dreier seg i hovudsak om *ny kunnskap i organisasjonen* altså organisasjonsendring, der presset for innovasjon og endring kjem frå «marknaden» og «kundene», som i større grad ynskjer å bidra til tenesteutviklinga i kommunen. Ein kan sei at digitalisering er *forenkling, fornying og forbedring* med brukaren i sentrum².

Samanheng mellom IKT-drift og digitalisering

Digitalisering er eit samansett fagområde, og strategi og styring må sjåast i lys av digitaliseringas kompleksitet. Dette dokumentet er basert på ei forståing om at digitalisering innehar ulike «lag» som må sjåast i samanheng:

- Teknologi
- Applikasjonar
- Informasjon
- Forretning

Illustrasjon - sammenheng mellom digitaliseringsprosess, kostnader og tidsfaktor. Erfaringsbasert, utforma av Grunde Seltveit, IKT-leiar i Tokke kommune.

Mål

Målet med dokumentet er å konkretisere vidare arbeidet knytt til digitalisering i Vest-Telemark.

Målsetting

Målsettinga med felles arbeid for digitalisering er å få til ein **styringsmodell for samarbeid på tenesteutvikling** knytt til digitalisering.

¹ <https://www.digi.no/artikler/kommentar-digitalisering-er-mer-enn-teknologi/410398>

² Presentasjon 19.09.2017 «Digitalisering i Kongsbergregionen», Britt Inger Kolset

Løysing

Felles regionalt arbeid med digitalisering har vore tema i både Vest-Telemarktinget, Vest-Telemarkrådet og i Rådmannsutvalet. Rådmennene har fylgjande tilråding:

- *Ein bør etablere ei eiga stilling i høve arbeid med felles digitaliseringsprosjekt.*
- *Ein må definere aktuell strategi/styring av vidare arbeid.*

Forankring

Kongsbergregionen har erfaring med digitalisering, og peiker spesielt på to område som må til for å jobbe raskare med digitalisering:

- Leierane (særskilt mellomleiarar) i kommunane må ha betre strategisk IKT-kompetanse
- Kommunane må bli betre på å hente ut gevinstar

God politisk og administrativ forankring i alle deltakinge kommunar må ligge til grunn for arbeidet med digitalisering.

Finansiering

Kommunane må være villige til å finansiere utvikling og drift av felles digitaliseringsarbeid i framtida. Det leggst opp til at finansieringa av stilling for digitalisering skal inngå i budsjett for Vest-Telemarkrådet i den kommande 3-års perioden, og kan inngå aktuelle prosjektoppgåver knytt til digitalisering. Dette dekkjast gjennom driftsbudsjett og prosjektfinsiering frå mellom anna Fylkesmannen der det fylgjer krav om gjennomføring av felles tiltak. Ein legg til grunn at kommunane fylgjer opp med tilstrekkeleg prioritert intern personalkapasitet og eventuelle andre naudsynte investeringar med eigenfinansiering for å gjennomføre arbeidet. Det er vesentleg at kommunane er villige til å bidra særleg med organisatoriske ressursar, og ein må forvente direkte kostnader knytt til gjennomføring av felles tiltak - slik ein ser tilsvarende samarbeid gjennomfører sitt samarbeid på digitalisering.

Tilsettingsprosess

Det tilrådest å tilsette digitaliseringskoordinator i 100% stilling. Stillinga skal innebære både som administrativ ressurs i styringsmodell knytt til samarbeid med tjenesteutvikling og som koordinator for fagleg samarbeid på personvern i Vest-Telemark.

Tilsettingsprosessen bør leiast av rådmannsutvalet i Vest-Telemark i samarbeid med regionrådsleiar for Vest-Telemarkrådet.

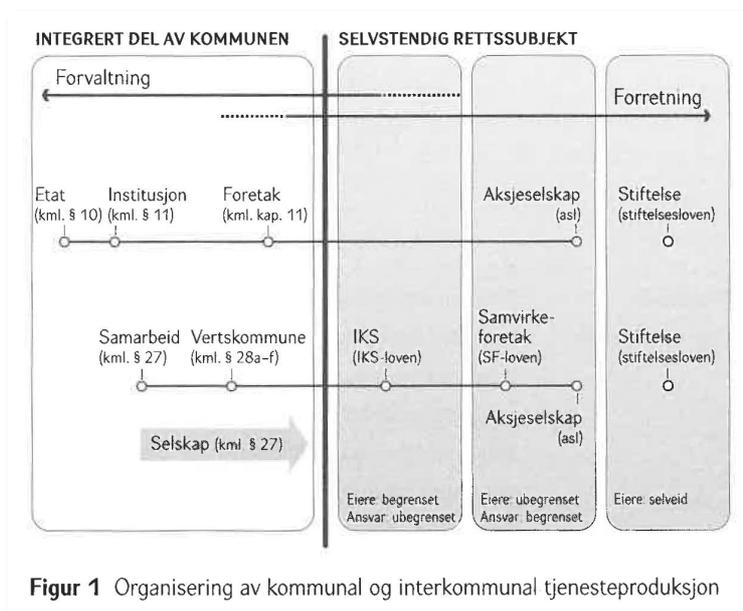
Organisering av samarbeidet

Rådmennene i Vest-Telemark fekk i oppdrag å utgreie to alternativ til organisering av samarbeidet knytt til digitalisering frå Vest-Telemarkrådet i møtet 13. februar 2018:

- 1) Gjennom VTR
- 2) Gjennom vertskommunemodellen

Organisering av kommunal og interkommunal tjenesteproduksjon

Kommuneforlaget har gjeve ut litteratur knytt til temaet. Boka «kommunalt eierskap - roller, styring og strategi» er utgjeven 2011 skriven av Vibeke Resch-Knudsen er det sett opp figur som skildrer ulike organisasjonsformer slik:

Figur 1 Organisering av kommunal og interkommunal tjenesteproduksjon

Vertskommunemodellen

(Kommunelova § 28)

Resch-Knudsen (2011:30) skildrer denne modellen slik: «Vertskommunesamarbeid passer betre ved myndighetsutøving på område ein anser som kommunens kjernevirksomhet, og der det er trong for dedikerte ansatte.»

Det er fleire måtar å gjennomføre eit vertskommunesamarbeid på, mellom anna med at ein delegerer til ein anna kommune (vertskommune) å utføre oppgåver og treffe avgjersler i enkeltsaker og andre typer saker som ikkje er av prinsipiell betydning. Då må kommunestyret sjølv gje instruks til sin rådmann om å delegerer sin mynde til å treffe vedtak i enkeltsaker til rådmannen i vertskommunen.

Val av vertskommunemodell i høve til samarbeid på digitalisering:

Styrker: Ein vil kunne delegerer mynde til gjennomføring i regi av ein av kommunane, slik vil ein kunne gjennomføre fellestiltak med kort beslutningsprosess. Den tilsette vil inngå i eit større miljø, sjølv om det ikkje er fagleg kan det sosiale arbeidsmiljøet bety mykje for trivsel og arbeidskapasitet.

Svakheiter: Vertskommunen har ingen faste rammer for samarbeidet, og må løpande avklare med dei øvrige kommunane for gjennomføring av tenesteutviklinga. Det kan også oppstå spørsmål om vertskommunen er dedikert for fellesskapet, og om ressursane er rettferdig fordelt. Det kan også være ein svakhet om det foregår parallelle samarbeidsprosesser i andre organisasjonar/interkommunale samarbeid slik at vertskommunen må delta i dialog på fleire arenaer og slik ha mindre tid til gjennomføring av faktisk tenesteutvikling. Det kan også være krevjande for dei deltakande samarbeidskommunane å påvirke arbeidet under vegs, sidan ein vel å delegerer mynde til vertskommunen. Vertskommunen vil også kunne få utfordringar med å gjennomføre oppgåver på tenesteutvikling inn i organisasjonen til dei andre kommunane - som jo er eit viktig ledd i arbeidet med digitalisering.

Konklusjon: Vertskommunemodellen er best egna til samarbeid om kommunens kjernevirksomhet, og er ikkje vurdert til å vere den beste organisasjonsforma som styringsmodell for samarbeid på tenesteutvikling og digitalisering.

Interkommunalt samarbeid (Kommunelova § 27)

Resch-Knudsen (2011:27) innleier kapittelet om interkommunalt samarbeid slik:

«Interkommunalt samarbeid kan være avtalemessig samarbeid mellom kommuner uten klar lovhjemmel, samarbeidsløsninger organisert med hjemmel i kommuneloven eller rene selskaper.

Ofte trekkes stordriftsfordelene frem som begrunnelse for etablering av interkommunalt samarbeid; rimeligere tjenester, bedre mulighet for utvikling av tjenesteområdet og bedre tilgang til kvalifisert arbeidskraft. Men samarbeid innebærer at kommunen gir fra seg kontroll, og at beslutningsmyndigheten blir flyttet fra de folkevalgte organene til andre organer. Dette kan for de folkevalgte anses som et styringstap.

Helhetlig styring av kommunen blir også vanskeligere om kommunen deltar i en rekke samarbeidstiltak, og om disse samarbeidene har ulik form og er inngått med ulike kommuner. Det kan medføre dårlig oversikt for de folkevalgte og dermed liten grad av mulighet til å påvirke. For å løse dette har enkelte regionråd initiert utarbeidelsen av en oversikt over samarbeidene som er igangsatt i regionen.»

Styrker: Ved å legge arbeidet med digitaliseringa til regionrådet vil arbeidet inngå i ein etablert samarbeidsstruktur. Det er organisatorisk kort veg mellom øvrige samarbeid i regionen og kommunane, og vil få ein naturlig tett kontakt med både ordførarar og rådmenn i sitt dagleg arbeid. Sidan arbeidet ikkje er knytt til kjerneverksemda i kommunen, er det ein fordel at samarbeidet knyttast så nært til kommunen som råd. Interkommunalt samarbeid er det «nærmaste» ein kjem integrert del av kommune (ref. figur 1 - *Organisering av kommunal og interkommunal tjenesteproduksjon*). Videre vil utarbeiding av budsjett og ekstern finansiering følge etablerte rutiner i samspel med dei øvrige regionsamarbeida og mellom anna Fylkesmannen og Fylkeskommunen.

Svakheiter: Dersom arbeidet med digitalisering opplevast som ein ekstern aktivitet for kommunane, vil effekten av arbeidet svekkast. Nær kontakt og forankring til administrativ og politisk leiing er avgjerande. Ein anna svakhet kan være at det er eit lite miljø i administrasjonen, og dette kan være sårbart for dei som er tilsette.

Konklusjon: Andre tilsvarande samarbeid vi er kjent med har valgt å legge digitaliseringsarbeidet tett til regionsamarbeidet. Arbeidet vil krevje forpliktande utvikling og endring i kommunens dagleg drift, og må knyttast så tett til kommunens leiing, både administrativt og politisk som råd. Rådmennene i Vest-Telemark tilrår å nytte interkommunalt samarbeid som organisasjonsform for samarbeid med digitalisering mellom vest-telemarkkommunane, og legge prosjektstillinga til Vest-Telemarkrådet.

Fellesprosjekt i Vest-Telemark

Planlagte tiltak vil danne grunnlag for tilsetting av dedikert person knytt til digitalisering i Vest-Telemark.

Fellesprosjekt

Prosjekt	Budsjett (i heile 1000)	Finansiering	Prosjektstatus	Start	Slutt
Orden i eget hus	1400	Skjønnsmidler og VTR	Pågår. Fellesprosjekt i Telemark. PA: Kongsbergregionen - planlagt pilot i VT frå august 2018.	2017	2018
Digital kommunikasjon	1800	Skjønnsmidler, VTR og eigeninnsats frå kommunane	Planlagt. Eigendel frå kommunane er sett til 100' per kommune (totalt 600').	2018	2018
Velferdsteknologi 2017	2420	Skjønnsmidler og eigeninnsats frå kommunene.	Pågår. Knytt til arbeid med innføring av mobil omsorg. Andel skjønnsmidler: 1.210'.	2017	2018
Digitalisering og velferdsteknologi	910	Skjønnsmidler	Planlagt - ikkje finansiert. Sett i VTR sitt budsjett for å jobbe målretta med digitalisering i VT. Søknadsfrist 1. Februar 2018.	2018	2018

Kort om prosjekta

Orden i eget hus

(henta frå prosjektplanen): *Dette prosjektet handler om å utvikle et felles verktøy for å etablere nødvendige oversikter over hvilken informasjon som ligger lagret i hvilke systemer slik at strategiske satsinger og endringer kan gjøres bedre planlagt.*

Verktøyet som utvikles vil kunne bidra til en standardisering og effektivisering av nødvendige kartleggingsprosesser i den enkelte kommune og gi et meget godt grunnlag for videre digitalisering og effektivisering.

Det er forutsatt at hver kommuneregion får oppfølging fra ekstern utviklingspartner med minst 100 timer hver for å sikre at gjennomføring/pilotering i kommuneregionen lykkes og bidrar til felles utviklingsmål.

- *Framdriftsplan - Pilot for Vest-Telemark: august - oktober 2018.*
- *Skissert kostnad i årlig drift: 5.000,- per kommune og 1,5 kr i utviklingsbidrag per innbygger.*
- Organisering
  - Prosjekteigar: Midt-Telemarkrådet, Vest-Telemarkrådet, Kongsbergregionen og Grenlandssamarbeidet
  - Prosjektansvarlig (PA): Håvard Fossbakken
  - Prosjektleder (PL): Telemark kompetanse as v/ Erling Rønnekleiv

Digital kommunikasjon:

Med kort frist bad Fylkesmannen i Telemark om søknad for gjennomføring av tiltak innanfor tema digital kommunikasjon. Mandat som vart utforma bør justerast og gjennomførast i den heilskaplege planen for digitalisering.

Utfordring som skal løysast

Gjennomføringa skal sjå på konkrete tiltak innanfor digitalisering, og etablere digitaliseringsstrategi og forpliktande samarbeid på digitalisering for kommunane i Vest-Telemark.

Ei utfordring som vil krevje ekstra fokus, er at det er «to driftsmiljø» på IKT, og desse må også etablere godt samspel for at kommunane kan samarbeide på tenestenivå.

Tiltaksplan

Tiltak	Forklaring	Budsjett
T1	Arbeidet med digitaliseringsstrategi i Vest-Telemark. Planlegging og forankring med politiske vedtak i alle kommunane	450
T2	Digital dialog mellom IKT-driftsmiljø i VT.	300
T3	«Digifrid» - pilot med «robotisering» av tenester i dialog med innbyggerane.	550
T4	Utrulling av «orden i eget hus» i Vest-Telemark.	300
T5	Automatisere lokale av innkjøp basert på felles rammeavtaler (løpende avrop)	200
	Sum	1800

Kostnader knytt til prosjektleiing er fordelt på budsjettet i tiltaka.

Organisering

PA: Jan Myrekrok

PL: Ole Dalen

Arbeidsgruppe: Fylgjer tiltaksplan

Styringsgruppe: Rådmannsutvalet

Tidsrom

Start: 01.11.2017

Slutt: 31.12.2018

Velferdsteknologi 2017

Dette prosjektet er basert på søknad til Fylkesmannen for bruk av skjønnsmidler i 2017. Planen vart laga med tanke på trong for fellesprosjekt innan helsesektoren, og er så langt konkretisert til innføring av *mobil omsorg* som pågår i kommunane. Det vil være trong for status og justering før prosjektet kan sjåast på som ferdigstillt, og er derfor tatt med i denne oversikten. Det er viktig at alle delar av den kommunale verksemda er del av digitaliseringsprosessen, og helsesektoren er ein av dei store og viktige områda ein ser mykje endring og utvikling på.

Prosjektskildring

Konkretisering av arbeidet som starta med fellesmøte i Vrådal 16. September 2016. Har element knytt til IT teknisk, helsefagleg og organisasjonsutvikling (ikkje eit reint helse- eller it arbeid).

Ei rekke av moglege samarbeid som var diskutert i styringsgruppa for "Interkommunalt samarbeid i VT" vart avgrensa til helserelaterte prosjekt. Desse områda var peika på i styringsgruppa 21.10.2016:

- Helse
- Kommunepsykolog
- Legevakt (natt/helg)
- Ergoterapeut
- Samfunnsmedisin/miljøretta helse
- Jordmor
- NAV (hjelpemiddelsentralen)

Ein vil nytte det etablerte samarbeidet med regional samhandlingskoordinator som prosjetleiar til arbeidet. Ein vil også søkje samarbeid med fylkeslegen - særleg innan velferdsteknologi.

Tidsrom

Start: 01.03.2017

Slutt: 01.03.2018

Organisering

PA: Jan Myrekrok, Rådmann i Vinje kommune

PL: Sissel Bitustøyl, samhandlingskoordinator i Vest-Telemark

Arbeidsgruppe: Etablerast

Styringsgruppe: Rådmannsutvalet

Referansegruppe: HTV og HVO knyttast inn ved trong

Økonomistyring

Det førast prosjektrekneskap på eksterne kostnader i regi av Vinje kommune (prosjektadministrasjon).

Ressursbruk

Budsjett:

Kjøp av tenester: 1.210.000,-

Eige arbeid i kommunane og samhandlingskoordinator: 1.210.000,-

Totalt: 2.420.000,- kr

Finansiering

Skjønnsmidlar frå Fylkesmannen: 1.210.000,- kr

Eigenfinansiering i kommunane og VTR: 1.210.000,- kr

Aktuelle samarbeidsområde

Samarbeidsområde må inngå i avtala knytt til digitalisering. Ein kan sjå for seg ein tilsvarande modell som Kongsbergregionen der ein tar utgangspunkt i ein felles digitaliseringsstrategi, og fastsett årlege handlingsplanar med tilhørende budsjett som finansierast av kommunane og eventuelle prosjekt med eksterne bidrag. Under er aktuelle område for samarbeid på digitalisering i Vest-Telemark.

- Etablere felles digitaliseringsstrategi.
- Informasjonssikkerhetsplan.
- Nye krav til personvern - på legg frå 28. mai 2018.
- Dersom det ikkje dekkjast av digitaliseringsstrategi: videreutvikle eksisterande konfigurasjonsstyret med felles IKT-strategi og innkjøpsstrategi (videreutvikling av konfigurasjonsstyre). Fokus på skule.
- Arbeide for samarbeid med Telemark Fylkeskommune.
- Samarbeid med omringnliggande regionar (Kongsbergregionen og Midt-Telemark).
- KS læring, bistå kommunane i bruk.
- Koordinere fellessaker knytt til digitalisering, og førebu og fylgje opp saker til rådmannsutvalet i samarbeid med IT-ansvarlege og andre fagpersoner i kommunane.
- Utforme søknadar på identifiserte område for digitalisering - søke ekstern medfinansiering på vegne av kommunane.

Etablere stilling

Det er ynskje om å etablere ei eiga stilling i høve arbeid med felles digitaliseringsprosjekt. Ein stilling i 100% knytt til digitalisering vil i 2018 hovudsakleg knyttast til konkrete tiltak og påbegynne arbeidet med overordna systematisk arbeid knytt til digitalisering. Stillinga skal også dekke trong for fagleg koordinering knytt til personvern for Vest-Telemarkkommunane. Tiltak som skal gjennomførast med med finansiering frå skjønnsmidler og øvrig budsjett frå Vest-Telemarkrådet. Stillinga skisserast slik:

Prosjektstilling: 100%.

Arbeidsgjevaransvar: Vest-Telemarkrådet

Styringsgruppe for stillinga: Rådmannsutvalet i Vest-Telemark

Varighet: 3-årig prosjektperiode frå våren 2018 til våren 2021.

Budsjett: 1.000' per år (justerast der det ikkje er heile kalenderår: 2018 og 2021).

Budsjett	2018	2019	2020	2021
Fast løn - 100%	350 000	650 000	665 000	250 000
Sosiale kostnader (estimert til 30% av lønskostnad)	105 000	195 000	199 500	75 000
Andre kostnader*, og direkte kostnader til kontor, utstyr og reiser	45 000	155 000	135 500	175 000
	500 000	1 000 000	1 000 000	500 000

* Tar høgde for noko auka lønnskostnad og rom for dekning av eksterne kostnader knytt til stillinga.

Forventa tilsetting: 4. mnd. etter utlysing, tidlegast 15. mai 2018.

Utlysing: Ei prosjektstilling kan utlysast etter vedtak i styret til Vest-Telemarkrådet. Kostnadane for prosjektet dekkast av prosjektfinansiering og driftsbudsjett til Vest-Telemarkrådet.

Ekstern finansiering til tiltak: Med denne modellen for samarbeid, vil ein kunne rekne med å kvalifisere til finansiering av konkrete prosjekt framover. Eigenkapitalen kommunane legg i dette samarbeidet bør kunne inngå som andel i framtidig ekstern finansiering med tilsvarende storleik. Etablering av ein slik felles stilling vil derfor kunne tilføre både midlar og arbeidskraft til kommunane framover der det er definert konkrete utviklingsprosjekt.

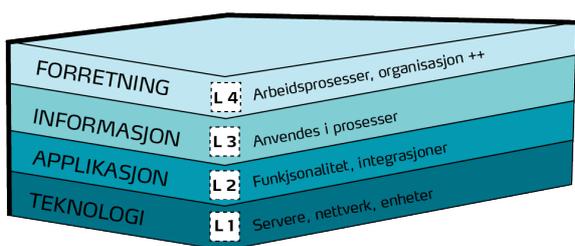
Oppgåver

Det er naturleg at oppgåvene for ei slik stilling knyttast til vedtekne samarbeidsområde. Oppgåvene må endrast i takt med trong og organisering av felles arbeid knytt til digitaliserings i Vest-Telemark med årlege handlingsplanar og eventuelle prosjektbaserte innføringsløp. Ein må forvente at ei felles stilling knytt til digitalisering må kunne bistå kommunane med kompetanse på fleire ulike fagområde. Stillinga skal også dekke trong for fagleg koordinering knytt til personvern for Vest-Telemarkkommunane. Målsettinga med stillinga er å etablere **styringsmodell for samarbeid på tenesteutvikling** knytt til digitalisering i Vest-Telemark.

Aktuell strategi/styring

Digitalisering er eit samansett fagområde, og strategi og styring må sjåast i lys av digitaliseringas kompleksitet. Dette forslaget til *definering av styring/strategi* er basert på følgjande syn på samanhengar knytt til digitalisering:

SAMMENHENGER VED DIGITALISERING

Lag 1 - TEKNOLOGI dreier seg om servere, nettverk og maskiner

Lag 2 - APPLIKASJON handler om funksjonalitet og integrasjoner

Lag 3 - INFORMASJON nyttast i prosessar

Lag 4 - FORRETNING er knytt til arbeidsprosesser, organisasjon m.m.

Status i Vest-Telemark:

Lag 1 - Dette er grunnlag for all digitalisering, og er knytt til teknologi og interaksjon med menneska og tenestene kommunen leverer. Det knyttast også til det ein tradisjonelt kallar «IKT» og det er nyleg skrive ein rapport på korleis Vest-Telemarkkommunane kan samarbeidet på dette området (sjå rapporten *Digitalisering og IKT drift - 2017 Interkommunalt samarbeid VT*).

Lag 2 - Kommunane har i lang tid samarbeida med anskaffing av programvare og integrasjonar av denne. Det er rådmennene med støtte frå IKT-ansvarlege som har jobba med dette gjennom det såkalla «konfigurasjonsstyret» som er knytt til møta i Rådmannsutvalet. Kommunane har i stor grad like applikasjonar (viktig at kommunane knytt til seg kompetanse for å velje rett programvare).

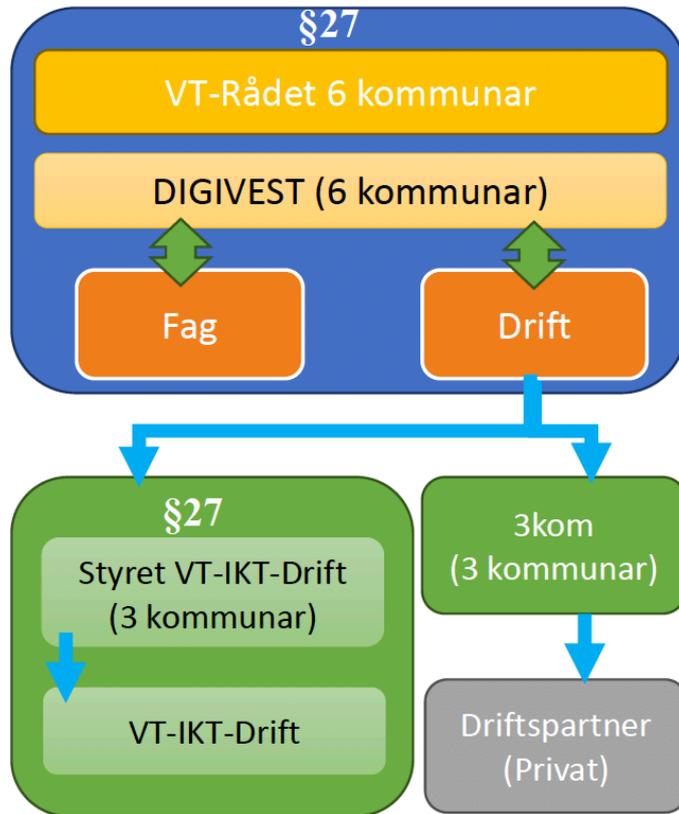
Lag 3 - Vest-Telemark deltek i utviklinga av fellesprogram for kartlegging av informasjon (prosjektet «*Orden i eget hus*»), med planlagt pilotering i august-oktober 2018. Det foreligg ingen samla oversikt på kva for informasjon som er lagra eller nyttast i kommunane i Vest-Telemark.

Lag 4 - Det er ikkje vedteken at kommunane skal standardisere arbeidsprosessar og organisasjon (samanslåing). Ein må kartlegge i kva grad dette er naudsynt og ynskjeleg for å oppnå god effekt ved samarbeid på digitalisering.

³ Dette prosjektet handler om å utvikle et felles verktøy for å etablere nødvendige oversikter over hvilken informasjon som ligger lagret i hvilke systemer slik at strategiske satsinger og endringer kan gjøres bedre planlagt.

3.5.7 Styringsmodell - Organisering av Digitalisering – Diginvest

Figuren viser korleis Styret, Diginvest, IKT Drift og Fageiningar

Figur 10 - Overordna Organisasjons og Styringsmodell, forutsett samarbeid både på strategisk digitalisering og på operativ drift

avhengig av politiske vindar, tilfeldig forståing og kontinuitet i vedtak i kommunestyre. Denne organiseringa bør kunne ta opp lån for å sikre gjennomføring av gevinstprosjekt mot digitale ambisiøse og ynskte mål, i små kontrollerte skritt. Vedtekter og struktur må sikre politisk og administrativ involvering og leiarstyring.

Både vanleg operativ drift og strategisk digitalisering krev relativt omfattande samarbeid med eksterne leverandørar, på mange områdene. Ref. denne rapporten så foreslåast å etablere ein sourcingstrategi som handterer dei mange utfordringane i dette, og som forenkler alt frå kontraktar til prisar på dei støttefunksjonane ein behøver.

Det ein må diskutere det er korleis 'Diginvest' skal vere bemanna, og at ein behandlar spørsmål som kven lagar strategien, kven kjem med dei gode planforslaga, dei gode ideane, legg fram businesskasene og beslutningsgrunnlaga. Kven leiar projektene. Kven sikrar gevinstane, at ein ikkje går i leverandørfellene, at ein ser vidare inn i framtida heller enn å byggja på det gamle når det er umogeleg. Kven fører forhandlingar. Kven leier transformasjonen. Kven har kontakt med andre strategisamarbeid, for å sikre eit breitt fundament, og at kostnader haldast nede; dvs. at investeringar gjev kontinuerlege og ikkje minst, ynskte gevinstar.

Det er viktig å ikkje gå i den fella å håpe at nye anbod er digitalisering for framtida, der ein kjøper dei same løysingane ein gong til frå dei same leverandørane. Ein må tenke langsiktig mål, og gå i mindre skritt mot desse måle, heile tida med kontroll.

kan spela saman. Blå piler signaliserer korleis gjennomføring av vedtekne endringar leiinga vedtek får konsekvensar for Drift. Tynnare piler begge vegar signaliserer samarbeid, utveksling og læring.

Det er avgjerande at politikarar og valde representantar er aktivt med i vidareutviklinga, dette handlar om alle aspekt ved korleis kommunane utviklar og tilbyr innbyggjarane tenester, korleis våre barn får opplæring, korleis våre foreldre får oppfølging, korleis kommunane tek sitt ansvar innanfor helse og omsorg på alvor, korleis innbyggjarane trivast i kommunane, korleis næringslivet føler seg ivaretekne. Dette er ansvar som ikkje kan delegerast, og likeså er det viktig at administrativ leiing er sterkt involvera i dette arbeid. Dette er ikkje IKT eller fageiningar sitt ansvar frå eit strategisk perspektiv.

Det bør sikrast langsiktig prioritering i det denne organiseringa steller med, slik at ein ikkje blir

Budsjett

Budsjettet tek føre seg kun denne planen, og må forventast å endre seg frå 2019. Hovedhensikten er å etablere ei samla oversikt på etablerte prosjekt og skissere kostnad for ei eventuell felles stilling knytt til digitalisering i Vest-Telemark. For meir detaljar, sjå avsnitta «etablere stilling» og «fellesprosjekt finansiert gjennom VTR».

Kostnader

Skildring	2018	2019	2020	2021
Tilsetjing - prosjektstilling	kr 500 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 500 000
Prosjekt: <i>Orden i eget hus</i>	kr 1 400 000			
Prosjekt: <i>Digital kommunikasjon</i>	kr 1 800 000			
Prosjekt: <i>Velferdsteknologi 2017</i>	kr 2 420 000			
Prosjekt: <i>Digitalisering og velferdsteknologi*</i> (kostnad til stilling dekkas inn her for 2018).	kr 410 000			
Framtidige prosjekt (skisse på forventa omfang*)		kr 6 620 000	kr 10 240 000	kr 10 740 000
	kr 6 530 000	kr 7 620 000	kr 11 240 000	kr 11 240 000

* omfang er skisse, og er ikkje vurdert i rådmannsutvalet eller diskutert med fagpersonar i Vest-Telemark.

Finansiering

Kjelde	2018	2019	2020	2021
Kommunale midlar til stilling	kr 0	kr 0	kr 0	kr 0
Kommunal eigenandel (arbeid i organisasjonane - 20/80**)	kr 1 810 000	kr 3 620 000	kr 7 240 000	kr 7 240 000
Eksterne fellesprosjekt med finansiering	kr 1 400 000	kr 2 000 000	kr 2 000 000	kr 2 000 000
Frie midlar til fellestiltak med finansiering frå VTR	kr 2 925 000			
Stilling: koordinator for digitaliserings finansiert i budsjetta til VTR	kr 500 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Kommunale midlar - tiltaksmidlar for gjennomføring av tjenesteproduksjon / digitalisering		kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
	kr 6 635 000	kr 7 620 000	kr 11 240 000	kr 11 240 000

** Digitalisering består av 80% organisasjonsendring og ny praksis og 20% teknologi. Innsatsen til organisasjonane er her tallfesta med ein høg sum, og peiker på den reelle kostnaden ved endringsprosessar knytt til digitalisering og tenesteutvikling. Kostnaden er eigeninnsats frå tilsette i kommunane.

Forslag til kostnadsdeling: Modell for kostnadsdeling følger etablert fordeling frå samarbeidet i Vest-Telemarkrådet.

Forslag til fordeling for kostnader knytt til felles satsing på digitalisering i Vest-Telemark

Kommune	Fast fordeling	%-vis innbyggerandel	%-andel	Kostnadsdeling
Fyresdal	kr 83 333	9,31 %	kr 46 542	kr 129 875
Nissedal	kr 83 333	10,42 %	kr 52 082	kr 135 415
Tokke	kr 83 333	15,72 %	kr 78 617	kr 161 950
Kviteseid	kr 83 333	17,23 %	kr 86 168	kr 169 501
Seljord	kr 83 333	21,02 %	kr 105 116	kr 188 450
Vinje	kr 83 333	26,29 %	kr 131 475	kr 214 808
Vest-Telemark	kr 500 000	100,00 %	kr 500 000	kr 1 000 000

Forankring

Planen for vidare arbeid skal opp i Vest-Telemarkrådet, og forankrast i kommunane.

Digitalisering vil være ein krevjande prosess, der politisk og administrativ leiing har ei aktiv rolle for å legge tilrette for endringsprosesser og styring.

Kjøreplan

Dato	Oppgave
3. januar	Sak i rådmannsutvalet
30. januar	Møte i AU - sak til VTR
13. februar	Handsaming i Vest-Telemarkrådet
16. februar	Drøfting i rådmannsutvalet
13. mars	Hansaming i Vest-Telemarkrådet
13. mars	Godkjenning frå styret i Rådet for tilsetting (sjå delegeringsreglement for VTR)
Ultimo mai**	Kommunane har forplikta* seg til å delta i arbeid med felles med digitalisering
1. juni**	Tidspunkt for utlysing av stilling
1. oktober	Tiltreding av stilling knytt til digitalisering i Vest-Telemark

*Om kommunane ikkje forplikter seg til å delta i arbeidet, må stillinga knytt til digitalisering knyttast til gjennomføring av prosjekt, og nyttast som ressurs for kommunane med alternativ handlingsplan. Der kommunane har ulike ynskje om framdrift og deltaking, må ein fastsette korteis dette handterast i ei forpliktande avtale.

** Rådsmøtet 13.03.2018 vart det i saka foreslått endring frå ultimo april til uttlimo mai. Dette forskyver kjøreplanen.

Lenker og kjelder

Lenker:

Prosjektplan: Orden i eget hus, PL Erling Rønnekleiv

Sluttrapport: *Digitalisering og IKT drift - 2017 Interkommunalt samarbeid VT*, skriven av Torbjørn Dybdahl

Presentasjon: 19.09.2017 «Digitalisering i Kongsbergregionen», av Britt Inger Kolseth

Mandat: «Digital kommunikasjon 2017»

Mandat: «Velferdsteknologi 2017»

Kjelder:

Artikkel «Digitalisering er mer enn teknologi» av Arlid Haraldsen på nettsida [digi.no](https://www.digi.no/artikler/kommentar-digitalisering-er-mer-enn-teknologi/410398) : <https://www.digi.no/artikler/kommentar-digitalisering-er-mer-enn-teknologi/410398>

Bøker:

Gotvassli, K. (2015). *Kunnskap, kunnskapsutvikling og kunnskapsledelse i organisasjoner*. Bergen: Fagbokforlaget.

Resch-Knudsen (2011). *Kommunalt eierskap - roller, styring og strategi*. Kommuneforlaget.

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1085-2

Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm

Direkte tlf.:

Dato: 04.06.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	47/18	14.06.2018

Kjøp av Microsoft lisensar

Saksdokument:

Saksutgreiing:

Seljord kommune har satt av 509 000 kr i driftsbudsjettet for leasing av Microsoft lisensar. Lisensane brukast for kommunikasjon og sakshandsaming i Seljord kommune. Etter en gjennomgang frå Aspit blir det anbefala å kjøpe og ikkje lease dei naudsynte lisensane. Et slik kjøp er ikkje drift, men investering.

Summen blir noko høgare i innkjøp, men billigare totalt sett i den treårige perioden avtala gjeld. Vedtaket frå budsjett 2017 om å lease (drift) må gjerast om, når man skal kjøpe (investering).

Kjøpet sikrar at Seljord kommune får siste oppdaterte versjonar og nye versjonar av Microsoft produkta i tre år.

Totalt utgifta ved og kjøp av Microsoft lisensane er tenkt løyst på følgjande måte:

Innhald	Beløp
Kjøp av Microsoft-lisensar	792 000
Skype, office 365, onedrive (20 stk.)	26 000
Uvisse	80 000
Sum netto	898 000
25 % mva.	225 000
Sum investering (brutto)	1 123 000
Finansiering:	
Mva. kompensasjon	225 000
Overført frå driftsbudsjettet	509 000
Ubunde investeringsfond	389 000
Sum investering	1 123 000

Uvisse er tenkt som buffer for talet av tilsette som skal få ein oppgradert digital samhandlingsarena i 2018.

Nytt investeringprosjekt til kjøp av Microsoft-lisensar vert ført opp med kr 1.123.000 (inkl. mva.), finansiert med mva.kompensasjon kr 225.000, overført frå driftsbudsjettet kr 509.000 og ubunde investeringsfond kr 389.000..

Rådmannen si tilråding:

Det kjøpast Microsoft lisensar for til saman 1 123 000 kr med ein varigheit på tre år.

Seljord kommune gjer om tidligare løyva 509 000 kr til å leige (drift) av Microsoft lisensar.. Kjøp av lisensar er investering. Løyvingane på 509 000 kr gjerast om frå driftsbudsjett til investeringsbudsjett,

For å fullfinansiere kjøpet blir det løyva 389 000 kr frå ubunden investeringsfond.

Utskrift til:

Seljord kommune

Arkiv: 146
Saksnr.: 2018/525-2
Sakshand.: Frid Berge
Direkte tlf.: 35065152
Dato: 08.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	48/18	14.06.2018

Rapportering arbeidsprogram 2018, fyrste halvår

Saksdokument:

Vedlegg:

- 1 Arbeidsprogram 2018 rapportering til kommunestyret 14.6

Saksutgreiing:

Seljord kommune har i vedteke Handlingsprogram 2018 – 2021 gjeve føringar om at alle programområda skal utarbeide eit arbeidsprogram. Arbeidsprogrammet for programområda blei vedteken i kommunestyremøte 18.3.2018 sak 18/18. Dokumentet er eit viktig reiskap for intern kontroll, det sikrar at programområda har gode rutinar på kvalitet og resultatoppnåing, i tillegg er det er eit reiskap for politisk nivå, for å fylgje med på korleis framgangen er på vedteken handlingsprogram.

Dokumentets innhald:

1. Økonomi – Budsjett 2018 fordela på ansvar
2. Medarbeidar – Årsverk i stillingsplan 2018, fordela på funksjon og fagområde.
3. Oversikt over politiske føringar.
4. Arbeidsprogram 2018. Her skal oppgåver, tiltak og aktivitet synleggjera korleis ein skal nå strategimål i kommuneplanens samfunnsdel.

Arbeidsprogrammet del 3 og 4 skal rapporterast på til politisk nivå to gonger i året, i juni og november.

Ei forklaring på fargekodar og tekst: Raudt = oppgåva blir ikkje ferdigstilla til fristen. Det er krav til kort kommentar som syner kvifor oppgåve ikkje er løyst.

Gult = ein er i rute, men oppgåve er ikkje ferdig. Det er og gult dersom det kan vere usikkert om tiltaket blir ferdigstilla innan fristen, grunna utanforliggende årsaker.

Grønt = Oppgåve er ferdig/effektuera innan fristen. Tiltak er planlagt og i rute og det er ingenting som tyder på at oppgåva blir utsatt.

Hovudtrekk frå rapportering fyrste halvår:

Arbeidsprogrammet er ambisiøst og framoverlent. Det set krav til administrasjonen og samtidig ein mogligheit til å halde dei folkevalte oppdatert på den retning og moment dei har vedtatt. Krav som bidreg positivt il den totale samfunnsutviklinga av Seljord kommune.

Fleir av punkta krev ein del innsats. Lista har ein tung vekting for utretta teneste, og da spesielt mot (lokalt) næringsliv. All den tid Seljord kommune gjennomfører ein større endring i egen organisasjon, har det ikkje vært kapasitet til å fylgje opp alle ynskja for utretta tenester. Nokre av arbeidspunkta har de ikkje vert budsjett dekning for å gjennomføre.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:

Kommunestyret tek fyrste halvårsrapportering av arbeidsprogram 2018 til vitande.

Utskrift til:

2018

Arbeidsprogram rapportering

1.1. Økonomi

Tab 1 Budsjett 2018

Ansvar	Tekst	Utgift	Inntekt	Netto utgift
100	Folkevalde	2 218 000,00	-4 000,00	2 214 000,00
101	Kontrollorgan m.m.	891 000,00	-16 000,00	875 000,00
110	Rådmannskontor og fellestenester	11 479 000,00	-572 000,00	10 907 000,00
111	Økonomiavdelinga	4 672 000,00	-203 000,00	4 469 000,00
112	IT	6 071 000,00	-1 408 000,00	4 663 000,00
113	Telefon	309 000,00	-60 000,00	249 000,00
114	Forsikringar	895 000,00	0,00	895 000,00
116	Personalavdelinga	5 034 000,00	-438 000,00	4 596 000,00
125	NAV-kommune	6 013 000,00	-603 000,00	5 410 000,00
130	Kyrkjelege føremål	4 194 000,00	0,00	4 194 000,00
150	Tileggslyøvingar	2 899 000,00	0,00	2 899 000,00
180	Skattar og rammetilskot	2 116 000,00	-215 024 000,00	-212 908 000,00
190	Renter, avdrag og bruk av netto driftsresultat	13 477 000,00	0,00	13 477 000,00
199	Avskrivningar	12 325 000,00		
Totalt	Programområde 1	72 593 000,00	- 218 328 000,00	-145 735 000,00
Ansvar	Tekst	Utgift	Inntekt	Netto utgift
200	Undervisningskontoret	4 762 000,00	-79 000,00	4 683 000,00
205	Avdeling for integrasjon og vaksenopplæring	15 886 000,00	-8 274 000,00	7 612 000,00
210	Barneskulen	20 079 000,00	-2 375 000,00	17 704 000,00
211	Ungdomsskolen	15 608 000,00	-1 327 000,00	14 281 000,00
212	Flatdal skule	10 129 000,00	-1 042 000,00	9 087 000,00
213	Åmotsdal skule	101 000,00	-60 000,00	41 000,00
220	Heddeli barnehage	8 809 000,00	-1 433 000,00	7 376 000,00
221	Tussejuv barnehage	10 665 000,00	-1 797 000,00	8 868 000,00
222	Flatdal barnehage	3 561 000,00	-651 000,00	2 910 000,00
223	Åmotsdal barnehage	3 661 000,00	-426 000,00	3 235 000,00
230	Kulturskolen	4 426 000,00	-1 150 000,00	3 276 000,00
Totalt	Programområde 2	97 687 000,00	-18 614 000,00	79 073 000,00
Ansvar	Tekst	Utgift	Inntekt	Netto utgift
310	Legetenester	9 307 000,00	-5 432 000,00	3 875 000,00
311	Fysioterapitenester	1 699 000,00	-622 000,00	1 077 000,00
312	Helsestasjon	2 764 000,00	-545 000,00	2 219 000,00
313	Drift helsesenter	598 000,00	-153 000,00	445 000,00
315	Legevakt	5 781 000,00	-3 368 000,00	2 413 000,00
321	Barneverntenester	6 317 000,00	0,00	6 317 000,00
330	Pleie- og omsorgskontor	2 860 000,00	-108 000,00	2 752 000,00
331	Heimetenester	15 162 000,00	-1 109 000,00	14 053 000,00
332	Habilitering og rehabilitering	6 238 000,00	-504 000,00	5 734 000,00
333	Sjukeheim	32 544 000,00	-6 601 000,00	25 943 000,00
334	Heddeli bu- og servicesenter	6 808 000,00	-1 618 000,00	5 190 000,00
335	Steinmoen bu- og servicesenter	4 606 000,00	-874 000,00	3 732 000,00
336	Omsorgsbustadar	295 000,00	-1 439 000,00	-1 144 000,00
337	Butilbod og tiltak for funksjonshemma	10 205 000,00	-2 358 000,00	7 847 000,00
Totalt	Programområde 3	105 184 000,00	-24 731 000,00	80 453 000,00
Ansvar	Tekst	Utgift	Inntekt	Netto utgift
410	Plan og utvikling	1 836 000,00	-169 000,00	1 667 000,00
411	Landbruk og miljø	2 933 000,00	-392 000,00	2 541 000,00
440	Kultur og Næring	8 495 000,00	-2 361 000,00	6 134 000,00
Totalt	Programområde 4	13 264 000,00	-2 922 000,00	10 342 000,00
Ansvar	Tekst	Utgift	Inntekt	Netto utgift
500	Avdelingskontor teknisk	1 365 000,00	-57 000,00	1 308 000,00
510	Vedlikehaldsavd.	6 801 000,00	-420 000,00	6 381 000,00
520	Plan, byggje- og delesaker	1 899 000,00	-1 262 000,00	637 000,00
530	Vegar og grøntanlegg	4 790 000,00	-547 000,00	4 243 000,00
540	Brann- og feiarvesen	3 441 000,00	-821 000,00	2 620 000,00
550	Vatn	3 402 000,00	-6 936 000,00	-3 534 000,00
551	Avløp	5 349 000,00	-7 283 000,00	-1 934 000,00
552	Renovasjon	4 411 000,00	-4 668 000,00	-257 000,00
560	Utleigebustadar.	1 587 000,00	-2 122 000,00	-535 000,00
Totalt	Programområde 5	33 045 000,00	-24 116 000,00	8 829 000,00

1.2. Tilsette

Tab 2 Årsverk i stillingsplan 2018 - fordelt på teneste/fagområde

Teneste/fagområde PO1	Årsverk i %
1000 Folkevalde	120
1200 Adm. Leiarteam	400
1201 Adm. Felle merkantil (HTV og HVO)	98
2150 Løn lærling	100
2420 Flyktning	
2530 Løn lærling	200
2750 Introduksjonsordninga	
1202 Adm - Økonomiavdeling	570
1203 Personalavdelinga	481
1300 Adminstrasjonslokale	100
Nav kommune	340
Sum programområde 1	2 409
Teneste /fagområde PO2	Årsverk i %
1208 Undervisningskontoret, konsulentstilling	100
2020 Grunnskule	5301
2150 Skulefritidstilbod	345
2220 Skulelokale	392
2130 Vaksenopplæring	424
2010 Barnehage	3625
2110 Styrkt tilbød førskulebarn, ansv. 200 og styrking i bhg	100
2210 Førskulelokale	173
2420 Råd rettleiing, flyktning og førebyggjande sosialt arbeid	220
2520 EMF, barneverstiltak utanfor familien	600
3830 Kulturskule	451
Sum programområde 2	11 731
Teneste /fagområde PO3	Årsverk i %
2410 Legetenester	910
2411 Legevakt	225
2412 Fysioterapi	200
2320 Helsestasjon	280
2321 Helsestasjon, jordmor beredskap	60
2413 Drift helsesenter	70
1205 Tjenestekontor	280
2540 Heimesjukepleie	1208
2541 Heimehjelp	546
2341 Psykisk helse	493
2422/2430 Psykisk helse og rusomsorg	100
2431 Psykisk helse/rusomsorg-prosjekt	100
2530/2542/2543/2610 Nesbukti pleie- og omsorgssenter	3612
2542 Heddeli bu- og servicesenter	597
2543 Steinmoen bu- og servicesenter	493
2344 Aktivitetscenteret	264
2544 Heddelitunet	1017
Sum programområde 3	10455
Teneste/fagområde PO4	Årsverk i %
1206 – Plan- og utvikling	40
3290/3600 – Landbruk- og miljø	180
3250/3851 – Kultur, næring	100
3700 - Bibliotek	200
3810 - Symjehallen	90
Sum programområde 4	Totalt 6,10 årsverk
Teneste/fagområde PO5	Årsverk i %
1207- Administrasjon	170
1900 – Ute arbeidar	600
3010/3020/3030 – Plan, bygg, oppmåling	200
3390 – Brannvesen	110
3400/3450 – Vatn	50
3500/3530 – Avløp	150
Sum programområde 5	Totalt 11,80 årsverk

1.3 Politiske føringar 2018

Tabell 3, Politiske føringar for programområda sine prioriteringar i 2018

Frå handlings-program	Politisk føring	Rapportering til kommunestyre 14.6.18
Tema 1		
1.1.1.1	Samarbeide tett med Seljord næringslag i utvikling av ulike sentrumssatsingar	
1.1.2.4	Kommunen skal spisse sin innsats når det gjeld utvikling av basisnæringar, dette for å få best mogeleg kraft i sin innsats i bruk av næringsfond og anna stønad til næringsdrivande	Ved veileding og søkehjelp frå Seljord kommune, har fire landbruksprosjekt i Seljord fått innvilget 2,7 mill kr siden des 2017.
1.2.1.1	Stimulere til god framdrift av private reguleringsplanar for nye tomter og leilegheiter	Utvikling av Lommeodden er i progresjon. Usikkert når området vil være klart til bygging, da kommunen må forhalde seg til framdrifta til private aktører, og/eller ein framtidig ekspropriasjon.
1.2.1.4	Gjennom kommunens arealplanlegging, syte for at det er tilstrekkeleg med attraktive næringsareal i kommunen	
1.2.1.5	I samarbeid med private, syte for at det til ein kvar tid er attraktive næringslokale i kommunen	
1.2.2.1	Vurdere meir utøving av mynde frå kommunen i reguleringsplanarbeid, for å få sanert falleferdige hus.	
1.2.2.2	Bruke utbyggingsavtaler som verktøy for å sikre bygging av mindre leilegheiter i sentrum	
1.3.1.1	Delta i interkommunale prosjekt og anna samarbeid, som er relevante i høve til målsetjinga	
1.3.1.8	Bidra til god organisering, samarbeid og nettverk for regional vekst i saman med næringsseksjonen i Vest Telemark der fokus er å skape samarbeidskultur og optimisme	
1.3.2.1	Vere aktiv part i å følgje opp tiltak og sikre samhandling mellom aktørane i Møtstad Seljord	
1.3.2.2	Vidare satsing på vertskapskurs for dei som driv i besøksnæringar	
1.3.4.2	Syte for at det er gode rutinar for rettleiing og rådgjeving mellom verkemiddelapparatet hjå kommune og næringshagemiljøet	
1.3.4.4	Sikre at næringshagane yter bistand for å sikre meir innovasjon og kompetanseutvikling innafor eksisterande bedrifter	
Tema 2		
2.1.1.1.	Tilsette i grunnskulen skal få tilbod om deltaking i den statlege vidareutdanningsstrategien	
2.1.1.2	Leiarar i barnehage og skule skal få tilbod om deltaking i relevant leiarutdanning	
2.1.1.3	Tilsette i barnehage og skule skal få tilbod om relevant vidareutdanning og etterutdanning, jf. lokal kompetanseplan	
2.1.2.8	Tilpassa opplæring skal vere eit grunnleggande prinsipp for heile opplæringa. Spesialundervisning skal i størst mogeleg grad leggjast opp slik at elevane får ta del i fellesskapet	
2.1.2.9	Elevane skal gjennom arbeid med entreprenørskap utvikle metodekompetanse for å få til nytenking, setje eigne idear om til røynsle, utnytte lokale ressursar og sjølv bli ein ressurs i samfunn-, kultur og arbeidsliv i lokalmiljøet sitt.	
2.1.2.10	Det skal vere eit særskilt fokus på samarbeid mellom SFO ved Flatdal skule og Seljord barneskule	
2.1.3.1	Sikre at lokal bemanningsnorm for barnehagane gjeld heile barnehagedagen.	
2.1.3.3	Vidareføre rettleiing av tilsette i barnehagane i Seljord og delta i fagleg samarbeid om rettleiing i region VT.	
2.1.4.2	Barneskulane skal ha særskilt fokus på metodikk, organisering og ressursinnsats på 1. til 4. trinn	
2.2.2.1	Vidareføre den interkommunale organiseringa i VT kring samhandlingsreforma	

Seljord kommune - Arbeidsprogram 2018

2.3.2.4	I tillegg til kommunesenteret, skal det fokuserast på gode trivselstilbod i alle grender	
2.3.3.3	Kulturskolen skal arbeide for at barn og ungdom i Seljord får møte fleire ulike kulturuttrykk/tilbod enn i dag slik at dei kan utvikle skapande evner og anlegg	
2.3.3.4	Kulturskolen skal samarbeide med lokale musikarar, lag og korps til beste for kulturlivet i Seljord.	
2.3.4.1	Tett samarbeid med Seljord Frivilligsentral	Det arbeidast med revisjon av samarbeidsavtala
2.4.2.1	Stimulere til frivillig arbeid i kommunen gjennom aktivt bruk av kommunes økonomiske verkemiddel	Årleg tildelinga av midlar til drift og adm av lag og organisasjonar.
Tema 3		
3.1.5.2	Deltaking og aktiv medlemskap i E 134 Haukelivegen AS, Lyntogforum og Telemarksvegen AS	Har blitt fulgt opp av ordførar via styret i E-134 Haukelivegen
3.1.9.1	Syte for gode rutinar internt i kommunen med omsyn til universell utforming	
3.2.1.3	Arbeide aktivt for redusert bruk av plast ved kjøp av alle varer og tenester	
3.2.2.1	Ved nybygg i kommunalt regi skal solenergi/ alternative energiløysingar vurderast	
3.2.2.3	Prioritere vannboren varme i alle nye bygg der jordvarme eller biobrensel er nytta	
3.2.3.1	Ha god kontakt med og søkje om råd og rettleiing hjå statlege instansar når det gjeld utforming av og tiltak på flaum - og skredsikring i kommunen	Avslag frå NVE på søknad om flaumsikring i Grunnåi/Vallaråi. Søkjer råd hjå NVE om aktuelle saker.
3.2.4.2	Styrke samarbeidet med statlege etatar om finansiering og tiltak	
3.3.2.1	Gjennomføre øving kvart 2 år med varierende tema/hendingar	Nye beredskapsplanar er utarbeida 8.mars og 10.mai. Beredskapsleiinga har fått opplæring i t i ny metodikk 28.mai og øvd 1.juni. Fylkesmannen har evaluert oss
3.3.2.2	Arbeide for einsarta forståing og gode arbeidsmetodar med andre offentlege og private aktørar om beredskapsarbeidet	Det er lagt opp til ein tverrfagleg øving 25.september mellom Seljord kommune, politi, ambulanse, Røde kors. Koordinert planlegging 19.mars, 18.juni.
3.3.2.3	Tilby tilsette god opplæring og riktig utstyr	
3.3.2.4	Dersom det kjem for leige ledige lokalitetar som kan egne seg for samlokalisering av tenestene teknisk, brann og sivilforsvar, så skal ein vurdere konsekvensar for ei slik etablering	Eige vedtak om å sjå etter nye lokaliteter til brannstasjon fatta i mai.
3.3.3.1	Auka rammer og ressursar for beredskap i kommunen	Må sjåast på i budsjett 2019. Ingen ledige midlar til dette i budsjett 2018
3.4.1.1	Fylgje opp kommunens ansvar med kontroll og oppfølging av brot på bu – og driveplikta	Næringskontoret kan dokumentere at kommunens lovpålagte ansvar for at bu – og driveplikta blir følgt opp. Det kan spesielt nemnast at næringskontoret har gjort ei analyse av jordarealet det ikkje vert søkt produksjonstilskot på for å få avdekka kva årsakssamanhengar som ligg bak dette. Dette er eit arbeid som vil bli følgt opp fortløpande og landbruksnæringa i kommunen vil bli informert for å få mest mogleg av tilgjengeleg jordbruksareal i drift for matproduksjon.
3.4.2.1	Aktivt informere og rettleie aktørane i primærnæringa i Seljord om gjeldande regelverk og tilgjengelege tilskotsordningar	Næringskontoret opplever at dialogen med aktørane i primærnæringa i Seljord er god. Næringskontoret har årlege møte med faglaga i kommunen og brukar e-postlister aktivt for å informere gjennom året. Næringskontoret har fokus på å vera aktiv i sitt

		informasjons og rettleiingsansvar ovanfor aktørane i primærnæringa i Seljord og opplever og at dette er gjensidig med låg terskel for kontakt.
3.4.2.2	Fokusere på ein tett dialog med faglaga i kommunen.	Næringskontoret har årlege formaliserte møte med faglaga i kommunen men har og elles god kontakt igjennom året.
3.4.2.3	Følgje opp satsing på utvalde kulturlandskap Svartdal/Hjartdal og vurdere innlemming av Flatdal	Aktiv aktør i UKL. K.st.sak om å vurdere Flatdal med i utvida UKL.

1.4 Arbeidsprogram

Visjon: Seljord - Det gode vertskap

Tema 1: Seljord i vekst

- 1.1 Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år
- 1.2 Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030
- 1.3 Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid

Tema 2: Det gode livsløp i Seljord

- 2.1 Seljord skal tilby gode barnehagar og skular
- 2.2 Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester
- 2.3 Seljord skal leggje til rette for meningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle
- 2.4 Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen

Tema 3: Berekraftige Seljord

- 3.1 Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.
- 3.2 Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringar og finne moglege løysningar.
- 3.3 Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved kommunal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.
- 3.4 Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.
- 3.5 Seljord skal vere kjent som ei grøn og berekraftig arrangementsbygd

For kvar av desse måla i samfunnsplanen er det knytt strategiar. Arbeidsprogrammet skal syne kva for aktivitet/tiltak som skal gjennomførast for å nå måla.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgåve knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
1.1	Seljord skal vere ein attraktiv kommune for næringsliv, slik at tal på arbeidsplassar får ein ekstra vekst på 20 pr. år.	Programområde/ fagansvarleg		Fargekode grøn, gul, raud når ein rapporterer
1.1.1	Fylgje opp satsing på samarbeidet/ pilot om utvikling av betre miljøteknisk vatn og avløpshandtering på Århusmoen i samarbeid med Telemark Technologies.	K- sjef PO4/5	Kontinuerleg	Arbeidet fylgjast opp, skal vere ferdig i slutten av 2019

Seljord kommune - Arbeidsprogram 2018

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
1.1.2	Fylgje opp næringsetableringar på Århusmoen og i Nordbygdi	K- sjef PO4/5	Kontinuerleg	Prosjekt tilrettelegging for VTTP er nå avslutta
1.1.3	Samarbeide/tilretteleggje for pilotprosjekt for utvikling av nye metodar for produksjon av massivtre	K- sjef PO4/5	01.02.2018	Avslutta Ikkje grunnlag i næringslivet
1.2	Seljord skal vere ein attraktiv kommune å bu i og flytte til, slik at det blir 100 ekstra til flyttarar fram til 2030.			
1.2.1	Vurdere konsekvensar for sentrumsbilete ved eventuelle nye lokaliteter for kommunehus	K- sjef PO4/5	31.12.2018	Tiltaket er ikkje vore til politisk diskusjon, ikkje prioritert.
1.2.2	Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 2017- 18	K- sjef PO4/5	31.12.2018	
1.3	Seljord kommune skal vere ein attraktiv arbeidsplass, ein positiv pådrivar for næringsutvikling og auka regional satsing og samarbeid.			
1.3.1	Få på plass ein overordna strategi for digitalisering.	Rådmann	31.12.2018	Sak om digitalisering i VT fremma for K-styre 14.juni 18
1.3.2	Delta i felles digitaliseringsstyre	Rådmann		I saka om digitalisering VT fremmas eit forslag på organisering i k-styre 14.juni 18
1.3.3	Delta i interkommunalt samarbeid innan skatt og innkrevjing	Økonomisjef		Ikkje starta opp
1.3.4	Utgje interkommunalt samarbeid innan innkjøp	Rådmann	31.12.2018	Seljord kommunestyre vedtok 8.mars -18 eit intensjonsvedtak om å bli med vidare i utviklinga av eit innkjøps samarbeid i Midt- og Vest-Telemark.
1.3.5	Ferdigstille kompetanseplan for Seljord kommune	Org. og P-sjef	01.01.2018	Er fullført
1.3.6	Delta i KS-BTV-prosjektet "Nytt blikk" mot ein heiltidskultur i Seljord kommune	Org. og P-sjef	31.12.2019	Pågåande 2018-2020
1.3.7	Revidere kommuneavtala med Telemark fylkeskommune	Rådmann	31.12.2018	Ikkje starta opp pr 05.06.18
1.3.8	Vurdere meir bruk av forpliktande partnerskapsavtalar for å få styrka samarbeid i regionen	Rådmann	31.12.2018	Ikkje starta opp pr 05.06.18
1.3.9	Vurdere etablering av eit servicetorg ved merkantil avdeling på kommunehuset	Org. og P-sj.	31.12.2018	Under utreiing
1.3.10	Fylgje opp tidlegare kommunale vedtak gjennom regelmessige møte med Seljord næringshage. Sjå på rapportering, samarbeide om konkrete prosjekt	K-sjef PO4/5	31.12.2018	
1.3.11	Auke administrasjonsressursen ved alle skulane og halde fram med gjeldande leiarstruktur i skule og bhg	K-sjef PO2	31.12.2018	Auka admin.ressurs, men endring av leiarstruktur i 2018/19 grunna omorganiseringsprosess.
1.3.12	Utarbeide gode rutinar for publikumsmottak med fokus på rask og effektiv behandling av spørsmål	Org. og P-sj.	31.12.2018	Pågåande prosess
1.3.13	Auka bruk av digitale verktøy – dømer videokonferanse	Rådmann	Nov -18/ feb-19	Kjøpt inn eit videokonferansesystem på Helsesenteret ifm pilotprosjektet og det budsjettet. For kommunen generelt krev det budsjettmessig dekning
1.3.14	Utarbeide plan for utvide delegasjon/ kompetanseheving frå kommunalsjef til avdelingsleiarnivå	Rådmann	01.10.2018	Fremmer forslag i endringsprosess for Seljord kommune 2018 i K-styre 14.juni 2018
1.3.15	Vurdere å leige nye lokalar for kommuneadministrasjonen. Sjå på arealformål jamfør vedteken KDP for Seljord sentrum	Rådmann	31.12.2018	Ikkje starta opp pr 05.06.18

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
1.3.16	Vurdere bruk av heimesida til kommunen utifrå ein overordna digital strategi	Rådmann	01.10.2018	Rådmannsutvalet i VT har gjort sekr i VTrådet i oppgave å førebu ein sak. Pr 050618 er saka ikkje fremma.
1.3.17	Aktivt arbeid for utvikling av breiband og mobilnett for heile kommunen. Langlim og Mandal er satsingsområde i første del av perioden	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Inngått avtale med VTK om å byggje ut i Manndal og Langlim. Ny søknad til Nkom/Tfk innan 1.juli for området Vefall/Brekke og Garvik.
1.3.18	Utarbeide kommunikasjons- og mediestrategi som byggjer opp under visjonen Seljord –det gode vertskap	Rådmann	31.12.2018	Rådgivar media- og kommunikasjon i beredskap (nærings sjef) har fått oppgåva. Utkast leverast medio summaren 18
1.3.19	Arbeide aktivt for å økonomisk realisere fullføring av "bygdetråkk" (turvegen med tilhøyrande aktivitetsområde)	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Fleire søknader er sendt, men førebels avslag på to av desse.
1.3.20	Deltaking i nettverk/prosjekt "kunnskapsbasert strategisk planlegging" i regi av Telemarkforskning	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
1.3.21	Få på plass KDP for skule og oppvekst og for helse –og omsorg	K-sjef PO2 & 3	31.12.2018.	Dette arbeidet har førebels ikkje starta opp.
1.3.22	Fullføre endringsprosessen som skal gjennomførast i Seljord kommune	Rådmann	01.10.2018	Endringsprosessen 2018 fremmast for K-styre 14.06.18
2.1	Seljord skal tilby gode barnehagar og skular			
2.1.1	Vidareutvikle skulemattilbodet med omsyn til kvalitet og lokalitet. Vurdere skulemattordning ved alle skulane frå og med hausten 2018.	K-sjef PO2	31.12.2018	Ikke gjennomført.
2.1.2	Gjennomføre naudsynte tiltak og godkjenne skulane etter forskrift om miljøretta helsevern i skule og bhg	K-sjef PO2	31.12.2018	Arbeidet er starta opp. Blir truleg ferdig våren 2018. Flatdal skule ikkje godkjent, men disp. til 2020.
2.1.3	Sikre elevar og tilsette ved Flatdal skule eit arbeidsmiljø i samsvar med lov og forskrift.	K-sjef PO2	31.12.2018	Jf 2.1.2. Vedtatt investering i skulebygg 2020.
2.1.4	Arbeide for meir fysisk aktivitet og kosthald i skulekvardagen, m.a. ved deltaking i "Liv og røre" (TFK satsing på fysisk aktivitet/kosthald) og samarbeid med "den økologiske hagen" i sentrum.	K-sjef PO2	31.12.2018	Etablert samarbeid med Den økologiske hagen, avtale med Telemark fylkeskommune om oppstart av Liv og Røre i 2019. SFO samarbeider med Seljord vgs og TFK om kosthald.
2.1.5	Innføring av fem dagar skule for alle elevar frå hausten 2018, samt vurdere innhald og organisering av skuledagen til beste for elevane sitt faglege og sosiale læringsutbytte.	K-sjef PO2	01.08.2018	K-styre 12.04.18 utsette innføringa til skuleåret 2019/20
2.1.6	Utarbeide digital strategiplan for sektoren og ta i bruk nye digitale verktøy i skule og bhg.	K-sjef PO2	31.12.2018	Arbeidet er starta opp.
2.1.7	Utvide samarbeidet med skulehelsetenesta slik at tenesta får ein sterkare førebyggjande funksjon.	K-sjef PO2	31.12.2018	
2.1.8	Vurdere ekstra ressursar til matsservering i barnehagane	K-sjef PO2	31.12.2018	Ikke budsjettdekning.
2.1.9	Lokal Rammeplan skal reviderast i tråd med ny nasjonal Rammeplan og endringar i lokalsamfunnet	K-sjef PO2	31.12.2018	Arbeidet er starta opp.
2.1.10	Alle skulane skal vere dysleksivennlege skular frå hausten 2018	K-sjef PO2	Hausten 2018	
2.1.11	Kommunen skal ta i bruk lesesenteret sin nasjonale satsing "Språkløyper" i barnehage og skulen.	K-sjef PO2	31.12.2018	Arbeidet er delvis starta opp.
2.1.12	Fullføre forprosjekt Skulepakka	K-sjef PO4/5	31.12.2018	Rapport for naudsynt vedlikehald i 10 års peiarden er gjennomført, prosjektet avventer signal frå strategidag 14.6.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
2.2	Seljord skal tilby gode helse- og omsorgstenester			
2.2.1	Vurdere å etablere brukarråd ved alle tenestoområde innan helse og omsorg	K-sjef PO3	31.12.2018.	Dette arbeidet er ikkje sett i verk førebels. Venter til ny kom.sjef er på plass 1.aug 18
2.2.2	Vurdere nærare moglegheiter for interkommunalt samarbeid i VT om heildøgns bustadløyisingar kring brukarar/pasientar med psykiske lidingar/ rusproblem	K-sjef PO3	31.12.2018.	Samhandlingskoordinator har arbeidd med dette, arbeidet er førebels avslutta, utan at ein kom fram til felles løyising. Arbeidet vil bli tatt opp att ved behov.
2.2.3	Etablere rutiner for å kartlegge ernæringsstatus for brukarane av omsorgstenesta.	K-sjef PO3	01.10.2018	Arbeidet er i gang, og kartlegginga føregår innan dei fleste tenestoområde.
2.2.4	Etablere inntil 4 nye plassar for heildøgns omsorg /rehabilitering i omsorgsbustad ved Nesbukti	K-sjef PO3	31.12.2018.	Dette skal vurderas i kommunedelplan for helse –og omsorg.
2.2.5	Førebu innføring av beredskaps- /heimevaktordning for sjukepleiar på natt ved legevakta	K-sjef PO3	30.06.2018.	Heimevakt er vurdert som lite hensiktsmessig og stasjonær vakt blir nå vurdert/ kostnadsrekna.
2.2.6	Fortsette arbeidet med å bygge opp kommunens demensteam med 20 % stillingsressurs	K-sjef PO3	Kontinuerleg	Demensteam er etablert, men ein finn ikkje rom for å frigjera 20% stilling til arbeidet.
2.2.7	Delta i samarbeid i VT og i fylket/regionen om kompetansebygging og val av/ innkjøp av teknologi/utstyr	K-sjef PO3	Kontinuerleg	Seljord kommune har representantar i nettverk for velferdsteknologi både i VT og i Telemark og Vestfold, og er med i felles innkjøpsordning.
2.3	Seljord skal leggje til rette for meningsfulle kultur- og fritidsaktivitetar for alle			
2.3.1	Vurdere ulike tiltak for auka sosial aktivitet og kontakt for dei som bur på institusjon/omsorgsbustad i kommunen m.a. i samarbeid med frivillige organisasjonar.	K-sjef PO3	Kontinuerleg	Godt samarbeid og stor aktivitet er etablert saman med lag og organisasjonar, td. kyrkja (babysang, andakt), Betel (regelmessige møte med sang og andakt), frivilligsentralen (sittedans, sanggruppe, "vind i håret", høgtlesing), Seljord songlag (1 gong årleg), uorganisert frivillig arbeid i form av høgtlesing, baking mm. I tillegg er det regelmessig besøk frå skule og barnehage og sanggruppa i psykisk helse.
2.3.2	Sikre at aktuelle lag og foreningar er kjent med kommunale søknadsprosessar	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
2.3.3	Aktivt informere frivillige om tilskottsordningar-gåvestiftingar, legat og aktuelle fond	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
2.3.4	Frå hausten 2018 får elevar/barn eit redusert kulturtilbod frå Rikskonsertane/Kulturtanken. Kulturskulen skal vurdere utvida samarbeid med avdelingane for å kompensere for det reduserte tilbodet.	K-sjef PO2	31.12.2018	
2.3.5	Søkje å etablere transport- og ledsagerordningar til/frå kulturaktivitetar i samarbeid med frivillige organisasjonar for dei som treng det	K-sjef PO3	31.12.2018.	Dette er ikkje gjennomført.
2.3.6	Etablere konkrete opplegg for å syte for at nye innvandrarar vert inkluderte og integrerte i Seljord-samfunnet	K-sjef PO2	-	Ikkje kapasitet i tenesta til å etablere nye opplegg.

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
2.4	Seljord skal tilby gode bumiljø, nærmiljø og møteplassar i heile kommunen			
2.4.1	Inngå samarbeid mellom lokale idrettslag/Kulturskulen og Seljord idrettslag og SFO for å utvikle aktivitetstilbodet på dagtid for barn på SFO	K-sjef PO2	1.8.2018	Sees på ifm innføring av 5-dagars skule frå skuleåret 2019/20
2.4.2	Vurdere eigne føresegn i kommuneplanens arealdel som sett ein standard for fysiske uterom og estetikk	K-sjef PO4/5	31.12.18	Kommuneplanens arealdel startar opp til hausten.
3.1	Seljord skal syte for ein arealbruk med høg arealeffektivitet innafor tettstadsgrensa.			
3.1.1	Sikre sårbare naturressursar og vassdrag ved å fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Har bedt NVE om synfaring utan at det er lova gjennomført i 2018
3.1.2	Deltaking i kompetanse hevande samarbeid om kraftsaker i Øvre Telemark	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.3	Deltaking i program for fortetting med kvalitet i Telemark 2017- 18	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.4	Fylgje opp vedtekne reguleringsplanar for Vekan og Lomodden	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.5	Bistå grunneigarar til å ta vare på kulturminne og kulturlandskap.	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.6	Samarbeide med nettverket for bygningsvern	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.7	Fylgje opp planane på Eventyrøy med Nyskapande aktivitetsarenaer	K-sjef PO4/5	31.12.2018	Arbeidet er utsatt til hausten 2018, grunna ressursbruk
3.1.8	Aktiv bidra til at kommunes strategiar/arealpolitikk i overordna KDP/KP blir fylgt opp ved private reguleringsplanar	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.9	Bruke utbyggingsavtaler som verktøy for å sikre at rekkjefylgjekrav blir fylgt	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.1.10	Utvikle møteplassane ved skulane for å leggje til rette for fysisk aktivitet, leik og samhandling	K-sjef PO2	Kontinuerleg	Opprusting av utemiljøet ved Seljord bsk og Flatdal skule.
3.1.11	Vidareutvikle, i samarbeid med Telemark fylkeskommune, busstilbodet lokalt og regionalt.	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Gjennomført møter med Tfk
3.1.12	Deltaking og aktiv medlemskap i E 134 Haukelivegen AS, Lyntogforum og Telemarksvegen AS	Rådmann	Kontinuerlig	Har i hovudsak blitt fylgt opp via ordførar
3.1.13	Få på plass plan for vedlikehald, drift og standard av kommunale vegar og bruer	K-sjef PO4/5	31.12 2018	Arbeidet startar opp til hausten.
3.1.14	Sjå til at utvikling av nytt kollektivknutepunkt på Vekan i tråd med ATP – Telemark blir iverksatt	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Fokus på at SV og Tfk må taka eit større ansvar for framdrift.
3.1.15	Jobbe for ferdigstilling av turveg "bygdetråkk" mellom Sjøormtårnet og Dyrskuplassen	K-sjef PO4/5	Planperiode	Det er ikkje satt av midlar til fullføring i økonomiplan
3.1.16	Prosjekttere/ finne finansiering for turvegbru over Vallaråi frå Eventyrøy til Bjørgeøyen	K-sjef PO4/5	2019	Utsatt i samband med budsjetthandsaming
3.1.17	Betre G/s vegnettet frå Flatdal til Seljord sentrum, sjåast saman med Opplevingsvegprosjektet	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Har høgt fokus
3.1.18	Ny g/s veg til nytt bustadområde på Sinnesodden skal ha høg prioritet	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	Ikkje jobba aktivt med, sjåast i samanheng med reguleringsplanarbeid
3.1.19	Prosjekttere infrastruktur på Vekan i tråd med utbyggingsavtala	K-sjef PO4/5	01.06.2018	Er lagt ut på anbod.
3.1.20	Auke kunnskap hjå administrasjonen om universell utforming. Syte for gode rutinar intern i kommunen	K-sjef PO4/5	31.12.2018	Utsatt oppstart til hausten, sjåast i samanheng med bygdetråkk

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
3.2	Seljord skal auke kunnskapen om klima- og miljøutfordringer og finne moglege løysningar.			
3.2.1	I samband med vurdering av nytt interkommunalt innkjøpssamarbeid, vektlegge miljø og meir lokale løysingar innanfor dei lovpålagte rammene	Rådmann	Juni 2018	Ny innkjøpsordning i Midt- og Vest-Telemark som erstattar BTV-innkjøp fremmas for K-styre 14.juni 18
3.2.2	Vurdere El- eller hybridbil i staden for diesel/bensinbil ved inngåing av nye Leasingavtalar	Rådmann	Kontinuerleg	ikkje vere aktuelt så langt i 2018
3.2.3	Oppstart rullering Klima og energiplan	K-sjef PO4/5	01.06.2018	Er i oppstarten, men må samkøyrast med Telemark fylkeskommune sin plan som er utsett til hausten 2019.
3.2.4	Ha god kontakt med og søkje om råd og rettleiing hjå statlege instansar når det gjeld utforming av og tiltak på flaum - og skredsikring i kommunen	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.2.5	Fylgje opp revisjon av konsesjonsvilkår for Sundsbarm og Seljordsvatnet	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.2.6	Ha ein tett dialog med Midtre Telemark vassområde om tiltak i regional plan for vassforvaltning.	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.2.7	Styrke kapasitet (auka ressursar) og kompetanse i eigen organisasjon slik at kommunen kan sikre at arbeidet startar opp raskare	K-sjef PO4/5	2019	ikkje budsjettdekning
3.2.8	Ferdigstille overordna vatn og avløpsplan. Planlegge for utviding/ vedlikehald av v/a-nettet gjennom ny hovudplan for v/a	K-sjef PO4/5	01.11.2018	Blir jobba med.
3.2.9	Vurdere innføring av tvungen påkopling for alle eigedomar i Seljord sentrum til kommunalt nett. Skal gjelde der nettet alt er ført fram/går over eigedomen, og dersom kostnadane ikkje er uforholdmessig store	K-sjef PO4/5	31.12.2018	Er ein del av pkt 3.2.8
3.3	Seljord skal vere ein trygg kommune å bu i. Kommunen skal førebygge kriser og uønska hendingar gjennom å ta beredskapsmessige omsyn ved kommunal planlegging, utbygging og drift. Når uønska hendingar likevel oppstår, skal kommunen vere i stand til å takle dei på ein god måte.			
3.3.1	Oppdatere ROS og beredskapsplanar på virksamhetsnivå/avdelingsvis som tar utgangspunkt i overordna ROS og beredskapsplan	Rådmann	01.05.2018	Nye beredskapsplanar er godkjent 8.mars. ROS er frå 2017. Helseberedskapsplanen er startet opp med mål om ferdigstilling tidlig haust 18
3.3.2	Gjennomføre øving kvart 2 år med varierende tema/hendingar	Rådmann	01.05.2018	Øving blir heimlet i vedteke beredskapplanar kap 4. Ein øving gjennomført 1.juni, ein er planlagt 25.september
3.3.3	Tilby tilsette god opplæring og riktig utstyr	Rådmann	Kontinuerlig	Kompetanse er satt som eit krav i overordna beredskapplanar
3.3.4	Auka rammer og ressursar for beredskap i kommunen	Rådmann	01.07.2018	Det må jobbast inn i budsjett 2019. Det er ikkje beudsjettmessig dekning for dette i 2018
3.3.5	Få på plass beredskapsvaktordning for teknisk/vatn/avløp	K-sjef PO4/5	15.03.2018	Vaktplan er på plass, detaljar kring avlønning gjenstår å forhandle på.
3.4	Seljord skal sikre kjerneområda for landbruk, kultur- og tradisjonsarv, kulturlandskap og naturvernområder.			

Nr	Aktivitet / tiltak / oppgave knytt til:	Ansvar:	Frist:	Rapportering 14.6.18
3.4.1	Følgje opp satsing på utvalde kulturlandskap Svartdal/Hjartdal og vurdere innlemming av Flatdal	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.4.2	Sikre god kunnskap om GIS og kartkompetanse i administrasjonen	K-sjef PO4/5	Kontinuerleg	
3.4.3	Vurdere områdekartlegging i samband med SMIL-ordninga og i samarbeid med grunneigarar i Flatdal	K-sjef PO4/5	31.12.2018	
3.5	Seljord skal vere kjent som ei grøn og berekraftig arrangementsbygd			
3.5.1	Få utarbeidd og sett i verk eit prosjekt der arrangement og festivalar ser på ulike grønne løysningar for avfallsmengder og avfallshandtering, transport, ivaretaking av kulturlandskapet osv. Dyrskuten, arrangørane og lokalt nærings- liv og lag- og foreiningar er viktige samarbeidspartar her	K-sjef PO4/5	1.12.2018	Ikkje jobba med i frå administrasjonen si side, men det er gitt stønad til fleire prosjekt som kan vere med å oppnå ynskja effekt.

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1049-1

Sakshand.: Ronde Schade

Direkte tlf.:

Dato: 29.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	49/18	14.06.2018

Rammeplan for Kulturskolen i Seljord kommune

Saksdokument:

Opplæringsloven

Saksutgreiing:

Samfunnsoppdraget for kulturskolen er forankra i Opplæringslova, paragraf § 13-6:

*«Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet elles.»
(1997)*

Norsk kulturskoleråd har på oppdrag frå sine medlemmer, som er kommunane i Norge, utarbeida ein ny rammeplan for kulturskolen. Gjennom dette dokumentet vil kulturskulane i landet få eit innovativt og kvalitativt løft. Seljord kulturskule er medlem av Norsk kulturskoleråd.

Rammeplanen har tittelen «Mangfald og fordjuping», og blei ferdig i full versjon i 2016.

Gjennom rammeplanen har ein teke vare på den særeigne kulturskolen i Norge, samtidig som planen skal etablere ei nasjonal fellestenking som vil bidra til eit kvalitetsløft for kulturskolen.

Kulturskoletilbodet har ein breiare kunstfagleg portefølje enn grunnopplæringa, og rettar seg i hovudsak mot barn og unge i alderen 0–19 år. Kulturskolen sine programtilbod skal ivareta læring, oppleving, skaping og formidling på alle nivå gjennom brei rekruttering og planmessig opplæring. Tilboda skal vere relevante for elevar som ønskjer å kvalifisere seg for vidaregåande opplæring og høgare utdanning innanfor kunstfag. Som lokalt ressurscenter skal kulturskolen også medverke til å styrke kulturell kompetanse og utfalding i lokalsamfunnet gjennom forpliktande samarbeid med skole-, kultur- og helsesektoren. Dette samarbeidet rettar seg mot alle innbyggjarane i kommunen.

Rammeplanen er eit grunnlagsdokument for utviklinga av nasjonale standardar og lokale læreplanar i skoleslaget. Planen føreset at det blir etablert kvalitetssikringsystem for systematisk oppfølging av verksemda i kulturskolen.

Det er viktig å vere klar over at fagplanane i seg sjølv er ei ramme som på ein del område må tilpassast lokalt, men at dei overordna prinsippa skal vera gjeldande. Mellom anna vil fordjupningsprogrammet ikkje kunna realiserast av små kulturskular, men i samarbeid regionalt mellom kulturskulane.

Fagplanane omfattar kategoriane musikk, dans, teater, visuell kunst og skapande skriving. Det er ikkje gitt av vi kan ha tilbod i alle desse kategoriane. I dag har Seljord kulturskule berre tilbod i musikk, teater og delvis dans.

For at dette skal bli eit styringsdokument for Seljord kulturskule, må Seljord kommune formelt sett fatte vedtak om dette.

Rådmannen si tilråding:

Rådmannen rår kommunestyret til å fatte fylgjande vedtak:

Rammeplan for kulturskulane i Noreg, "Mangfald og fordjuping" blir lagt til grunn som styringsdokument for arbeidet i kulturskolen i Seljord.

Utskrift til:
Rektor Seljord kulturskule, Tore Sognefest.

Seljord kommune

Arkiv: 150
Saksnr.: 2017/1893-16
Sakshand.: Halgeir Brekke
Direkte tlf.: 35065111
Dato: 07.06.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	50/18	14.06.2018

Rebudsjettering av investeringsprosjekt i 2018

Saksdokument:

Saksutgreiing:

I 2017 er det vedteke nokre investeringsprosjekt som ikkje vart ferdige i 2017. Desse prosjekta må rebudsjetterast i 2018. Investeringsbudsjettet er "eittårig", ikkje "fleirårig". Denne saka er primært ei "formell" rebudsjetterings sak og ikkje ei statusrapportering (sjølv om bokført pr. 06.06.2018 er oppgjeve). Investeringsprosjekta som skal rebudsjetterast er desse:

Prosjekt 122. Elektronisk fakturabehandling
Prosjekt 240. Oppgradering av sløydsal m/målerom ungdomsskulen
Prosjekt 589. Slamcontainer på Seljord renseanlegg
Prosjekt 591. Rehabilitering av Bygdaråi bru
Prosjekt 595. Overvakingssystem ytre anlegg (avløp)

Prosjekt 122. Elektronisk fakturabehandling

Løyving/Forbruk	Netto	Mva.	Brutto
Opphavleg budsjett 2017	187 000	47 000	234 000
Tilleggs løyving k.sak 86/17	93 000	23 000	116 000
Sum løyving	280 000	70 000	350 000
Rekneskap 2017	243 000	61 000	304 000
Rebudsjettering 2018	37 000	9 000	46 000
<i>Bokført pr. 06.06.2018</i>	<i>21 000</i>	<i>5 000</i>	<i>26 000</i>

Prosjekt 240. Oppgradering av sløydsal m/målerom ungdomsskolen

Løyving/Forbruk	Netto	Mva.	Brutto
Opphavleg budsjett 2017	225 000	56 000	281 000
Rekneskap 2017	70 000	18 000	88 000
Rebudsjettering 2018	155 000	38 000	193 000
<i>Bokført pr. 06.06.2018</i>	<i>1 000</i>	<i>0</i>	<i>1 000</i>

Prosjekt 589. Slamcontainer på Seljord reinseanlegg

Løyving/Forbruk	Netto	Mva. 1)	Brutto
K.sak 86/17	515 000	0	515 000
Rekneskap 2017	22 000	0	22 000
Rebudsjettering 2018	493 000	0	493 000
<i>Bokført pr. 06.06.2018</i>	<i>10 000</i>	<i>0</i>	<i>10 000</i>

Prosjekt 591. Rehabilitering av Bygdaråi bru (Nybru)

Løyving/Forbruk	Netto	Mva.	Brutto
Opphavleg budsjett 2016	2 000 000	500 000	2 500 000
Tilleggsloøyving k.sak 53/17	400 000	100 000	500 000
Sum løyving	2 400 000	600 000	3 000 000
Rekneskap 2016	281 000	69 000	350 000
Rekneskap 2017	1 506 000	378 000	1 884 000
Rebudsjettering 2018	613 000	153 000	766 000
<i>Bokført pr. 06.06.2018</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Prosjekt 595. Overvakingssystem ytre anlegg (avløp)

Løyving/Forbruk	Netto	Mva. 1)	Brutto
Opphavleg budsjett 2017	600 000	0	600 000
Rekneskap 2017	174 000	0	174 000
Rebudsjettering 2018	426 000	0	426 000
<i>Bokført pr. 06.06.2018</i>	<i>422 000</i>	<i>0</i>	<i>422 000</i>

- 1) Mva. på investeringar innan VA-området (vatn og avlaup) er ordinær moms (ikkje momskompensasjon) og vert bokført netto.

Oppsummering og finansiering

Sum rebudsjettingar (brutto)	1 924 000
Finansiering:	
Mva. kompensasjon	200 000
Lån (unytta lånemidlar)	1 724 000

Rådmannen si tilråding:

Fem investeringsprosjekt frå 2017 vert rebudsjettert i 2018 med ein samla brutto kostnad på kr 1.924.000, finansiert med mva.kompensasjon kr 200.000 og bruk av unyttta lånemidlar kr 1.724.000.

Utskrift til:

Seljord kommune

Arkiv:

Saksnr.: 2018/1088-1

Sakshand.: Finn-Arild Bystrøm

Direkte tlf.:

Dato: 29.05.2018

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Kommunestyret	51/18	14.06.2018

Kommunestyrets strategidag 2018

Saksdokument:

Saksutgreiing:

Strategidagen leggst opp slik at kvart programområde blir gått gjennom kvar for seg, og med ein oppsummering til slutt.

Strategidagen skal løfta opp både dei administrative og politiske behov, ynskjer og utfordringar, med eit mål om å samkjøre kvarandre for felles forståing og målsetting. Dei folkevalte blir oppmoda til å ha klar eigne tema man ynskjer å fremme under innleiing.

Kommunestyre delas inn i tre grupper. Administrasjonen stiller som sekretær og prosessveileder til arbeidsgruppene.

Oppsummeringa frå dei einskilde arbeidsgruppene etter presentasjon blir forslag til vedtak i saka. Forslaget blir stemt over til slutt.

	KI /tid	Innhald	Merknad
PO 1 Sentraladministrasjon	15 min	Innleiing	<p>Frå administrasjonen side ynskjer vi å fokusere på fylgjande tema;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Økonomisk status - Heiltidskultur - Digitalisering <p>Politiske innspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - <p>Bli einige om to maks tre tema dykk tek vidare til gruppearbeidet.</p>
	30 min	Gruppearbeid	<p>Ranger dei tema dykk ble einige om under innleiing. Start med det punktet dykk har rangert som nummer ein.</p> <p>Svar ut kvar enkelt prioritert element:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kva er målet? - Kor høgt skal målet prioriterast? - Korleis skal man nå målet? - Når skal målet nås? - Kva er dykk villige til å prioritere ned, for å prioritere dette målet opp? - Korleis skal målet finansierast?
	15 min	Presentasjon	Leiar av gruppa presenterer sine forslag i plenum.

	KI/tid	Innhald	Merknad
PO2 Skule og oppvekst	15 min	Innleiing	<p>Frå administrasjonen side ynskjer vi å fokusere på fylgjande tema;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Digitalisering - Tilpassing av drift til økonomiske rammer <p>Politiske innspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - <p>Bli einige om to maks tre tema dykk tek vidare til gruppearbeidet.</p>
	25 min	Gruppearbeid	<p>Ranger dei tema dykk ble einige om under innleiing. Start med det punktet dykk har rangert som nummer ein.</p> <p>Svar ut kvar enkelt prioritert element:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kva er målet? - Kor høgt skal målet prioriterast? - Korleis skal man nå målet? - Når skal målet nås? - Kva er dykk villige til å prioritere ned, for å prioritere dette målet opp? - Korleis skal målet finansierast?
	20 min	Presentasjon	Leiar av gruppa presenterer sine forslag i plenum.
15 min pause			

	Kl/tid	Innhald	Merknad
PO3 Helse og omsorg	15 min	Innleiing	<p>Frå administrasjonen side ynskjer vi å fokusere på fylgjande tema;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunedelplan helse og omsorg - God omsorg i velferdsteknologi - <p>Politiske innspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - <p>Bli einige om to maks tre tema dykk tek vidare til gruppearbeidet.</p>
	25 min	Gruppearbeid	<p>Ranger dei tema dykk ble einige om under innleiing. Start med det punktet dykk har rangert som nummer ein.</p> <p>Svar ut kvar enkelt prioritert element:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kva er målet? - Kor høgt skal målet prioriterast? - Korleis skal man nå målet? - Når skal målet nås? - Kva er dykk villige til å prioritere ned, for å prioritere dette målet opp? - Korleis skal målet finansierast?
	20 min	Presentasjon	Leiar av gruppa presenterer sine forslag i plenum.

	Kl/tid	Innhald	Merknad
PO 4/5 Teknisk, næring, landbruk og miljø	15 min	Innleiing	<p>Frå administrasjonen side ynskjer vi å fokusere på fylgjande tema;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samfunnsplanens ambisiøse tiltak for sentrumsutvikling - Langsiktig og forsvarleg eigedomsforvaltning - <p>Politiske innspel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - - - <p>Bli einige om to maks tre tema dykk tek vidare til gruppearbeidet.</p>
	25 min	Gruppearbeid	<p>Ranger dei tema dykk ble einige om under innleiing. Start med det punktet dykk har rangert som nummer ein.</p> <p>Svar ut kvar enkelt prioritert element:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kva er målet? - Kor høgt skal målet prioriterast? - Korleis skal man nå målet? - Når skal målet nås? - Kva er dykk villige til å prioritere ned, for å prioritere dette målet opp? - Korleis skal målet finansierast?
	20 min	Presentasjon	<p>Leiar av gruppa presenterer sine forslag i plenum.</p>

Rådmannen si tilråding:

Strategidagen leggst opp som ein drøfting- og arbeidsmøte, kor både dei administrative og politiske behov, ynskjer og utfordringar blir fremma, med eit mål om å samkøyre kvarandre for felles forståing og målsetting.

Konklusjonane frå dei einskilde arbeidsgruppene leggst fram som forslag til vedtak, og som det stemmes over.

Utskrift til: